

�ାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ବ୍ୟାପକ
ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ବର୍ଷ 2016 ର ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା/2

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା
ମହାସମୀକ୍ଷକ ପ୍ରତିବେଦନ
ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ୟାଗ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଆ ସରକାର
ବର୍ଷ 2016 ର ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2

ସୂଚିପତ୍ର

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖ୍ୟବନ୍ଧ	-	V
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ	-	vii-xii
ଅଧ୍ୟୟ I		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ସେଵା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	1	1-15
ଉପକ୍ରମ	1.1	1
ଦାଇତ୍ୟାଧାନତା ଢାଞ୍ଚା	1.2 ରୁ 1.4	1-2
ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ	1.5	2-3
ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ	1.6 ଏବଂ 1.7	3-4
ଏବର୍ଷର ସତତ ସହାୟତା ଏବଂ ଫେରସ୍ତ	1.8	4-6
ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା	1.9	6
ହିସାବ ଚାତ୍ରାନ୍ତରେ ବକେନ୍ଦ୍ରା	1.10 ରୁ 1.12	6-7
ପୃଥିକ ସମାଜା ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନା ସ୍ଥିତ	1.13	8
ହିସାବ ଚାତ୍ରାନ୍ତ ନକରିବାର ପରିଣାମ	1.14	8
ସର୍ବଶେଷ ଚାତ୍ରାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁୟାୟୀ ପିଏସ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା	1.15 ରୁ 1.18	8-10
ନିଷ୍ଠାୟ ପିଏସ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ	1.19 ଏବଂ 1.20	10-11
ହିସାବ ଉପରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାଜା	1.21 ଏବଂ 1.22	11-12
ସମାଜା ପ୍ରତି ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	1.23	12
ସମାଜା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ନିରାକଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ	1.24 ରୁ 1.27	12-14
ଏହି ରିପୋର୍ଟର ପରିସର	1.28	14
ପିଏସ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଘରୋଇକରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ଗଠନ	1.29	14
ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂକାର	1.30 ରୁ 1.32	15
ଅଧ୍ୟୟ II		
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାଜା	2	17-38
ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିହୂୟତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ	-	-
ପରିଷଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	-	17-38
କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	-	17-18
ଉପକ୍ରମ	2.1	18-19
ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	2.2	19
ସମାଜାର ପରିସର ଓ ପକ୍ଷତି	2.3	19-20
ସମାଜାର ଉଦେଶ୍ୟ	2.4	20
ସମାଜା ମାନଦଣ୍ଡ	2.5	20
ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥୁତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଷଳନାରେ ପରିଣାମ	2.6	20-21
ପ୍ରାତି ସାକାର	2.7	21

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଷ୍ଠାନିକ	ପୃଷ୍ଠା
ସମାଜୀକାରୀ ଫଳାଫଳ	2.8 ରୁ 2.45	21-38
ଯୋଜନା	2.8 ରୁ 2.9	21-22
ପରିଚଳନାଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ	2.10	22
ଜଳ ପରିଚଳନା	2.11 ରୁ 2.13	22-24
ଉତ୍ସାହନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ	2.14 ରୁ 2.20	24-28
ଶକ୍ତି ନିଷ୍ଠାପଣ	2.21 ରୁ 2.23	28-29
ଅତ୍ଥଳ	2.24 ରୁ 2.26	29-30
ଉତ୍ସାହନ ଯୁଦ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	2.27	30
ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	2.28 ରୁ 2.31	30-32
ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ନବୀକରଣ, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଓ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି	2.32 ରୁ 2.34	32-33
ପରାର୍ଥ ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ପରିଚଳନା	2.35 ରୁ 2.37	34-35
ବନ୍ଦ ଏବଂ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା	2.38 ଏବଂ 2.39	35-36
ପରିବେଶ ପରିଚଳନା	2.40 ରୁ 2.43	36-37
ମାନବ ସମାଜ ପରିଚଳନା	2.44	37
ପରିଯାଳୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟମଙ୍କଣ	2.45	38
ଉପସଂହାର	-	38
ସୁପାରିଶ	-	38
ଅଧ୍ୟାୟ III		
ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସଞ୍ଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାଜୀକାରୀ	3	39-61
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ	-	--
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମାଜୀକାରୀ	-	39-61
କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	-	39-40
ଉପକ୍ରମ	3.1	41
ସଂଗଠିତ ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା	3.2	41
ସମାଜୀକାର ପରିସର ଏବଂ ପଛତି	3.3	41-42
ସମାଜୀକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	3.4	42
ସମାଜୀକାର ମାନଦଣ୍ଡ	3.5	42
ଆର୍ଥିକ ସୁତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚଳନାର ପରିଶାମ	3.6	43
ପ୍ରାପ୍ତି ସୀକାର	3.7	43
ସମାଜୀକାର ଫଳାଫଳ	3.8 ରୁ 3.40	43-60
ଯୋଜନା	3.9 ରୁ 3.11	43-45
ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ	3.12 ରୁ 3.16	46-48
କ୍ଷମତାର ଉପ୍ଯୋଗ	3.17 ରୁ 3.21	48-51
ଶୁଦ୍ଧ ସଂରଚନା	3.22 ରୁ 3.27	51-54
ପଣ୍ଡାଗାର ପରିଚଳନା	3.28 ରୁ 3.33	54-57
ଆର୍ଥିକ ପରିଚଳନା	3.34 ରୁ 3.36	57-59

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁକ୍ଳେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟମଣି	3.37 ରୁ 3.40	59-60
ଉପସଂହାର	-	60
ସୁପାରିଶ	-	61
ଅଧ୍ୟାୟ IV		
ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ	4	63-91
ସରକାରୀ କଞ୍ଚାନୀ ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧ	-	-
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ମନ୍ଦ ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପା	4.1	63-64
ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି	4.2	64-65
ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ	4.3	65-66
ଦ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	
ଅହେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପା	4.4	66-67
ଆତ୍ୟନ୍ତର ଦେଯ	4.5	67-68
ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି	4.6	68-69
ଅହେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପା	4.7	69-70
ଅନୁତିତ ପାଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନ	4.8	71-73
ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସାଂକରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	
ନିଷ୍କଳ ବ୍ୟୟ	4.9	73-75
ଦ ଓଡ଼ିଶା ଶୁଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	
ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି	4.10	75-77
ଆତ୍ୟନ୍ତର ବ୍ୟୟ	4.11	77-78
ବୈଧାନିକ ନିଗମ	-	
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ	-	
ବସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟଗ୍ରହଣ ଓ ଉପଯୋଗ	4.12	78-91
ଉପକ୍ରମ	4.12.1	78-79
ବସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟଗ୍ରହଣ	4.12.2 ରୁ 4.12.6	79-82
ବସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୋଗ	4.12.7 ରୁ 4.12.20	82-90
ଉପସଂହାର	-	91

ପରିଶିଳ୍ପ

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୁଚନା	
		ଅନୁଷ୍ଠାନିକ	ପୃଷ୍ଠା
1	ହିସାବ ଚାଲାନ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁଣି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	1.11	93
2	ସର୍ବଶେଷ ଚାଲାନ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସମ୍ବୂଧ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳର ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର	1.15	94-102
3	2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓପରିବିର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	2.6	103-104
4	2010-15 ଅବଧିରେ ଓପରିବିର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	3.6	105-106
5	ସଂକ୍ଷେପ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷା	-	107-108

ମୁଖ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ, ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଦ୍ଦକ ବର୍ଷ ପାଇଁ, ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା କମ୍ପାନୀ ସମେତ) ର ହିସାବର ସମାକ୍ଷା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ (ସିଏଜି) କୁ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139 ଓ 143 ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଥାଏ । ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅଧାନରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୋଜିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ (ଛାଗାର୍ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ) ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୂପକ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ସିଏଜି ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପୂରଣ କରନ୍ତି । ଏହା ସହିତ ଏହି କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନମୁନା ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଓ ସେବାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19-ୱେ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ 2014-15 ର ନମୁନା ସମାକ୍ଷାରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଘଟଣା ସହିତ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ପାରିନଥିବା ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ, 2014-15 ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁବାଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସଦେହ ଜାତ ହେଲେ, ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହାରଲୋକନ

୧. ସରକାରୀ ଜମ୍ପାନୀର କାୟର୍ ସମ୍ବାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ସରକାରୀ ଜନ୍ମାଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଜୀଆ ଜନ୍ମାଳୀ ଅଧ୍ୟନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଏବଂ ଜନ୍ମାଳୀ ଅଧ୍ୟନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଧାରା ନିୟମିତ ହୁଏ । ସରକାରୀ ଜନ୍ମାଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ହିସାବର ବିବରଣ ଗୁଡ଼ିକ ପିଂଗିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ହେଉଥିଲା ବିଭାଗ ସମାଜୀଆ ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ । ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଜୀଆ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନ ପ୍ରଶନ୍ନ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ । ଓଡ଼ିଶାରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର 47 ଟି ଜାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଂଗିଙ୍କ (44 ଟି ଜନ୍ମାଳୀ ଓ 3 ଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ) ଏବଂ 28 ଟି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପିଂଗିଙ୍କ (ସମସ୍ତ ଜନ୍ମାଳୀ) ଥିଲା ଯେଉଁଥିରୁ ଜାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଂଗିଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ 0.19 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଜାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଂଗିଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 16,474.01 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ଜାରଚାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି ଜାରଚାର ଭାଇୟର ମୋଟ ଜାରଚାର 5.30 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜ୍ୟ ପିଂଗିଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକାକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ଜାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଂଗିଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ 1199.70 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ 555.36 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକତ୍ରାକୁ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ପିଂସ୍କ ଗଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିଶେ

75 ඩි පිංගසුරු ප්‍රූජ්‍යිකිබෙශ (මුළුධන වැව් මිਆදි ගණ) 31 මාර්තු 2015 සුණා 12,928.02 කොට් තකා තොකුතුලා / එහා 26.44 ප්‍රාගිණ හිසාබරේ 2010-11 රේ 10,224.98 කොට් තකාරු 2014-15 රේ 12,928.02 කොට් තකාකු තුළු තොකුතුලා / මුද්‍යමෝ යෙග තෙවුගේ මුළුධන අංශ ගණරේ තුළු යොමු ප්‍රූජ්‍යිකිබෙශරේ තුළු තොකුතුලා / යෙග තෙවුගේ ප්‍රූජ්‍යිකිබෙශ 2010-11 රේ 2.14 ප්‍රාගිණ ඉ තුළු පාඡ 2014-15 රේ 30.92 ප්‍රාගිණ තොකුතුලා /

ପିଏସ୍‌ଟୁ ଗତିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା

ଆଜେବର 2014 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକରଣ 47 ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍କୁ ମଧ୍ୟ 28 ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍କୁ 2,006.48 ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 9 ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍କୁ 806.78 ଲୋଟି ଟଙ୍କା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକରଣ ପିଏସ୍‌ସ୍କୁ ବିନା ଲାଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ସ୍ଵଳ୍ପ ନଅଟି ପିଏସ୍‌ସ୍କୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରିୟାକାଳିପ / ବାଣିଜ୍ୟକ ଉପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି । ଲାଭରେ ଅବଦାନ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ଦେୟାଗ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଜିଗମ ଲିମିଟେଡ (1,487.10 ଲୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ଲିମିଟେଡ (229.63 ଲୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ପଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (52.30 ଲୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (49.56 ଲୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅତି ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ଉଦ୍ଦେୟାଗ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ, ଗ୍ରୀବିଜେକ୍ଷନ ଲିମିଟେଡ (679.80 ଲୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ (77.40 ଲୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (31.71 ଲୋଟି ଟଙ୍କା) । କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେୟାଗ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଘଲନାଗତ ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବ ଦାୟୀ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଗୁଣଚାରେ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ତର୍ଭାବ 2014 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ଦୂରୀ ହୋଇଥିବା 43 ଟି ହିସାବ ମଧ୍ୟରୁ 42 ଟି ହିସାବରେ ମନ୍ତ୍ର୍ୟ ଯୁକ୍ତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହିସାବରେ (ପ୍ରାତିକୋ ଲିମିଟେଡ୍) ବୈଧାନିକ ସମାଜକଙ୍କ 10 ରୁ ପ୍ରତିକୁଳ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । 21 ଟି ହିସାବରେ ମାନ୍ୟତର ଅନୁପାଳନ ହୋଇଥିବା 43 ଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା । କଞ୍ଚିତାମା ଗଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରିଣ ମିଷ୍ଟନ୍ତ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମାଜକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନେକ ଦର୍ଶକ ସ୍ଵାକ୍ଷର କରିଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ ଏତାର ପରିଚୟ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁକ୍ତା 29 ଟି ଲାର୍ଯ୍ୟାଟ ପିଏସ୍ସୁର 54 ଟି ହିସାବ କଲେକ୍ଷା ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ 25 ଟିର ହିସାବ ପୂର୍ବ ଚର୍ଷଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଓ ଅଶ୍ଵିଷ୍ଣୁ 2014-15 ମର୍ଜନ ଥିଲା । ମୋଟ 28 ଟି ନିର୍ମୀଯ ଲାଙ୍ଘାନୀ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ନିର୍ମୀଯ ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବନ୍ଦ / ସମାପନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ଲାର୍ଯ୍ୟ ସରଳାର ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ୪୮^o ଅଶ୍ଵିଷ୍ଣୁ ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସମ୍ମାନ ପରିବାର ଅନ୍ତିମ କରି ସଠିକ୍ ପଦକ୍ଷେପ ଗରିବା କରନ୍ତି ।

(ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ।)

୨. ସରକାରୀ ଜମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ର ପରିଗଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମାନ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ରାଜ୍ୟରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଉପାଦନ ଓ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ର ଶୁଣିକର ରକ୍ଷଣାବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରଳାର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ 21 ଅପ୍ରେଲ 1995 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓରିଷା) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର 2015 ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ସୁଧା 2,027.50 ସାମଗ୍ରି କମଟା ବିଶିଷ୍ଟ ଛାଟି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ର (ଏଇକପି) ଥିଲା ।

ଯୋଜନା

କ୍ଷମି ପରିଷଳନା

ଓছেବେଶି ସହାୟକ ସମୟ ଏବଂ ଅତ୍ୟେକ ବାଧତାମୂଳକ ଅଜେଳ ଯୋଗୁଁ ଲଭ୍ୟ ଜଳ ସମ୍ପଦର ମାତ୍ର 75.48 ପ୍ରତିଶତ ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲା ।

ଉପାଦନ ସମ୍ପାଦନା

ଉପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଅଭାବରୁ ଛାଟି ଏବଂ ଲାଗିଥିଲା 360 ମାସ ରୁ 155 ମାସ ନିମିତ୍ତ ଜାପାଏଟି ଇର୍କି ବାବଦକୁ ଉସର୍ବିଷି 63.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରିଥିଲା । ଛାଟି ଏବଂ ଲାଗିଥିଲା ସଞ୍ଚାରଣ କଣ୍ଠ ସମେତ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର ଅଳାରୀ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାନ୍ୟ ରୁ 448.38 ମିଲିଯନ ମୁଦିଟ୍ (୯୫୩) ଅଧିକ ଥିଲା । ଉସର୍ବିଷି ଜଳ ଏବଂ ମେଘନର ସୁରିଆ ସର୍ବେ ମୋସୁମା ସମୟରେ 1,28,792 ସହାୟକ ସମୟ ହେତୁ 10,184.87 ଏମୟୁର ଉପାଦନ କଣ୍ଠ ସହିଥିଲା । ହାତୀ ନଦୀରେ ପୋଳ ନିର୍ମାଣ ହୋଇନଥିବା କାରଣରୁ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାଇ ଏବଂ ଲାଗିଥିଲା 23 ଏବଂ 64 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା ।

୪୮

2010-15 ମଧ୍ୟରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ମାନ ଦୂଳନାରେ ବିରାଜିତ, ଏହି ଦୂଳନାରେ ଏହି ସିରକପି ଏହି ସିରକପି ଯଥାକ୍ରମେ 9.85, 15.69 ଏହି 9.66 ପ୍ରତିଶତ ଅତ୍ୟଧିକ ବାଧାମୂଳକ ଅଚଳ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ 3,243.158 ଏମ୍ବୁ କ୍ଷମତାର କମ ଉପାଦନ ସହ କାପାଏଟି ଜଙ୍ଗ ବାବଦକୁ 133.35 ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ବିଏଭିଇପିରେ ମୂଳ ଯତ୍ନପାତି ନିର୍ମାଣକ ଅତିରିକ୍ତ ମରାମଟି ଲାର୍ୟ୍ୟ ସନ୍ଧାନ କରିବା ପ୍ରସାରକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ସହ ସାଥୀ ସିଲର ସମସ୍ତାନ୍ତରୁପାଯୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ଓ ଯତ୍ନପାତି ଶୁଦ୍ଧିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନରେ ବିଲମ୍ ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ବିଏଭିଇପିରେ ଉପାଦନରେ 1,984.68 ଏମ୍ସ୍କ୍ର ଆଜାନ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ଜାପାନିଟି ଉଚ୍ଚ ବାଦକ 38.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି (ଆର ଏମସ୍ଟୁ)

ଏହି ଏକାଧିପତି ଓ ବିଷୟକାରୀ ଆରମ୍ଭ ରେ ବିଲମ୍ ଫଳରେ 1,093.463 ମିଲିଯନ ସୁନିଶ୍ଚ ଶର୍ତ୍ତ ଉପାଦନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ପୁନଃ ଆରମ୍ଭ ଏକାଧିପତି ସୁନିଶ୍ଚ 1 ର ନବାଜଣଣ ଓ ଆଧୁନିକାଜଗଣରେ ବିଲମ୍ ଯୋଗୁଁ ଜାପାଏଟି ଛର୍ଜ ବାବଦକୁ 2.16 ଲୋକି ଟଙ୍କା ନାଟି ହୋଇଥିଲା ।

କଣ୍ଠ ଏବଂ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପଦ୍ଧତି

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟାମଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିରାପତ୍ତା ନିଷ୍ଠାମଳ ଗୁଡ଼ିକ 2011 ଫେବୃଆରୀ ରୁ ବାଧତାମୂଳକ ଥିବା ବେଳେ ଓହାରେ ବିଜ୍ଞାନୀୟ 4 ଚର୍ଚା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏହା ଜାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛି ।

ସୁପାରିଶ

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦିନ ସମୀକ୍ଷାରେ ବିଆୟାଇଥୁବା ଘରୋଟି ସୁପାରିଶ ହେଲା ସମୟକୁୟାୟୀ ନବୀକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ପରିପେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାର ପ୍ରଶନ୍ନତା କରିବା; ଓ ଏମର ନାଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନ୍ତିମୀୟ ଏକ ବ୍ୟାପକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମ୍ୟାନ୍‌ଆଲ ପ୍ରଶନ୍ନତା କରିବା ଏବଂ ଦେବ୍ୟାସାରେ ବାଧତାମୂଳକ ଅଳେକ୍ଷେତ୍ର ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା; ମାନ ଅନ୍ତିମୀୟ ସହାୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରକୁ ମାନ ମଧ୍ୟରେ ରଖୁଣ୍ଟା ପାଇଁ ଫଳପ୍ରଦ ପଦଶୈପ ନେବା ଏବଂ ନିରାପଦା ମାନବକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ନିରାପଦା ଅଧିକିଯମର କାର୍ଯ୍ୟକୁୟାୟୀ କରିବା ।

(ଅଧ୍ୟୟ 2)

3. ବୈଧାନିକ ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦିନା ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମକ୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦିନା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂକଷିତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଉପକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ (ଓୟ୍‌ବ୍ୟୁତ୍ତୁସି) 21 ମାର୍ଚ୍‌ 1958 ରେ କୃଷ୍ଣ ଉପାଦ (ବିଜାଶ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାର) ଅଧିକିଯମ, 1956 ଅଧ୍ୟାନରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେବେ ଅଧିକିଯମ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ ଅଧିକିଯମ, 1962 ଦ୍ୱାରା ରହ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । ଓୟ୍‌ବ୍ୟୁତ୍ତୁସି ଏକ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଯାହାର 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସ୍ଥାନ 3.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ(ସିବ୍ୟୁତ୍ତୁସି) ଦ୍ୱାରା ସମାନ ଅଂଶରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମେତ ଆଠୋଟି ପ୍ରାଚୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସମ୍ବୂଧନ 4.90 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରୋ ଟଙ୍କା ଧାରଣ କ୍ଷମତାର 63 ଟି ପଣ୍ଡାଗାର (4.87 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ 0.03 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ଭବା ସ୍ଥାନରେ) ରହିଛି । ଓୟ୍‌ବ୍ୟୁତ୍ତୁସି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମବାସ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିଯମଙ୍କ ଅଧ୍ୟାନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ।

ଯୋଜନା

ଓୟ୍‌ବ୍ୟୁତ୍ତୁସି 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଜନ୍ମବୀର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ 1.125 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ଧାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷମତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ବୁଲନାରେ 2011-15 ମଧ୍ୟରେ 15 ଟି ସ୍ଥାନରେ 0.97 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି କ୍ଷମତାର ପଣ୍ଡାଗାର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନରେ ବିପଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ ସିବ୍ୟୁତ୍ତୁସି ଦ୍ୱାରା ଟେଷ୍ଟର ବୃଦ୍ଧାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଲମ୍ବ, ଜମି ବିବାଦ ପ୍ରତିବନ୍ଦିକ ଦୂରୀକରଣ, ଜଙ୍ଗଳ ନିକାଷ ପ୍ରାପ୍ତି, ପ୍ରାକାବିତ ସ୍ଥାନରେ ପାଇଥିବା ଭଜ ଏବଂ ସଜ୍ଜ କ୍ଷମତା ବିଦ୍ୟୁତ ତାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ବିଲମ୍ବ ଏବଂ ଆନ୍ତରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦିନାରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ ଘଟିଥିଲା । ଓୟ୍‌ବ୍ୟୁତ୍ତୁସି ଦ୍ୱାରା ସିବ୍ୟୁତ୍ତୁସିକୁ ଢୁଟି ବିହିନ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନରେ ବିପଳତା ହେତୁ 0.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିଷାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ

ସିବ୍ୟୁତ୍ତୁସି ଦ୍ୱାରା ନବନିର୍ମିତ ଏବଂ ହିତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା 15 ଟି ଗୋଦାମ ମଧ୍ୟରୁ 12 ଟି ଗୋଦାମ 195 ବିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଦାମର ଉପଯୋଗ ବର୍ଗମାନ ସ୍ଥାନ ନହୋଇ ପାଇବା ହେତୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଆୟ ବାବଦରେ 1.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିବନ୍ଦିକ ହୋଇଥିଲା । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 10 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରର ହାରାହାରି କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ 20 ପ୍ରତିଶତରୁ ଜମ ଥିଲା ଏବଂ 11 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ 21 ରୁ 85 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯଦ୍ବାରା ପ୍ରତିବନ୍ଦି (ହାରାହାରି) 0.24 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ଜମ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଯଦି 2010-15 ମଧ୍ୟରେ କୃଷକ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହିନ୍ଦୁଦ କ୍ଷମତାର ଉପ ଯୋଗ ଜମ ଥିଲା, ଓୟ୍‌ବ୍ୟୁତ୍ତୁସି ଦ୍ୱାରା ଶୁଳ୍କନିବାରେ ଥିବା ପ୍ରାଦ୍ୟାମନ ମୁଠାବକ ସର୍ବତେନତା ସୃଷ୍ଟି କରି କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସୁରିଧି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଯତ୍ନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଶୁଣ୍ଡ ସଂରକ୍ଷଣ

ମହିନ୍ଦର ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତକୁ ଲାଗୁ କରି ଓସବୁଥିବି ଦେଇ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦେଇ ନପାରୁଥିବା ଜମାକାରୀଙ୍କ ୦ରୁ 4.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଆଦାୟ ଜରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ (ଓସବୀଏସ୍ୟୁ) ପାଇଁ ସିର୍ବ୍ୱତ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣାରୀଟ ଦର ୦ରୁ ଜମରେ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ମହିନ୍ଦ ଶୁଣ୍ଡ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ ଜରିବା ହେଉ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 15.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଓସବୁଥିବି ଭାବରେ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ ୦ରୁ 2005-12 ମଧ୍ୟରେ ଜିନ୍ଦିକ ମହିନ୍ଦ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦକୁ 1.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାତା ଜରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା ।

ପଣ୍ୟାଗାର ପରିଷଳନା

ମାଲାଥୀଯନ ଏବଂ ଟେଲିଟାମେଥ୍ୟୁନ୍ଦର ସହ ଉପଭୂତ ହେଉ ଅଧିକ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଓସବୁଥିବିକୁ 6,341 କିଲୋଗ୍ରାମ ଆଲୁମନିୟମ ଫ୍ରେଶ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଫୌଣୋ ପଣ୍ଡିତ ଅନ୍ତ୍ୟ ସରଣରେ ବିପଳତା ହେଉ ଖାଦ୍ୟଶାସ୍ୟର ଗୁଣାମୂଳିକ ମାନ ହ୍ରାସ ଘଟିଥିଲା । ଓସବୁଥିବି ମହିନ୍ଦକାରୀଙ୍କ ୦ରୁ ଯେଉଁଠାରେ ମହିନ୍ଦ ଦେଇ ରେ ବାମା କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ନଥିଲା ତାଙ୍କୁ ୦ରୁ ମୂଲ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସରଗର୍ଜ ଆଦାୟ ଜରିନଥିଲା ଏବଂ ମହିନ୍ଦକାରୀଙ୍କ ଦାତା ବାମା ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଜରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା । ପଦିତ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସବୁଥିବିର ଗଣିତ୍ୟ ଦେଇ ନେଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବରେ 77 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା (12.33 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ରୁ 21.83 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟିକୁ 0.97 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି କ୍ଷମତା ଦୃଷ୍ଟି ସହିତ), ମାନବ ସମଳରେ 384 ରୁ 319 କୁ 17 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ଘଟିଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଷଳନା

ନିଷର୍ତ୍ତ ନେବାରେ ବିଲମ୍ ହେଉ ଓସବୁଥିବି 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଉତ୍ସାହରଣ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ 8.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ଜରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ କଲେଯ ପଣ୍ୟାଗାର ପ୍ରାପ୍ତ 2010-11ରେ ଥିବା 9.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ରୁ 2014-15 ରେ 44.33 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇଥିଲା । ସହାୟକ ଠଥ୍ୟର ଅଭାବରୁ 2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକିଯା ଥିବା 8.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟର ଆଶା କ୍ଷାଣ ଥିଲା । ଯଦିତେ ଏଫ୍‌ସିଆଇ/ଓସବୀଏମ୍‌ସି ନିର୍ଣ୍ଣାରୀଟ ମାନଠାରୁ ଅଧିକ ମହିନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଓସବୁଥିବି ୦ରୁ 2.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ଜରିଥିଲେ ଓସବୁଥିବି ତାହାର ଜାରଣ ବିଶ୍ଵେଷଣ ଜରିନଥିଲା ବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଜମ ଜରିବା ପାଇଁ କୋଣ୍ଠା ଉଦ୍ୟମ ଜରିନଥିଲା ।

ଗୋଦାମର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

2010-15 ମଧ୍ୟରେ 10 ରୁ 20 ଟି ପଣ୍ୟାଗର ସହ/ ଶୁଣ୍ଡ ଦଖଲ ହେଉ 2.39 କୋଟି ଟଙ୍କା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସହିଥିଲେ ଏବଂ ପରିଷଳନା ଖାଦ୍ୟ ଭରଣ ଜରିପାରିଥିଲେ । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସବୁଥିବି 40 ଟି ଘଟଣାରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କର୍ମଚାରୀ ଆବାସ, ଗୋଦାମର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ 48.93 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଜରୁରି କାର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶକ ଭାଗ ଭାଗ କରି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ଟେଙ୍କର ପଣ୍ଡିତ କରିଥିଲା । ସିର୍ବ୍ୱତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ଓ ନବୀକରଣ କରାଇବା ନିଷ୍ଠାତିରେ ଅହେତୁକ ବିଲମ୍ ପାଇଁ ଓସବୁଥିବି ମହିନ୍ଦ ଦେଇ ବାବଦକୁ 2.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମାବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିଷ୍ଠାତି

ଓସବୁଥିବିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିଷ୍ଠାତି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଥିଲା । ଏବଂ ଓସବୁଥିବିର ଆଜାର ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରକ୍ରିତି ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ସମାନ୍ତ୍ରପାତିକ ନଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

କାର୍ଯ୍ୟ ସମୀଦାନା ସମୀକ୍ଷାରେ ମହିନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସହୃଦୟତା/ ଉପଯୋଗ ହେଉଥିବା ପଣ୍ୟାଗାର ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଉପଯୋଗ, କୃଷି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସତ୍ୟତା ସ୍ଵର୍ଗ କରି ଲଭ୍ୟ ଗୋଦାମରୁ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ କୃଷକଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା, ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଢ଼ିବିରେ ମହିନ୍ଦ ସୁବିଧା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ ଗୁଣାମୂଳିକ ମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖି ଖାଦ୍ୟଶାସ୍ୟର ଗୁଣାମୂଳିକ ଅବଶ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଭାବରେ ମହିନ୍ଦକାରୀଙ୍କ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିଷ୍ଠାତି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବରେ ପଣ୍ୟାଗାର ପରିଷଳନା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଷଳନା ସୁତନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିକାଶ କରିବା ପରି ପାଞ୍ଚେଟି ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛନ୍ତି ।

(ଅଧ୍ୟାତ୍ମ 3)

4. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଷଳନାଗତ ଚାଟି ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଛି, ଯାହାର ପରିଣାମରେ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ପଢ଼ିଥିଲା । ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରର ଥିଲା ।

ନିଯମ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶବଳୀ, ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ରୁକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁପାଳନ ନକରିବାରୁ ଦୂଇଟି ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 235.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 0.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.8 ଏତ୍ୟ 4.10)

ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆର୍ଥିକ ସାର୍ଥ ରକ୍ଷା ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ଟିନୋଟି ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 42.94 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 0.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.1, 4.2, 4.4, 4.6, 4.12.5, 4.12.9, 4.12.15, 4.12.17 ଏତ୍ୟ 4.12.18)

ଚାଟିପୂର୍ଣ୍ଣ / ସମ୍ମ ଯୋଜନା କରିବା ଯୋଗୁଁ ଟିନୋଟି ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 1.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 5.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପବ୍ୟୁକ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ମନନ କରାଯାଇଥିବା 18.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ପାଇନଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.3, 4.9, 4.11 ଏତ୍ୟ 4.12.4)

ପରିଷଳନାରେ ନ୍ୟାୟସଂରକ୍ଷଣ, ସଜ୍ଜତା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ମନୋଭାବର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ ଟିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 0.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ 2.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.7)

ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବା/ ଚାଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 3.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ପିଏସ୍‌ସ୍ପୁ 3.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.5, 4.12.14 ଏତ୍ୟ 4.12.16)

କେତେକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟର ସାରମର୍ମ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ୦୩ ଅର୍ଥ ରିହାଟି ପାଇବା ବାବଦରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର ଅନୁପ୍ୟୁକ୍ତ ନିଷ୍ଠତି ଯୋଗୁଁ, ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ 9.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.1)

ଅର୍ପଣା ମୂଲ୍ୟର ବିଲମ୍ବ କାର୍ଯ୍ୟନ୍ୟୟନ ଏବଂ ମଦ ଯୋଗାଣ ନାତିରେ ଭୁଲ ସର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ୍ ବାବଦକୁ 47.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.2 ଏତ୍ୟ 4.3)

କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ୦୩ ଓଜନ ଖର୍ଚ୍ (5.59 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଆଦାୟ ନକରିବା; ଚେଣ୍ଟର/ ବିକ୍ରି ଚୁକ୍ତିକୁ ଖୁଲାପ କରି କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଲେଖମତି/ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ (0.98 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଫେରସ୍ତ କରିବା; ଏବଂ ବର୍ଷତ ମଞ୍ଚରୀ ସ୍ଵତ୍ରରେ ଅଧିକ ମଞ୍ଚରୀ ହିସାବ କରିବାରୁ ଅଧିକ ଦେଇ (3.62 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ 10.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.4, 4.5 ଏତ୍ୟ 4.7,)

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ +56 ପ୍ରତିଶତ କ୍ରେମିୟମ ଅକ୍ଷସାଇଡ୍ ଥିବା କ୍ରୋମ୍ ପଥରକୁ 58 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 56 ପ୍ରତିଶତ କ୍ରେମିୟମ ଅକ୍ଷସାଇଡ୍ ଭିତ୍ତିରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ ହେତୁ 2.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.6)

ମାର୍ଚ୍‌2015 ସୁରକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ଚର୍ଚେ ପାଇଁ ସମାଜୀଆ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2 (ପିଏସ୍ୟୁ)

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ବିକାଶ ଏବଂ ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ 232.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏହାର ଉଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ନାଟି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.8)

ଓଡ଼ିଶା ଶୁଦ୍ଧଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ କେବୁଲ୍ କିଣାରେ ନିମ୍ନଭାବ ନିଲାମଧାରୀଙ୍କୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ନେଇଥିବା ଅବିବେକି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ଆର୍ଥିକ ଜନକ୍ଷେତ୍ର ନିଶ୍ଚିବ୍ବ ହେତୁ 2.74 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ 0.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.10)

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବ-କ୍ଷେତ୍ରନ ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରୁକ୍ତ ଜମିର ଚନ୍ଦ୍ର ହେତୁ 5.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ ସହିତ 9.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଞ୍ଜି ଅବରୋଧ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ 18.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଞ୍ଚିତ ଲାଭ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.9)

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ ସାର୍ବସାଧାରଣ ପରିବହନ ପାଇଁ ବର୍ଷିତ ଝହିଦାର ସମକଷ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯେହେତୁ 2014-15 ରେ ଏହାର ଅଂଶ ମାତ୍ର 2.74 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଏହା ବସ୍ତୁ ସମୃଦ୍ଧର ଅଦକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରିବା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.12)

ଅଧ୍ୟାୟ I

1. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗମ୍ଭୁତ୍ତିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଉପକ୍ରମ

1.1 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ (ପିଏସ୍ୟୁ) ଗଠିଛି । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗମ୍ଭୁତ୍ତିକର ଉଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକ ଏକ ମହବୁଷ୍ଟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରାନ୍ତି । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟରେ 75 ଟି ପିଏସ୍ୟୁ ଥିଲା । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ¹ ତାହାର କେବଳ ରଣ ଅମାନତକୁ ବିନ୍ଦୁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିଛି । 2014-15 ବର୍ଷରେ ନଅଟି ପିଏସ୍ୟୁ² ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିଯନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକଷ (ସେଏଜି) କୁ ସମାକ୍ଷା ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 1.1: 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର ପିଏସ୍ୟୁର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା

ପିଏସ୍ୟୁର ପ୍ରକାର	କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍ୟୁ	ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍ୟୁ ³	ମୋଟ
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ⁴	44	28	72
ବୈଧାନିକ ନିଗମ	3	--	3
ମୋଟ	47	28	75

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟର ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗମ୍ଭୁତ୍ତିକ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ରୂପ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 16,474.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଞ୍ଜିକୃତ କାରବାର 2014-15 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର (ଜ୍ଞେଷ୍ଟିପି) 3,10,810.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର 5.30 ପ୍ରତିଶତ ସହ ସମାନ ଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର ସର୍ବଶେଷ ରୂପ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବମୋଟ 1,199.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର 0.19 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ।

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର 28 ଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଥିଲା, ଯାହା ଗତ ଷ୍ଟରିବର୍ଷ ଯଥା 2011-12 ରୁ 2014-15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 103.86 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦାଇତ୍ୟାଧୀନତା ଭାଷା

1.2 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା, କମ୍ପାନୀ ଅଧ୍ୟନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ । ଧାରା 2(45) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ ସମାଦର ପୁଞ୍ଜିର ଅନ୍ୟନ୍ୟ 51 ପ୍ରତିଶତ ଯଦି କେନ୍ତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନତୁବା ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ସରକାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବା କିଛି ଅଂଶ କେନ୍ତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

¹ ଶ୍ରୀଦିନୋ ଲିମିଟେଡ୍

² (i) ହାତୁଣା ଚେଲେତ୍ତେଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍, (ii) ଓଡ଼ିଶା ମିନେରାଲ୍ ବିଅରିଂ ଏରିଆଲ୍ ଚେଲେପମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ୍, (iii) ପାରାଦ୍ୟ ପ୍ଲ୍ଯାନ୍ଟିକ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍, (iv) ଓଡ଼ିଶା କୋଲ ଏବଂ ପାଞ୍ଚାର ଲିମିଟେଡ୍, (v) ଭୁବନେଶ୍ୱର ପୁରା ହାନ୍ଦୁପୋର୍ଟ ସର୍ଟିଫେସ ଲିମିଟେଡ୍, (vi) ଡେଣ୍ଟର୍ ଓଡ଼ିଶା ଅର୍ବାନ୍ ହାନ୍ଦୁପୋର୍ଟ ସର୍ଟିଫେସ ଲିମିଟେଡ୍, (vii) ଗଞ୍ଜାମ ଅର୍ବାନ୍ ହାନ୍ଦୁପୋର୍ଟ ସର୍ଟିଫେସ ଲିମିଟେଡ୍, (viii) ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେର ମେଟିକାଲ୍ କର୍ପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ୍, (ix) ଓଡ଼ିଶା ଚେଲେପମେଣ୍ଟ ଓସର୍ସ ଚେଲେପମେଣ୍ଟ ଆପ୍ରୋମୋସନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

³ ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଶ୍ୱାସିତ ହେବାକୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ ।

⁴ କମ୍ପାନୀ ଅଧ୍ୟନିୟମ 2013 ର ଧାରା 139 (5) ଏବଂ 139 (7) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ପିଏସ୍ୟୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।

ଏବଂ କିଛି ଅଂଶ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କୁହାଯାଏ ଏବଂ ଏହି କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ କର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ । ପୁନଃ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 143 ଅନୁୟାୟୀ ଧାରା 139 ଉପ-ଧାରା 7 ବା ଉପଧାରା 5 ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ କର ସିଏଜି ଯଦି ଉଚିତ୍ ଭାବରେ ସେହି କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ କର ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ପରାକ୍ଷାର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାଜଙ୍କର (କେର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତ) 1971 ର ଧାରା 19(କ) ଅନୁସାରେ ନମ୍ବନା ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ । ଅଟେ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ ଯାହା ପରୋକ୍ଷ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କିଛି ଅଂଶ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ କିଛି ଅଂଶ ଏକ କିମ୍ବା ଉତ୍ତୋଧନ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠନ କରାଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହା ସିଏଜିଙ୍କର ସମାକ୍ଷାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2014 ସୁନ୍ଦର କିମ୍ବା ତା ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ପରାକ୍ଷାର ସମାକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ ।

ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷା

1.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 ର ଧାରା 2 (45) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥାଏ) ଗୁଡ଼ିକ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷମାନେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 139 (5) କିମ୍ବା (7) ଅନୁସାରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଏକ ପ୍ରତିଲିପି ସିଏଜିଙ୍କୁ ଦିଆନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖା ସହିତ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର 143(5) ଧାରା ଅନୁସାରେ ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ବିବରଣୀ ରହିଥାଏ । ଏହି ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ବିବରଣୀ ସିଏଜିଙ୍କ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ, ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 143(6) ଅନୁସାରେ ସିଏଜି, ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ପାଇବାର 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କରିଥାଏ ।

ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନପ୍ରଣାଳୀନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵ ପରିବହନ ନିଗମ ପାଇଁ ସିଏଜି ଏକ ମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମର ସମାକ୍ଷା ରହାର୍ତ୍ତ ଆକାଉଣ୍ଟାର୍କମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ।

ସରକାର ଏବଂ ନିୟମକଙ୍କର ଭୂମିକା

1.4 ସରକାର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ପିଏସ୍ସ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି । ସରକାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଚଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ ଦିଆନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ମଧ୍ୟ ପିଏସ୍ସୁଗୁଡ଼ିକର ଲେଖା ଏବଂ ସରକାରୀ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 394 ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଅନୁସାରେ, ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ସହିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ, ସିଏଜିଙ୍କ ଟିପ୍ପଣୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପୃଥକ ଲେଖା ପରାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାନ କରନ୍ତି । ସିଏଜିଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜି (କେର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19(କ) ଅନୁସାରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ

1.5 ଏହି ପିଏସ୍ସୁଗୁଡ଼ିକର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅଂଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନି ପ୍ରକାରର:

- ଅଂଶଧନ ଓ ରଣ- ଅଂଶଧନ ଦେବା ସହିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମର୍ମିରେ ମର୍ମିରେ ରଣ ଆକାରରେ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଦ୍ଦକ ସହାୟତା ଦେଇଥାଏତି ।

- ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା – ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆୟ ବ୍ୟୟ ଅଗନ୍ତଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସବସିତି ଆକାରରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ଯେତେବେଳେ ଦରକାର ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି ।
- ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଣତା – ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ରଣ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

1.6 ନିମ୍ନ ପ୍ରଦର ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର 75 ଟି ପିଏସ୍ୟୁରେ 12,928.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି (ମୂଲଧନ ଏବଂ ଦାର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ) ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା:

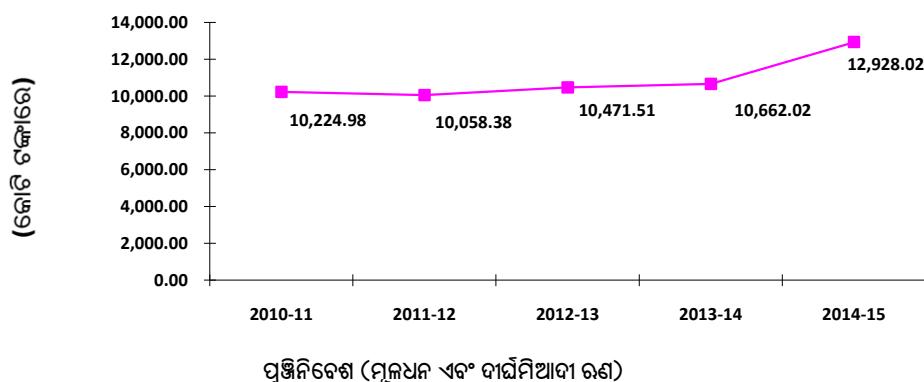
ସାରଣୀ 1.2: ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ପିଏସ୍ୟୁର ପ୍ରକାର	ସରକାରୀ ଜନ୍ମାନୀ			ବୈଧାନିକ ନିଗମ			ସର୍ବମୋଟ
	ମୂଲଧନ	ଦାର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ	ମୋଟ	ମୂଲଧନ	ଦାର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ	ମୋଟ	
କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍ୟୁ	2644.38	9492.51	12136.89	573.38	113.89	687.27	12824.16
ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁ	66.72	37.14	103.86	0	0	0	103.86
ମୋଟ	2711.10	9529.65	12240.75	573.38	113.89	687.27	12928.02

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 99.20 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 0.80 ପ୍ରତିଶତ ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୁଦ୍ର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 25.41 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲଧନ ଏବଂ 74.59 ପ୍ରତିଶତ ଦାର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ ଥିଲା । 2010-11 ରେ ଥିବା 10,224.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 26.44 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2014-15 ରେ 12,928.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 1.1: ପୁଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

1.7 31 ମାର୍ଚ୍ 2015 ଶେଷ ସୁନ୍ଦା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜିର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

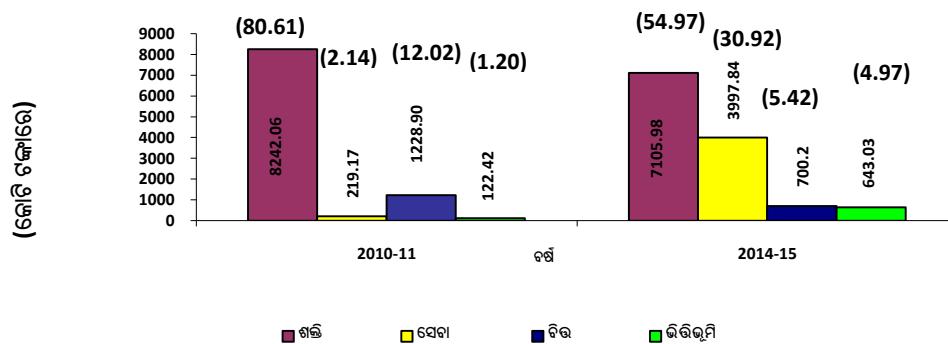
ସାରଣୀ 1.3 : ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ପିଏସ୍ପ୍ରୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ଷେତ୍ରର ନାମ	ସରକାରୀ/ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଳ୍ପନା		ବୈଧାନିକ ନିବେଶ	ମୋଟ ନିବେଶ
	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ନିଷ୍ଠା		
କୃତି ଏବଂ ସମଜାତୀୟ	129.59	0.36	0	129.95
ଅର୍ଥ	181.25	0	518.95	700.2
ଉତ୍ତରଭୂମି	643.03	0	0	643.03
ମ୍ୟାନ୍‌ମ୍ୟାକ୍ରି	259.46	85.42	0	344.88
ଶକ୍ତି	7105.98	0	0	7105.98
ସେବା	3815.04	18.08	164.72	3997.84
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	2.54	0	3.6	6.14
ମୋଟ	12136.89	103.86	687.27	12928.02

ରୁରି ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରରେ 31 ମାର୍ଚ୍ 2011 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ 2015 ଶେଷ ସୁନ୍ଦା ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ହାର ନିମ୍ନ ବାର ରଞ୍ଜରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 1.2: ପିଏସ୍ପ୍ରୁରେ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ପ୍ରତିଶତକୁ ସୂଚାଏ)

2010-11 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ପିଏସ୍ପ୍ରୁରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ସେବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଭୂମି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । 2010-11 ରେ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 2.14 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2014-15 ରେ 30.92 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଭୂମି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 1.20 ପ୍ରତିଶତରୁ 4.97 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2010-11 ଦୂଲନାରେ 2014-15 ରେ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଅର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପ୍ରତିଶତ ଯଥାକ୍ରମେ 80.61 ରୁ 54.97 କୁ ଏବଂ 12.02 ରୁ 5.42 କୁ ହାଏ ଘଟିଥିଲା ।

ଏବର୍ଷୀର ସତତ ସହାୟତା ଏବଂ ଫେରସ୍ତ

1.8 ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଏସ୍ପ୍ରୁ ଗୁଡ଼ିକି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସହାୟତା ଯୋଗାଇଥାଏଇଛି । 2014-15 ସୁନ୍ଦା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷରେ ବଜେଟରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶରେ ସମାଜୀଯ ବ୍ୟୟ, ରଣ, ଅନୁଦାନ / ସବ୍ସିଟି, ପ୍ରଦର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ, ଦେଯ ଛାଡ଼ ଏବଂ ସୁଧ ଛାଡ଼ର ସଂକଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 1.4 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

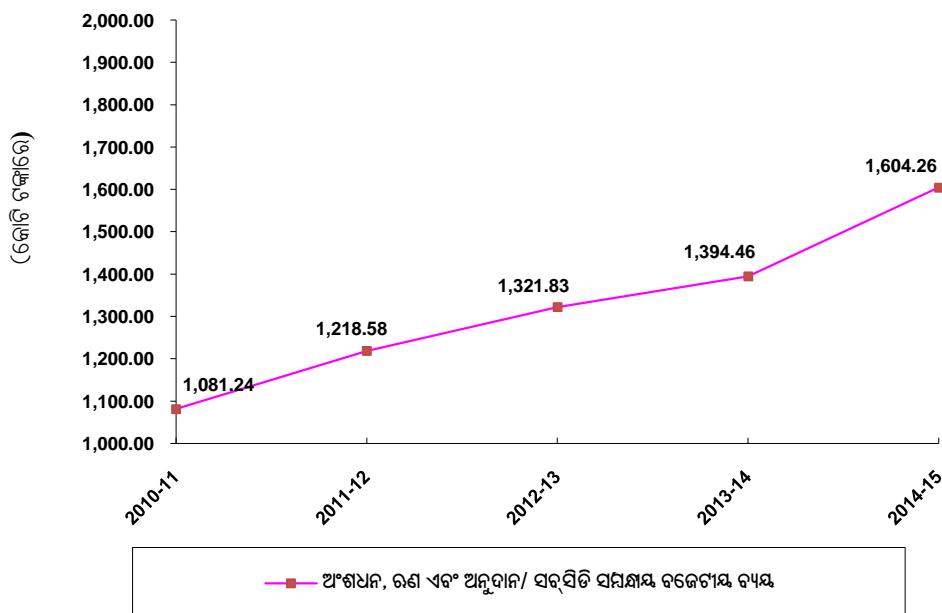
ସାରଣୀ 1.4 : ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବଜେଟାରୀ ସହାୟତାର ବିଶେଷ ବିବରଣୀ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶେଷ ବିବରଣ	2012-13		2013-14		2014-15	
		ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ବଜେଟରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ବ୍ୟୟ		3	61.72	2	58.00	3
2.	ବଜେଟରୁ ରଣ ପ୍ରଦାନ	--	---	--	--	--	--
3.	ବଜେଟରୁ ଅନୁଦାନ/ସବ୍ସିଟି ଗ୍ରହଣ	11	1260.11	9	1336.46	11	1530.26
4.	ମୋଟ ବ୍ୟୟ (1+2+3)	13	1321.83	10	1394.46	12	1604.26
5.	ରଣ ଏବଂ ସୁଧ ଛାଡ଼	2	2.28	2	2.28	1	3.15
6.	ଜ୍ୟାଗେଣ୍ଠ ପ୍ରଦାନ	-	-	1	463.50	1	236.00
7.	ଜ୍ୟାଗେଣ୍ଠ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି	2	2274.15	1	2001.37	2	1719.63

ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସବ୍ସିଟି ସମନ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 1.3: ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସବ୍ସିଟି ସମନ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ

ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସବ୍ସିଟି ସମନ୍ବନ୍ଧୀୟ ବାଜେଟୀୟ ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ 2010-11 ପରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2014-15 ରେ ସର୍ବାଧିକ 1,604.26 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼କୁ 1,212.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସବ୍ସିଟି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସାମାଜିକ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼କୁ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଂଶଧନ ଦେବା ଫଳରେ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାଠାରୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିର୍ଭେଦର 2002 ର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଭାରତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘିତ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଫିସ

ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସ୍ପ୍ରୁଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ରଣ କିମ୍ବା ତେଜନିତ ବକେୟା ନିର୍ବିଶେଷରେ ମଞ୍ଚୁର କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ ଉପରେ ରଣ ପରିଶୋଧ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ 0.50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ କମିଶନ (ଜିସି) ପେଠେ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟ୍ଟନ୍ତି । 2012-13 ରେ ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ପରିମାଣ 2,274.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା 2014-15 ରେ 1,719.63 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ପୁନଃ ଝରୋଟି ପିଏସ୍ପ୍ରୁ 2014-15 ରେ 10.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ କମିଶନ ଦେଇଥିଲେ । 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦା ଝରୋଟି ପିଏସ୍ପ୍ରୁ⁵ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ କମିଶନ ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ 73.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ କମିଶନ ବାକି ରହିଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା

1.9 ଆର୍ଥିକ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ସହ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ପ୍ରୁଗୁଡ଼ିକର ନଥୁପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧାନ, ରଣ ଏବଂ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେଇଲେ ପରିମାଣ ମେଳ ହେବା ଉଚିତ । ପରିମାଣରେ ତାରତମ୍ୟ ରହିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପିଏସ୍ପ୍ରୁ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହିପାର୍ଥିକ୍ୟର ମିଲାମିଶା କରିବା ଉଚିତ । ନିମ୍ନରେ 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦା ଏହି ସମାଜୀଯ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 1.5 : ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ଏବଂ ପିଏସ୍ପ୍ରୁର ନଥୁରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧାନ, ରଣ ଏବଂ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେଇଲେ ବିବରଣୀ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କେଉଁ ସମାଜୀଯ ବକେୟା	ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପିଏସ୍ପ୍ରୁଗୁଡ଼ିକର ନଥୁପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପାର୍ଥିକ୍ୟ
ସାଧାରଣ ଅଂଶଧାନ	2681.31	2539.15	142.16
ରଣ	ମିଲିନାଇଁ	3235.91	--
ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ	1563.01	1719.63	156.62

ସମାଜୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 30 ଟି ପିଏସ୍ପ୍ରୁ⁶ର ହିସାବରେ ପାର୍ଥିକ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ପାର୍ଥିକ୍ୟ ବହୁ ବର୍ଷରେ ସମତୁଳ ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ପିଏଜି) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ପ୍ରୁଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଅଭାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ସମତୁଳ କରିବା ପାଇଁ ପତ୍ର ଲେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷ ଟିଠି ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ରେ ଲେଖାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପିଏସ୍ପ୍ରୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଭାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ସମତୁଳ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥରେ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଗତି ଦେଖାଯାଇନଥିଲା । ସରକାର ଏବଂ ପିଏସ୍ପ୍ରୁଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥିକ୍ୟକୁ ସମତୁଳ କରିବା ପାଇଁ ବଳିଷ୍ଠ ପଦଶେଷ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତରେ ବକେୟା

1.10 ଜମ୍ପାନୀ ଅଧ୍ୟନିୟମର ଧାରା 96(1) ଅନୁସାରେ ଜମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବାର ଛାଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷ ସୁନ୍ଦା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ଦରକାର । ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଜମ୍ପାନୀ ଅଧ୍ୟନିୟମର ଧାରା 99 ଅନୁଯାୟୀ ଜମ୍ପାନୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବ । ସେହିପରି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧ୍ୟନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ, ସମାଜିତ ଏବଂ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ ।

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦା କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍ପ୍ରୁ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରଗତିର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 1.6 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

⁵ ପରିଶିଳ୍ପ -2 ର କ୍ର.ସ-କ-12,27,28 ଏବଂ 30

⁶ ଆଠି ନିଷ୍ଠିତ ପିଏସ୍ପ୍ରୁ ସ୍ଥିତ

පාරෙන් 1.6 : කාර්යාල පිළිස්සු ගුද්ධිකර බාර්ෂික ලේඛන රුදාල කරිබාර වූ ති

ක්‍ර.වෂ.	සභාපති ඩිජ්‍රෝ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
1.	කාර්යාල පිළිස්සු ගුද්ධිකර සංඡ්‍යා	35	36	37	38	47
2.	බණ් මධ්‍යරේ රුදාල තොරතුරා හිසාබ ගුද්ධිකර සංඡ්‍යා	39	30	35	38	43
3.	බකේයා හිසාබ ගුද්ධිකර සංඡ්‍යා	39	45	47	47	54
4.	ଆර්ථික හිසාබ බකේයා ඥුබ කාර්යාල පිළිස්සු සංඡ්‍යා	25	29	30	27	29
5.	බකේයා හිසාබ ගුද්ධිකර අඛණ්ඩ බෙර්ශ්‍රේ සංඡ්‍යා	1 රු 5 බණ්	1 රු 4 බණ්	1 රු 5 බණ්	1 රු 6 බණ්	1 රු 7 බණ්

බකේයා හිසාබර සංඡ්‍යා 2010-11 රේ 39 එකා බෙලේ, අනු උඩි පාල 2014-15 රේ 54 තොරතුරා ලා | අඟහ අනු ප්‍රාග්‍රැම්පාදිත නොවේ යේ බකේයා හිසාබර රුදාල කරිබාරේ කිහි ආහු දුෂ්චා පදනම්ප නිਆයාල නතුරා | යදි ට 35 පිළිස්සු ට 43 භා හිසාබ වෙශ්‍යෙමර 2015 සුභා රුදාල තොරතුරා, තාපි 29 භා පිළිස්සු⁷ ට හිසාබ රුදාල තොරතුරා | අනු හිසාබ ගුද්ධික අකුරු යාට බණ් පර්යුත බකේයා ඥුබා | බාරයාර පත්‍රාලාප, ප්‍රාග්‍රැම්ප වෙශ්‍යෙන් සාමාන්‍ය සහිත ත්‍රි පාශික බෝල්ක නොවා යුතු පිළිස්සු ගුද්ධික බකේයා හිසාබ රුදාල කරිබාරේ නිශ්චිත පරිශීලකනාර අනුපාලන කරිනතුලේ | එමුන් ප්‍රාග්‍රැම්ප බිජාග ගුද්ධිකු මධ්‍ය බකේයා ලේඛන ට යාමයෙර රුදාල කරිබාපාල් ප්‍රාග්‍රැම්පතුරා | අනු බකේයා හිසාබ ගුද්ධිකර යාමයානුබ්‍රහ්ම තාබරේ රුදාල කරිබා තුපරේ බිජ්‍රෝ දැක් ගුද්ධිබා යාද බෝල්ක ආර්ථිකතා අනුයායා වෙශ්‍යෙමර ප්‍රාස්ථිකරණ පාල් ක්‍රියාන්‍ය ගුද්ධික දැක් පදනම්ප නොවා තිබේ |

1.11 පරිශීල්-1 රේ දිਆයාභාෂක ඩිජ්‍රෝ පිළිස්සු සුභා නළත් පිළිස්සු රේ 4423.72 කොට් ගංගා { යාරාත්‍යාන අංශධන : 58 කොට් ගංගා (දුෂ්චා පිළිස්සු) , රණ 310.47 කොට් ගංගා (ගොංඩ පිළිස්සු) අංශධන 4055.25 කොට් ගංගා (ආට්‍ය පිළිස්සු) } පුළුෂ් නිවෙශ කරිතුලා | හිසාබ විස්තර යාමයානුබ්‍රහ්ම තාබරේ ප්‍රාග්‍රැම්ප නැත් යේ අනු නිශ්චිත තොරතුරා නැත් යේ අනු නිවෙශ විස්තර යාමයානුබ්‍රහ්ම තාබරේ ප්‍රාග්‍රැම්ප නැත් යේ අනු පිළිස්සු ගුද්ධිකර නිවෙශ රාජ්‍ය නිශ්චිත තාබරේ ප්‍රාග්‍රැම්ප නැත් යේ |

1.12 30 වෙශ්‍යෙමර 2015 සුභා අනු කාර්යාල පිළිස්සු ගුද්ධිකර මධ්‍ය හිසාබ රුදාල බකේයා ඥුබා | 28 භා නිශ්චිත යාමයානුබ්‍රහ්ම මධ්‍යරු 17 භා පිළිස්සු යාමයානුබ්‍රහ්ම ප්‍රක්‍රියාරේ රහිත යාමයානුබ්‍රහ්ම මධ්‍යරු 5 රු 49⁸ බණ් මධ්‍යරේ තොරතුරා | අභ්‍යන්තර 11 භා නිශ්චිත පිළිස්සු හිසාබ 14 රු 44 බණ් පර්යුත බකේයා රහිත යාමයානුබ්‍රහ්ම මධ්‍යරේ තොරතුරා |

පාරෙන් 1.7: නිශ්චිත පිළිස්සු ගුද්ධිකර බකේයා ලේඛන එම්ඩ්‍රිංග වූ ති

නිශ්චිත යාමයානුබ්‍රහ්ම සංඡ්‍යා	හිසාබ බකේයා රහිත යාමයානුබ්‍රහ්ම	බකේයා හිසාබර අඛණ්ඩ
28	1966-67 රු 2014-15	5 රු 49 බණ්

⁷ පරිශීල්-2 ර ක්‍ර.සං-ක - 1, 3, 13, 14 රු 17, 21, 27, 30, 35, 38, 41 අං ණ-3 (1 බණ්); ක -2, 5, 7, 22, 25, 26, 44 අං අ-2 (2 බණ්); ක-6, 11, 36, 37 අං 43 (3 බණ්); අං ක-10 (7 බණ්)

⁸ පරිශීල්-2 ර ක්‍ර.සං-ග - 27 අං 28 (14-20 බණ්) ; ග-16, 17, 21 අං 22 (21-30 බණ්) ; ග- 2, 8, 11, 13, අං 23 (31-44 බණ්)

⁹ පරිශීල්-2 ර ක්‍ර.සං-ග - 3, 5 අං 18 රු 20 (5-10 බණ්) ; ග-6, 7, 25 අං 26 (11-20 බණ්) ; ග-9 (21-30 බණ්) ; අං ග-1, 4, 10, 12, 14, 15 අං 24 (41-49 බණ්)

ପୃଥକ ସମାଜୀ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନା ସ୍ଥିତି

୧.୧୩ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦା ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବୈଧାନି ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ପୃଥକ ସମାଜୀ ରିପୋର୍ଟ (ସେବାରେରେ) ଗୁଡ଼ିକର ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୧.୮ : ଏସେଆର୍ସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ସ୍ଥିତି

କ୍ର.ସଂ	ବୈଧାନିକ ନିଗମର ନାମ	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସେଆର୍ସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ।	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସେଆର୍ସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ।	
			ଏସେଆର୍ସ୍ ବର୍ଷ	ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ତାରିଖ
1.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2013-14	2014-15	07 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2011-12	2012-13 2013-14	25 ଜୁଲାଇ 2014 05 ମାର୍ଚ୍‌ 2015
3.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମ	2010-11	2011-12 2012-13	01 ଅଗଷ୍ଟ 2014 14 ଅଗଷ୍ଟ 2015

ଏସେଆର୍ ଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବ ଉପସ୍ଥାପନା ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ଦାନ୍ତିବୋଧତାକୁ କୋହଳ କରେ । ସରକାର ଏସେଆର୍ ଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ।

ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ନ କରିବାର ପରିଣାମ

୧.୧୪ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 1.10 ରୁ 1.12 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବକେୟା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ରୂପାନ୍ତ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଦାନା ହେବାର ରିକ୍ତ ସହିତ ତତ୍ତ୍ଵାନ୍ତରେ ବିଧେୟକର ଅମାନ୍ୟ ହେବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଛି । ସରକାରୀ ଅର୍ଥର ଅସମ୍ଭବ ଯୋଗ ହେବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଥିଲା । ଉପର ବର୍ଷିତ କାରଣ ଯୋଗୁଁ 2014-15 ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଜିତିପି ଉପରେ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ଅବଦାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟାବଳୀ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ବିଳମ୍ବ ଅବଦାନ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଛି ଯେ :

- ସରକାର ଗୋଟିଏ ସେଲ୍ କରିବା ଦରକାର ଯାହା ବକେୟା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ରୂପାନ୍ତକୁ ତ୍ରୁଟାବଧାନ କରିବ ଏବଂ ପ୍ରତି ଜମ୍ପାନୀକୁ ବକେୟା ହିସାବର ରୂପାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସେଲ୍ ଏହା ନିଯମରେ କରିବ ।
- ଯେଉଁ ଜମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାନ ପରିମାଣର କର୍ମଚାରୀ ନାହାନ୍ତି ବା ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ନାହିଁ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାର ବାହ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଇ ବକେୟା ହିସାବର ରୂପାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ ।

ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦନା

୧.୧୫ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍ୟୁ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚଳନାର ପରିଣାମ ପରିଶିଳ୍ପ-2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜିତିପିର ଅନୁପାତ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତିବାଦିତ କରେ । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ 2014-15 ବର୍ଷ ସୁରା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଜିତିପି ସମନ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି ।

ସାରଣୀ 1.9 : କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡ଼ିକରର କାରବାର ଏବଂ ତତ୍ସଂଲଗ୍ନ ଜିତିପି

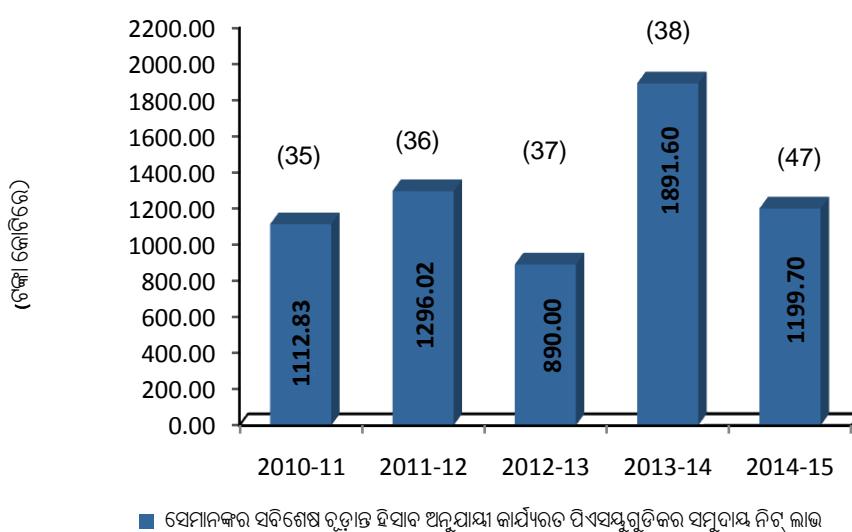
(ଟଙ୍କା କେଟିରେ)

ବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
କାରବାର ¹⁰	9,320.78	11,450.16	11,294.70	15,949.82	16,474.01
ରାଜ୍ୟ ଜିତିପି	1,86,356.00	2,26,236.14	2,58,744.09	2,88,414.31	3,10,810.24
କାରବାର ତୁଳନା ରାଜ୍ୟ ଜିତିପିର ପ୍ରତିଶତ	5.00	5.06	4.37	5.53	5.30

2011-12 ଏବଂ 2013-14 ବ୍ୟତାତ ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ରାଜ୍ୟ ଜିତିପିର ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ସମାନୁପାତିକ ନଥିଲା । ଯୁଗୋଟି ପିଏସ୍‌ସୁର କାରବାରରେ ଦୃଷ୍ଟାତମୂଳକ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ 2013-14 ରେ କାରବାର 41.22 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

1.16 କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ 2010-11 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲାଭ ନିମ୍ନ ବାରଚାର୍ଟରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 1.4: କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ/କଟି

(ବନ୍ଦନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସୁଚାଏ)

ଅନ୍ତର୍ଭାବ 2014 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧାତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବଶେଷ ହିସାବ ଅନୁୟାୟୀ 47 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍‌ସୁ ମଧ୍ୟରୁ 28 ଟି ପିଏସ୍‌ସୁ 2,006.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନଅଟି ପିଏସ୍‌ସୁ 806.78 କୋଟି ଟଙ୍କା କଟି କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର ପିଏସ୍‌ସୁ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ବିନା ଲାଭ କଟିରେ ଏହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ସ୍ଵାଳେ ନଅଟି¹¹ କଞ୍ଚାଗାୟ ଏପର୍ଫ୍ୟନ୍ଟ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରିୟା କଲାପ/ ବାଣିଜ୍ୟକ ଉତ୍ସାହ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି । ଲାଭରେ ପ୍ରମୁଖ ଅବଦାନ ଥିବା ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1,487.10 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ସାହ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (229.63 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (52.30 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (49.56 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅଧିକ କଟି ସହିଥିବା ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (679.80 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ନିଗମ (77.40 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ରୂପ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (31.71 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନ୍ୟତମ ।

¹⁰ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର ବୃଦ୍ଧାତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବଶେଷ ହିସାବ ଅନୁୟାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟର ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର

¹¹ ପରିଚିଷ୍ଠା 2 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ-16,17,22,26,32,34,36,41, ଏବଂ 44

ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା ସମାପ୍ତି କର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ସମାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2 (ପିଏସ୍ସୁ)

1.17 ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ସୁ ସମାଜୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ପରିମାପ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 1.10 : ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ପରିମାପ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ(ପ୍ରତିଶତରେ)	9.78	15.80	13.62	14.44	13.86
କରଜ	7588.39	7469.11	7703.16	7503.98	9643.54
କାରବାର ¹²	9320.78	11450.16	11294.70	15949.82	16474.01
କରଜ/ କାରବାର ଅନୁପାତ	0.81:1	0.65:1	0.68:1	0.47:1	0.59:1
ସୁଧ ଫେଠ	361.09	970.85	976.32	1160.85	964.74
ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ/(କ୍ଷତି)	2339.35	2254.85	1561.36	2763.57	555.36

(ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ: ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଥ୍ୟାବାଦିକରିତ ପରିମାପ)

ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାପଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସଜ୍ଜଳତାର ମିଶ୍ରିତ ଧାରା ପ୍ରତିପାଦିତ କରାଯାଇଛି । ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ 2014-15 ବର୍ଷରେ 13.86 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ଯାହା 2013-14 ରେ 14.44 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଗ୍ରୀଭକୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାକି 2012-13 ରେ 41.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲା, 2013-14 ରେ 679.80 କୋଟି ଟଙ୍କା କରିଥିଲା । କରଜ କାରବାର ଅନୁପାତ 2013-14 ରେ 0.47:1 ରୁ 2014-15 ରେ 0.59:1 କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଯାହା ମୁଖ୍ୟତ୍ୱେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ବୁଲନାରେ କାରବାରରେ ବୃଦ୍ଧିର ପରିଶାମ ଥିଲା । ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକ 2010-11 ରେ 2,339.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ କରିଥିଲେ ଯାହା 2014-15 ରେ 555.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହା ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ଦୂର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନକୁ ସ୍ଵର୍ଗତ କରିଥିଲା ।

1.18 ଡିସେମ୍ବର 2011 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ଡିଭିଡେଷ୍ଟ ପଲିସି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଲିସି ଅନୁସାରେ ଲାଭ କରିଥିବା ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 20 ପ୍ରତିଶତ କିମା ଅଂଶଧରନ 20 ପ୍ରତିଶତ ଯେଉଁଚି ଅଧିକ ସେତିକି ପରିମାଣର ଡିଭିଡେଷ୍ଟ ଦେବା ଉଚିତ । ଶକ୍ତି ଓ ଖଣ୍ଡ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଡିଭିଡେଷ୍ଟ କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 30 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ସର୍ବଶେଷ ରୂପାତ୍ମକ ହିସାବ ଅନୁସାରେ 28¹³ ଟି ପିଏସ୍ସୁର 2,006.48 କୋଟି ଟଙ୍କା କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 8¹⁴ ଟି ପିଏସ୍ସୁ 561.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଭିଡେଷ୍ଟ ପ୍ରଦାନ / ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭ 1861.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦୀ

1.19 31 ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା 28 ଟି ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ସୁ (ସେବା ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ) ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ସମାପନ ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ନିଷ୍ଠିୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.11 : ନିଷ୍ଠିୟ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
ନିଷ୍ଠିୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	30	28	28	28	28

¹² ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁନ୍ଦା ସର୍ବଶେଷ ରୂପାତ୍ମକ ହିସାବ ଅନୁସାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପିଏସ୍ସୁ ଗୁଡ଼ିକର କାରବାର

¹³ ପରିଶିଷ୍ଟ 2 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ -1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,13,14,15,19,23,24,25,28,29,30,33,35,38,39,40, ୩ ୪ ୪୨ ଏବଂ ୫୧ -2 ୩ ୩

¹⁴ ପରିଶିଷ୍ଟ 2 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ - 3,4,13,23,24,28,29 ଏବଂ ୫-3

ଯେହେତୁ ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ଉଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ନ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି, ସେଥିପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କିମା ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । 28 ଟି ନିଷ୍ଠିୟ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍ୟୁର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଦରମା ଉତ୍ସାଦ ବାବଦକୁ 1,880 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରିଥିଲା । ବାକି ନିଷ୍ଠିୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଉଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ହିସାବର ବୃଦ୍ଧାତ୍ର ହୋଇନଥିବାରୁ କିମା କୌଣସି ଉଥ୍ୟ ନଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ଆକଳନ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

1.20 ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେବାର ପ୍ରତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 1.12 : ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା

କ୍ର.ସଂ	ବିଶାଦ ବିବରଣ	କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା
1.	ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା	28
2.	ଉପର (1) ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ	
(କ)	କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ	10^{15}
(ଖ)	ସେଇକୁତ ଭାବରେ ସମାପନ	7^{16}
(ଗ)	ବନ୍ଦ ଯଥା: ରହିବାଦେଶ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏପର୍ୟୁକ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ	11

ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ କୋର୍ଟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ପଥ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ 5 ରୁ 23 ବର୍ଷ ପର୍ୟୁକ୍ତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୂନ ଅଛନ୍ତି । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅର୍ଗର୍ତ ସେଇକୁତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶାଳ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଅଞ୍ଚିକାର/ ଅନୁସରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସରକାର 11 ଟି ନିଷ୍ଠିୟ ପିଏସ୍ୟୁକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ବୃଦ୍ଧ ନିଷ୍ଠାତି ନେବା ସହ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦରାନ୍ତି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିସାବ ଉପରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

1.21 ଅକ୍ଟୋବର 2014 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ 32 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ 40 ଟି ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏହି 40 ଟି ହିସାବ ମଧ୍ୟରୁ 28 ଟି ହିସାବର ଅନୁପୂରନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସିଏଜିକ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସିଏଜି ଅନୁପୂରନ ସମାକ୍ଷା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ହିସାବ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ମାନ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଉନ୍ନତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସିଏଜି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆର୍ଥି ମୂଲ୍ୟର ସଂକଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 1.13 : କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟର ପରିଶାମ (ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶାଦ ବିବରଣ	2012-13		2013-14		2014-15	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	12	687.10	14	1493.65	20	734.61
2.	ଷଟ୍ଟିରେ ବୃଦ୍ଧି	4	46.66	5	92.57	6	213.00
3.	ବାସ୍ତବିକ ଉଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନ କରିବା	15	4734.18	13	2305.58	13	1066.84
4.	ହିସାବର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନରେ ତୃତୀୟ	2	0.06	--	--	1	0.76

¹⁵ ପରିଶିଳ୍ପ 2 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା. ଗ-3,5,6,7,9,18,19,20,25 ଏବଂ 26

¹⁶ ପରିଶିଳ୍ପ 2 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା. ଗ -1,4,10,12,14,15 ଏବଂ 24

मार्क 2015 दूषा समाप्ति चर्ष्ण पाइं समाक्षा प्रतिवेदन संख्या 2 (प्री-एस्ट्र)

बर्ष मध्ये बोधानिक समाक्षकमाने पाइथवा 39 चि हिसाब पाइं मन्त्रवयूक्त सार्ट्टिंगेचे प्रदान करिथले एवढे ग्रुप्पको लिमिटेडकु नकाराम्यक सार्ट्टिंगेचे देवितले। बोधानिक समाक्षकक्ष समाक्षा रिपोर्ट एवढे प्रदान महालेखाकारक प्राथमिक मन्त्रवय पालरे ग्रुप्पको लिमिटेड ताहार 2013-14 बर्षर द्विसाब पूर्ण थरे खेळाली थला। कंपनामागृहित कर द्विसाब मानदण्ड (एएस) अनुपालन निम्नमानर होइथला, येहेतु बर्ष मध्ये 21 चि हिसाबरे द्विसाब मानदण्ड अनुपालन होइनथवार 43 चि दृष्टान्त होइथला।

1.22 देवितपरि अक्टोबर 2014 रु देवेपूऱ्यर 2015 मध्ये तिनोचि कार्यवर्ती बोधानिक निगम द्वेषानक्कर तिनोचि द्विसाब प्रदान महालेखाकारक निकटकु पाठालथले। एगुड्डीक मध्यरु वाज्ये द्वाक्क परिवहन निगमार गोटी द्विसाब केवल द्विसाब समाक्षा परिवर्तुत। बोधानिक समाक्षकक्ष समाक्षा प्रतिवेदन एवढे एकक/ अनुपूरक सिएजीकर समाक्षा एवढा सूचारे येद्विसाब लेखार मानदण्ड उन्नती आवश्यक असेच। द्विसाब ओ बोधानिक समाक्षकक्ष द्वारा होइथवा मन्त्रवय गुड्डीकर मोठ आर्थिक मूल्यार संक्षिप्त दिवरणा निम्नरे प्रदान करागला।

पारणी 1.14 : बोधानिक निगमगृहित मन्त्रवयर परिशाम

(परिमाण: कोटि टक्कारे)

क्र.सं	दिशद दिवरणा	2012-13		2013-14		2014-15	
		द्विसाब संख्या	दिवरणा	द्विसाब संख्या	दिवरणा	द्विसाब संख्या	दिवरणा
1.	लाभरे ह्रास	3	16.59	2	12.46	1	1.43
2.	क्षतिरे बृद्धि	शुन	शुन	शुन	शुन	1	0.44
3.	वाप्रविक देख्य प्रकाशन करिबा	3	42.90	2	25.25	2	42.25

चलित बर्ष समस्त तिनोचि याक द्विसाबकु मन्त्रवयूक्त सार्ट्टिंगेचे प्रदान करायाइथला याहा लाभरे ह्रास, क्षतिरे बृद्धि ओ वाप्रविक देख्य प्रकाशन करिबा उपरे आधारित असेच।

समाक्षा प्रति सरकारक प्रतिक्रिया

कार्यवय सम्पादना समाक्षा एवढे अनुपालन समाक्षा

1.23 मार्क 2015 दूषा शेष होइथवा आर्थिक बर्ष पाइं महालेखा नियमक तथा महा समाक्षकक्ष प्रतिवेदनरे दुक्ति कार्यवय सम्पादना समाक्षा एवढे 16चि समाक्षा अनुच्छेद सम्पूर्ण दिभागर स्विति/ प्रदान स्वितक निकटकु पाठायाइथला येउथरे एहा अनुरोध करायाइथला येद्विभागीकर जिबाब छाप सप्ताहरे प्रदान करिबे। किन्तु पाञ्चति समाक्षा अनुच्छेदर उत्तर राज्य सरकार निर्भय 2015 दूषा देवितले।

समाक्षा प्रतिवेदन एवढे निरीक्षण रिपोर्ट उपरे अनुग्रामा पद्धेप

उत्तराधिकारी/ उत्तर

1.24 भारतर महालेखा नियमक तथा महा समाक्षकक्ष प्रतिवेदन गुड्डीक सरकारक चिभिन्न कार्यालय ओ दिभागमानकर राज्यायाइथवा द्विसाब ओ नियमक निर्बाहाङ्क 01रु एहार पथोचित एवढे समयोचित उत्तर प्राप्त हेबा आवश्यक। ओटिशा सरकारक अर्थ दिभाग समस्त प्रशासनिक दिभाग गुड्डीक निर्देशनामा जारी करिथले (दिवेयर 1993) येद्विभान उत्तराधिकारी उपस्थिति (कोप्प) 01रु कोौशल विज्ञप्ति बा आहानकु अपेक्षा न करी अनुच्छेद बा कार्यवय सम्पादना समाक्षा गुड्डीक दिशद देवितले निआयाइथवा अथवा निआयिवाकु थवा

ପ୍ରଶ୍ନାବିତ ସଂଶୋଧନାକୁ / ପ୍ରତିକାରାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସର୍କାରେ ସ୍ଥଚନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିଷ୍ଟଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ସାରଣୀ 1.1.15 : ପ୍ରାପ୍ତ ନହୋଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଟିଷ୍ଟଣୀ (30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର)

ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ବର୍ଷ (ବାର୍ଷିକ/ ପିଏସ୍ୟୁ)	ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ତାରିଖ	ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ସମୁଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା		ପିଏ ବା ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିଷ୍ଟଣୀ ମିଳିପାରିନାହିଁ	
		ପିଏ	ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା		
2010-11	29 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	3	14	2	1
2012-13	23 ଜୁନ୍ 2014	2	10	1	-
2013-14	24 ଅଗଷ୍ଟ 2015	2	9	2	9
ମୋଟ		7	33	5	10

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର 40ଟି ଅନୁଛେଦ / କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି ବିଭାଗର 15ଟି ଅନୁଛେଦ / କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

କୋପୁରେ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଆଲୋଚନା

1.25 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁଛେଦ ଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପିଏସ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିଲା ତାର ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ସମିତି (କୋପୁ) ଦ୍ୱାରା ଆଲୋଚନାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 1.1.16 : 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା / ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା

ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ	କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା / ଅନୁଛେଦ ସଂଖ୍ୟା			
	ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା		ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
	ପିଏ	ଅନୁଛେଦ	ପିଏ	ଅନୁଛେଦ
2008-09	2	17	0	13
2009-10	2	15	0	13
2010-11	3	14	0	13
2011-12	2	18	1	18
2012-13	2	10	1	10
2013-14	2	9	0	0
ମୋଟ	13	83	2	67

କୋପୁର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ରେ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ବକେୟା ଥିବା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ କୋପୁକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 2014-15 ରେ ପ୍ରଧାନ ମହାଲୋକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗିତାରେ କୋପୁ ନଅଟି ବେଠିକ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିରେ 2008-09 ରୁ 2012-13 ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର 35ଟି ଅନୁଛେଦ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ସମିତି ରିପୋର୍ଟର ଅନୁପାଳନ

1.26 କୋପୁର ଇଅଟି ପ୍ରତିବେଦନ ସମୀକ୍ଷାର 18ଟି ଅନୁଛେଦର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ (ଓଟିଏନ୍) ଯାହା ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଅଗଷ୍ଟ 2001 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ତିଥେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 1.1.17 : କୋପୁ ରିପୋର୍ଟର ଅନୁପାଳନ

କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ବର୍ଷ	ମୋଟ କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	କୋପୁ ରିପୋର୍ଟରେ ଜାରୀଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା	ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ଉପରେ ଏଟି ଏନ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।
2001-02	1	8	8

କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ବର୍ଷ	ମୋଟ କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	କୋପୁ ରିପୋର୍ଟରେ ଜଳାଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା	ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ଉପରେ ଏତିଏନ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
2007-08	3	6	6
2013-14	2	4	4
ମୋଟ	6	18	18

କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ସୁପାରିଶରେ ପାଞ୍ଚଟି ବିଭାଗର ଅନୁଛେଦ ରହିଥିଲା, ଯାହା ସିଏଜିଙ୍କର 1993-94 ରୁ 2010-11 ବର୍ଷର ସମାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଟି୦/ ଅନୁଛେଦ ଏବଂ ପୁନର୍ଜ୍ଞାନ ଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ

୧.୨୭ ସମାଜୀ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିନଥିବା ସମାଜୀ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଜରିଆରେ ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଲେଖା ଏବଂ ଲେଖାପରାକ୍ଷା ବିନିମୟ, 2007ର ବିନିମୟ 197 ଅନୁସାରେ ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗାୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଜରିଆରେ ଝରି ସପ୍ରାହ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା କଥା । 2004-05 ରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ପଠାଯାଇଥିବା 37 ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 488 ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ବାଦ 2,013 ଅନୁଛେଦ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦା ବାକି ରହିଅଛି । ଏପରିକି 124ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର 509ଟି ଅନୁଛେଦର ପ୍ରାଥମିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରୁ ଶକ୍ତି ବିଭାଗର 71 ପ୍ରତିଶତ ପିଏସ୍ ଯୁ ରହିଥିଲା ।

ଏହା ସୁପାରିଶ ଜଳାଯାଉଛି ଯେ ସରକାର ସୁନ୍ଦରିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ (କ) ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ସମୟ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ / ଟି୦/ ଅନୁଛେଦ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଓ କୋପୁ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକର ଏତିଏନ୍ ପଠାଇବେ (ଖ) ସମୟ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ କ୍ଷତି/ ବକେଷ୍ଣା ଅଗ୍ରୀମ/ ଅଧିକ ପୋଠେ ଆଫାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ୍ରଜାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା (ଗ) ସମାଜୀରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ଦେବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦୂରାନ୍ତି କରିବା ।

ଏହି ରିପୋର୍ଟର ପରିସର

୧.୨୮ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ 12ଟି ଅନୁଛେଦ ଏବଂ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାଜୀ ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ର ପରିଚଳନା ଓ ମରାମତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଜଳାଯାଉଛି । ଏଥୁରେ ମୋଟ 667.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ ଥାଏ ।

ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଘରୋଇକରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ଜ୍ଞାନ

୧.୨୯ 2005-07 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ପୁନର୍ଜ୍ଞାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ 35 ଟି ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ କୁ ବନ୍ଦ (13 ଟି କମ୍ପାନୀ), ଘରୋଇକରଣ (13 ଟି କମ୍ପାନୀ) ଓ ପୁନର୍ଜ୍ଞାନ (9 ଟି କମ୍ପାନୀ) ପାଇଁ ବାଛିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା 2¹⁷ଟି ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା, 3¹⁸ଟି ଘରୋଇକରଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍¹⁹ ପୁନର୍ଜ୍ଞାନ/ସଂସ୍ଥାର କାମ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ବଳକା 29²⁰ ଟି ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ (18 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ଏବଂ 11 ଟି ନିଷ୍କର୍ଷ କମ୍ପାନୀ) ମଧ୍ୟରୁ 11 ଟି ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍ ବନ୍ଦ, 10 ଟିର ଘରୋଇକରଣ, 8 ଟିର ପୁନର୍ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁଅଛି ।

¹⁷ ଓଡ଼ିଶା ବିନିମୟ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଥାର୍ଡ୍ ଏବଂ କେନେରାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ସାଇ�ଷଟିଂଟ ଥାର୍ଡ୍

¹⁸ ହାରାକୁଦ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଥାର୍ଡ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଇତକଳ ସିମେଷ ଲିମିଟେଡ୍, ଏବଂ ଇତକଳ ରୋଲିଂ ମିଲସ ଲିମିଟେଡ୍.

¹⁹ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵକ ପରିବହନ ନିଗମ

²⁰ ପରିଶିଳ୍ପ 3 କ - 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 21 ,30, 32, 33 & 34; ଖ- 1; ଏବଂ ଗ- 7, 9, 13, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 27 ଏବଂ 28

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଖ୍ୟାର

1.30 ରାଜ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ସୁମୁଖରେ କରିବା, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦନ, ସଂଚରଣ ଓ ବିତରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ୱାସଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଦେଶ ଦେବା ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଖ୍ୟାର ଅଧିନିୟମ, 1995 ଅନୁସାରୀ ଅଗଞ୍ଜ 1996 ରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମକ ଆୟୋଗ (ଓଇଆରସି) ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଓଇଆରସି 82 ଟି ବୋର୍ଡିକ ରାଜସ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ 08 ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପରେ 74 ଟି) ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 104 ଅନୁସାରୀ ଓଇଆରସି ବର୍ଷ 2014-15 ପାଇଁ ତା'ର ହିସାବ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 104(2) ସହିତ ମହାଲେଖା ନିୟମକ ତଥା ମହାଲେଖା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କର (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବାର୍ଥ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19(3) ଅନୁସାରୀ ଓଇଆରସି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ କରାଯାଉଛି ।

1.31 ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଂଖ୍ୟାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମିଲିତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆଧାରରେ ରାଜିନାମା (ୟେମ୍‌ଆପ୍ସ) ସାକ୍ଷରିତ (ଜୁନ୍ 2001) ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରଗତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 1.18: ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଖ୍ୟାରର ପ୍ରଗତି

କ୍ର.ସଂ	ବିଶବ ବିବରଣ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର ଉପଲବ୍ଧି
1.	ସମସ୍ତ ଜୀବଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଶତପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମିଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା	ଡିସେମ୍ବର 2005	98.20 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଖାତିଙ୍କୁ ମିଟର ଯେଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି
2.	ସମସ୍ତ ବିତରଣ ଫୌଡରଗୁଡ଼ିକର ଶତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମିଗର ବସାଇବା	ମାର୍ଚ୍ 2009	ମିଟରିଂ କାମ 77.63 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କରାଯାଉଛି
3.	ସଂଗରଣ ଏବଂ ବିତରଣରେ କ୍ଷତି 34 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା 20 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ ହ୍ରାସ ପାଇବାର ଅଛି	2009-10	ବର୍ଷ 2014-15 ରେ ସଂଗରଣ ଏବଂ ବିତରଣ ଜନିତ କ୍ଷତି 34.87 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
4.	ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଶତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ	ମାର୍ଚ୍ 2012	ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ 98.97 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଗ୍ରାମରେ ହୋଇଥିଲା

1.32 ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଖ୍ୟାର ଅଧିନିୟମ 1995 ଅନୁସାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିତରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଡ଼କୋର ରହିଛି²¹ ସହାୟକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (ନରେମ୍‌ବର 1997) ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଗୁଡ଼ିକ ଅପ୍ରେଲ / ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1999 ରେ 51 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଅଂଶଧାନ ବିକ୍ରିକରି ଘରୋଇକେଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେବୋ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିତରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଇସେନ୍ସ ର ସର୍ବାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିବା ଫଳରେ ଓଇଆରସି ଏହାର ଲାଇସେନ୍ସକୁ ରହ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006 ରେ ସେସୁ ନାମକ ଏକ ଯୁଚିଲିଟି ଗଠନ କରିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ମାର୍ଚ୍ 2015 ରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003ର ଧାରା 19 ଅନୁସାରେ ତିନୋଟି ତିସକମ୍ (ନେବୋ, ତେବୋ ଏବଂ ସାଉଥକୋ)ର ଲାଇସେନ୍ସ ରହ କରାଗଲା ଏବଂ ଗ୍ରାମକୋର ସିଏମଟିଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20(1)(ଘ) ଅନୁସାରେ ଶାସନ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହିପରି, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶିକ୍ଷର ସରଳିକରଣ ଯଥା ବିଦ୍ୟୁତର ଉପାଦନ/ ସରବରାହ/ ବିତରଣ ଜନିତ କ୍ଷତି କମ୍ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଦଶତାର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ଘରୋଇ ନିବେଶକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ଯାହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଖ୍ୟାରର ଲକ୍ଷ୍ୟଥିଲା ତାହା ପୂରଣ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

²¹ ସେଷ୍ଟାଲ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିପିଟି ସପ୍ଲୀଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ସେସକୋ), ହେଷ୍ଟର୍ଷ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିପିଟି ସପ୍ଲୀଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ନେସକୋ), ସଦର୍ଷ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିପିଟି ସପ୍ଲୀଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅପ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ସୋରଥକୋ) ।

ଓঁ পুষ্পা

୨. ସରକାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ପରିଚଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଲାପ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂକଷିପ୍ତ ବିବରଣ

ରାଜ୍ୟର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତର ଉପାଦନ ଓ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେଳେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମର୍ଶ ମାଲିକାନାରେ 21 ଅପ୍ରେଲ 1995 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଡ଼ିପିସି) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର 2015 ମାର୍ଚ୍‌ 31 ସୁରକ୍ଷା 2,027.50 ପାମଗ୍ରିକ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଛାଟି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ର (୬୮୫୩) ଥିଲା ।

ପ୍ରାଚୀ

2010-15 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇନଥୁଲା । ଯାହା ଫଳରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଉପାଦନର ସାମଗ୍ରିକ କ୍ଷମତାରେ କୌଣସି ଅର୍ଥବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନଥୁଲା । ଛାତ୍ରଙ୍କ ଏକାଧିକରି ମାସିକ ଓ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେଳେଶ୍ଵର ମାନ ଆନ୍ଦୂପାୟୀ ଯଥାକ୍ରମେ 1,653 ଏବଂ 148 ଥର ଥିବା ହେଲେ ଓହିପରି କୌଣସି 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 1,091 ଏବଂ 66 ଥର ରକ୍ଷଣାବେଳେ ଲାଗ୍ଯି ସମ୍ମାଦନା କରିଥିଲା ।

ଭାଗ ୧

ଓର୍ବିପିଶି ସହାୟକ ସମୟ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ବାଧତାମୂଳକ ଅଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ ଲଭ୍ୟ ଜଳ ସମ୍ପଦର ମାତ୍ର 75.48 ପତିଷ୍ଠିତ ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲା ।

ଉପାଦନ ସମ୍ପାଦନା

ଉତ୍ତାଦିନ କେନ୍ଦ୍ରର ଅଭାବରୁ ଛାଟି ଏବୁଇପିରେ 360 ମାସ ରୁ 155 ମାସ ନିମନ୍ତେ ଲାଗାଯିଛି ଏହି ବାବଦକୁ ଓସବୁପିରି 63.58 ଲୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ ଆବାସ କରିପାରିନଥିଲା । ଛାଟି ଏବୁଇପିର ସଆରଣ କ୍ଷତି ସମେତ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର ଓକ୍ତାରେ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାନ ଠାରୁ 448.38 ମିଲିଯନ ମୂଳିଟି (ଏମ୍ସ୍କ୍ୟ) ଅଧିକ ଥିଲା । ଓସବୁପିରି ଜଳ ଏବଂ ମେସିନର ସୁବିଧା ସବୁ ମୋସୁମୀ ସମସ୍ତରେ 1,28,792 ସହାୟକ ସମୟ ହେଉ 10,184.87 ଏମ୍ସ୍କ୍ୟ ର ଉତ୍ତାଦିନ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ହାତୀ ନଦୀରେ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ହୋଇନଥିବା କାରଣରୁ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଯୁଆଇଏବୁଇପି କ୍ଷମତାର 23 ଏବଂ 64 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା ।

୪୮

2010-15 ମଧ୍ୟରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ମାନ ଦୂଳନର ବିଏବୁକ୍ରିପ୍ଟ, ଏବୁ ଏବୁକ୍ରିପ୍ଟ ଏବୁ ସିଏବୁକ୍ରିପ୍ଟ ଯଥାକ୍ରମେ 9.85, 15.69 ଏବୁ 9.66 ପ୍ରତିଶତ ଅତ୍ୟେଧିକ ବାଧାତାମୂଳକ ଅଳେ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ 3,243.158 ଏମ୍ପ୍ଲୋ କ୍ଷମତାର ଜମ ଉପ୍ରାଦନ ସହ କାପାସିଟି ଗର୍ଜ୍ ବାଦକୁ 133.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାରେକ୍ଷଣ

ବିଏଭିପରେ ମୂଳ ଯତ୍ନପାତି ନିର୍ମାଣକ ଅତିରିକ୍ତ ମରାମତି ଲାଗ୍ଯୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପ୍ରାଚୀକୃତ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ସହ ସାଧ୍ୟ ସିଲର ସମୟାନ୍ତ୍ରପାତ୍ୟ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଓ ଯତ୍ନପାତି ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନରେ ବିଲମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଏହି ଏଭିପରେ ଉପାଦନରେ 1,984.68 ଏମୟୁର ଅଭାବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଲାପାସିଟି ଗର୍ଜ ବାବଦକୁ 38.08 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ନବୀଜଳା, ଆଧୁନିକୀଜଳା ଏବଂ ଘମଳା ବୃକ୍ଷ (ଆର ଏମ୍ ସ୍ଟ୍ରୀ)

ଏହି ଏକାର୍ଥି, ସିଏରାଇପି ଓ ବିଏବିଏପିର ଆରମ୍ଭୟ ରେ ବିଲମ୍ ଫଳରେ 1,093.463 ମିଲିଯନ ସ୍କୁନ୍‌ଡ଼ ଶତର୍ଜି ଉପାଦାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ପୁଣି ଆରମ୍ଭୟ ଏକାର୍ଥିର ସ୍କୁନ୍‌ଡ଼ 1 ର ନବୀକରଣ ଓ ଆଧୁନିକାକରଣରେ ବିଲମ୍ ଫୋର୍ମ୍ ଲାପାସିଟି ଘର୍ଜି ବାବଦକୁ 2.16 ଲୋକି ଟଙ୍କା କାଟି ହୋଇଥିଲା ।

ବନ୍ଦ ଏବଂ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗତିକର ସରକା ଓ ନିରାପଦ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟମକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିରାପଦ ନିୟମକ ପ୍ରତିକ 2011 ଫେବୃଆରୀ ର ବାଧତାମଳକ ଥିବା ବେଳେ ଓ ଏହିପରି ବିଜ୍ଞାପନ 4 ରୁଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବିଲା ।

ସ୍ଵପାରିଣ

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦନ ସମାଜରେ ବିଆୟାଳଥିବା ଘରୋଡ଼ି ସୁପାରିଶ ହେଲା ସମୟାନ୍ତ୍ୟୀ ନବୀକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାପିତ କମତାର ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ପରିପେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାର ପ୍ରଣୟନ କରିବା; ଓଇ ଏମର ନାଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନ୍ତ୍ୟୀ ଏକ ବ୍ୟାପକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମ୍ୟାନ୍ତ୍ୟାଳ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଏବଂ ଦେବ୍ୟାରେ ବାଧତାମୂଳକ ଅତେଳକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଏତଙ୍କପି ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା; ମାନ ଅନ୍ତ୍ୟୀ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାରକୁ ମାନ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଫଳସ୍ଵଭବ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା; ଏବଂ ନିରାପଦା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ନିରାପଦା ଅଧୁନିଷ୍ଠମର କାପ୍ୟାନ୍ତ୍ୟନ କରିବା ।

ଉପକିମ

2.1 ଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ଦରରେ ଉପଲବ୍ଧତା ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୀତିର ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ଉନ୍ନତିକୁ ବଜାୟ ରଖୁବା ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଟିଲ । 2009-10 ବୁଲନାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକତାରେ ଶତକତା 73 ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ପୁଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ମାର୍କ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର 19,410 ଏମୟୁରୁ ବଢ଼ି 33,628 ଏମୟୁ ହୋଇଥିଲା । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ମୋଟ 1,44,639 ଏମୟୁ ର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ବେଳେ କେବଳ 1,20,927 ଏମୟୁ ଲକ୍ଷ ଥିଲା ଏବଂ 23,712²² ଏମୟୁ ର ଅଭାବ ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସମୁଦ୍ରାୟ ଶକ୍ତିର 19 ପ୍ରତିଶତ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ରୁ (27,323 ଏମୟୁ) ଲକ୍ଷ କରିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ଭାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ନିଜସ୍ତ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କ୍ରମ୍ୟ କରିଥାଏ । ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଗ୍ର୍ରାୟ ଉପରେ ଅଛେ ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍ଥାର ଅଧିନିୟମ, 1995 ଅନୁସାରେ 21 ଅପ୍ରେଲ 1995 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ (କେମ୍ପାନୀ) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦନ

²² 2011-12 : 2,175 අයුරු, 2012-13 : 7,320 අයුරු, 2013-14 : 7,285 අයුරු අව 2014-15 : 7,833 අයුරු (2010-11 රෝ පහකා 901 අයුරු සඳහා) |

ସହ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ଏହାର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ୦୩ ଅପ୍ରେଲ 1996 ରେ ଓ ପୂର୍ବତନ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡରୁ ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ ହେବା ପରେ ଏହାର ସାମଗ୍ରୀକ କ୍ଷମତା 1,237.50 ମେଗା ଥ୍ରାଟ୍ ଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁରକ୍ଷା କମ୍ପାନୀର ଛାତ୍ର²³ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଥିଲା ଯାହାର ସାମଗ୍ରୀକ କ୍ଷମତା 2,027.50 ମେଗା ଥ୍ରାଟ୍ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତାତ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ଯୌଥ ପରିଯୋଜନା ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ କମ୍ପାନୀର 36 ମେଗା ଥ୍ରାଟ୍ ଭାଗ ଅଛି । କମ୍ପାନୀ ଉପ୍ରାଦୁନ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କୁ ଗ୍ରିଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ କୁ ଶକ୍ତି କ୍ରମର ରାଜିନାମା ଜରିଆରେ ଯୋଗାର ଥାଏ ଯାହାକୁ ଗ୍ରିଡ଼କୋ ପୁନର୍ବେଳୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବନ୍ଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥାଏ ।

ଓଖିପିସିର “ପରିଚାଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ” ଉପରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2009 ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତର ମହାଲେଖୀ ନିୟମକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟ) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତିରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇନାହିଁ । ଉକ୍ତ ସମାକ୍ଷରେ କରାଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ ସାମଗ୍ରୀକ କ୍ଷମତାରେ ବୃଦ୍ଧି, ବାଧତାମୂଳକ ଅଚଳକୁ ପରିହାର କରିବା ନିମିତ୍ତ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର, ଯତ୍ପାତି ଓ ଜଳର ଦକ୍ଷତା ସବଦିନିଯୋଗ, ଆଉୟତାରାଣ ନିୟମକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନାକୁ ମନ୍ଦରୂପ କରିବା, ସହାୟକ ବ୍ୟବହାରରେ କମତି ଓ ମାନବ ସମଳ ପୁନର୍ଗୋଠନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାକ୍ଷରେ ଏହି ସବୁ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ପରିଚେଦ²⁴ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସାଙ୍ଗଠିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା

2.2 ଓଖିପିସି ର ପରିଚାଳନା ଭାବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଚକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମକ 10 ଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଅଧିକ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ସିଏମଟି) କୁ ନେଇ ଗଠିତ । ସିଏମଟି ଓଖିପିସିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ଦ୍ଦୟା ଅଧିକାରୀ ଯିଏକି ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କମ୍ପାନୀ ସଚିବ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଥେର୍ ଓ ମାନବ ସମଳ ବିକାଶ) ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଅପରେସନ) ଏବଂ ଏହାର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ତିନି ଜଣ ବିଷ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ, ଦୁଇ ଜଣ ଉପ ପରିଚାଳକ ଏବଂ ଜଣେ ସହାୟକ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଦେଇନଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଳାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ସମାକ୍ଷାର ପରିସର ଓ ପରିଷିର

2.3 ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଜୁଲାଇ 2015 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷାରେ ଓଖିପିସି ର ସମସ୍ତ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଳ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଭିତରେ ଓଖିପିସି ର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଏବଂ ଏହାର ଛାତ୍ର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ନଥ୍ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

6 ଅପ୍ରେଲ 2015 ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରବେଶ ସମ୍ବିଳନାରେ ସମାକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପନ୍ଥି ବିଶ୍ୱାସରେ କମ୍ପାନୀକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ 16 ନଭେମ୍ବର 2015 ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତର ସମ୍ବିଳନାରେ ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଓଖିପିସି ଓ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 2015

²³ ବାଲିମୋଳା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ବିଏବ୍ରାପି- 510 ଏମତବୁ), ଚିପିଲିମା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସିଏବ୍ରାପି- 72 ଏମତବୁ), ହିରାକୁଦ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ୱେବ୍ରାପି - 275.5 ଏମତବୁ), ରେଙ୍ଗାଲ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଆର୍ବ୍ରାପି - 250 ଏମତବୁ), ଉପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସ୍ଵେଅଇବ୍ରାପି - 600 ଏମତବୁ) ଏବଂ ଉପର କୋଲାବ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସ୍ଵେଅଇବ୍ରାପି- 320 ଏମତବୁ)

²⁴ ପରିଚେଦ 2.7 ରୁ 2.12, 2.17, 2.23 ରୁ 2.33, 2.43 ଏବଂ 2.44

ସୁନ୍ଦର ଓଡ଼ିଆ ସରକାର ଦେଇଥିବା ମତାମତ ଓ ଓଷଧିପିଷି ପ୍ରଦର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଚାହୁଡ଼ି କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାଜୀର ଉଦେଶ୍ୟ

2.4 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା ସମାଜୀର ଉଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ:

- ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକ ଯୋଜନାବଳୀ ଭାବେ ପରିଚାଳନ ଓ ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକର ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଓ ଶକ୍ତି ଉପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଓ ପରିଶୋଧନ;
- ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଲଭ୍ୟର ସହ ଯୋଜନା ଅନୁସାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ଅନୁସାରେ ନିରାପଦ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନବୀକରଣ ଜରିଆରେ ଅଣ୍ୟୋଜନା ବନ୍ଦକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଉଛି କି ନାହିଁ;
- ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଓ କ୍ଷମତାର ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷ ଓ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ ସମୟାନୁସାରେ କରାଯାଇଁ କି ଏବଂ ତାହା ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଓ ସୁଇଚ୍‌ମ୍ୟାଟର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା ଓ ପରିଚାଳନା ଉପରୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିବେଶରେ ନିରାପଦ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରୀ କରାଯାଉଛି କି ।

ସମାଜୀ ମାନଦଣ୍ଡ

2.5 ଗୃହୀତ ସମାଜୀ ମାନଦଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉପରେ ଆଧାର କରୁଥିଛି । :

- କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଵଚ୍ଛାର ଦସ୍ତାବିଜ୍ଞ ଏବଂ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଏହାର ସମିତି ସହ ବୈଠକର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ସହ ସରକାରଙ୍କର ଲଭ୍ୟ ଜଳ ସମ୍ପଦ ଏବଂ ତ୍ୟାମ ଓ ଜଳ ଭଣ୍ଟାର ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ହୋଇଥିବା ବୈଠକର ବିବରଣ ;
- କେନ୍ଦ୍ର / ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତ୍ତୁପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦକ କ୍ଷମତା ;
- ସମାଜୀ ଯାଞ୍ଚ ପରିସରଭୂକ୍ତ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ କମ୍ପାନୀର ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା, ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ହାସଲ, ପୁଞ୍ଜିଗତ ଓ ରାଜସ୍ଵ ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍, କମ୍ପାନୀର ସଂଗ୍ରହଣ ନୀତି ଓ ବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ନିଯମ ;
- ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ପୁଣ୍ୟାନୁପୁଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣ (ତିପିଆର) ଓ ବିଦ୍ୟୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ମାନୁଥାଳ ଏବଂ ;
- ବନ୍ଦି / ଜଳ ଭଣ୍ଟାର/ କେନାଳ ଆଦିର ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ।

ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ

2.6 ଓଷଧ ପିଷିର 2014-15 ବର୍ଷ ଶେଷ ସ୍ଵଧା ଗଡ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ ପରିଶିଳ୍ପ 3 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ:

- ଯଦିଓ ଉପର ପିଷି ଏହି ସମସ୍ତ ବର୍ଷରେ ଲାଭ କରିଥିଲା, ଏହାର ଆୟ 2011-12 ରେ 460.40 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଦୃଢ଼ି ପାଇ 2013-14 ରେ 647.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ରେ ପହଞ୍ଚି ଥିବା ସାଥେ ଏହାର ଲାଭ 2011-12 ରେ 76.31 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ହ୍ରାସ ପାଇ 2013-14 ରେ 8.80 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ

ପହଞ୍ଚି ଥିଲା । ଏହି 8.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମ୍ ଲାଭ, ସରକାରଙ୍କ ୦୩ ରୁ ନେଇଥିବା ଲୋନ୍ ର ସୁଧର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ବି ହୋଇଥିଲା ।

- 2010-11 ରେ ଖର୍ଚୁଳା ପୁଣି 2,734.56 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଗଛିତ ଓ ବଳକା ପାଣ୍ଡିର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ 2013-14 ରେ 2,784.55 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଏବଂ 2014-15 ରେ ଦାର୍ଘ୍ୟ ମିଆଦି ଧାରରେ ହ୍ରାସ ଯୋଗୁଁ ଏହା ହ୍ରାସ ପାଇ 2318.57 ରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।
- ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ 2010-11 ରେ 918.83 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2014-15 ରେ 1,017.91 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲା ।

ପ୍ରାଣ୍ତି ସୀକାର

2.7 କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ପୁନର୍ବୈଲୋକନ କରିବା ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଗତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିରଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ଅତିରିକ୍ତ ସାକାର କରୁଛି ।

ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ

ଯୋଜନା

କର୍ମଚାରୀର ବୃଦ୍ଧି

2.8 ଓେବ୍‌ପିଏ ଏହାର ମିଶନରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ନୂତନ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍, ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟର ଜଳ ସଂପଦର ଉନ୍ନତି ସହ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦନର କମ୍ପାନୀର ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧକାର ଦିଆଯିବ । ଏହି ବାବଦରେ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତ୍ୟେକି ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

- 2,431.70 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 320 ଏମତିବ୍ୟୁତ ଟିନୋଟି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାକ୍ ସମ୍ବାଦ୍ୟ ବିବରଣୀ (ପିଏଫ୍‌ଆର୍) 2006 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ବେଳେ, ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ (ସିଞ୍ଚୋଲ-I) ପାଇଁ ସବିଶେଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ 2012ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଆକ୍ଷେତର 2015) ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇନାହିଁ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନାମ୍ବ ବାସିଯା ମାନଙ୍କ ବିରୋଧ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ କୌଣସି ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇ ନ ଥିଲା ।
- ବିଏଚ୍‌ର୍ପି, ସ୍କୁଲେଜ୍‌ର୍ ଇପି ଏବଂ ସ୍କୁଲେଜ୍‌ର୍ ଇପିଏର ଉନ୍ନତି କରିବାକୁ ଓେବ୍‌ପିଏ ଯୋଜନା କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହିପରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ପିଏଫ୍‌ଆର୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ 0.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଓେବ୍‌ପିଏ 15 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ସ୍କୁଲେଜ୍‌ର୍ ଇପିଏର ପ୍ରକଳ୍ପ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା (ଜୋନୁଯାରା 2014) । ଇପିଆରଟି ଜାନ୍ମୁଯାରା 2016 ସୁନ୍ଦର ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଡିପିଆର ର ଅନୁଶାଳନ ଓ ବିଶ୍ଵେଷଣ ପରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଓ ଗ୍ରାଉଡ଼କୋର ସମନ୍ଵୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର୍ଯ୍ୟନ ବିଷୟରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିଷ୍ଠତି ନିଆଯିବ । ଏଣୁ ଡିପିଆର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସଂସ୍ଥାକୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ପମ୍ପଡ଼ ଜଳ ଭଣ୍ଡର ଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣରେ ପୁନର୍ବନ୍ଦ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦନ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା

2.9 ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନ୍ତ୍ୟାମୀ ନିବାରକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଅଚଳ ହୃଦୟ କରିବା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପଦନ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଓସବଂସମ) ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ମୂଳ ଉପକରଣ ଉପାଦକ (ଓଇସମ) ଏହି ବଦ ବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନୁସୂଚୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି । ଉପାଦନ ସୁନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଦାର୍ଘ୍ୟିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବ୍ୟତାତ ଓସବିଷ ମଧ୍ୟ ସୁନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ମାସିକ/ ଟ୍ରେମାସିକ/ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅନୁସରଣ କରିଥାଏ ।

ସମାଜୀ ଓସବଂସମ ଯୋଜନାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ।

- ଓସବିଷ, ଓଇସମଙ୍କ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁୟାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟାପକ ଓସବଂସମ ମାନୁଆଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଓଇସମଙ୍କର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲା ।
- ଛଅଟି ଏଇପିରେ ଯଥାକ୍ରମେ 1,653ଟି ଓ 148ଟି ମାସିକ ଓ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସଂପଦନ ଦରକାର ଥିବାବେଳେ, ଓସବିଷ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 1,091ଟି (୬୬ ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ 66 ଟି (୪୪ ପ୍ରତିଶତ) ସମାଦନ କରିଥିଲା । ତିନିଟି²⁵ ଏଇପି, ଯେଉଁଠାରେ କି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସ ଦ୍ୱାରା ସଂପଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଠାରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପଦନ ପଞ୍ଜିତିଗତ ଭାବେ ନିର୍ଭୁଲ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟାପକ ମାନୁଆଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଓସବିଷ ଏଇପିଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପ୍ରଶାଳୀକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ।

ପରିଚାଳନାଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦନ

2.10 ଓସବିଷର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପଦନ ନିବେଶ ଦକ୍ଷତା ଯଥା ସାମଗ୍ରୀ (ଜଳ) ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଉପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପଦନ, ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରର ଉପଲବ୍ଧ କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ, ରୂପାତ୍ମକ କ୍ଷମତା, ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର ଉପ୍ରୟାଦି ଉପାଦନ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ନିର୍ଭରଣୀଳ ।

ଜଳ ପରିଚାଳନା

ଜଳର ବ୍ୟବସ୍ଥାର

2.11 ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଜଳ ଭଣ୍ଟାରକୁ ଉପଯୋଗ କରି ଓସବିଷ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦନ କରିଥାଏ । କେବଳ ଉପର ଉତ୍ତରାବତୀ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସ୍ଵୁଆଇଏବିରପି) ର ଜଳଭଣ୍ଟାର ଓସବିଷ ନିଯନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଜଳଭଣ୍ଟାର ଗୁଡ଼ିକ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଅଧିନୟ୍ୟ । ବନ୍ୟା ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା କର୍ତ୍ତ୍ତୁପକ୍ଷଙ୍କ କଟକଣାକୁ ବାଦ ଦେଲେ ଯୁଆଇଏବିରପି ଜଳଭଣ୍ଟାରରୁ ଉତ୍ସାହିତ ମୁତ୍ତାବକ ଜଳ ଉପଯୋଗ କରିବାର ସାଧନତା ଓସବିଷର ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଜଳ ଭଣ୍ଟାରଗୁଡ଼ିକର ଜଳ ଉପଯୋଗ ଜଳ ସମାନ୍ୟ ସମିତି²⁶ (ଡନ୍ଡୁସିଷ୍ଟି) ଦ୍ୱାରା ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ବିପିଲିମା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସ୍ଵେଇବିରପି)କୁ ଛାତ୍ର ଦେଲେ (ଯାହାର କୌଣସି ତଥ୍ୟ ହସ୍ତଗତ ହୋଇନାହିଁ), 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷାତ୍ମାରା ଉପଲବ୍ଧ ଜଳ ଏବଂ ଏହାର ଉପଯୋଗ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା ।

²⁵ ବିଏଇପି, ସ୍ଵୁଜେଏବିରପି ଏବଂ ଯୁଆଇଏବିରପି

²⁶ ଜଳଉପଯୋଗକୁ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଓସବିଷର ଅର୍ଥିପରଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିଛି ।

(ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ନିୟମ ଘନମିତରରେ-ୱିଷେଣ)

ବର୍ଷ	ମୋଟ ଉପଲବ୍ଧ ଜଳ	ବାସ୍ତାକରଣ ଯୋଗୁଁ ଜଳ କ୍ଷତି	ଘରୋଇ ଏବଂ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଜଳ	ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଜଳ	ଅବ୍ୟବହୃତ ସଂରକ୍ଷଣ	ଉପାଦନ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ଜଳ	ଉପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଜଳ
1	2	3	4	5	6	7 (2-3-4-5-6)	8
2010-11	34517.14	1240.64 (3.59)	3223.93	252.78	3275.36	26524.43 (76.84)	17683.9545 (66.67)
2011-12	38692.01	1149.96 (2.97)	3057.41	225.90	3275.36	30983.39 (80.08)	23066.2620 (74.45)
2012-13	37731.78	1252.08 (3.32)	3042.61	112.25	3275.36	30049.48 (79.64)	22787.5018 (75.83)
2013-14	41667.68	1331.97 (3.20)	3318.91	112.25	3466.47	33438.08 (80.25)	26916.8456 (80.50)
2014-15	36183.82	1205.78 (3.33)	3311.51	112.25	3541.56	28012.73 (77.42)	22010.6158 (78.57)
ମୋଟ	188792.43	6180.43 (3.27)	15954.37	815.43	16834.11	149008.11 (78.93)	112465.1797 (75.48)

(ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ: ଓର୍ଦ୍ଦିପିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ବି.ବ୍ରୁ: ବନ୍ଦନା ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା 2 ସଂ ପ୍ରମର ପ୍ରତିଶତ୍କୀୟ ଦର୍ଶାଇଛି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରମ 8 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରମ 7 ର ଦୁଲମାରେ ପ୍ରତିଶତ ଦର୍ଶାଇଛି ।

2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଜଳଭାଙ୍ଗାରର ମୋଟ ଜଳର 76.84 ରୁ 80.25 ପ୍ରତିଶତ ଜଳ ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଉପାଦନ ପାଇଁ 1,49,008 ଏମ୍‌ସିଏମ୍ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସ୍ଥଳେ, ଓର୍ଦ୍ଦିପିତ୍ର କେବଳ 1,12,465 ଏମ୍ ସିଏମ୍(75.48 ଶତକଟା) ଜଳ ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବଳ ଓ ସହାୟକ ଅବସ୍ଥାରେ ମେସିନ୍ ରଖାଯିବା ଯୋଗୁଁ ଜଳର ଉପଯୋଗ କମ୍ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅନୁଜ୍ଞେ ଡି.୧୮ ଏବଂ ୨.୨୬ ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଜଳର କ୍ଷତି

2.12 ଜଳର କ୍ଷତି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦନରେ କ୍ଷତି ଘାଗାଇବା ସହିତ ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ର ଓ ବନ୍ଦର ନିରାପଦକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- 2009 ଅକ୍ଟୋବରରୁ ଏଚ୍‌ଏଇପିର 470 ଗ୍ୟାଲେରୀରେ²⁷ ଥିବା ନିୟୋଗିତାକୁ 2015 ଅକ୍ଟୋବର ସ୍ଥଳୀ ବନ୍ଦ କରାଯାଇନଥିଲା । ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ନିରାପଦ ସଙ୍କଟାପାନ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ଉପାଦନ ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେଳିଶରେ ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ହୋଇଥିଲା ।
- ଓଳାରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2009 ରେ ଏହାର ଉପରେ ବେଳେ ଆର୍ବାଇକାରୀର 24ଟି ରେତିଆଲ୍ ଗେଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 17ଟିରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିୟୋଗିତା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା । ଏହି ବିଷୟ ତୁରନ୍ତ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗକୁ ନିଶ୍ଚାରବା ପାଇଁ ଏବଂ ଉପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ଓର୍ଦ୍ଦିପିତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ବିଷୟରେ ଓର୍ଦ୍ଦିପିତ୍ର କୌଣସି ଫଳପ୍ରଦ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ । ଯାହାପରିଲରେ 17ଟିରୁ ତିନିଟି ଗେଟ୍ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା ଦ୍ୱାରା 2009 ଠାରୁ ଜଳ ନଷ୍ଟ ହେବା ସହିତ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଏଚ୍‌ଏଇପିର 470 ଗ୍ୟାଲେରୀର ଜଳ କ୍ଷତି

ଏଚ୍‌ଏଇପିର
ଅତ୍ୟଧିକ ଜଳ କ୍ଷତି
ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରର ନିରାପଦକୁ
ସଙ୍କଟାପାନ୍ତି କରିଥିଲା ।

²⁷ ପାଥ୍ରର ହାରସ ଭିତରେ ଜଳ ଭାଙ୍ଗାର ପ୍ରରତ୍ନ 470 ଫୁଟରେ ବନ୍ଦରେ ଥିବା ଏକ ନିର୍ଗମନ ପଥ

ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା ସମାଜୀ କର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ସମାଜୀ ପ୍ରତିବେଶ ସଂଖ୍ୟା 2 (ପିଏସ୍ସ୍)

ପ୍ରମ୍ବାନ ସମ୍ମିଳନରେ ସରକାର ଏତ୍ୟନ୍ତର ଜଳ କ୍ଷରଣ ବନ୍ଦ କରିବା ସହ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକପିର ତିନିଟି ଗେଟ୍‌କୁ ମରାମତି କରିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ କଲେ ।

ପଢୁର ଅଣ ନିଷାସନ

2.13 ଓସରି ମାର୍ଚ୍ 2009 ରେ ଆଇଏରିପିର ପ୍ରବେଶ ତ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକରେ ହାରାହାରି 2.5 ମିଟର ମୋଟେଇରେ ପଢୁ ଜମା ଥିବା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା । ତିନି ବର୍ଷପରେ (ଜୁନ୍ 2012) ପଢୁର ଅପସାରଣ ପାଇଁ 76.28 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟକ୍ତ ବରାଦରେ 22 ଜୁଲାଇ 2012 ସୁଧା ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାବେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ 1.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବା ପରେ ଓସରି ମାପ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସଠିକତା ନଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଠିକାବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଟି ଦେଇଥିଲା । ଯଦିଓ ସୁଆଇଏରିପିର ପରିମଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 2015 ଫେବୃଯାରୀ ରେ ଉନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାବେଶକୁ ବନ୍ଦ କରି, ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାକୁ ନିଯୁକ୍ତ ପାଇଁ ଅନୁବୋଧ କରିଥିଲା, ଅନ୍ତେବର 2015 ସୁନ୍ଦା ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇନଥିଲା । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସୁଆଇଏରିପିରୁ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ପଢୁର ହାରାହାରି ମୋଟେଇ ତିନି ମିଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇସାରିଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଉନ୍ନ ତଙ୍କିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯିବ ଓ ଉନ୍ନ ଶୈତାନ ଦକ୍ଷକ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ପଢୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ବିଜନ୍ତ ପରିଚି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବ । ଏଣୁ ପଢୁ ହଟାଇବାରେ ବିଲମ୍ବ ଚରବାଇନ୍ର ଯଦ୍ୱାଂଶକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ସହ ଜଳର ଗମନ ପଥକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ ।

ଉତ୍ସାହନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

2.14 ଓଇଆରସି ବିକ୍ରି ଯୋଗ୍ୟ ତିଜାଇନ୍ ଏନଙ୍କୁ ଭିତି କରି ପ୍ରକଟ ପିଛା ଉତ୍ସାହନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥାଏ । ଓସରି ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଏତ୍ୟନ୍ତରେ 2010-15 ରେ ତିଜାଇନ୍ ଏନଙ୍କ²⁸, ନିର୍ଦ୍ଦୀରତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ସାହନର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

କ୍ର.ସଂ	ବିଶେଷ କଷମତା	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	ସମ୍ପାଦନ
1	ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତା (ମେଗାଟ୍ରାଟ୍)	2027.50	2027.50	2027.50	2027.50	2027.50.	10137.50
2	ତିଜାଇନ୍ ଏନଙ୍କ (ମେଲିଯନ ସ୍କୁନ୍ଟ)	5676	5676	5676	5676	5676	28380
3	ଓଇଆରସି ଦାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦୀରତ ବିକ୍ରି ଯୋଗ୍ୟ ତିଜାଇନ୍ ଏନଙ୍କ (ୱେମ୍ସ୍ଯୁ)	5619.24	5619.24	5619.24	5619.24	5619.24	28096.20
4	ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ସାହନ(ୱେମ୍ସ୍ଯୁ)	4756.46	4971.91	4389.10	6967.98	6238.46	27323.89
5	ଉତ୍ସାହନର କମତି (-)/ଅଧୁକି(+) (ୱେମ୍ସ୍ଯୁ)	(-) 862.78	(-) 647.33	(-) 1230.14	1348.74	619.22	(-) 772.29
6	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲର ପ୍ରତିଶତ	85	88	78	124	111	97

(ଉତ୍ସାହନର ଏମାର୍ଥର ଏକାନ୍ତରେ ପରିଶର୍କତା ହେଲା ଏବଂ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2013-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସରି ଏତ୍ୟନ୍ତର ତାହାର ଉତ୍ସାହନ ହାସଲ କରିଥିବା ବେଳେ, 2010-13 ମଧ୍ୟରେ 2,740.25 ଏମ୍ ସୁର କମ୍ ଉତ୍ସାହନ ହୋଇଥିଲା ଯାଇବି 12 ରୁ 22 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ସମାଜୀ ଯାଞ୍ଚ ପୁନର୍ଜୀବନ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦର୍ଶାଇଲେ :

- ଓଇଆରସି ଦାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦୀରତ ବିକ୍ରି ଯୋଗ୍ୟ ତିଜାଇନ୍ ଏନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଏତ୍ୟନ୍ତର ପ୍ରତି ଉତ୍ସାହନ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 4011 ଏମ୍ସ୍ଯୁ²⁹ କମ୍ ହେଲା ଏବଂ

²⁸ ତିଜାଇନ୍ ଏନଙ୍କ ହେଉଛି ଏନଙ୍କର ପରିମାଣ ଯାହା ଏକ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ସାହନ କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରତିଶତ କ୍ଷମତା 95 ପ୍ରତିଶତ ସହିତ ଏକ 90 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଦୀରତ ଯୋଗ୍ୟ ବର୍ଷରେ ଉତ୍ସାହନ ହୋଇପାରିବ ।

²⁹ ବିଷୟକିରଣ : 750 ଏମ୍ସ୍ଯୁ (2011-13), ସିଏରିକିରଣ : 968 ଏମ୍ସ୍ଯୁ (2010-15), ଏର୍ବିରିକିରଣ : 95 ଏମ୍ସ୍ଯୁ (2014-15), ଆର୍ବିରିକିରଣ : 250 ଏମ୍ସ୍ଯୁ (2010-11), ସୁଆଇଏରିକିରଣ : 1005 ଏମ୍ସ୍ଯୁ (2010-13), ସୁକେଏରିକିରଣ : 943 ଏମ୍ସ୍ଯୁ (2010-13 ଏବଂ 2014-15)

ସିଏଚ୍‌କ୍ଲପିର ତିଜାଇନ୍
ଏନର୍ ହ୍ରାସ ନକରିବାରୁ
ଶୁଳ୍କ ନିମ୍ନ୍ସ୍ତରରେ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ
କରାଯାଇଥିଲା

- ଜୁନ୍ 2010ରେ ଚିପିଲିମା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଦଳ ସଫା
କରିବା ନିମିତ୍ତ ଫୋର୍ବେରେ ହ୍ରାସ ର୍ୟାକ୍
କ୍ଲିନିଂ ମେସିନ୍ ସ୍ଥାପନ କରିବା ସବୁ, 2010-
15 ମଧ୍ୟରେ 490 ଏମ୍ସ୍ୟୁର ତିଜାଇନ୍ ଏନର୍
ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇନଥିଲା । ଯାହାପଳରେ
ସିଏଚ୍‌କ୍ଲପି ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ ନିମ୍ନ
ସ୍ତରରେ ଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସନ୍ନିଲନୀରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଚିପିଲିମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଏମ୍ସ ସ୍ଥାପନ ଯୋଗୁଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଉପାଦନରେ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଓଳଆରସିର ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ 490 ଏମ୍ସ୍ୟୁର ତିଜାଇନ୍ ଏନର୍ର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରି ନାହିଁ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଓଳଆରସି ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯିବ ।

ଶୁଳ୍କ କେନ୍ଦ୍ରର ବାର୍ଷିକ ଲଭ୍ୟ ଉପାଦକ ମାନ ହାସଲରେ ଅସଫଳତା

2.15 ଗୋଟିଏ ଶୁଳ୍କ କେନ୍ଦ୍ରର ବାର୍ଷିକ ଲଭ୍ୟ ଉପାଦକ ମାନ (ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍) ଅର୍ଥ ଲଭ୍ୟ ଉପାଦକ ଯାହା
ସିଇଆରସି (ଶୁଳ୍କ ସର୍ବାବଳୀ) ନିୟମାଙ୍କ, 2009 ର ନିୟମାଙ୍କ 27 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଏବଂ ଯାହା ସମୟ ସମୟରେ
ଓଳଆରସି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ନିୟମାଙ୍କ ମୁତ୍ତାବକ ଶୁଳ୍କ କେନ୍ଦ୍ରର ବାର୍ଷିକ ସ୍ଥାଯୀ ଖର୍ଚ୍‌ ଯାହା
50:50 ଅନୁପାତ ଭିତରେ କାପାସିଟି ଚାର୍ଟ ଏବଂ ଏନର୍ ଚାର୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଓେଚ୍‌ପିସିର
କାପାସିଟି ଚାର୍ଟ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଦ୍ୱାରା ଶକ୍ତିର ଆହରଣ ବା ଆହରଣ ସୂଚୀ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଉପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ
ଯୁନିଟ୍ ଭିତରେ ପରିଶୋଧ ହୋଇଥାଏ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଏଚ୍‌କ୍ଲପିଗୁଡ଼ିକରେ
ଓଳଆରସି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ପ୍ଲାଷ୍ଟର ବାଷ୍ପବିନ୍ ଉପଲବ୍ଧତା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ପ୍ରତିଶରେ)

	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
ଯୁଆଇଏଚ୍‌କ୍ଲପି					
ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍	88	88	88	88	88
ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟ	92.06	97.02	86.09	96.58	94.28
ବିଏଚ୍‌କ୍ଲପି					
ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍	85	85	85	85	83
ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟ	81.11	73.72	84.18	72.56	75.38
ଯୁକେଏଚ୍‌କ୍ଲପି					
ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍	85	85	85	85	87
ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟ	84.77	94.61	88.53	86.85	92.56
ଏର୍‌ଏଚ୍‌କ୍ଲପି					
ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍	78	78	78	78	78
ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟ	77.63	57.66	74.25	79.75	65.21
ଆର୍‌ଏଚ୍‌କ୍ଲପି					
ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍	75	75	75	75	75
ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟ	79.24	81.04	76.33	84.83	85
ସିଏଚ୍‌କ୍ଲପି					
ଏନ୍‌ସିଏସ୍‌ଏସ୍	75	75	75	75	75
ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟ	82.25	80.93	73	76.65	61.47

(ଉତ୍ତର: ଓଳଆରସି ଶୁଳ୍କ ଆବେଦନ ଏବଂ କିମ୍ପାନୀର ଚିନ୍ତନ ଚ୍ୟବ୍‌ପନ୍ଥ ଚିତ୍ରଣ)

ଏନ୍‌ଏପି ଏଏଫ୍ ହାସଲ
ନକରିବାରୁ 63.58 କୋଟି
ଟଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି
ହେଲା

ମେସିନଗୁଡ଼ିକ ଉପାଦନ
ପାଇଁ ଉପଲଷ୍ଟ ନଥିବା
ସବେ, ବିଏରିପି 1.02
କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ
କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ଆଦାୟ
କରିଥିଲା

448.38 ମିଲିଯନ୍ ମୁନିଶି
ଅତ୍ୟଧିକ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର
ସହ 16.28 କୋଟି ଟଙ୍କା
ରାଜସ କ୍ଷତି ଛଟିଥିଲା

ଯେଉଁବେଳେ ଆର୍ଥିକପି ସବୁ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ଏନ୍‌ଏପି ଏଏଫ୍ ହାସଲ କରିଥିଲା, ବିଏରିପି ପ୍ରକଳ୍ପ ତାହା କୌଣସି ବର୍ଷ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲା । ଅନ୍ୟ କାରିଟି ଏରିପି ଏକ ରୁ ଚାରି ବର୍ଷ ସକାଶ ଏନ୍‌ଏପି ଏଏଫ୍ ହାସଲ କରିନଥିଲେ । ଉପାଦନ ପାଇଁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଉପଲଷ୍ଟ ନଥିବାରୁ ଓସିପିସି ଛାପି ଏରିପିରେ 360 ମାସରୁ 155 ମାସ ପାଇଁ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ବାବଦକୁ 63.58 କୋଟି³⁰ ଟଙ୍କାର ରାଜସ ଆଦାୟ କରିପାରି ନଥିଲା । ଏକ ଶକ୍ତି ନିଅଞ୍ଚିଆ ରାଜ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ପାଇଁ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ଉପଲଷ୍ଟ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥିଲା । ଏନ୍‌ଏପି ଏଏଫ୍ ହାସଲରେ ବିପଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ଯଥା ପୁରୁଣୀ ମେସିନ, ଯତ୍ନାଶ ଉପଲଷ୍ଟ ନହେବା, ଜଟିଳ ଯତ୍ନାଶର ଅପ୍ରତଳନ, ଥ୍ରେଷ ବିଷ୍ଵରିଂ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ନହେବା, ତିଥିରେ ରିଙ୍ ରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଜଳ ନିର୍ଗତ, ଚରବାଇନ, ଭୁଟି ଏବଂ ଲନ୍ତେକ ଗେଟ୍ ସମସ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ହେତୁ ହାସଲ ହୋଇନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁନ ସମ୍ବିଲନରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବିଏରିପି ଏବଂ ଏରିପିରେ ଏନ୍‌ଏପି ଏଏଫ୍ ହାସଲ ନହେବା ହେତୁ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜରେ କ୍ଷତିକୁ ସାକାର କରିଥିଲେ ।

ବିଏରିପିରେ ଅଧିକ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ଆଦାୟ

2.16 ବିଏରିପି ପ୍ରତିଦିନ ପାଇଁ ମେସିନ ଅଚଳକୁ ବିଚାର କରି ଉପଲଷ୍ଟ ଥିବା ମେସିନ ରିପୋର୍ଟକୁ ଏସାଲ୍ଟିଟିଷିକୁ ପଠାଇଥାଏ । ମେସିନ ଲଗ ଖାତାର ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ ୨୦୧୨ ମଧ୍ୟରେ ବିଏରିପିର ଆୟଟି ଯୁନିଟ୍‌ରୁ ତିନିଟି ଯୁନିଟ୍ ଉପାଦକ ଏବଂ ଚରବାଇନର ମରାମତି ପାଇଁ ୫ ରୁ ୫୦ ଦିନ ଅଚଳ ହେତୁ ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଲଷ୍ଟ ନଥିଲା । ଏହି ମେସିନଗୁଡ଼ିକର ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଲଷ୍ଟ ନଥିବା ସବେ ବିଏରିପି ସେହି ସମସ୍ୟରେ ମେସିନଗୁଡ଼ିକର ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଲଷ୍ଟ ଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ୦୧ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ବାବଦକୁ ଅଧିକ 1.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ପରିଶେଷରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁନ ସମ୍ବିଲନରେ ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ସହିତ ଶକ୍ତି ବିକ୍ଷେପିକର ପୂର୍ବଗଠନ କରି ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ।

ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର

2.17 ଓଇଆରସି ଆଦେଶ (ନଭେମ୍ବର 2008) ମୁତାବକ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିର ଉପଯୋଗ ଉଭୟ ଉପାଦନ ଏବଂ କଲୋନୀ ଉପଯୋଗ) ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର³¹ର ମାନ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ହେବା ଉଚିତ, ଏବଂ ମାନ ସାମା ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଓସିପିସି ଅଧିକ ଉପଯୋଗ ମୂଲ୍ୟ ହିସାବରେ ବାର୍ଷିକ ରାଜସ ଆବଶ୍ୟକତାରେ (ଏଆରଆର) ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଛାପି ଏବଇପିର ସହାୟକ ବ୍ୟବହାରର ମାନ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଭୁଲନାରେ 0.34 ରୁ 12.29 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଯାହାପଳରେ 448.38 ଏମୟୁ ଅତ୍ୟଧିକ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର ସହ 16.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ କ୍ଷତି ଛଟିଥିଲା । ଏତେ ବ୍ୟବୀତ ଓଇଆରସି ଆଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓସିପିସି 2010-15 ରେ ଏଆରଆରରେ 183.66 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ କରିନଥିଲା, ଯାହାପଳରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଶୁଳ୍କ ଭାବେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବୋଲ୍ ପଡ଼ିଥିଲା ।

³⁰ ବିଏରିପି: 42 ମାସ (26.29 କୋଟି ଟଙ୍କା), ସିଏରିପି: 27 ମାସ (3.87 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଏରିପିରେ: 38 ମାସ (21.92 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଆର୍ଥିକପି: 17 ମାସ (5.07 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଯୁଆଇଏରିପି: 11 ମାସ (3.86 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଯୁକେଏରିପି: 20 ମାସ (2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା)

³¹ ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ର ସହାୟକ ଯତ୍ନାଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଶକ୍ତିର ପରିମାଣ ଏବଂ ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଟ୍ରାନ୍ସଫରମର କ୍ଷତି

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ ଅତ୍ୟଧିକ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର ଅତ୍ୟଧିକ ରୂପାତ୍ତର କ୍ଷତି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ି କର ଆର୍ଥିମୟ ସମୟରେ ଜେନେରେଟର ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ସହାୟକ ସମୟ ହେତୁ ଉପାଦନରେ କ୍ଷତି

2.18 ଓଳାରସି ବାରମାର ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଉପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପୁରୁଷ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଜଳପ୍ରବାସକୁ ଭରିକରି ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପୁରା ସମୟ ଉପଯୋଗ କରି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କମାତାରେ ଚଳାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ନୂଳାଇ ରୁ ଅନ୍ତେବର 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଉପାଦନ ପାଇଁ ମୋଟ ଲକ୍ଷ ସମୟ, ଚାଲିତ ସମୟ, ସହାୟକ ସମୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଗଲା ।

ଏତ୍ତକାରୀ ନାମ	ମୋଟ ଲକ୍ଷ ସମୟ	ଚାଲିତ ସମୟ	ସହାୟକ ସମୟ	ମୋଟ ଲକ୍ଷ ସମୟ ତୁଳନାରେ ସହାୟକ ସମୟର ପ୍ରତିଶତ	ସହାୟକ ସମୟ ହେତୁ ଉପାଦନରେ କ୍ଷତି(ୱେଳୀ ଏମୟ)	ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି (ଟଙ୍କା ଲୋଟିରେ)
ବିଏଟରପି	118080	54840	32324	27.37	2094.54	75.11
ଏର୍ବିଏଟରପି	103320	67808	14661	14.19	593.67	28.89
ସିଏଟରପି	44280	35927	2117	4.78	50.81	1.25
ସ୍ଥୁଆଇଏଟରପି	59040	33422	24219	41.02	3632.85	141.26
ଆର୍ବିଏଟରପି	73800	45261	20832	28.23	1042	41.21
ସ୍ଥୁକେଏଟରପି	59040	19543	34639	58.67	2771	52.10
ମୋଟ	457560	256801	128792	28.15	10184.87	339.82

(ଉପରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସ୍ଥଳରେ ଉପାଦନରେ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା)

ଓଖାରସି 2010-15 ରେ ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ମୋଟ ଲକ୍ଷ ସମୟର 28.15 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ କରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ମୋଟ ଲକ୍ଷ ସମୟର 10,184.87 ଏମୟ ର ଉପାଦନ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଯଦି ଜଳ ଭଣ୍ଟାରରୁ ଜଳ ବୋଛିଯାଏ ତେବେ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ପୁନଃ କହିଲେ ଯେ ଏବଂ ଏବଂ ଆର୍ବିଏଟରପିରେ ମେସିନ ଲକ୍ଷ ନଥିଲା, ଯାହାକି ପ୍ରକୃତ କ୍ଷତି ଏବଂ ସ୍ଥୁଆଇଏଟରପି, ବିଏଟରପି ଏବଂ ସ୍ଥୁକେଏଟରପିରେ ଜଳଭଣ୍ଟାରରେ ଜଳ ଶକ୍ତି ରହୁଥିବାରୁ ଯଦି ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ମେସିନ ନଟାଲେ ତାହାହେଲେ କୌଣସି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଏହା ସଭେ ସ୍ଥୁଆଇଏଟରପି, ବିଏଟରପି ଏବଂ ସ୍ଥୁକେଏଟରପିରେ ଅଧିକ ପ୍ରତିଶତ ସହାୟକ ସମୟ ହେତୁ ଶକ୍ତି ନିଅଣ୍ଟିଥାଏ ରାଜ୍ୟରେ ଓଳାରସିର ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସବୁ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଉପାଦନ ପାଇଁ ମେସିନ ଉପଲକ୍ଷ ନହେବା

2.19 ଓଳାରସି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏବଂ ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଯୋଜନା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନକରି ମେସିନ ଉପଲକ୍ଷ ରଖିବାକୁ ବାରମାର ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଯୋଜନା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନକରି ଉପଲକ୍ଷ ରଖିବା ପାଇଁ ବାରମାର ଓଳାରସିର ଉପଦେଶ ସବୁ ଟିନିଟି³² ଏତ୍ତକାରୀ ଏବଂ ସିଏଟରପିରେ 3,109 ଘଣମତ୍ତେ ପରିହାୟ୍ୟ ଯୋଜନା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଃ 2010-15 ର ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଲକ୍ଷ 2,21,400 ଘଣମତ୍ତେ 25,566 ଘଣମତ୍ତେ

³² ଏବଂ ସିଏଟରପି, ଆର୍ବିଏଟରପି ଏବଂ ସିଏଟରପି

ମେସିନ୍ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ³³ ଭାବେ ଅଳ୍ପ ହୋଇଥିଲା । ଯାହାପରିଲରେ 1,049.126 ଏମ୍ୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରମ୍ବାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସିଏଚ୍‌କପି ଏବଂ ଏହ୍ୟ ଏହ୍ୟ ମେସିନ୍ର ବୟସାଧିକ କାରଣରୁ ବାରମ୍ବାର ଅଳ୍ପ ହୋଇ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସୁଆଇଏଚ୍‌କପିରେ ଉପାଦନ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟିକ୍ କ୍ଷମତାରେ ନଳାଇବା ହେତୁ କ୍ଷତି

2.20 ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ପରେ ସୁଆଇଏଚ୍‌କପି ଟେଲ ରେସ୍ ଚ୍ୟାନେଲକୁ ଜଳ ନିଷାସନ କରିଥାଏ, ଯାହାକି ପରିଶୋଷରେ ମହାନଦୀ ବେସିନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ହାତୀ ନଦୀକୁ ଛଡ଼ାଯାଇଥାଏ । ପରିନ୍ତ୍ର ବର୍ଷା ସମୟରେ ତଳଭାଗରେ ଥିବା ପୋଲ ଜଳମର୍ଗ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଓସ୍‌ପିସିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତାରେ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନଥାନ୍ତି । ଓଇଆରସି ଓସ୍‌ପିସିକୁ ସଢ଼କ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ(ଆରଆଣ୍ଡବି) ବିଭାଗ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଦେଇ ଭାଗିଦାରୀ ଭିତରେ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଆଗଷ୍ଟ 2009) । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁନ୍ଦର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ସମାଜୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ନହେବା ହେତୁ ସୁଆଇଏଚ୍‌କପି ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ (କୁଳାଇ ରୁ ଅନ୍ତ୍ରୋଦାର) 2010-15 ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷମତାର 23 ଏବଂ 64 ପ୍ରତିଶତ³⁴ ଉପଯୋଗ କରି ପାରିଥିଲା ।

ପ୍ରମ୍ବାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ହାତୀ ନଦୀ ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଥାଏ ।

ଶକ୍ତି ନିଷ୍କର୍ଷଣ

2.21 ସୁଇର୍ ଘାର୍ଡର 132 କେତ୍ର/220 କେତ୍ର ଫିଲ୍ ଦେଇ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଉପାଦିତ ଶକ୍ତି ନିଷ୍କର୍ଷଣ ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଏକିକିତ୍ତରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ଶକ୍ତି ନିଷ୍କର୍ଷଣ ଜନିତ ଦୂର୍ଭିଲତାକୁ ନିମ୍ନ ଅନୁଷ୍ଟଦିଗ୍ନତିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି ।

ବିଏଚ୍‌କପିରେ ଅଭାବ ଶକ୍ତି ନିଷ୍କର୍ଷଣ ର୍ୟବସ୍ତୁ

2.22 ବିଏଚ୍‌କପିର 510 ମେଗାଓଟ୍ ସ୍କ୍ରାପିଟ କ୍ଷମତା ଅଛି । ଉପାଦିତ ଶକ୍ତି 180 ଏମ୍ପରାବୁ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ତିନିଟି 220 କେତ୍ର ସଂଚାରଣ ତାରରେ ଏବଂ 20 ମେଗାଓଟ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟ ଏକ ତାରରେ ନିଷ୍କର୍ଷଣ ହୋଇଥାଏ । ପରିବାହା ତାରର ବୟସାଧିକ ହେତୁ ଏହି ତିନିଟି 220 କେତ୍ର ତାର 180 ମେଗାଓଟ୍ କ୍ଷମତା ବଦଳରେ 120 ମେଗାଓଟ୍ ନିଷ୍କର୍ଷଣ କରିପାରୁଥିଲା । ତେଣୁ, ବିଏଚ୍‌କପି 380 ମେଗାଓଟ୍ ନିଷ୍କର୍ଷଣ କରିପାରୁଥିବାରୁ, 130 ମେଗାଓଟ୍ ଉପାଦନ ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍କ୍ରାପି ନଥିଲା । ଶକ୍ତି ନିଷ୍କର୍ଷଣରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍³⁵ (ଓପିଟିଷିଏଲ) ଜୁନ୍ 2009 ରେ ଆଉ ଏକ ସରକିଟ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭାରତର ପାଞ୍ଚାର ଗ୍ରୀଡ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍କୁ ନ୍ୟୁନ କରିଥିଲା । ଏହି ସାରକିଟ୍ ଛାଅ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ ପରେ ତଥାପି ନିର୍ମାଣାଧାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ।

ପ୍ରମ୍ବାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଓପିଟିଷିଏଲ ସହ ଏହି ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ ଏକ 220 କେତ୍ର ସଂଚାର ତାର ପାଇଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରାଯାଉଛି ଯଦ୍ୱାରା ଶକ୍ତି ନିଷ୍କର୍ଷଣ ସ୍କ୍ରାପି ହୋଇପାରିବ ।

³³ ତୁଟି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାରଣ ଯାହା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ସ୍କ୍ରାପି ବିପଳତା ପରେ ସୁନ୍ଦର ସମକାଳୀନ କରିବା ପାଇଁ ଅତିବାହିତ ସମୟ ।

³⁴ 2010-11 : 23, 2011-12 : 35, 2012-13 : 48, 2013-14 : 59, 2014-15 : 64 ପ୍ରତିଶତ

³⁵ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଶକ୍ତି ସଂଚାର ସଂସ୍ଥ

ଏହାକେପି ରେ ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପମଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା

2.23 ଏତ୍ରକ୍ଷପି, ବୁଲ୍ଲା ଆଠି 132 କେତ୍ର ଫିର୍ଦର ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପମଣ କରିଥାଏ ଯେଉଁଥିରୁ ଦୁଇଟି ଫିର୍ଦର ବେସରକାରୀ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର (ହିନ୍ଦୁଲକୋ) ସହ ସଂୟୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ହିନ୍ଦୁଲକୋ ଦ୍ୱାରା ଲୋଡ଼ ଦେଣନେଣ ହେତୁ ଫିର୍ଦରରେ ଛାତ୍ର, ବ୍ୟାଘାତ, ହୋଇଥାଏ, ଯାହାପଳରେ ଓସିପିର ଉପାଦନ ଯୁନିଟ୍ ବନ୍ଦ, ହୋଇଥାଏ । ଏତଦ୍ଵାରା ଏତ୍ରକ୍ଷପି ହିନ୍ଦୁଲକୋ ଦ୍ୱାରା ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପମଣଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଏବଂ ସାଷ୍ଟମ ବ୍ୟାଘାତକୁ ଦୂରାଭ୍ୟତ କରିବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ କମ କରୁଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏତ୍ରକ୍ଷପି ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଜଳ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ ତୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରିପିଙ୍କୁ ହାସ କରି ନିରବିଜ୍ଞିନ୍ଦା ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପମଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ଥିଲା । ଜୁଲାଇ 2015 ସୁରା ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପମଣର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଯାହାପଳରେ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ କମ ହୋଇ ଏନଙ୍ଗ୍ରେ ଚାର୍ଜ ବାବଦକୁ ରାଜସ କାନ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ହିଣ୍ଟାଳକୋ ଲୋଡ଼କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରିବା ପାଇଁ ଓପିଟିସି ଏଲକ୍ଟ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତରୋଧ କରାଯିବ ।

ଅଚ୍ଛିଲ

2.24 ଯେଉଁ ସମୟରେ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥାଏ, ତାହା ଅଚଳତାକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ଏତ୍ତପିତ୍ରାଗୀ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଉପାଦନ ପାଇଁ ଲଭ୍ୟ ସମୟ ତୁଳନାରେ ଯୋଜନା/ ବାଧତା ଅଚଳ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏଇପିର ନାମ	ଉପାଦନ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଉପଲବ୍ଧ ସମୟ	ଯୋଜନା ଅଚଳ (ଘଣାରେ)	ବାର୍ଷିକ ଉପଲବ୍ଧ ସମୟ ତୁଳନାରେ ଯୋଜନା ଅଚଳର ପ୍ରତିଶତ	ବାଧ୍ୟତା ଅଚଳ (ଘଣାରେ)	ବାର୍ଷିକ ଉପଲବ୍ଧ ସମୟ ତୁଳନାରେ ବାଧ୍ୟତା ଅଚଳର ପ୍ରତିଶତ
ସୁଆଇଏରିଜପି	175296	9838	5.61	3651	2.08
ବିଏରିଜପି	350592	12724	3.63	69599	19.85
ସୁକେଖରିଜପି	175296	16630	9.49	3359	1.92
ଏର୍-ୱେରିଜପି	306768	21024	6.85	54718	17.84
ଆର୍-ୱେରିଜପି	219120	33813	15.43	3079	1.41
ସିଏରିଜପି	131472	7433	5.65	18182	13.83
ମୋଟ	1358544	101462	7.47	152588	11.23

(ଉଷ୍ଣ: ମାସିକ ପୁଗଟି ରିପୋର୍ଟ ଏହି ଓସପିସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ)

ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ଅଳ୍ପ

2.25 ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ସମୟକୁ ଯୋଜନା ଅଚଳ କୁହାଯାଏ । ସଦି ଓ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ଯୋଜନା ଅଚଳ (8.20 ପ୍ରତିଶତ) ପାଇଁ (7.47 ପ୍ରତିଶତ) ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଯୁକ୍ତେଖରିତ୍ୟ (9.49) ଏବଂ ଆର୍ଥରିତ୍ୟ (15.43) ରେ ଯୋଜନା ଅଚଳ ମାନଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ଆଦାୟ ପାଇଁ ମେସିନ୍ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସ୍କୁଲେଟ୍ରିକ୍ ଏବଂ ଆର୍ଟ୍ରିକ୍ ରେ ଯୋଜନା ଅଚଳ ଯଥାକ୍ରମେ ଦାର୍ଢମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଆର୍ଗ୍ୟମ୍ୟ ନିମାନ୍ତେ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୁଚାକୁ ଅମାନ୍ୟ କରିବା ଦାରା ଏବଂ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ଦାର୍ଢମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଆର୍ଗ୍ୟରେଇ ଆର୍ଗ୍ୟମ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଯୋଜନା ଅଚଳ ଏବଂ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜରେ ଶତି ହୋଇଥିଲା ।

ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ

2.26 ତୃତୀ କିମା ଅନ୍ୟ କାରଣ ଯେଉଁଥୁ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇନଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ଲାଷ୍ଟର ବିଫଳତା ପରେ ଯୁନିଟକୁ ସମକାଳୀନ କରିବା ପାଇଁ ଅତିବାହିତ ସମୟକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ କୁହାଯାଏ । ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାନ ଅନୁସାରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ବର୍ଷ ସାରା ମୋଟ ଲକ୍ଷ ମେସିନ୍ ସମୟର 4.5 ରୁ 10 ପ୍ରତିଶତ କିମା 16 ରୁ 37 ଦିନ ହୋଇଥାଏ ।

ବିଏରଙ୍ଗପି, ଏବଂ ଏରଙ୍ଗପି
ଏବଂ ସି ଏବଂ ରଙ୍ଗପିରେ ଅଧିକ
ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ଯୋଗ୍ୟ
133.35 କୋଟି ଟଙ୍କା
ମୂଲ୍ୟର 3,243.158 ଏମ୍ସ୍‌
ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ହୋଇଥିଲା

ସମାଜରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ଯୁଆଇଏର୍ବିପି, ଯୁକେଏର୍ବିପି ଏବଂ ଆର୍ଏର୍ବିପି ରେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ମାନ ଭିତରେ (ସର୍ବାଧିକ 10 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା ବିଏରଙ୍ଗପି, ଏବଂ ଏରଙ୍ଗପିରେ ମାନ ବାହାରେ ଯଥାକ୍ରମେ 9.85, 15.69 ଏବଂ 9.66 ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 71,041 ଘଣ୍ଠାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ହୋଇଥିଲା, ଯଦାଗା କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ବାଦଦକ୍ଷ 133.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 3243.158 ଏମ୍ସ୍‌ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ଏହି ଅଧିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳର କାରଣ ମୁଖ୍ୟତ୍ୱ ଚରବାଇନ୍ ସମସ୍ୟା, ଜେନେରେଟର ବିଫଳତା, ଷାଟର ଆର୍ଥି ତୃତୀ, ଇନ୍ଟ୍ରେକ୍ ଗେଟ୍ ସମସ୍ୟା, ଚରବାଇନ୍ ଖାତରୁ ଅସାଭାବିକ ଜଳ/ଟେଲ ପ୍ରବାହ ଇତ୍ୟାଦି ଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବିଏରଙ୍ଗପି, ଏବଂ ଏରଙ୍ଗପି ଏବଂ ସି ଏବଂ ରଙ୍ଗପି ମେସିନ୍ ବହୁତ ପୁରୁଣୀ ଓ ସେଠାରେ ସର୍ବାଧିକ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ଅଚଳ ଛଟିଥିଲା । ତେଣୁ ବହୁତ ପୁରୁଣୀ ମେସିନ୍ ଏବଂ ଟିକ୍ ସମୟରେ ଆର୍ଏମ୍ସ୍‌ ନହେବା ହେତୁ ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାନ ୦୩ ଅଧିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ଘଟୁଥିଲା ।

ଉପାଦକ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

2.27 ଓଇଆରସି ଓେରିସିକୁ 3 ବା 5 ବର୍ଷ ଭିତରେ ମେସିନର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ସମାଜରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଛାତ୍ର ଏରଙ୍ଗପିର 31 ଟି ମେସିନ୍ ମଧ୍ୟରୁ 29 ଟି ମେସିନର ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର 1 ରୁ 10 ଥର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓେରିସି 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଛାତ୍ର ଯୁନିଟ୍ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଓଇଆରସି ୦୧ରୁ ବିଲମ୍ବିତ ଭାବେ ଅନୁମୋଦନ ହାସଲ କରିଥିଲା । ତାମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ଯୁନିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଯଥାକ୍ରମେ ଜୁଲାଇ 2015 ଏବଂ ମଇ 2016 ସୁନ୍ଦର ସମାପ୍ତ ହେବା ନିର୍ଣ୍ଣୟତା ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବାରମ୍ବାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ହେଉଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଓଇଏମ୍ ସହ ଟିକ୍ ଚାର୍ଟାକ୍ କରିବାରେ ବିଲମ୍ବ, କେତେକ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଅପ୍ରତିକଳ ଏବଂ ଏସଏଲ୍ଟିସି ଠାରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତିରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବିଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା ।

ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ଉପକରଣର ପୁନର୍ମୂଳନ ପାଇଁ ବିଲମ୍ବ ପ୍ରକ୍ରିୟା

2.28 ବିଏରଙ୍ଗପି ପରିଗଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ (ଜୁଲାଇ 2010) ଯେ ପ୍ରଥମ ଛାତ୍ର ମେସିନର ଥିଲେ ବିଅରିଂ ଟେଲ ପ୍ରବାହ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁତ ପୁରୁଣୀ ଥିଲା । ଟେଲ ପରିଷିକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଫଳତା ପାଇଁ ଥିଲେ ବିଅରିଂ ପ୍ରକୋଷ୍ଟର ତାପମାତ୍ରା ହଠାତ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଅଳଗରନେଟ୍ଟିଂ କରେଣ୍ଟ (୬୩) ଏବଂ ଡାଇରେକ୍ଟ୍ କରେଣ୍ଟ (୬୩) ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଫଳତା ପାଇଁ ଥିଲେ ବିଅରିଂ କୁଳିଂ ପଞ୍ଚ ବଦ୍ଧ ହେବା ଫଳରେ ବିଏରଙ୍ଗପିର ତିନିଟି ଯୁନିଟ୍ (୩,୪ ଏବଂ ୫) ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଥିଲେ ବିଅରିଂ ମେସିନ୍ ଲୁକ୍ରିକେସନ୍ ବିନା ଚାଲିବା ଦ୍ୱାରା ଏହି ମେସିନର ଥିଲେ ବିଅରିଂ ପ୍ରାପ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଥିଲେ ବିଅରିଂ ପ୍ରାପ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ନିର୍ଭରିତ ସମାପ୍ତ ତାରିଖର (ଜୀନୁଆରୀ 2012) 10 ରୁ 201 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ଫେବୃଆରୀ ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ମେସିନ୍ ଗ୍ରୀଡ଼କୁ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ପର୍କିତ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ
ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ 1,033.92
ଏମ୍ ସ୍କୁ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହେଲା

ସମାପ୍ତରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଥୁଣ୍ଡ ବିଅରିଂ ଟେଲ ପ୍ରବାହ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତୁଟି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିବା ସହ୍ର (ଜୁଲାଇ 2010) ସମୟାନୁସାରେ ସମ୍ପର୍କିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯଦାଗା 159 ରୁ 351 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ତତ୍ ସହିତ 1033.92 ଏମ୍ସ୍କୁ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ଏବଂ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ବାବଦକୁ 9.84 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ପର୍କିତ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏପରି ଘଟଣା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଥୁଣ୍ଡ ବିଅରିଂ ଟେଲ ପ୍ରବାହ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସଠିକ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

୨୯ ଏବଂ ଉପରେ ଯୁନିଟ୍-୧ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ବିଳମ୍ବ

2.29 ଏବଂ ଉପରେ ଯୁନିଟ୍-୧ ର ସାଫ୍ୟ ସିଲରେ ଜଳ କ୍ଷରଣ ଫଳରେ ଚରବାଇନ୍ ଗାଇତ ବିଅରିଙ୍ (ଚିନିବି) ର ଲୁହିକେସନ୍ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଯୁନିଟର ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତପକ୍ଷ ଯୁନିଟରେ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ସାଫ୍ୟ ସିଲ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନରେମର 2013 ରେ ପ୍ରତ୍ୟାବଦ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର 03 ଡିସେମ୍ବର 2013 ରୁ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅଧୀନରେ ଥିଲା ଏବଂ ବିଳମ୍ବିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟାବେଶ ଜାରି (22 ଜୀନୁଆରୀ 2014) ହେତୁ ସାଫ୍ୟ ସିଲ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନକରି ମେସିନକୁ ଗ୍ରୀଡ଼ ସହିତ ସଂଯୋଗ (11 ଜୀନୁଆରୀ 2014) କରାଯାଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ, ଏହି ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର 17 ଫେବୃଆରୀ 2014 ରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଅଚଳ ହୋଇପାରିଥିଲା ଏବଂ ତାହାପରେ ସାଫ୍ୟ ସିଲ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଏବଂ ତାହା ସହ ଯୁନ୍ଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ମେସିନକୁ 16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୁ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଘଟଣା ହେତୁ ଏହି ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର 210 ଦିନପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 249.48 ଏମ୍ସ୍କୁ ସଂଭାବିତ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ଏବଂ କାପାସିଟି ରୁଚି ବାବଦକୁ 20.23 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ସାଫ୍ୟ ସିଲ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା କାରଣ ଏଥପାଇଁ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାର ସହାୟତା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ସରକାର ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ସାଫ୍ୟ ସିଲ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ଷ୍ଟପ ଲଗ୍ ଗେଟ୍ ଏବଂ ଇନଟେକ୍ ଗେଟ୍ ତଳକୁ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ବନ୍ଦ ରହିଥିଲା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯାହାକି ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ତଥାପି ସମୟାନୁସାରେ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାର ନିଯୋଜନ ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ସହ ସଠିକ୍ ସମନ୍ଦର୍ଶ ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ସମୟକୁ କମାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

୩୦ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାବନ୍ତୁ ଅନୁପାଳନ ନକରିତା

୩୦ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାବନ୍ତୁ
ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ହେତୁ
କାପାସିଟି ରୁଚି ବାବଦକୁ
କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି
ହୋଇଥିଲା

2.30 ଥୁଣ୍ଡ ବିଅରିଙ୍କରେ ସମୟା ହେତୁ ବିଏବିପିର ଯୁନିଟ୍-୧, 29 ଜୀନୁଆରୀ 2013 ଠାରୁ, ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ଥିଲା । ହାଏ-ପାଡ୍ରୋର ଆସୋଯିଏକ୍ (୧୯୮୫ ଏବଂ ଜଳପୁରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା (20 ଫେବୃଆରୀ 2013) ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଳ ଭାବେ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୁନଃ ନରେମର 2013 ରେ ଓଇଏମ୍ ପାଡ୍ରୋର ମେସିନ୍ (ଇଞ୍ଜିନ୍) ଲିମିଟେଡ୍ (ପିଏମ୍ ଆଇଏଲ୍) କୁ 93.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ପିଏମ୍ ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ତୁଟି ଦର୍ଶିକା ପିଏମ୍ ଆଇଏଲ୍ କେତେକ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାବଦ ଦେଲେ ଯାହାକି ଓସନ୍‌ପିସି ଦ୍ୱାରା ବିର୍ତ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଯୁନିଟ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷମତାରେ ଗ୍ରହିତାରିନଥିଲା ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ଼ ସହ ସଂଯୋଗ କରଣ (14 ମାର୍ଚ୍ 2015) ହେବା ପରେ ପୁଣି ଥରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ହୋଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ କମ୍ପାନୀ ପିଏମ୍ ଆଇଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟାବେଶ ଜୁନ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର ଜାରି କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । ଏହିପରି

ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର ପାଇଁ ସମାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2 (ପିଏସ୍ପ୍ରେସ୍)

ଏହି ଯୁନିଟ୍ ମାର୍ଚ୍ 2014 ରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁନ୍ଦର (ନେନ୍, 2015) ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ଅଚଳ ଥିଲା ଏବଂ କମ୍ପାନୀ କାର୍ପୋରେସନ୍ ରଙ୍ଗ ବାବଦକୁ 8.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ତା ବାଦ୍ 701.28 ଏମୟୁର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସମୟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିରୁଦ୍ଧ କରି ଆର୍ଥମୟୁର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଏହି ଯୁନିଟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନିଷ୍ଠତି ନିଆପାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଚେଣ୍ଟର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ଆନ୍ତୁସଙ୍ଗିକ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓଳେମର ପ୍ରସାବକୁ ବିରୁଦ୍ଧ ନକରିବାର ନିଷ୍ଠତି ଯୋଗୁଁ କେନ୍ତେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ଅଚଳ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ବିଷୟକାରୀ ସିଟି ସାର୍ଟ୍ ରକ୍ଷଣାବେଳେଣ୍ଟର ଟ୍ରୁଟି

ସିଟି ଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ 190.27
ଏମୟୁର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି
ଉପାଦନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା

2.31 ବିଷୟକାରୀ ସିଟି ସାର୍ଟ୍ ରକ୍ଷଣାବେଳେଣ୍ଟର ଟ୍ରୁଟି କରେଣ୍ଟ ବ୍ରାନ୍ସଫରମର (ସିଟି) ଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 33ଟି 30 ରୁ 41 ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଏହାର ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ବ୍ସ୍‌ସାମା ପାର କରିଯାଇଥିଲେ । ଯୁନିଟ୍ ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 23 ଡିସେମ୍ବର 2010 ରେ ସୁଗୁଡ଼ିକର ଜଗରାକାଳୀନ ଭାବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରସାବ ଦେଇଥିଲେ । ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନ୍ଦର 33 ରୁ 18ଟି ସିଟି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 9ଟି ସିଟି ତିନୋଟି ସିଟି ପାଟିବା ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ସିଟି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ 37 ଓ 39 ଦିନର ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 190.27 ଏମୟୁର ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ।

ପୁନର୍ଭ୍ୟାବାଦ 1998 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2009 ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା 15 ଟି 220 କେତ୍ର ଏସିଏଫ୍ ସରକିର୍ ବ୍ରେକରର (ସିବି) ସମୟ ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମରାମତି କରାଯାଇନଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ରଲୋଡ୍ ଏବଂ ସର୍ଟ୍ ସରକିର୍ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା କ୍ଷତିକୁ ବହନ କରି ଏହାର ଟ୍ରୁଟିଶ୍ନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବାଲିମେଲାରେ କ୍ରେନ୍ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ହେତୁ ସିଟି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା କାରଣ କ୍ରେନ୍କୁ ଯୁଆଇଏଟିପି ରୁ ଆଣିବାର ଥିଲା । ଏହା ପୁନର୍ଭ୍ୟାବାଦ ସେଠାରେ କୌଣସି ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇନଥିଲା କାରଣ ଏହି ଜଳ ଭଣ୍ଟାର କ୍ୟାରା ଓଡ଼ର ଜଳ ଭଣ୍ଟାର ହେବା ସବୁ ସେହି ବର୍ଷ ଶକ୍ତି ଉପାଦନ ହୋଇପାରିଥାଆନ୍ତା । ପୁନର୍ଭ୍ୟାବାଦ ସମୟରେ ବ୍ସ୍‌ସାଧୁକ ସିର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ଯୁନିଟ୍ ଅଚଳ ହେବା ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସରକିର୍ ବ୍ରେକରର ସମୟ ସମୟରେ ମରାମତି ନହେବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ନଥିଲେ ।

ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ନବୀକରଣ, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଓ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି

2.32 ଆର୍ଥମୟୁ ମେସିନର ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ଉପଲବ୍ଧ ସୁବିଧା ଏବଂ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ । ଯଦି 31 ଟି ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରରୁ 15ଟି ଟାଙ୍କର 35 ବର୍ଷର ଅଭ୍ୟରୁ ଅଧିକା ପୁରୁଷ କରିପାରିଥିଲେ, ମାତ୍ର ଛଥଟି ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ଆର୍ଥମୟୁ ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପୁନର୍ଭ୍ୟାବାଦ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥମୟକାରୀ ଦ୍ୱାରା କେନ୍ଦ୍ରର ନବୀକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ 35 ବର୍ଷ ଅବଧି ପୂର୍ବରୁ ମାର୍ଚ୍ 2012 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2013 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆର୍ଥମୟୁ ପ୍ରାମ୍ରମ୍ଯ ନହେବା

2.33 ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ଆର୍ଥମୟୁ କରିବାରେ ହୋଇଥିବା ତୃତୀୟ ଗୁଡ଼ିକ ଭାବରେ ମହାଲେଖୀ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାଜକଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ 2009 ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟକ) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତୃତୀୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

- ଏତ୍ରଇପିର ଯୁନିଟ୍ 5 ଏବଂ 6 ର ଆର୍ଖମୟୁ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଓରପିସି ଡିସେମ୍ବର 2010 ରେ ପ୍ରସାଦ ଦେଇଥିଲା । ଓଇଆରସି ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗା ବିତିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇ ନଥିବା ହେତୁ ଜୁଲାଇ 2011 / ଡିସେମ୍ବର 2012 / ଜୁଲାଇ 2013) ଏହି ପ୍ରସାଦକୁ ଶାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଚେଣ୍ଠର ଆହ୍ଵାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଓସଂପିସି ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଫେବୃଷାରୀ 2014 ରେ ଚେଣ୍ଠର ଆହ୍ଵାନ କରିଥିଲା ଯାହା ଜୁଲାଇ 2015 ରେ 158.77 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଖମୟୁ ରେ ବିଲମ୍ବ ସକାଶେ ମେସିନ୍ ଉପଲବ୍ଧତା 88.41 ପ୍ରତିଶତ (2012-13) ରୁ 40.91 ପ୍ରତିଶତ (2014-15) କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ଫେବୃଷାରୀ 2014 ରୁ ଶିନିଟ୍-6 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।
- ସିଏଚ୍କପିର ଯୁନିଟ୍-3 ର ଆର୍ଖମୟୁ ପାଇଁ ଓସଂପିସି ଅପ୍ରେଲ 2010 ରେ ନିଷ୍ଠାତି ନେଇଥିଲେ ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବନ୍ଧୁ ଫେବୃଷାରୀ 1999 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ବିଶବ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ (ଡିପିଆର) ରୂପାନ୍ତ ହେଲା ପରେ ଓରପିସି ଫେବୃଷାରୀ 2014 ରେ ଚେଣ୍ଠର ଆହ୍ଵାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାହା 65.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ମଇ 2015 ରେ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଯୁନିଟର ଆର୍ଖମୟୁ କରିବାରେ ବିଲମ୍ବ ସକାଶେ ମେସିନ୍ ଉପଲବ୍ଧତା 2010-11 ରେ ଥିବା 92.05 ପ୍ରତିଶତରୁ 2013-14 ରେ 61.12 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ଫେବୃଷାରୀ 2012 ରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ବିଏଚ୍କପିର ଛାଅଟି ଯୁନିଟ୍ 2008-12 ମଧ୍ୟରେ ତାର ବନ୍ଧୁ ସମସ୍ତାମା ପାର କରିଯାଇଥିଲେ, ଓରପିସି ସମସ୍ତ ଛାଅଟି ଯୁନିଟର ଆର୍ଖମୟୁ ପାଇଁ 664.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟରେ ନଭେମ୍ବର 2012 ରେ ପ୍ରସାଦ ଅନୁମୋଦିତ କରିଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଡିପିଆର ରୂପାନ୍ତ ହେଲା ପରେ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ରେ ଚେଣ୍ଠର ଆହ୍ଵାନ କରିଥିଲା ଯାହାକି ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନ୍ଦର ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ଛାଅଟି ଯୁନିଟର ଆର୍ଖମୟୁରେ ବିଲମ୍ବ ସକାଶେ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ଘରୁଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଯୁନିଟ୍ ଫେବୃଷାରୀ 2013 ଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ।

ନଥଟି ଯୁନିଟର ଆର୍ଖମୟୁ
କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନକରିବା ହେତୁ
1,093.463 ଏମୟୁ
ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା

ଏହିପରି ଉପରୋକ୍ତ ନଥଟି ଯୁନିଟର ଆର୍ଖମୟୁ ଆରମ୍ଭ ନହେବା ଫଳରେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 1093.463 ଏମୟୁ ଉପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ସବେ ଏତ୍ରଇପି, ସିଏଚ୍କପି, ବିଏଚ୍କପି ର ନଥଟି ଯୁନିଟର ବିଲମ୍ବିତ ଆର୍ଖମୟୁକୁ ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଆର୍ଖମିତର ଯୁନିଟ୍-1 ର ଆର୍ଖମୟୁର ବିଲମ୍ବିତ ସମାପ୍ତି

2.34 ଓରପିସି ଆର୍ଖମିତର ଯୁନିଟ୍-1 ର ଆର୍ଖମୟୁ ପ୍ରକୃତ ନିର୍ମାଣକାରୀ (ଓଇୱଏମ୍) ବିଏଚ୍କପିର ଦ୍ୱାରା ନଭେମ୍ବର 2009 ରୁ 24 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଓଇଆରସି ୧ରୁ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓରପିସି ବିଲମ୍ବିତ ଭାବେ (ଜୁଲାଇ 2010 ରୁ ଫେବୃଷାରୀ 2012 ମଧ୍ୟରେ) କେତେକ ଯକ୍ଷମାଣ ଯଥା ଷାଟର କୋର ଇନ୍ ସୁଲେସନ୍ ଏବଂ ଷାଟର ବାର ପାଇଁ କ୍ରମାବେଶ ଦେବା ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଅ ମାସ ବିଲମ୍ବରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 31 ମଇ 2012 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆର୍ଖମିତ ଯୁନିଟ୍-1 ର ବିଲମ୍ବିତ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ କାପାସିଟି ରଙ୍ଗ ବାବଦକୁ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଯୁନିଟ୍-1ର ସମାପ୍ତିରେ ବିଲମ୍ବ ମୁଖ୍ୟତଃ ଓରପିସି ଏବଂ ବିଏଚ୍କପିର ମଧ୍ୟରେ ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଓ ସମନ୍ଦୟ ଅଭାବରୁ ଘଟିଥିଲା ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରିଚଳନା

2.35 ଓସର୍‌ପିସିର ଉତ୍ତରଣ ସାମଗ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟତଃ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପତ୍ରାଂଶୀ, ତେଲ ଓ ଲୁହିକାଷ୍ଟୀ ଏବଂ ବଳକା ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା ଉପ୍ରାଦୁ, ସିମେଷ୍ଟ, କୋଠାବାଡ଼ି ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ, ତାର କୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଉତ୍ତରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପରିଚଳନା ପାଇଁ ଓସର୍‌ପିସି ସାମଗ୍ରୀର ସଠିକ୍ ହିସାବକରଣ, ଭଙ୍ଗା ଅବଲୁପ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ନିକାସ ପାଇଁ ନାତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଆହରଣ ମାନୁଆଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ସାମଗ୍ରୀକୁ ବିଧୁବନ୍ଦ କରିବା, ବିଭକ୍ତକରଣ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଭିତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଫେବୃରୀର 2009 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ସମାଜୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- ଓସର୍‌ପିସି ଏବିସି ବିଶ୍ଵେଷଣ, ସର୍ବନିମ୍ନ / ସର୍ବୋତ୍ତମା / ଆହରଣ ପ୍ରତି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏକ କ୍ରମ ମାନୁଆଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।
- ବିନ୍ କାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୁଆଇେର୍ଭାଇସି ରେ ପ୍ରତଳନ କରାଯାଇନଥିଲା ଓ ଅନ୍ୟ ଏରଇସି ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ପ୍ରତଳନ ହେଉଥିଲା ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାମଗ୍ରୀର ପରିମାଣାତ୍ମକ ପ୍ରାପ୍ତି, ଜାରି ଏବଂ ସର୍ବଶେଷ ସାମଗ୍ରୀର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଲିପିବନ୍ଦ ହେଉନଥିଲା ।
- ସାମଗ୍ରୀ ସମାଜୀ ରିପୋର୍ଟରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସିଏର୍ଭାଇସି ଏବଂ ଏର୍-୬୩୭ପି ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 518 ଏବଂ 1,517 ପ୍ରକାରର ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ହିସାବ ନହୋଇ ଆର୍ଯ୍ୟମୟ ସମୟ (ଆପ୍ରେଲ 1998 ରୁ ମର 2008) ଠାରୁ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ସମାଜୀ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଆହରଣ ମାନୁଆଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥାଇ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥାକୁ ଉତ୍ତରଣ ପରିଚଳନା ରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରସାଦ ଦେବାକୁ ନିଯୋଜନ କରାଯାଇଛି ।

ମାନ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ରଖଣା

2.36 ସିଇଆର୍ବ୍ସି ନିୟମକ (ଜାନୁମ୍ବାରୀ 2009) ମାନ ମୁତାବକ ଗୋଟିଏ ଉପାଦକ ଏହାର ସମୁଦ୍ରାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ 15 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ରଖ୍ଣ ପାରିବ, ଯାହା ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କ ହିସାବ ସମୟରେ ହିସାବକୁ ନିଆଯିବ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର ଶେଷ ହେଉଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ମାନ ଅନୁୟାୟୀ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ରହିଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

(ଟଙ୍କା ଲୋଟିରେ)

ମୁନ୍ଦିତ ନାମ	2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2014-15	
	ମାନ	ବାପ୍ରତିବର୍ଷ								
ଏର୍-୬୩୭ପି	5.69	4.24	5.82	5.58	6.11	5.80	6.10	9.98	9.82	7.64
ସିଏର୍ଭାଇସି	2.39	1.67	2.44	2.52	2.56	2.40	2.56	2.26	2.35	2.39
ଆର୍ଯ୍ୟମୟ	4.73	17.31	4.74	23.48	4.97	6.95	4.79	7.67	6.65	7.72
ବିଦ୍ୟୁତ୍	6.65	2.43	6.62	3.23	6.93	4.93	6.76	4.95	10.15	5.28
ଯୁକେଟ୍	3.42	5.92	3.45	6.74	3.61	7.33	3.47	8.11	5.25	9.15
ଯୁଆଇେର୍ଭାଇସି	8.46	21.81	8.57	15.79	9.00	15.20	8.82	14.84	9.95	22.61
ମୋଟ	31.34	53.38	31.64	57.35	33.18	42.60	32.50	47.81	44.17	54.79

(ଉତ୍ତରଣ ଓସର୍‌ପିସିର ଏବାରାର ଏବଂ ଏବର୍ବାର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ)

2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ପତ୍ର, ସୁଆଳେଖରଙ୍ଗପି ଏବଂ ଯୁକ୍ତେଶ୍ଵରଙ୍ଗପି ସବୁ ବର୍ଷ ସାମଗ୍ରୀ ଧାରଣା ମାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତପି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସେହି ସବୁ ଏରଙ୍ଗପି ଗୁଡ଼ିକରେ ମହିଳାଦ ସାମଗ୍ରୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାମା ଠାରୁ 4 ରୁ 734 ମାସର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ 2010-15 ରେ 11.90 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 29.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 5,878 ପ୍ରକାରର 9 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ହେଉନଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବ୍ୟବହାର ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସିଇଆରସି ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ମାନ ୧୦ ଅତ୍ୟଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବାକୁ ମନା କରିନଥିଲା । ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର ହେଉନଥିବା ଯନ୍ତ୍ରାଣି ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ପଢ଼ିରହିଛି ଏବଂ ତାକୁ ଅବଲୁପ୍ତ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଦ୍ଧତିରେ ନିଆଯାଉଛି ।

ଭ୍ରାତା ପରିଷଳନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପଯୋଗ ନହିଁବା

2.37 ସାମଗ୍ରୀର ମାନକୀକରଣ ଏବଂ ବିଧୁବନ୍ଦନାରୀତାକୁ ଅମୀମାଁସିତ ରଖୁ ଓ ଏତ୍ୟଥି ଉପାର୍ଜନ ପରିଗ୍ରହିଲନାରେ ମୌଳିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରାପ୍ତି, ନିର୍ଗମ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପୋଦି କୁ ନିଜକୁ ସଫ୍ଟ୍‌ଡିମ୍ବାର ବିକାସ ମାଧ୍ୟମରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ କରିବାକୁ ମାର୍ଚ୍‌ 2010 ରେ ଯୋଜନା କରିଥିଲା । 2011-12 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା ଯେ ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ପରାକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ଏବଂ ପରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର ଯଦିଓ ଛାଇ ଯାକ ଏତ୍ୟଥିରେ ସଫ୍ଟ୍‌ଡିମ୍ବାର ଲଗା ଯାଇଛି, ଏହା ବିଏତ୍ୟଥି ଏବଂ ଏତ୍ୟଥିକୁ ଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ବାକି ଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଭଣ୍ଟାରଣ ପରିଚାଳନା ସଫ୍ଟ୍‌ସ୍ଟ୍ରୋଫାର ବିଏଚଇପି ଏବଂ ଏଚ୍-ଏଚଇପି ଠାରେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାଳିମସ୍କାଷ୍ଟ ମାନବ ସମକର ଅଭାବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ବନ୍ଦ ଏବଂ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ନିରାପଦ୍ଧତା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା

ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ସୁରକ୍ଷା

- ଓର୍ଦ୍ଦପଥ ସୁରକ୍ଷା ଟାନ୍‌ହୂଟାଲ୍ ଏବଂ ଜଗ୍ଯୁଟାକାଳୀନୀ ବୁଧିମୂଳକ ପଚାରାଣନା ଟାନ୍‌ହୂଟାଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିନଥିଲା । ପୁନଃ ସୁରକ୍ଷା ସମାଜ କରାଯାଇ ନଥିଲା ବା ସିଇୱ ବୈଦ୍ୟୁତିକ କାରଣନା ଏବଂ ବୈଦ୍ୟୁତିକରାର ନିର୍ମାଣ, ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟାମକ, 2011 ମୁତ୍ତାବକ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ ନିୟୋଜିତ ହୋଇନଥିଲେ, ଯାହାକି ଫେବୃରୀରାଗା 2011 ଠାରୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା ।
 - ନିଆଁ ଏବଂ ଧୂଆଁ ସକାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ବା ଚାରିଟି ଜଳବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ସିଏର୍ରପି, ବିଏର୍ରପି, ଆର୍ଏଚ୍ରପି ଏବଂ ଯୁକେଏର୍ରପି) ରେ କାମ କରୁନଥିଲା । ଅଗ୍ରି ନିର୍ବାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସିଏର୍ରପି ଏବଂ ଆର୍ଏଚ୍ରପି ପୁରୁଣା ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା । ଆର୍ଏଚ୍ରପି, ଏଚ୍‌ଏଚ୍ରପି ଏବଂ ସିଏର୍ରପି ର ଜଳ କ୍ଷେପଣ ଯଦ୍ବ ପୁରୁଣା ଏବଂ ଅକାମୀ ଥିଲା । ଆର୍ଏଚ୍ରପି ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଗ୍ରିନିର୍ବାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ ଆର୍ଏଚ୍ରପି ଜୁନ୍ 2015 ରେ ହୋଇଥିବା ଅଗ୍ରିକାଣ୍ଡକୁ ନିୟମନଶୀ ଉପରାଗିନଥିଲା । ଉପାଦନ କେଉଁ ଗଢ଼ିକ 969 ଦଙ୍କା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବଳ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ମାନୁଆଳ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଥେ ଅଛି ଏବଂ ଅଣ୍ଟି ନିର୍ବାପକ ଏବଂ ଜଳ ଶୈଫଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନବୀକରଣ କରାଯାଇ ସମସ୍ତ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ।

ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ନିରାପତ୍ତା

2.39 ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିରାପତ୍ତା ବେସରକାରୀ ନିରାପତ୍ତା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୋଲିସ୍ ବିଭାଗରୁ ଗୃହରକ୍ଷାକୁ ଆଣି ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥାଏ । ଓେରପିସି କୌଣସି ନିରାପତ୍ତା ନାଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠନ କରିନଥିଲା ବା ନିରାପତ୍ତା ସମାଜୀକ ଘଟଣାକୁ ଅନୁଧାନ ବା ସମନ୍ଦୟ ରଖିବା ପାଇଁ ନିରାପତ୍ତା ଅଧିକାରୀ ନିଯୋଜନ କରିନଥିଲା । ପୂର୍ବ ସମ୍ପାଦନ ସମାଜୀକ 2008-09 ର ଅନୁକ୍ଳେଦର ଉତ୍ତରରେ ଓେରପିସି ସିଦ୍ଧିତ୍ତ କ୍ୟାମେରା ଏବଂ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ଡ୍ରାଇସ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନ୍ତେବର 2009 ରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିବା ସବୁ ତାହା ଅନ୍ତେବର 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକର୍ଷଣ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ସିଦ୍ଧିତ୍ତ କ୍ୟାମେରା ଲଗାଇବା ଏବଂ ଡ୍ରାଇସ୍ ଲଗାଇବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥାଏ ।

ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା

2.40 ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ କଞ୍ଚାନାରେ ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ନିଷାପନ ଏବଂ ଜଳର ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ପରିବେଶ ପରିଚାଳନାରେ ଥିବା ତୃତୀ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁକ୍ଳେଦ 2.41 ରୁ 2.43 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଟେଲ୍ କ୍ଷରଣ

2.41 ଓେରପିସି ଉତ୍ସାଦନ କେନ୍ଦ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶରେ ଓଳେମ୍ ସୁପାରିଶ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଟରବାଇନ୍ ଟେଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା । ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-15 ରେ ଚିନିଟି³⁶ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜଳକ୍ଷରଣ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ପାଇଁ 7 ରୁ 18 ମାସ ବିଲମ୍ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର 85,905 ଲିଟର ଟରବାଇନ୍ ଟେଲ୍ କ୍ଷରଣ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ନଦୀକୁ ଛଡ଼ା ଯିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଜଳକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିଥିଲା ।

ପ୍ରକ୍ଷାନ ସନ୍ନିଲନୀରେ ଉଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସେଠାରେ କିଛି ଅସାବଧାନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଶୁଙ୍ଗଲାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ଜଳଗ୍ରହଣ ସ୍ଥାନରେ ଉପଚାର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

2.42 ଯୁଆଇଏଚପିର 2,630 ବର୍ଗ କିମି ପରିମିତ ଗ୍ରାହକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଜଳ ଉତ୍ସାରର ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟ ମାଟି ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା 100 ବର୍ଷର 61.5 ବର୍ଷରୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଯିବ । ତଦନୁସାରେ, ଯୁନିଟ୍ ପରିଚାଳକ 10 ବର୍ଷରେ 237 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ କରି ଜଳଭଣ୍ଟାର ଅବଧି 3.85 ବର୍ଷ ବଢାଇବା ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ 2005 ରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯଦ୍ବାରା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ସାଦନ କରି 2,444.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଇଥାଆନ୍ତା । ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରକାଶ ଓେରପିସିର ଉକ୍ତ ପରିଚାଳନାବର୍ଗଙ୍କ ନିଷାରି ନିମନ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

³⁶ ଏବଂ ରକ୍ଷିତ (18,600 ଲିଟର : 25.29 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ସିରକ୍ଷିତ (45,360 ଲିଟର : 65.19 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଆରାକ୍ଷିତ (21,945 ଲିଟର : 31.54 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା)

ତାପରେ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ଜଳଗୁହଣ ଉପଚାର ଯୋଜନାକୁ 2013-14 ଠାରୁ 10 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ (ସିଏଟିପି) ଆନୁମାନିକ 595.62 କୋଟି ଟଙ୍କା (ୟୁକେଏଚ୍‌ଇପି ନିମନ୍ତେ 209.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଯୁଆଇଏଚ୍‌ଇପି ପାଇଁ 386.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯେଉଁଥିରେ 17.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଯାହାକି ଓଖିପିସି 10 ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ) ଜୁନ୍ 2013 ରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯୁଆଇଏଚ୍‌ଇପି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଖର୍ଚ୍ ବାବଦକୁ 1.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସବୁ ପରୁ ମାଟି ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଭାବୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗୃହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ସିଏଟିପିର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ୍ୟନ ଦ୍ୱାରା ପରୁମାତି ପଡ଼ିବା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବେ ହ୍ରାସ ହୋଇପାରିବ ।

ସୁଆଇଏଚ୍‌ଇପି ଶକ୍ତି ତାନେଲର ନିର୍ଗମ ପଥ ମରାମତି

2.43 ଯୁଆଇଏଚ୍‌ଇପିର ଟେଲରେସ ତାନେଲ (ଟିଆରସି) ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜଳପୁର ବ୍ୟାରେଜକୁ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରିତ ଜଳ ନିଷ୍କାସିତ ହୋଇଥାଏ । ନିର୍ଗମ ପଥରେ ଗୁରୁତର ଶକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ପରୁ ପଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଜଳଭଣ୍ଟାର ପୋତି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଦ ସୁରକ୍ଷା ଅନୁଧାନ ଦଳ (ଟିଏସଆରପି) ଓଖିପିସିକୁ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୃହଣ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2004) । ଯାହାପାଇଁ ଯୁଆଇଏଚ୍‌ଇପି 1.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ୍‌ସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦଶ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ଯାହାପଳରେ ପରୁ ମାଟି ପଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ପାଇଁ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିଷ୍ପିତ କଲେ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ କରି ସଂଶୋଧିତ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପରେ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ମାନବ ସମଳ ପରିଷ୍କଳନା

2.44 ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-12 ଏବଂ 2012-15 ରେ ଯଥାକ୍ରମେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ 3,263 ଏବଂ 3,852 କର୍ମଚାରୀ ମାନ ଭୁଲନାରେ ଓଖିପିସିରେ 3,003 ରୁ 3,053 କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା (2010-15 ମଧ୍ୟରେ 2,009 ରୁ 2,465) ନିଜର ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରୁ 588 ରୁ 994 କମ୍ ଥିଲା, ଯାହାକି ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରିତ ସଂପାଦନ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରତିକୁଳ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରିତ ଦୈନିକିନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ଚାରିଥର ସାଇଟ୍‌ରେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ ଉଲ୍ଲିଖ୍ତ କରିଥିଲା, 2011-15 ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ 96 ଥର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ ସମସ୍ତ ଜଳ ବିଷ୍ୟରେ ମାତ୍ର 14 ଥର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଃ, 2011-15 ମଧ୍ୟରେ 11,520 ମାନବ ଦିବସ କ୍ଷମତା ଭୁଲନାରେ ତାଲିମ୍ କେନ୍ଦ୍ରିତ ଉପଯୋଗ ପ୍ରତି ବର୍ଷ 2,459 ଏବଂ 3,417 ମାନବ ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ମାନବ ସମଳ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି । ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମଚାରୀ ମାନକୁ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନରେ ଭନ୍ଦୁତି ହୋଇଛି କିନ୍ତୁ ମାନବ ସମଳ ସ୍ଥିର ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ତାଲିମ୍ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.45 ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭୌତିକ/ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ସହ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସମୟାନୁସାରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ସୁନ୍ଦର କରିଥାଏ । ଓସର୍ବିସିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଗଲା ।

- ଓସର୍ବିସିର ଉତ୍ତମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ 2010-11 ଏବଂ 2014-15 ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନଥୁଲେ ।
- ଜାତୀୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଯୋଜନା 2012 ମୁତ୍ତାବକ ପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ ପାଇଁ ସୁଚନା ପ୍ରୟୁକ୍ତି ଭିତିକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥୁଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସୁଚନା ପ୍ରୟୁକ୍ତି ଭିତିକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ୟୋଗ ସାଧନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଥେ ଅଛି ।

- ଓସର୍ବିସି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଥ୍ୟ ଆହରଣ (କ୍ଷାତ୍ର) ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଏମର୍ଦ୍ଦି ବିଲ୍ କ୍ଷାତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବା ତଥ୍ୟ ଭିରିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ । ତଥ୍ୟି ତାହାର ଉପଯୋଗ ଓସର୍ବିସିରେ ହେଉନାହିଁ, ତା ପରିବର୍ତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ତଥ୍ୟ ହାର୍ଟ କପିରେ ହସ୍ତଗତ ପରେ କରାଯାଇଛି ।

ଉପସଂହାର

ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ସାହନ କ୍ଷମତାକୁ ବୃଦ୍ଧି ଅଭିଳାଷ ସବୁ ଓସର୍ବିସି 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ତାର ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିପାରି ନଥୁଲା । ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସୁଚା ମୁତ୍ତାବକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମ୍ନମାନର ଥିଲା, ଯାହାଙ୍କିରେ ମେସିନ୍ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳ ହେବା ଫଳରେ କାପାସିଟି ଚାର୍ଜ ବାବଦକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜସ ଆଦାୟ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ସହାୟକ ବ୍ୟବହାର ମାନଠାରୁ 16.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 448.38 ଏମୟୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଜଳ ଏବଂ ମେସିନ୍ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସବୁ ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ 1,28,792 ଘଣ୍ଟାର ସହାୟକ ସମୟ ହେବୁ 10,184.87 ଏମୟୁ ଉତ୍ସାହନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ବିଞ୍ଚିତିର ଛରି ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ, ଓସର୍ବିସି ସିଲା ଦ୍ୱାରା ଜାରି ସୁରକ୍ଷା ନିୟମକର ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲା । ଓସର୍ବିସିରେ ମାନବ ସମଳ ପରିଚାଳନା, ଭଣ୍ଗାରଣ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀ ଏହା ବିବେଚନା କରିବା ଦରକାର:

- ସମୟାନୁୟାୟୀ ନିବାକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ପରିପେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାର ପ୍ରଣାମର କରିବା;
- ଓକ୍ଟେମ୍ବର ମୀଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁୟାୟୀ ଏକ ବ୍ୟାପକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମାୟାନୁଆଳ ପ୍ରଣାମର କରିବା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଚଳକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଏକାଧିକ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା;
- ମାନ ଅନୁୟାୟୀ ସହାୟକ ବ୍ୟବହାରକୁ ମାନ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଫଳପ୍ରଦ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା; ଏବଂ
- ନିରାପଦ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ନିରାପଦ ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ କରିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ମିଳନାରେ ସରକାର ସମସ୍ତ ସୁପାରିଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

3. ରୈଧାନିକ ନିଗମ ସଂପର୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦଳ ସମାଜୀ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦଳର ସମୀକ୍ଷା

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ

ଉପକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ (ଓସତକୁସି) 21 ମାର୍ଚ୍‌ 1958 ରେ କୃଷି ଉପାଦ (ବିଜାଣ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାର) ଅଧିକିଷମ, 1956 ଅଧୀନରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ଅଧିକିଷମ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ ଅଧିକିଷମ, 1962 ଦ୍ୱାରା ରହ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଓସତକୁସି ଏକ ରୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଯାହାର 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର 3.60 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ(ସିତକୁସି) ଦ୍ୱାରା ସମାନ ଅଂଶରେ ପ୍ରଦର ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଲୟ ସମେତ ଆଠେଟି ପ୍ରାଚୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଲୟ ଏବଂ ସମ୍ବୂଧାୟ 4.90 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରୋ ଟଙ୍କା ଧାରଣ କ୍ଷମତାର 63 ଟି ପଣ୍ଡାଗାର (4.87 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି ନିଜୀ ଏବଂ 0.03 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି ଭବ ସୁତ୍ରରେ) ରହିଛି । ଓସତକୁସି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମବାୟ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ଅବସ୍ଥାପାଇଛି ।

ଯୋଜନା

ଓସତକୁସି 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଜନ୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ 1.125 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି ଧାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷମତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇଥିଲା । 2011-15 ମଧ୍ୟରେ 0.97 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି କ୍ଷମତାର ପଣ୍ଡାଗାର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନରେ ବିଫଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ ସିତକୁସି ଦ୍ୱାରା ଟେଙ୍କା ରୁତାନ୍ତର କରିବାରେ ବିଲମ୍ବ, ଜମି ବିଭାଦ ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ଦୂରାଜନନ, ଜଙ୍ଗଳ ନିକାଶ ପ୍ରାପ୍ତି, ପ୍ରତାବିତ ସ୍ଥାନରେ ଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ସଜ୍ଜ କ୍ଷମତା ବିହୁ୍ୟତ ଦାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ବିଲମ୍ବ ଏହି ଆନ୍ତୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଦଳରେ ବିଲମ୍ବ ହେବୁ ଘଟିଥିଲା । ଓସତକୁସି ଦ୍ୱାରା ସିତକୁସିକୁ ବୃଦ୍ଧି ବିହିନ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳତା ହେବୁ 0.78 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ

ସିତକୁସି ଦ୍ୱାରା ନବନିର୍ମିତ ଏବଂ ହିତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା 15 ଟି ଗୋଦାମ ମଧ୍ୟରୁ 12 ଟି ଗୋଦାମ 195 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଦାମର ଉପଯୋଗ ବର୍ଗମାନ ସୁନ୍ଦର ନହୋଇ ପାରିବା ହେବୁ ସମାଚିତ ଆୟ ବାବଦରେ 1.28 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଭୁତ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 10 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରର ହାରାହାରି କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ 20 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ ଥିଲା ଏବଂ 11 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ 21 ରୁ 85 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯଦ୍ବାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ (ହାରାହାରି) 0.24 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି କମ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ କୃଷି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହିନ୍ଦୁ କ୍ଷମତାର ଉପ ଯୋଗ କମ ଥିଲା, ଓସତକୁସି ଦ୍ୱାରା ଶୁଳ୍କନିତୀରେ ଥିବା ପ୍ରାବଧାନ ମୁତାବଳୀ ସର୍ବତେନତା ସୃଷ୍ଟି କରି କୃଷିକମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଲୋଣ୍ହାରୀ ପ୍ରଯତ୍ନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଶୁଳ୍କ ସଂରକ୍ଷଣ

ମହିନ୍ଦୁଦର ସାଧାରଣ ସର୍ବତ୍ର ଲକ୍ଷନ କରି ଓସତକୁସି ଦେଇ ପ୍ରଦାନ କାରିଶର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦେଇ ଦେଇ ନପାରୁଥିବା ଜମାକାରିଙ୍କ 10ରୁ 4.05 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଆବଶ୍ୟକ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ (ଓସତକୁସି) ପାଇଁ ସିତକୁସି ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ଦର 10ରୁ କମରେ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ମହିନ୍ଦୁ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ କରିବା ହେବୁ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 15.48 ଲୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଓସତକୁସି

ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ ୧୦୨୦ 2005-12 ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନକ ମହିନ୍ଦ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦକୁ 1.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାରା କରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା ।

ପଣ୍ୟାଗାରର ପରିଷ୍କଳନ

ମାଲାଥୁଷ୍ଣନ ଏବଂ ଭେଲ୍‌ଟାମେଥ୍ୟାନ୍‌ର ସହ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେତୁ ଅଧିକ ସାନ୍ତ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଓସତକୁ ସିକ୍ରୁ 6,341 କିଲୋଗ୍ରାମ ଆଲୁମିନିସମ ପ୍ରସାଇଡ ବ୍ୟେକ କରିବାକୁ ପଢ଼ିଥିଲା । ଫିଫୋ ପଞ୍ଚଟି ଅନୁସରଣରେ ବିପଳର ହେତୁ ଖାଦ୍ୟଶୈୟର ଗୁଣାମ୍ବଳ ମାନ ହ୍ରାସ ଘଟିଥିଲା । ଓସତକୁ ସି ମହିନ୍ଦକାରୀଙ୍କ ୧୦୨୦ ମେଝେଠାରେ ମହିନ୍ଦ ଦେବରେ ବାମା କିମ୍ବି ଅର୍ତ୍ତରୁକ ନଥିଲା ତାଙ୍କଠାରୁ ମୂଲ୍ୟପୁଣ୍ୟ ସରଗର୍ଜ ଆବାୟ କରିନଥିଲା ଏବଂ ମହିନ୍ଦକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାମା ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସତକୁ ସିକ୍ରୁ ବାଣିଜ୍ୟ ଦେବ ନେଶ୍ନ ପଥେଷ ଭାବରେ 77 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା (12.33 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି ରୁ 21.83 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟିକୁ 0.97 ଏଲ୍ ଏମ୍ଟି କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ), ମାନବ ସମଳରେ 384 ରୁ 319 କୁ 17 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ଘଟିଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଷ୍କଳନ

ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ବିଲମ୍ ହେତୁ ଓସତକୁ ସି 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଭାଷାରଣ ଯୋଜନା ଅଧ୍ୟାନରେ 8.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧ ପ୍ରାସ୍ତ କରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ବଜେଦା ପଣ୍ୟାଗାର ପ୍ରାପ୍ୟ 2010-11 ରେ ଥିଲା 9.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ରୁ 2014-15 ରେ 44.33 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇଥିଲା । ସହାୟକ ରଥ୍ୟର ଅଭାବରୁ 2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍କିଷା ଥିଲା 8.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବାୟର ଆଶା କ୍ଷାଣ ଥିଲା । ଯଦିଓ ଏଫ୍‌ସିଆର/ଓସତକୁ ନିର୍ଣ୍ଣରିତ ମାନଠାରୁ ଅଧିକ ମହିନ୍ଦ କ୍ଷତି ବାବଦକୁ ଓସତକୁ ସି ୧୦୨୦ 2.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିଥିଲେ ଓସତକୁ ସି ବାହାର କାରଣ ବିଶ୍ଵେଷଣ କରିନଥିଲା ବା କ୍ଷତିକୁ କମ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଉଦ୍ୟମ କରିନଥିଲା ।

ଗୋଦାମର ରକ୍ଷଣାବେଳେ

2010-15 ମଧ୍ୟରେ 10 ରୁ 20 ଟି ପଣ୍ୟାଗାର ସହ/ ଶୂନ୍ୟ ଦଖଳ ହେତୁ 2.39 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ ଏବଂ ପରିଷ୍କଳନ ଖର୍ଚ୍‌କରଣ କରିପାରିନଥିଲେ । 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସତକୁ ସି 40 ଟି ଘଟଣାରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କର୍ମଚାରୀ ଆବାୟ, ଗୋଦାମର ରକ୍ଷଣା ବେଳେ ପାଇଁ 48.93 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଜରୁରା କାର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶକ ଭାଗ କରି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ଶେଷର ପଞ୍ଚଟି ପରିହାର କରିଥିଲା । ସିତକୁ ସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାମାଣୀ ଓ ନିର୍ବାକରଣ କରାଇବା ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅଛେତୁଳି ବିଲମ୍ ପାଇଁ ଓସତକୁ ସି ମହିନ୍ଦ ଦେବ ବାବଦକୁ 2.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ବାଦିତ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଜେନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରାଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି

ଓସତକୁ ସି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଜେନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରାଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଥିଲା ଏବଂ ଓସତକୁ ସି ଆକାର ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରକୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମାନ୍ତରାଜିତ ନଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାଜାରେ ମହିନ୍ଦ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରି କ୍ଷତି ସହିଥିବା/ ଉପଯୋଗ ପ୍ରେବନ୍ଥିବା ପଣ୍ୟାଗାର ଅତ୍ୟବରମ୍ଭ ଉପଯୋଗ, କୃଷକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସରେନେତା ସୃଷ୍ଟି କରି ଲଭ୍ୟ ଗୋଦାମକୁ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ କୃଷକଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା, କେଞ୍ଜାନିକ ପଞ୍ଚଟିରେ ମହିନ୍ଦ ସୁବିଧା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ ଗୁଣାମ୍ବଳ ମାନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖି ଖାଦ୍ୟଶୈୟର ଗୁଣାମ୍ବଳ ଅବଶ୍ୟକ ଦୂରାତ୍ମକ କରିବା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଜେନା ଆଭ୍ୟନ୍ତରାଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ପଣ୍ୟାଗାର ପରିଷ୍କଳନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଷ୍କଳନ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚେତିକ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ।

ଉପକ୍ରମ

୩.୧ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ (ଓସତକୁସି) 21 ମାର୍ଚ୍‌ 1958 ରେ କୃଷି ଉପାଦ (ବିକାଶ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାର) ଅଧିନିୟମ 1956 ଅଧୀନରେ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁ ଅଧିନିୟମ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ 1962 (ଅଧିନିୟମ) ଦ୍ୱାରା ରହ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିଲା । ଓସତକୁସି ଏକ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା, ଯାହାର 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସ୍ଵଭାବିତ ପ୍ରକାର ସମାଦର ପୁଞ୍ଜ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ (ସିତକୁସି) ଦ୍ୱାରା ସମାନ ଅଂଶରେ ପ୍ରଦର ହୋଇଥିଲା । ଓସତକୁସି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମବାୟ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଓସତକୁସିର ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

- ସିତକୁ ସିର ଅନୁମୋଦନରେ ଗୋପାମ୍ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାର ଆହରଣ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ;
 - ଖାଦ୍ୟଶର୍ଷୟ, ସାର, କୃଷି ଉପାଦ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ର ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚୀତ ସାମଗ୍ରୀର ମହଙ୍କୁଦ, ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ; ଏବଂ
 - ସିତକୁ ସିର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଖାଦ୍ୟଶର୍ଷୟ, ସାର, କୃଷି ଉପାଦ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚୀତ ସାମଗ୍ରୀର କ୍ଷୟ, ମହଙ୍କୁଦ, ବିକ୍ରି ଏବଂ ବିତରଣ କରିବା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓସନ୍ତବୁସି ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ (ୱେପ୍‌ସିଆଇ), ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସାଧାରଣ ଯୋଗାଣ ନିଗମ (ୱେପ୍‌ସିସିସି) ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାକୁ ମହଞ୍ଜୁଦ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଗୋଦାମ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାରର ଆହରଣ / ନିର୍ମାଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏପ୍‌ସିଆଇର ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟକୁ ପଣ୍ଡାଗାରରୁ ସ୍ଥାନାତ୍ମକଣ ପାଇଁ ସୁବିଧା କରିଥାଏ । 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର ଓସନ୍ତବୁସିର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 4.90 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଗନ୍ଧ (ୱେଲ୍‌ସମ୍ପିଟି)କ୍ଷମତାର (4.87 ଏଲ୍‌ସମ୍ପିଟି ନିଜସି ୦.03 ଏଲ୍‌ସମ୍ପିଟି ଭତ୍ତା ସ୍ଵତରେ) 63ଟି ପଣ୍ଡାଗାର ଥିଲା ।

ସଂଗଠିତ ସଂସ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା

୩.୨ ଓସତବ୍ୟୁ ସିରିଜଙ୍କରେ ପରିମଳନା ଭାଗ ସିଦ୍ଧବ୍ୟୁ ସି ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ମିଶାଇ ଏଗାର ଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣଳୀ (ବିଓଡ଼ି)ଙ୍କ ଉପରେ ନୟସ ଅଛି । ଅଧିକ ଏବଂ ପରିମଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (୯୯୩)ଙ୍କ ସମେତ ଛାଇ ଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏମତିକୁ ସାହାପ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ପରିମଳକ (ବାଣିଜ୍ୟକ), ସତିବ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଉପଦେଶ୍ବା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ହିସାବ ଅଧୁକାରୀ ଥାଆନ୍ତି ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆଠ ଜଣ ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ପରିମଳକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପଣ୍ୟାଗାର ପରିମଳନା ପାଇଁ ପଣ୍ୟାଗାର ଅଧୁକନିମାନେ ସହଯୋଗ କରିଥାଆନ୍ତି ।

ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଏବଂ ପଞ୍ଜି

3.3 ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଜୁଲାଇ 2015 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ (ଓେସତ୍ତବ୍ୟ)ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମାକ୍ଷା ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଓେସତ୍ତବ୍ୟର ପଣ୍ଡାଗାରର ସମ୍ପାଦନ, ପଣ୍ଡାଗାରର ମହନ୍ତୁଦ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟଶ୍ୱର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଏବଂ ପ୍ରେରଣ, ମହନ୍ତୁଦ କ୍ଷତି, ମହନ୍ତୁଦ ଦେଯ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉତ୍ସାହ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ମଲ୍ୟାବଳୀ ଅର୍ଥଭକ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ ପରିଚଳନାବର୍ଗଙ୍କୁ 07 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ର ପ୍ରବେଶ ସନ୍ନିଲନୀରେ ସମାକ୍ଷାର ଉଦେଶ୍ୟ ଅବଗତ କରିବା, ସମାକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ ଭିତ୍ତିରେ ସମୀକ୍ଷା ପରିଚିତ ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ତ ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାର ପଳାପଞ୍ଜ ମୃଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନଥ୍‌ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ,

ଆଠି ପ୍ରାତ୍ମାୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧ୍ୟାନରେ ଝରୋଟି³⁷ ପ୍ରାତ୍ମାୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର 63ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରୁ 16ଟି³⁸ ପଣ୍ଡାଗାରର ନମ୍ବନା ଯାଞ୍ଚ, ଓସତବୁସି ଅଧୁକାରୀଙ୍କ ସହ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ, ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ବିଠା ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ପରିଚଳନାବର୍ଗ/ ସରକାରଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଜାରି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ପଣ୍ଡାଗାରର ବାର୍ଷିକ ମହିନ୍ଦୁଦ କ୍ଷମତାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ସ୍ଥିରକୃତ ନମ୍ବନା ପଛଟି ମୁତ୍ତାବକ ପ୍ରାତ୍ମାୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାର ମାନୋନାତ କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀ (03 ନଭେମ୍ବର 2015) ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଓସତବୁସି ସହିତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମତ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଉତ୍ତରକୁ (ଆକ୍ଷେପିତାବର 2015) ପ୍ରତିବେଦନ ରୂପାତ୍ମକ କରିବା ସମୟରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାର ଉଦେଶ୍ୟ

3.4 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବା ଉଦେଶ୍ୟରେ ଓସତବୁସିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଓସତବୁସି ରାଜ୍ୟର ମହିନ୍ଦୁ ସୁବିଧାର ସହିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ମହିନ୍ଦୁ କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି କରି ନିଅଷ୍ଟ ପୂରଣ ପାଇଁ ପଦଶେଷ ନେଇଥିଲା;
- ଓସତବୁସି ଏହାର ପଣ୍ଡାଗାରଗୁଡ଼ିକର ଅତ୍ୟୁତ୍ସ ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା, କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଦରରେ ପଣ୍ଡାଗାର ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା;
- ପଣ୍ଡାଗାରର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାନବ ସମ୍ପଦ ସହ ଖାଦ୍ୟଶୈସ୍ତ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଛଟିରେ ସୁରକ୍ଷିତ ମହିନ୍ଦୁ ଦର ଦଶ ପରିଚଳନା; ଏବଂ
- ପ୍ରଭାବୀ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପରିଚଳନା ସୂଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉପସ୍ଥିତି ।

ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

3.5 ସମୀକ୍ଷା ଉଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସୁତ୍ର ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା ।

- ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ ଅଧୁନିୟମ, 1962;
- ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିୟମ, 1974;
- ପଣ୍ଡାଗାର (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟମକ) ଅଧୁନିୟମ, 2007 (ଉତ୍ସିଥିତାରେ);
- ଓଡ଼ିଶା କୋଷାଗାର କୋର୍ଟ;
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ମିଳନୀର ବିବରଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ;
- ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ମହିନ୍ଦୁ ରଖୁଥିବା ମହିନ୍ଦୁ ଦକ୍ଷାରୀଙ୍କ ସହ ବୁଝିନାମା;
- ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ନିମନ୍ତେ ନିତୀ ନିୟମ; ଏବଂ
- ସରକାର/ ଏଫ୍‌ସିଆଇ/ ସିଟିବୁସିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ।

³⁷ ବାଲେଶ୍ୱର, କୋରାପୁର, ସମ୍ମଲପୁର ଏବଂ ଚିଟିଲାଗଢ଼ ।

³⁸ କଟାପାଳ, ଅତାବିରା, ବାଲେଶ୍ୱର, ବାରିପଦା, ଭଦ୍ରକ, ବୋରିଗୁମ୍ବା, ବଦଦି, ଭୁମେରପାଣୀ, ଗୁଣ୍ଣପୁର, ଖାନସୁରୁଡ଼ା, କରଞ୍ଜିଆ, କେଞ୍ଚାପାଳ, ଖରିଆର ରୋଡ଼, ମନମୁଣ୍ଡା, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ରାଯଗଡ଼ା ।

ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଷ୍କଳନାର ପରିଣାମ

3.6 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁନ୍ଦର ଓ ଏସତବୁସ୍ତିର ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଷ୍କଳନାର ପରିଣାମ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ପରିଶିଳ୍ପ 4 ରେ ଦିଆଗଲା ।

ଏହା ପରିଶିଳ୍ପରୁ ଦେଖାଯାଇ ପାରେ ଯେ:

- ଓସତବୁସ୍ତି କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ଲାଭ କରୁଥିଲା, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ମହିନ୍ଦ ଶୁଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି, ନୂଆ ଗୋଦାମରୁ ଆୟ ଏବଂ ମାନବ ସମଳ ମୂଲ୍ୟରେ ହ୍ରାସ ପାଇଁ 7.04 କୋଟି ଟଙ୍କା (2010-11) ରୁ 20.21 କୋଟି ଟଙ୍କା (2014-15)କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଓସତବୁସ୍ତିର ବାସଦିକ ମୂଲ୍ୟ 2010-11 ରେ 57.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ରୁ 2014-15 ରେ 109.54 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଲାଭକୁ ରହି ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଉଦ୍ଦବ୍ରତାଶକ୍ତି ପ୍ରେରଣ କରିବା ସକାଶେ ଘଟିଥିଲା । ନୂତନ ପଣ୍ଡାଗାରର ଯୋଗ ଏବଂ ମହିନ୍ଦ ଶୁଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ନିର୍ମିତ ବୁକ୍ ଏବଂ ପଣ୍ଡାଗାର ଦେଇଥିରୁ ଆୟ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଉର୍ଜମୁଖୀ ଥିଲା ।
- ପୁଣ୍ଡ ଖଗଇବା ତୁଳନାରେ ଲାଭ, ଅବିଚଳ ଭାବେ ମହିନ୍ଦ ଶୁଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ 12.16 (2010-11) ରୁ 17.19 ପ୍ରତିଶତକୁ (2014-15) ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ଯାହାକି 2012-13 ରେ ମହିନ୍ଦ ଶୁଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି ଅନୁପାତରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବଢ଼ିବାରୁ 12.81 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ପ୍ରାପ୍ୟ (ବେଳେଯା ପଣ୍ଡାଗାର ମହିନ୍ଦ ଶୁଙ୍କ)ର ହାରାହାରି ସଂଗ୍ରହ ସମୟ 252 (2010-11) ରୁ 180 (2014-15) ଦିନକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା, ଏହା ଦର୍ଶ ସର୍ବ ଲାଗୁ ନକରିବା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅନୁଧାବନ ଅଭାବରୁ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନାରେ ଉଲ୍ଲିଖ୍ନିତ ସଂଗ୍ରହ ସମୟ 90 ଦିନକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ମହିନ୍ଦକାରାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଓ ଅସୁଲି ହେଉ ପାରୁନଥିବା ଲାଗି 89.32 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 3.37 କୋଟି ଟଙ୍କା (2010-11) ରୁ 6.38 କୋଟି ଟଙ୍କା (2014-15) ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଧିକ ଲାଗିର ବିଲ୍ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପୁନଃସ୍ଥାପନ ସ୍ଥିତିରେ ରହିଥିଲା ।

ପ୍ରାପ୍ୟ ସୀକାର

3.7 କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଭିନ୍ନ ସରରେ ଓସତବୁସ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସହ ଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ସାକାର କରୁଥାନ୍ତି ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପରିଣାମ

3.8 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପରିଣାମ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁକ୍ରେଦିତ ବୁଝିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଯୋଜନା

କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯୋଜନା

3.9 ଖାତରେ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବିଭାଗ, ଭାରତ ସରକାର ଅପ୍ରେଲ 2010 ରେ ଏପ୍ସିଆଇକ୍ ମହିନ୍ଦ କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ମୁକ୍ତତାକୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ବେସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗୀ (ପିଇଜି) 2009 ମାଧ୍ୟମରେ ଏପ୍ସିଆଇକ ମହିନ୍ଦ ଆବଶ୍ୟକତା ସକାଶେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ପରିକହନା ଅଧ୍ୟାନରେ ପୁନଃ ମହିନ୍ଦ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନ୍ତସାରେ ଏପ୍ସିଆଇକ ଓ ଓଡ଼ିଶା

ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ମିଲିତ ଭାବେ ମହିନ୍ଦ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବିଶ୍ଵେଷଣ କରି 3 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ମହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ଥାବ ଦେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2010) । ଏପ୍‌ସିଆଇର ସିଏମ୍‌ଡିକ ତତ୍ତ୍ଵବିଧାନରେ ଜିଓଆଇର ଉତ୍ସରାୟ କମିଟି ସେଫ୍ପୋମର 2010ରେ ଓସତବୁସି ଦାରା 1.125 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ଏବଂ ସିତବୁସି ଦାରା 1.875 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ମହିନ୍ଦ ସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦାରା ପୂର୍ବରୁ (ନଭେମ୍ବର 2009) ଚିତ୍ରଣ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସିତବୁସି ଓସତବୁସି ପାଇଁ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ କାରକ ଭାବେ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ତତ୍ତ୍ଵବିଧାନକ ଦେୟ ସହ ସ୍ଥିରିକୃତ ହୋଇଥିଲା ।

ଓସତବୁସି ପିଇଜି ବିମ
ଅଧ୍ୟନରେ ଯୋଜନା ମୁତାବକ
କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ବିଫଳ
ହୋଇଥିଲା

ସମାଜାବୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓସତବୁସି 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଧାନ ଆରକ୍ଷଣର ପ୍ରତ୍ୱର ବୃଦ୍ଧି କାରଣରୁ ଜରୁଗା ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ 17 ଟି ସ୍ଥାନରେ 1.125 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା 2011-15 ମଧ୍ୟରେ 15 ଟି ସ୍ଥାନରେ 0.97 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି କ୍ଷମତାର ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ କରିପାରିଥିଲା । ବାକି ରହିଥିବା 2 ଟି ଗୋଦାମ ଯେଉଁଥିରେ ଶତ ପ୍ରତିଶତ କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ସମାଜା ତାରିଖ ସୁନ୍ଦର ସୋରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଓସତବୁସି ପିଇଜି 2009 ପରିକଳ୍ପନାରେ ମନନ ହୋଇଥିବା ମହିନ୍ଦ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତା ଛତା ମହିନ୍ଦ ଶୁଦ୍ଧ ବାବଦକୁ ସମ୍ବାଦିତ କରି ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 3.12 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯୋଜନା ମୁତାବକ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିର କମି ମୁଖ୍ୟତେ ସିତବୁସି ଦାରା ଚେଣ୍ଟର ଚାତାକ୍ତ କରିବାରେ ବିଫଳତା, ଜମି ବିବାଦ ସମାଧାନ ନହେବା, ଜଙ୍ଗଲ ନିକାସ ପ୍ରାପ୍ତି ନହେବା, ଉତ୍ସବକ୍ଷତା/ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମ୍ପନ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ ତାର ସ୍ଥାନାତ୍ମକରଣରେ ବିଲମ୍ବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ ବିଲମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 3.12 ରୁ 3.14 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା

3.10 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିମନ୍ତେ କର୍ପୋରେଟ୍ ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ତୁ ମ୍ୟାନୁଆଲ ଅନୁଯାୟୀ ଓସତବୁସିକୁ ଏହାର ଅଭିନିଷ୍ଠିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଯୋଜନା ଏବଂ ଉଦେଶ୍ୟ ସମାଜୀଯ ଅପ୍ରେଲରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତିନି ବର୍ଷର ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ସମବାୟ ବିଭାଗର ସତିବକ୍ଷୁ ଜାନୁଆରୀ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା ।

ଓସତବୁସି 2010-13 ପାଇଁ
ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଦାନ
କରିନଥିଲା ଏବଂ 2013-16
ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା
ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ବିଲମ୍ବରେ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା

ସମାଜାବୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓସତବୁସି 2010-13 ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ 2013-16 ରେ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ଯାହାକି ଜାନୁଆରୀ 2013 ରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା, ତାହା ଏକ ବର୍ଷ ବିଲମ୍ବ ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପୁନଃ ଯୋଜନା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ରଣ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଯଥା 2013-15 ମଧ୍ୟରେ 0.51 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ମହିନ୍ଦ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, କ୍ଷତି ସହୁଥିବା ଛୋଟ ପଣ୍ଡାଗାରର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ଭଗ୍ନ ଗୋଦାମର ନବାଜରଣ, ପଣ୍ଡାଗାର ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରିବା ଏବଂ ହାରାହାରି ଦେଇ ସଂଗ୍ରହ ସମୟକୁ 90 ଦିନକୁ କମାଇବା ଉତ୍ସବକ୍ଷତା/ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମ୍ପନ୍ନରେ ବିଫଳ ଥିଲା ଯାହାକି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 3.6, 3.17, 3.21 ଏବଂ 3.38 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରାସ୍ତବ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରଦାନ ହୋଇନଥିବା/ ବିଲମ୍ବରେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ତଥ୍ୟକୁ ମାନିଥିଲେ ।

ଆୟଚ୍ୟୟ ଅଟକଳ

3.11 ଅଧ୍ୟନିୟମର ଧାରା 26 ମୁତାବକ ଓସତବୁସି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ କାର୍ଯ୍ୟକଲାପ ସୁଚୀର ଖସତା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭର ବିନି ମାସ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆର୍ଥିକ ଅଟକଳର ଖସତା ସିତବୁସି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରିବାର ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦର ଆୟଚ୍ୟୟ ଅଟକଳ ତୁଳନାରେ ବାପ୍ରବ ପୁଞ୍ଜ /ରାଜ୍ସ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଆୟର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ସହିଶେଷ ବିବରଣୀ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
ରାଜସ୍ଵ ବ୍ୟୟ					
ଅଟକଳ	33.65	37.52	44.87	62.48	78.80
ବାସ୍ତବ	31.54	35.75	47.43	70.92	84.91
ବିବିଧତା	(-)2.11	(-)1.77	(+)2.56	(+)8.44	(+)6.11
ଅଟକଳ ଭୁଲନାରେ ବିବିଧତାର ଶତକତା	(-)6	(-)5	6	14	8
ପୁଣ୍ଡ ବ୍ୟୟ					
ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ	2.82	28.99	4.70	7.18	4.80
ବାସ୍ତବ	0.28	24.11	17.27	1.27	10.34
ବିବିଧତା	(-)2.54	(-)4.88	(+)12.57	(-)5.91	(+)5.54
ଅଟକଳ ଭୁଲନାରେ ବିବିଧତାର ଶତକତା	(-)90	(-)17	267	(-)82	115
ମହିନ୍ଦ ଆୟ					
ଅଟକଳ	40.63	39.36	57.96	81.75	93.16
ବାସ୍ତବ	38.58	50.04	60.81	88.92	105.12
ବ୍ୟୟ ବିବିଧତା	(-)2.05	(+)10.68	(+)2.85	(+)7.17	(+)11.96
ଅଟକଳ ଭୁଲନାରେ ବିବିଧତାର ଶତକତା	(-)5	27	5	9	13

(ଉସ୍ତୁ: ସିଦ୍ଧୁସିଦ୍ଧୁ ଉପସ୍ଥାପନ ଜଳାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟ ଅଟକଳ ଏବଂ ଓସତ୍ତବୁସିର ଜାର୍ତ୍ତି ପ୍ରତିବେଦନ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

ରାଜସ୍ଵ ବ୍ୟୟ 2012-15 ରେ
17.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାମାନ୍ୟ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା ।

- ଯଦିଓ 2010-12 ମଧ୍ୟରେ ରାଜସ୍ଵ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ତାହା 2012-15 ରେ 17.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାମାନ୍ୟ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା ଯାହାକି ମୁଖ୍ୟତଃ ହସ୍ତାନ୍ତର ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବୃଦ୍ଧି, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଗ୍ରାନ୍‌ଟ୍ରେନିଂ ପ୍ରଦାନ ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ।
- ଅଟକଳ ହୋଇଥିବା ପୁଣ୍ଡ ବ୍ୟୟ ରୁ ଓସତ୍ତବୁସି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଭୁଲନାରେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ନ କରିବା ହେତୁ 2010-12 ଏବଂ 2013-14 ରେ 17 ରୁ 90 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରିନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଗୋଦାମଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁଁ 2012-13 ଏବଂ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ ପ୍ରତିଶତ ପଥାକ୍ରମେ 267 ଏବଂ 115 ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା ।
- 2010-11 ବ୍ୟତୀତ ଓସତ୍ତବୁସି ଅଟକଳ ଉପରେ 5 ରୁ 27 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ମହିନ୍ଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ 2010-11 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମହିନ୍ଦ ଶୁଳ୍କ ଭୁଲନାରେ ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରାପ୍ତି କମ୍ପିଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓସତ୍ତବୁସି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 କୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଖସତାକୁ 31 ରୁ 182 ଦିନ ବିଲମ୍ବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ଖସତା ପ୍ରଦାନରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ ସିଦ୍ଧୁସି ନିକଟରୁ ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିବାରେ ବିଲମ୍ବ ଘରୁଥିଲା ଯଦ୍ବାରା ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣରେ ବିଲମ୍ବ ଘରୁଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଖସତା ପ୍ରଦାନରେ ବିଲମ୍ବରୁ ନିର୍ବତ୍ତ ରହିବା ପାଇଁ ଏକମତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ

ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ

3.12 ଓସତବୁସି ସିତବୁସି ମାଧ୍ୟମରେ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 57.98 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 17 ଟି ସ୍ଥାନରେ 1.125 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟିର ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇଥିଲା । ଓସତବୁସି ଏବଂ ସିତବୁସି ମଧ୍ୟରେ ଅଗଞ୍ଜ 2010 ରେ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଁ (୯୫୩୬) ମୁତ୍ତାବକ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି ହେବାର 10 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସିତବୁସି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଥିଲା । ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନ୍ଦା ଏମ୍‌ଓୱେ ସଂପାଦନାର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରିସମାପ୍ତ ପରେ ମଧ୍ୟ 17 ଟି ସ୍ଥାନରୁ 15 ଟି ସ୍ଥାନରେ ସିତବୁସି ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲା ।

ସମାଜୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- ଚେଣ୍ଟର ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରି ହେବାର 62 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଚେଣ୍ଟର ରୂପାନ୍ତ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ସିତବୁସି 100 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ 11 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ଚେଣ୍ଟର ରୂପାନ୍ତ କରିଥିଲା । ଏହା ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା ଦେବଗତରେ ଉଚ୍ଚ/ ସହି ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ସଂପାଦନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବାରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ନିଷ୍ଠାର କରିବାରେ ସମୟାନୁସାୟୀ ନିଷ୍ଠାର ନେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦେବାରେ 547 ଦିନ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ସୁନ୍ଦା କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।
- 15 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ 24 ରୁ 529 ଦିନ³⁹ ବିଳମ୍ବରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ମୁଖ୍ୟରେ ଜମି ବିବାଦ, ଜଙ୍ଗଳ ନିକାସ ପ୍ରାପ୍ତି, ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣରେ ବିଳମ୍ବର ଇତ୍ୟାଦିର ସମାଧାନରେ ଓସତବୁସି ବିପଳତା ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା, ଯଦ୍ବାରା ମହନ୍ତୁଦ୍ ଶୁଙ୍କ ବାବଦକୁ 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମ୍ବାଦିତ କ୍ଷମିତି ଘଟିଥିଲା । ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ ନହେବା ସକାଗେ ବାକି ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଚୁରା ପ୍ରାପ୍ତ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) ହେବାର 59 ମାସ ଅତିକ୍ରମ ହୋଇଥିବା ସଭେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।
- 15 ଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ 7 ଟି ଶୈତରେ ଯଦିଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘଟିଥିଲା, ଏମ୍‌ଓୱେ ମୁତ୍ତାବକ ଜୋରିମାନା ସିତବୁସି ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ଓସତବୁସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତର ସନ୍ତୋଷକାରୀର ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ମାନି ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟକୁ ବିଶେଷଣ କରି ଜୋରିମାନା ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣରେ ପରିହାୟ୍ୟ ବ୍ୟୟ

3.13 ଏମ୍‌ଓୱେ ସର୍ତ୍ତ ମୁତ୍ତାବକ ଓସତବୁସି ସ୍ଥାନ/ ଜମିକୁ ତୃତୀ ଶୂନ୍ୟ କରି ସିତବୁସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଠିକା ମୁଲ୍ୟକୁ କିମ୍ବି ହିସାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାଜାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଛେକାନାଳରେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ (୫,୦୦୦ ଏମ୍‌ଟି) ପାଇଁ ଓସତବୁସି ଜଙ୍ଗଳ ନିକାସ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ କରି ଚେଣ୍ଟର ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ 2011 ରେ ସିତବୁସିକୁ ଜଣାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରେଲ 2015 ରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ବିଳମ୍ବିତ ଭାବେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ

³⁹ 100 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ: 4, 101-200 ଦିନ: 1, 201-300 ଦିନ : 6, 301-400 ଦିନ : 2, 401-500 ଦିନ : 1 ଏବଂ 501-600 ଦିନ: 1 ଗୋଦାମ ଘର ।

ଜଙ୍ଗଳ ନିକାଶ ପ୍ରାଣୀରେ
ବିଲମ୍ବତା ପାଇଁ **0.57** କୋଟି
ଟଙ୍କାର ପରିହାସ୍ୟ ବ୍ୟୁତ
ହୋଇଥିଲା

ନିକାସ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ କର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2011) । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ସିଦ୍ଧବୂଷି ନଭେମ୍ବର 2011 ରେ 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନୟସ୍ତ କରିଥିଲା ଯାହାକି ମାର୍କ 2012 ରେ ଜଙ୍ଗଲ ନିକାସ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା ସବୁ ସମସ୍ତ ଚଢ଼ିବିହାନ ଜମି ଲାଗୁ ନଥିବା ଦର୍ଶାଇ (ଜୁଲାଇ 2012) ରେ ଚନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସିଦ୍ଧବୂଷି ସେହି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ନୃତ୍ୟ ଚେଣ୍ଟର କରିଆଗେ ନଭେମ୍ବର 2012) 2.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା । ଗୋଦାମଟି ମାର୍କ 2015 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଓସତବୂଷି ଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତରେ ବିଳମ୍ବ ହେବୁ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାରକ ଦେଯ (0.04 କୋଟି ଟଙ୍କା) ସମେତ 0.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟେକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ବଲନୀରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ରାଜସ ବିଭାଗ ଓ ଏସଟବୁସିକୁ ଦେଖାନାଳ ସ୍ଥାନରେ କାଳୁ ଗଛ କାଟିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଓସଟବୁସି ଜଙ୍ଗଳ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓସଟବୁସି ରାଜସ ବିଭାଗର ଗଛ କାଟିବା ଅନୁମତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲିଖିତ ପ୍ରମାଣ ପଳତ କରିପାରି ନଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନ କରି ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନ

3.14 ଓେସତବୁସି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନକରି ଅନୁଗୁଳରେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସିତବୁସିକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2011) ଏବଂ 0.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରୀମ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ସିତବୁସି ଅନ୍ତେବର 2011ରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା, ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣକୁ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିରୋଧ ହେତୁ ତାହା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ସମସ୍ୟା ଓେସତବୁସି ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଉପେମର 2013 ରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଓେସତବୁସି କିଷ୍ଟ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ସିତବୁସିକୁ 0.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 / ନଭେମ୍ବର 2011) । ଦିତାକ୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ଘଷ ଜଙ୍ଗଳ ଏବଂ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ ହେତୁ ସିତବୁସି ପାଖରେ 0.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଣ ପାଣ୍ଡି ଅନୁପୋଯୋଗ ରହିବା ସମେତ ସୁଧ ଦେଇ ବାବଦକୁ 0.21⁴⁰ କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଃ ଦିତାକ୍ଷ ସ୍ଥାନର ଅନୁପ୍ରକଳ୍ପ କାରଣରୁ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ଏମ୍ବାବକ ଅନୁବଦ ସମୟରେ କିଷ୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓସତବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ଗୋଦାମ ଉପଯୋଗରେ ବିଳମ୍ବ

୩.୧୫ ସିତକୁସି 2011-15 ମଧ୍ୟରେ 15 ଟି ଗୋଦାମ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ଗୋଦାମ ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖଠାରୁ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 12 ଟି ଗୋଦାମ 195 ଦିନ⁴¹ ବିଳମ୍ବରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ବାକି ରହିଥିବା ଡେଙ୍କାନାଳ ଗୋଦାମ ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖ (ମୋର୍ତ୍ତ 2015)ର 122 ଦିନ ପରେ ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନ୍ଦର ଉପଯୋଗ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ବୈଦ୍ୟୁତିକ ସଂଯୋଗ, ଖେଳ ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଳମ୍ବ ଆନୁସଙ୍ଗୀକି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପଯୋଗର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଘଟିଥିଲା, ଯାହାକି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନା ଦାରା ଦୂରାଭୂତ କରାଯାଇ ପାରିଆନ୍ତା । ଯଦ୍ୱାରା ଗୋଦାମ ଉପଯୋଗ ନ ହୋଇ ମହିଜୁଦ୍ ଶୁଦ୍ଧ ବାବଦକୁ 1.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ବନ୍ଧିତ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

⁴⁰ 0.52 කେଟି ଚକ୍ର ଉପରେ 46 ମାସ (ଆକୋଦିର 2011-ଜୁଲାଇ 2015) ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 10.75 ପ୍ରତିଶତ ।

⁴¹ 50 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ: 4, 51-100 ଦିନ: 6, ଏବଂ 101-200 ଏବଂ: 2 ଗୋଦାମ

47

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଗୋଦାମ ଉପଯୋଗରେ ବିଲମ୍ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରେ ବିଲମ୍ ସକାଶେ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓସତବୁସି ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଦାମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ସଂପାଦନାରେ ବିଲମ୍ ଏବଂ ଅଧ୍ୟେତ୍ତତ ଜମି

3.16 ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା ଓସତବୁସିର 79 ଟି ସ୍ଥାନରେ 223.194 ଏକର ଜମି ଥିଲା, ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ ଶିକ୍ଷା ଭିତ୍ତିରେ ଉନ୍ନତନ ନିଗମ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ଇଡ଼କୋ)/ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର କମିଟି (ଆର୍ଥିମସି) 10 ରୁ ଲିଜ୍ ସ୍ଥାନରେ ବା ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାରୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା । 79 ଟି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ଓସତବୁସିର 32 ଟି ସ୍ଥାନରେ ନଥ୍ରୁତ ଅଧିକାର (ଆର୍ତ୍ତୋର) ନଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟ 20 ଟି ସ୍ଥାନରେ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି 12 ଟି ସ୍ଥାନରେ ରାଜସ କର୍ତ୍ତପକ୍ଷ ସହ ଓସତବୁସିର ଅନୁସରଣ ଅଭାବରୁ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ସଂପାଦିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଚରିତ ପ୍ରାଞ୍ଚୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନମୁନା ଯାଥିରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ସଂପାଦନାରେ ବିଲମ୍ ଏବଂ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ସଂପାଦନା ନହେବା ହେତୁ ଓସତବୁସି ଦୂରଟି⁴² ପଣ୍ୟାଗାର ନିମାତ୍ର ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମିଳମ (0.61 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସ୍ଵଧ (0.17 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବାବଦକୁ 0.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାୟ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଓସତବୁସି 1985 ଏବଂ 2002 ମଧ୍ୟରେ ଚିନିଟି⁴³ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ଅଧ୍ୟକ୍ଷରଣ କରିଥିଲା ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁନ୍ଦା ଯାତାଯତ ରାସ୍ତା / ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ପୁଣି ଅବରୋଧ ସହ ସମ୍ବାଦିତ ମହିନ୍ଦି ଶୁଙ୍କରେ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଆର୍ତ୍ତୋର ଏବଂ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ସଂପାଦନା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ

ପଣ୍ୟାଗାରର ଦଖଳ ଶ୍ରେଣୀ

3.17 31 ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା 0.03 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି ଭଡା ସ୍ଥାନର ପଣ୍ୟାଗାର ସହିତ 4.90 ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଟି କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ 63 ଟି ପଣ୍ୟାଗାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ୟାଗାରର ହାରାହାରି ଦଖଳ 91 ରୁ 95 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା ।

କର୍ତ୍ତା	ପଣ୍ୟାଗାର ସଂଖ୍ୟା	ହାରାହାରି କ୍ଷମତା (ମେଟ୍ରିକ ଏକର)	ହାରାହାରି ଦଖଳ (ମେଟ୍ରିକ ଏକର)	ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିଶତ	ହାରାହାରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ (ମେଟ୍ରିକ ଏକର)
2010-11	58	411479	386609	94	24870
2011-12	58	420812	399287	95	21525
2012-13	61	462628	437668	95	24960
2013-14	63	484917	460173	95	24744
2014-15	63	488440	445379	91	43061

(ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: ପଣ୍ୟାଗାର ଡ୍ରାଇମାର୍କ ମହିନ୍ଦି ଉପଯୋଗ ବିବରଣୀ)

ସମାଜାରେ ନିମ୍ନମତେ ଦେଖାଗଲା:

- ଯଦିଓ ଓସତବୁସି 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 90 ପ୍ରତିଶତ ହାରାହାରି କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା, 10 ଟି ପଣ୍ୟାଗାର ଉପଯୋଗ 20 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ 11 ଟି ପଣ୍ୟାଗାର ଉପଯୋଗ 21 ରୁ 85 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା କର୍ତ୍ତା ହାରାହାରି 0.24 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଏକର ହୋଇନଥିଲା । ଅନ୍ୟ

⁴² ଦୂରେରପାଣି ଏବଂ ଗୋଡ଼ରଙ୍ଗୀ

⁴³ ଯୋରଢା, ପଟାଙ୍ଗୀ ଏବଂ ସିମିଲିଗୁଡ଼ା

ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ 8 ରୁ 15 ପଣ୍ଡାଗାରର କ୍ଷମତାଠାରୁ ଉପଯୋଗ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.18 ରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

- 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ସହ୍ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିବା କ୍ଷମତା ମୁଖ୍ୟତଃ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବା ପଣ୍ଡାଗାର, ସ୍ଥାନର ଅସୁବିଧା ଏବଂ ରାଜପଥ/ ରେଳପଥ ଠାରୁ ଦୂରତା ଉତ୍ୟୋଦ୍ଦି ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 21 ଟି ପଣ୍ଡାଗାର ସହ୍ / ଉପଯୋଗ ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । 10 ରୁ 20 ଟି ପଣ୍ଡାଗାର⁴⁴ ତାର ପରିଚାଳନା ମୂଲ୍ୟ ଭରଣା କରିପାରି ନଥିଲା ଏବଂ 2.39 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ଏଥରେ 3 ରୁ 9 ଟି ପଣ୍ଡାଗାର ଦରମା ବାବଦକୁ 1.02 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଓସତବୁସ୍ତି ତ୍ୱରି ସେହି ପଣ୍ଡାଗାରର ନବୀକରଣ/ ବନ୍ଦ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା ।
- ଓସତବୁସ୍ତି ସଠିକ୍ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରସାର କରି କୃଷକ ଏବଂ ସହ୍ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍ ମନରେ ସତେନତା ସୃଷ୍ଟି କରି ଗୋଦାମର ବଳକା ଅଂଶକୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଉଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା ।

ମଳମୁଣ୍ଡାଠାରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିବା ଗୋଦାମ ଗୁହା

10 ରୁ 20 ଟି ପଣ୍ଡାଗାର ତାର ପରିଚାଳନା ମୂଲ୍ୟ ଭରଣା କରିପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ 2.39 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତୁ ସାକାର କରି କହିଲେ ଯେ କ୍ଷତି ସହୁଥିବା ପଣ୍ଡାଗାରର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାରେ ଭନ୍ନାଟି କରି ଏବଂ ଅବ୍ୟବହୃତ ପଣ୍ଡାଗାରକୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପଣ୍ଡାଗାର ସହ ସଂଯୋଗ କରି ପ୍ରତିଷାନ କ୍ଷତି କମାଇବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

କ୍ଷମତା ଠାରୁ ଅଧିକ ଉପଯୋଗ

3.18 ପଣ୍ଡାଗାର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟାମନ ସଂସ୍ଥା ମାନୁଆଲ୍ ମୁଚ୍ଚାବକ ପଣ୍ଡାଗାରରେ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ ସମୟରେ, ସାମଗ୍ରୀ ନଷ୍ଟ ନହେବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀର ସଠିକ୍ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା । ଗୋଦାମ ଭିତରକୁ ଆଲୋକ ଏବଂ ମୁକ୍ତ ବାଯୁ ଅବାଧ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରୁଥିବ । ପୁନର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସକାଶେ ଗଦା (0.75 ମିଟର), କାନ୍ଦୁ (0.60 ମିଟର ଏବଂ କବାଟ (1.20 ମିଟର) ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ଥାନ ରଖିବା ଉଚିତ ।

ମହଞ୍ଚୁଦ୍ କ୍ଷମତାରୁ ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟଶୟ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ କରିବା ଖାଦ୍ୟଶୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଚିତରେ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ ନକରିବା ସ୍ଥାନରୁ

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଆଠ ରୁ 15 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ ଖାଦ୍ୟ ଶିଥ୍ୟ 12 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ କ୍ଷମତାର 140 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଗଦା ଉଚିତାର ବୃଦ୍ଧି ବାହାରେ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ ଉତ୍ୟୋଦ୍ଦି ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରୁଥିଲା । ତେଣୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ ନକରିବା ହେତୁ ଖାଦ୍ୟ ଶିଥ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନଷ୍ଟକୁ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରସ୍ତାଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏଫ୍-ସିଆଇର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ କେତୋଟି ଗୋଦାମରେ ଅଛି ସମୟ ପାଇଁ 100 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ଏହା ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଚିତରେ ମହଞ୍ଚୁଦ୍ ମାନକୁ ଅମାନ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

⁴⁴ 2010-11 : 20, 2011-12 : 18, 2012-13 : 13, 2013-14 : 12 ଏବଂ 2014-15 : 10 ପଣ୍ଡାଗାର

ମହିନ୍ଦିକାରୀ ଉତ୍ତିରେ କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ

3.19 କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ପଣ୍ଡାଗାର ସୁବିଧା ନେବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ କରିବା ସକାଶେ ଓସ୍ତବୁସି ମହିନ୍ଦି ଶୁକ୍ଳରେ 30 ପ୍ରତିଶତ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଶମ୍ପର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଢ଼ିରେ ମହିନ୍ଦି ସମନ୍ଦରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 1978-79 ରେ କୃଷକ ପ୍ରସାରଣ ସେବା (ଏଫ୍ଲେଏସ୍) ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରଣାଳୀ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁରେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମରେ କୃଷକମାନଙ୍କ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୈଷ୍ଣଵିକ ପଢ଼ିରେ ତାଳିମ ଦେବା ଉଲ୍ଲିଖ୍ନିତ ରହିଛି । ଗ୍ରାହକ ଉତ୍ତିରେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ମହିନ୍ଦି କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କ୍ଷେ	ମୋଟ ପରିମାଣ (ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କରେ)	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗ ଏବଂ ଏଫ୍ଲେଏସ୍		ସାର କ୍ଷେତ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ ଆନ୍ୟମାନେ		କୃଷକ	
		ପରିମାଣ (ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କରେ)	ମୋଟ ପରିମାଣର ଉପଯୋଗ ପ୍ରତିଶତ	ପରିମାଣ (ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କରେ)	ମୋଟ ପରିମାଣର ଉପଯୋଗ ପ୍ରତିଶତ	ପରିମାଣ (ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କରେ)	ମୋଟ ପରିମାଣର ଉପଯୋଗ ପ୍ରତିଶତ
2010-11	1233442	1218024	98.75	15045	1.22	373	0.03
2011-12	1389433	1358106	97.74	31202	2.25	125	0.01
2012-13	1680070	1650134	98.22	29928	1.78	08	0.00
2013-14	1909603	1885842	98.76	23761	1.24	0	0.00
2014-15	2182539	2161793	99.05	20746	0.95	0	0.00

(ଉତ୍ତ: 2010-14 କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବିଭାଗ ଏବଂ ଏଫ୍ଲେଏସ୍)

କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଖାଲି ରହିଥିବା ଗୋଦାମ ସ୍ଥାନଙ୍କୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସରେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇନଥିଲା ।

2010-15 ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ଡାଗାରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସୁବିଧା ମୁଖ୍ୟତଃ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗ ଏବଂ ଏଫ୍ଲେଏସ୍ ଦାରା 97 ରୁ 99 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ କୃଷକମାନଙ୍କ ଦାରା କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ସତ୍ତ୍ଵ ଥିଲା ତାହା 2013-15 ମଧ୍ୟରେ ଆଦୋଈ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓସ୍ତବୁସି ଦାରା ଶୁକ୍ଳ ନାଟି ଏବଂ ଏଫ୍ଲେଏସ୍ ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଖାଲି ରହିଥିବା ଗୋଦାମ ସ୍ଥାନଙ୍କୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସରେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇନଥିଲା । ଯଦାରା ଓସ୍ତବୁସି ମୁଖ୍ୟତଃ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କ୍ଷେତ୍ରର ପଣ୍ଡାଗାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ମହିନ୍ଦି ସ୍ଥାନ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ କରିବାରେ ବିପଳ ଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ସନ୍ନିଲନୀରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ମାନଦ ସମ୍ବନ୍ଧର ଅଭାବ ହେତୁ କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସରେତନତା ସୃଷ୍ଟି ସକାଶ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ଗୋଦାମର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ଅଧ୍ୟସାକୃତି

3.20 ପଣ୍ଡାଗାର (ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟମକ) ଅଧ୍ୟନିୟମ (ଡିଲ୍‌ଟ୍ରିଆର୍ଏ) 2007 ରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତି ହୋଇ 25 ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପଣ୍ଡାଗାରଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ମହିନ୍ଦି କ୍ଷମତାକୁ ପଣ୍ଡାଗାର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟମକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ 10ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିବେ ଯାହାକି ବ୍ୟାଙ୍ଗରୁ ରଣ ପାଇବା ଏବଂ ଅଭାବି ବିକ୍ରି ପରିହାର କରି ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ମହିନ୍ଦି କରିବାରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନାୟ ପଣ୍ଡାଗାର ରସିଦି ଦେବାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓସ୍ତବୁସି ଯଦିଓ 63 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରୁ ଚାରିଟି⁴⁵ ପଣ୍ଡାଗାର ଡିଲ୍‌ଟ୍ରିଆର୍ଏ ମୂତ୍ରାବକ ପଣ୍ଡାଗାର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟମକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ଅଧ୍ୟସାକୃତି ପ୍ରଦାନ ସଂମ୍ଭାବନା

⁴⁵ ବୋରିଗୁମ୍ବା (500 ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କ), ଗୁଣ୍ଡୁପୁର (500 ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କ), କୋଟପାଡ଼ (500 ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କ) ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର (1,000 ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କ)

ଗୋଦାମ ଶୁଦ୍ଧିକର
ଅଣ୍ଟଙ୍ଗିକରଣ ଏବଂ
ଅଧ୍ୟସାକୃତିରେ ବିଫଳତା
ପାଇଁ କୃଷକମାନେ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ
ରଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଜରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ
ହୋଇଥିଲେ

ଜନ୍ୟପୁର ଗୋଦାମର ନିର୍ମାଣ
ଏବଂ ପୁନଃନିର୍ମାଣରେ ଅଛେଦକୁ
ବିଳମ୍ବ ଫଳରେ ଗୋଦାମ ଆଠ
ବର୍ଷ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ନହୋଇ
ପଢ଼ିରହିଥିଲା ଏବଂ ମହିଜୁଡ଼ ଶୁକ୍ଳ
ବାବଦକୁ 2.32 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି
ହୋଇଥିଲା

ନିକଟରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା (ଜୁନ 2011), ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଧ୍ୟସାକୃତି ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା
ତୁଟିକୁ ନ ସୁଧାରିବା ସକାଶେ ସମାଜୀ ତାରିଖ (ନଭେମ୍ବର 2014) ସୁନା ପଞ୍ଜାକରଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।
ତେଣୁ, ଅଭାବ ବିକ୍ରି ପରିହାର ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ରଣ ପାଇବାର ସୁବିଧା କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିବାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ସନ୍ନିଲନୀରେ ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଅଧୁକ 30 ଟି ଗୋଦାମ ଚିହ୍ନଟ
ହୋଇଛି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ତବ୍ୟୁଡ଼ିଆର୍ଯ୍ୟ ଅଧୁନରେ ପଞ୍ଜାକରଣ ପାଇଁ ସିତବୁସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିର୍ମାଣ
କରାଯାଇଥିଲା ।

ପଣ୍ୟାଗାର ପୁନଃନିର୍ମାଣ/ ନବୀକରଣରେ ଅଛେତୁଳ ବିଳମ୍ବ

3.21 6,000 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଷମତାର ଜନ୍ୟପୁର ଗୋଦାମ ଭଗ୍ନ ପ୍ରାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ତଥାପି ଅବସ୍ଥାରେ
ଶୁଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ହେତୁ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ପଣ୍ୟାଗାରର ବାକିଆ ଅଂଶ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା (ଫେବୃଆରୀ
2007) । ପ୍ରାତ୍ମାଯ ପରିଚାଳକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ମୁତ୍ତାବକ ଓସତବୁସି ତିନି କର୍ଷ ପରେ ଓସତବୁସିଏସିର
ଆବଶ୍ୟକତା ପୁରଣ ନିମନ୍ତେ ସିତବୁସି ଦ୍ୱାରା 2,500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଦାମର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ
ଏବଂ 3,500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଦାମର ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ
2011) । ଏହା ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ (ଜାନୁଆରୀ 2013) ଥିବା ମାସରୁ ଅଧୁକ ସମୟ
ନେଇଥିଲା । ସିତବୁସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲାବେଳେ ଓସତବୁସି
ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ନବୀକରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ସିତବୁସି
ଦ୍ୱାରା କର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ ହେଲା ପରେ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ମାର୍ଚ 2015 ରେ ସହାଯ୍ୟର କରିଥିଲା ।
ତେଣୁ ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ଓ
ନବୀକରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅଛେତୁଳ ବିଳମ୍ବ, ସିତବୁସିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଏବଂ ତାହା ଦ୍ୱାରା ସଂପାଦନା ହେତୁ ଆଠ
ବର୍ଷରୁ ଅଧୁକ ସମୟ ପଣ୍ୟାଗାର ଉପଯୋଗ ନହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା, ଯାହାକି ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା
ଅନୁସୂଚି ହୋଇଥିଲା । ଏଫ୍‌ସିଆଇ ପାଇଁ ମହିଜୁଡ଼ ଶୁକ୍ଳ ସରକାର କରିଥିଲା, ଯାହାକି ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା
ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଶୁକ୍ଳ ପ୍ରଣାମନରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ଅନୁଷ୍ଟାନିକ

ଶୁକ୍ଳ ସଂରଚନା

3.22 ଓସତବୁସିର ନିଜୟ ଶୁକ୍ଳ ନାଟି ନଥିଲା ଏବଂ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଏବଂ ଓସତବୁସିଏସି ବ୍ୟତେତ
ମହିଜୁଡ଼କାରାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସିତବୁସିର ଶୁକ୍ଳ ସଂରଚନାକୁ ଅନୁସାରଣ କରୁଥିଲେ ଯାହାକି ସମୟ ସମୟରେ
ସଂଶୋଧନ ହେଉଥିଲା । ସିତବୁସି 4ଟି ଘଟଣାରେ ବିଭିନ୍ନ ସୂଚନା ସାମଗ୍ରୀର ମହିଜୁଡ଼ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ମୂଲ୍ୟ,
ସଂପାଦନା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣ ହେତୁ ମହିଜୁଡ଼ ଶୁକ୍ଳ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା
ଅନୁସୂଚି ହୋଇଥିଲା । ଏଫ୍‌ସିଆଇ ପାଇଁ ମହିଜୁଡ଼ ଶୁକ୍ଳ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମୂଲ୍ୟ
ଅଧୁନରେ ହେଉଥିଲା ଯାହାକି ସେହି କର୍ଷର 01 ଏପ୍ରିଲ ୦୧ ସମୟ ସମୟରେ ସଂଶୋଧନ ହେଉଥିଲା ।
2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ନିମନ୍ତେ ମହିଜୁଡ଼ ଶୁକ୍ଳ ଆଠ ଥର ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି 01 ଏପ୍ରିଲ
2005 ରୁ 01 ଏପ୍ରିଲ 2012 ମଧ୍ୟରେ ପିଛିଲା ଭାବେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଓସତବୁସିଏସି ନିମନ୍ତେ ଶୁକ୍ଳ
ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଶୁକ୍ଳ ପ୍ରଣାମନରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ଅନୁଷ୍ଟାନିକ

3.23 ରୁ 3.25 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଚକିଥିବା ମହିନ୍ଦ ଶୁକ୍ଳ ବାବଦକୁ ସୁଧ ଲାଗୁ ନକରିବା

3.23 ଓସତବୁସିର ମହିନ୍ଦ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ର / ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ, ସମାଜୀ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ମହିନ୍ଦ କାରୀଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀ ବାବଦରେ ମହିନ୍ଦ ଶୁକ୍ଳ ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ ଭାରିଶର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମହିନ୍ଦକାରୀ ଦେଇ ପ୍ରଦାନରେ ବିପଳ ହେଲେ ବାକିଆ ଦେଇ ବାବଦକୁ 18 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଦେବାର ଥିଲା ।

ଓସତବୁସିର ତୁଳି ଶୁକ୍ଳିକରେ
ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ
କରିବାରେ ବିପଳ ହେବାରୁ
4.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ
ଲାଗୁ କରିନଥିଲା ।

2012-15 ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ଡାଗାର ଶୁକ୍ଳ ବିଲ୍ ର ନମ୍ବନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପଦିଓ ବାକିଆ ମହିନ୍ଦ ଦେଇ ମହିନ୍ଦକାରୀଙ୍କ ୦ଠୁ 570 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲମରେ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଓସତବୁସିର ତୁଳି ଶୁକ୍ଳିକରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରେ ବିପଳ ହେବାରୁ 4.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଲାଗୁ କରିନଥିଲା ।

ପ୍ରମ୍ବାନ ସନ୍ନେଲନରେ ଓସତବୁସିର କହିଲେ ଯେ ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ ସହ ତୁଳି ଅଭାବରୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସାଧାରଣ ଯୋଗାଣ ନିଗମରେ ବୁନ୍ଦିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ଅଭାବରୁ ଜୋରିମାନା ସୁଧ ଲଗାଯାଇନଥିଲା ।

ଓସତବୁସିର ନିମତ୍ତେ ବିଶେଷ ଶୁକ୍ଳ

3.24 ସିତବୁସିର ନାଟି ମୁତାବକ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମର ଖାଦ୍ୟ ଶାସ୍ୟ ମହିନ୍ଦ ନିମତ୍ତେ 10 ପ୍ରତିଶତ ରିହାତି ର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଓସତବୁସିର ବୁଝାମଣା ଭିତରେ ମହିନ୍ଦ ଶୁକ୍ଳ ନିର୍ଭାରଣ କରୁଥିଲା, ଯାହାକି ସିତବୁସିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶୁକ୍ଳ ୦ଠୁ କମ ଥିଲା । ସିତବୁସିର ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶୁକ୍ଳ ତୁଳନାରେ ଓସତବୁସିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶୁକ୍ଳ ନିମତ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ଦର:ଟଙ୍କା/ରେ)

ଅର୍ଥ	50 କେଜି ବ୍ୟୋଗ ପ୍ରତି ଘରଳର ଦର			ପ୍ରକଟ ରିହାତି ମଞ୍ଜୁରୀ (ପ୍ରତିଶତ ରେ)	ଅଧିକ ରିହାତି ମଞ୍ଜୁରୀ (ପ୍ରତିଶତ ରେ)
	ସିତବୁସିର ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ	10 ପ୍ରତିଶତ ଛାତ ପରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତ୍ୟ	ଚିନ୍ମଣା ପରେ ଶ୍ରୀର		
ଅପ୍ରେଲ 2010 ରୁ ଜୁନ୍ 2011	3.55	3.20	2.66	25	15
ଜୁଲାଇ 2011 ରୁ ମାର୍ଚ୍‌ 2012	4.15	3.74	2.66	36	26
ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍‌ 2013	4.45	4.01	2.87	36	26
ଅପ୍ରେଲ 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍‌ 2014	5.80	5.22	3.75	35	25
ଅପ୍ରେଲ 2014 ରୁ ମାର୍ଚ୍‌ 2015	6.25	5.63	3.38	46	36

(ଉତ୍ତର: ଓସତବୁସିର ନିମତ୍ତେ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମର ଶୁକ୍ଳ ସଂରକ୍ଷଣ)

ସିତବୁସିର ଶ୍ଵାସୀ ନାଟିକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓସତବୁସିର 2010-14 ରେ ମହିନ୍ଦ ଦରରେ ବିଶେଷ ରିହାତି (ଓଜନ ଦେଇ ବାଦ ଦେଇ) ଦେଇଥିଲା, ଯାହା 25 ରୁ 36 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ପୁନଃ, 2014-15 ରେ ଏହା ଏପ୍ରିଲାଇ ସହ ସମାତ୍ରର ଭାବେ 50 କେଜି ବ୍ୟୋଗ ପିଛା ମାସକୁ 3.38 ଟଙ୍କା (ଓଜନ ଦେଇର ସଂପୃକ୍ତ ସହ) ମହିନ୍ଦ ଦର ମଞ୍ଜୁରୀ କରିଥିଲା, ଯାହା ଓସତବୁସିର ଦ୍ୱାରା ଏକତରଫା ଭାବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଓସତବୁସିର ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥିଲା ଯାହାପଳରେ ଓସତବୁସିର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ରିହାତି (46 ପ୍ରତିଶତ) ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏପ୍ରିଲାଇ ନିମତ୍ତେ ଶୁକ୍ଳ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରଶାସନିକ ମୂଲ୍ୟ ସବୁ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲା, ଓସତବୁସିର ପାଇଁ ସେହି ସମାନ ଶୁକ୍ଳ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୁଣିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସିତବୁସିର ଶ୍ଵାସୀ ନାଟିକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓସତବୁସିର କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସିତବୁସିର ସ୍ଵାସୀ ନାଟିକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓସତବୁସିର 2010-14 ରେ ମହିନ୍ଦ ଦରରେ ବିଶେଷ ରିହାତି (ଓଜନ ଦେଇ ବାଦ ଦେଇ) ଦେଇଥିଲା, ଯାହା 25 ରୁ 36 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ପୁନଃ, 2014-15 ରେ ଏହା ଏପ୍ରିଲାଇ ସହ ସମାତ୍ରର ଭାବେ 50 କେଜି ବ୍ୟୋଗ ପିଛା ମାସକୁ 3.38 ଟଙ୍କା (ଓଜନ ଦେଇର ସଂପୃକ୍ତ ସହ) ମହିନ୍ଦ ଦର ମଞ୍ଜୁରୀ କରିଥିଲା, ଯାହା ଓସତବୁସିର ଦ୍ୱାରା ଏକତରଫା ଭାବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଓସତବୁସିର ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥିଲା ଯାହାପଳରେ ଓସତବୁସିର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ରିହାତି (46 ପ୍ରତିଶତ) ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏପ୍ରିଲାଇ ନିମତ୍ତେ ଶୁକ୍ଳ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରଶାସନିକ ମୂଲ୍ୟ ସବୁ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲା, ଓସତବୁସିର ପାଇଁ ସେହି ସମାନ ଶୁକ୍ଳ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୁଣିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସିତବୁସିର ଶ୍ଵାସୀ ନାଟିକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓସତବୁସିର 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 15.48 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନାନ ସମ୍ବଲନୀର ଓସତବୁସି କହିଲେ ଯେ ଓସିଏସି ଏକ ବୃଦ୍ଧତ ମହନ୍ତୁଦକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ ସିଦ୍ଧବୁସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର ରିହାତି ସହିତ ଏହି ରିହାତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତର ମହନ୍ତୁଦ ଦେବେ ଅନାଦେୟ

3.25 ଓସତବୁସିର ଗୋଦାମ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଦ୍ୱାରା ନିଷିଦ୍ଧ ଓ ଅନିଷିଦ୍ଧ ଭିତିରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ନିଷିଦ୍ଧ ଭିତି ପାଇଁ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଗୋଦାମକୁ ଏକ ବର୍ଷ ବା ତବୁଳ୍ଲ ସମୟ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବୁକ୍ର କରୁଥିଲାବେଳେ ଅନିଷିଦ୍ଧ ଭିତିର ଗୋଦାମ ଏକ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ନିଷିଦ୍ଧ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହନ୍ତୁଦ ଶୁଙ୍କ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି, ସିଦ୍ଧବୁସିର ଅନିଷିଦ୍ଧ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ର ଅପେକ୍ଷା କମ୍ ହାରରେ ଥିଲା ।

ଏଫ୍‌ସିଆଇ ୦୩ ପୁରୁଣା ହାରରେ ମହନ୍ତୁଦ ମୂଲ୍ୟ ଆଦୟ କରିବା ଫଳରେ 2005-12 ମଧ୍ୟରେ 1.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦୟ ଫୋଇନଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ଅନିଷିଦ୍ଧ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନାରେ ମହନ୍ତୁଦ ଶୁଙ୍କ ଭାତା ଥିଲା, ଏଫ୍‌ସିଆଇ ନିଷିଦ୍ଧ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ହାରରେ ଦେବେ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ଯଦିଓ ମହନ୍ତୁଦ ଦେବେ ହାର ନିଷିଦ୍ଧ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନାରେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ପିଛିଲା ଭାବରେ ସମୟରୁ ସମୟ ସମୟ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିଲା, ଓସତବୁସି ତଥାପି ଏଫ୍‌ସିଆଇ ୦୩ ପୁରୁଣା ହାରରେ ଆଦୟ କରୁଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ 2005-12 ମଧ୍ୟରେ 1.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦୟ ଫୋଇନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ ଯେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପଣ୍ଡାଗାର ଅଧିକାର ଭେଦାମକ ମହନ୍ତୁଦ ଦେବେ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଆଦୟ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ନିଷିଦ୍ଧ ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୋଦାମ ଯୋଜନାରେ ଅନାଦେୟ

3.26 ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଏବଂ ଓସତବୁସି ଦ୍ୱାରା 12ଟି ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଷିଦ୍ଧ (ପିଇଜି) ଗୋଦାମ ବୁକ୍ର (ନଭେମର 2013) ମୁଗାବକ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ଶର୍କ୍ୟ ମହନ୍ତୁଦ ପାଇଁ ଛାଇ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ସଂରକ୍ଷଣ କରିଥିଲା । ଏହି ବୁକ୍ରରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗୋଦାମକୁ ସବୁ ସମୟରେ 80 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଯାଦି ଓସତବୁସି ର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଗୋଦାମ ଉପଯୋଗ ନ ହୁଏ ତେବେ ଅନୁପଯୋଗୀ ଗୋଦାମ ପାଇଁ ଭଡା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରୁ ନଭେମର 2014 ମଧ୍ୟରେ ଓସତବୁସି ର ମହନ୍ତୁଦ ଦେବେ ବିଲ ରୁ 80 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଗୋଦାମର ଉପଯୋଗ ସକାଶେ 0.96 କୋଟି ଟଙ୍କା କାଟି ରଖିଥିଲା । କାଟି ରଖିଥିବା ରାଶି ଉପରେ ଓସତବୁସି କରିଥିବା ଅନୁରୋଧ (ଫେବୃଯାରୀ 2015) ରେ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଜଣାଇଥିଲା (ମେ 2015) ଯେ ଓସତବୁସିକୁ ଗୋଦାମ ଉପଯୋଗ ନହେବା ପାଇଁ ତାହାର ବୃଦ୍ଧି ନଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ୦୩ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ୦୩ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ପଇଁ ଅଭାବରୁ ଏଫ୍‌ସିଆଇ ୦୩ 0.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ଓସତବୁସି ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ଦରକାରୀ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଓସିଏସି ସିଦ୍ଧବୁସିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରି ମହନ୍ତୁଦ ଦେବେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏଫ୍‌ସିଆଇକୁ ପଇଁ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

ହୁଣ୍ଡାଟର ଏବଂ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟ ଜଳାପରେ ବହନ କ୍ଷତି ।

3.27 ଓସତବୁସି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଫ୍‌ସିଆଇ ନିମନ୍ତେ ହୁଣ୍ଡାଟର ଏବଂ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିର୍ବାହ କରିଥାଏ ଏବଂ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ତତ୍ତ୍ଵବିଧାରକ ଦେବେ ସମେତ ହୁଣ୍ଡାଟର ଏବଂ ପରିବହନରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଫେରସ ପାଇଥାଏ । 0.5 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ବହନ କ୍ଷତି ଏଫ୍‌ସିଆଇ ଦ୍ୱାରା ଓସତବୁସିର ହୁଣ୍ଡାଟର

କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟାର
ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବାସ୍ତବ ବହନ
କ୍ଷତି ବାବଦରେ ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି
ଜଣ୍ଠାକୁର ମାନଙ୍କତାରୁ **0.70**
କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ
କରିପାରିନଥିଲା

ଏବଂ ପରିବହନ ବିଲଗୁ କଟାଯାଇଥାଏ, ଯାହାକି ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲଗୁ କଟାଯାଇଥାଏ । ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଏଫ୍‌ସିଆଇ 1.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି ବିଲଗୁ କାଟି ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି ଠିକାଦାରଙ୍କ ୦ରୁ 1.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିଥିଲା । ବାସ୍ତବ ବହନ କ୍ଷତିର ନିରୁପଣ ପାଇଁ କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା ଠିକାଦାରଙ୍କତାରୁ 0.70 କୋଟି ଟଙ୍କା (2010-11 ପୂର୍ବବର୍ଷ 0.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମେତ) ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି ସମାଜୀ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ସେହି ରାଶି ଖୁବ୍ ଶାଘ୍ର ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା ପରେ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

ପଣ୍ଡାଗାର ପରିଗଳନ

ଶୁଣାଢ଼ିକ ନିୟକଣ

3.28 ଏଫ୍‌ସିଆଇର ଶୁଣାଢ଼ିକ ନିୟକଣ ପୁଣିକା ମୁତ୍ତାବକ କାଟର ମାତ୍ରାକୁ ଭିରି କରି ମାଲାଥୁଅନ୍ ଏବଂ ତେଲଗାମେଥୁନ୍ ଯଥାକ୍ରମେ ପ୍ରତି 15 ଏବଂ 90 ଦିନରେ 1:100 ଏବଂ 40ଗ୍ରାମ ସହ 1 ଲିଟର ଅନୁପାତରେ ଜଳ ସହ ମିଶ୍ରଣ କରି ଉପରର କରିବାର ଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ସଂକ୍ରମଣ ଥିଲେ ଆଲୁମିନିୟମ ପଞ୍ଚାଇତ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାନଗୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି 20 ପ୍ରତିଶତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ମାସକୁ ଦୁଇଥର ମାଲାଥୁଅନ୍ ଛିଅନ କରୁଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତି ତିନି ମାସରେ ଥରେ ବାକି 80 ପ୍ରତିଶତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ତେଲଗାମେଥୁନ୍ ଛିଅନ କରୁଥିଲା । ସମାଜାର ଆକଳନ ଅନୁସାରେ 2011-15 ମଧ୍ୟରେ 11 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ 433 ଟି ଘଟଣାରେ 723 ଥର ମାଲାଥୁଅନ୍ ଉପରର ହେବାକୁ ଥିବାବେଳେ ଆବୋ ମାଲାଥୁଅନ୍ ଉପରର ହୋଇନଥିଲା (109 ଥର) ବା 324 ଥର ମାନ ୦ରୁ କମ୍ ପରିମାଣ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି 127 ଟି ଘଟଣାରୁ 78 ଘଟଣାରେ କମ୍ ତେଲଗାମେଥୁନ୍ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା । ମାଲାଥୁଅନ୍ ଓ ତେଲଗାମେଥୁନ୍ର କମ୍ ଉପରର ହେତୁ ଅଧିକ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିମନ୍ତେ ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି କୁ 6,341 କେଜିର ଆଲୁମିନିୟମ ଫଂସ ପାଇତ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତେଣୁ ଖାଦ୍ୟ ଶର୍ଷ୍ୟରେ ବୈଷ୍ଣଵିକ ଉପରରରେ ଆଭାବ ହେତୁ ଅଧିକ ମହିଳାଦୀ କ୍ଷତି, ସାମଗ୍ରୀର ଶୁଣାଢ଼ିକ ମାନ ହ୍ରାସ ଏବଂ ସଂକ୍ରମିତ ସାମଗ୍ରୀର ନିର୍ଗମ / ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ଅନୁଷେଦ **3.29** ଏବଂ **3.36** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଶୁଣାଢ଼ିକ ନିର୍ଗମରେ ଅନିୟମିତତା
3.29 ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଶର୍ଷ୍ୟର ଆହରଣ ନିମନ୍ତେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନୀତି ଓ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଶାଦ୍ୟ ଶର୍ଷ୍ୟର ଶୁଣାଢ଼ିକ ମାନ ହ୍ରାସ ଓ ଅତ୍ୟଧିକ ଦିନ ମହିଳାଦୀ କୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ-ପ୍ରବେଶ-ପ୍ରଥମ-ପ୍ରସ୍ଥାନ (ଫିଫୋ) ପରିତି ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଲ୍ଲିଖନ ଥିଲା । ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 16 ଟି ନମୁନା ପାଞ୍ଚ ପଣ୍ଡାଗାରରୁ 7 ଟିରେ ଫିଫୋ ପରିତି ଅନୁସୃତ ହୋଇନଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ତିନୋଟି⁴⁶ ପଣ୍ଡାଗାରରେ 2012-13 ଏବଂ 2013-14 ଶର୍ଷ୍ୟ ବର୍ଷର 1,89,280.07 କିଣ୍ଠାଳ ରହିଲ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବଳ ଦ୍ୱାରା (ତିଥେମର 2014 ଏବଂ ମେ 2015) ରେ ଖାରଜ ସାମା⁴⁷ (ବିଆର୍ଏଲ୍) ବାହାରେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଓସ୍ତବ୍ଦୀସି

⁴⁶ ଦୂମେରପାଳି, କେଯାପାଳି ଏବଂ ଖରିଆର ରୋଡ

⁴⁷ ନଷ୍ଟ, ବେରଙ୍ଗ ଇତ୍ୟଦି

ଏହି ସାମଗ୍ରୀରୁ 3,280.62 କିଲୋଲ ରୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି କରି ନିର୍ଗମ କରିଥିଲା ଯାହାକି ମାନବ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଉଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲା ଯାହାକି ପଣ୍ଡାଗାର ରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ଫିଫୋ ପଢ଼ିର ଅନୁସରଣ ଅଭାବରୁ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଜଙ୍ଗ ବିହୀନ ହେବା, ଗଜାହୋଇ ଯିବା, ଦୂର୍ଗନ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି ହେବା, ସଂକ୍ରମିତ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଣାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ଫଳରେ ଅତ୍ୟଧିକ ମହଞ୍ଚଳ କରିବାକୁ ନିମନ୍ତେ ପରିହାର୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଥେକୁ ଗୁହଣା କରି ଓସୁଡ଼ିବୁସି କହିଲେ ଯେ କତାକତି ଭାବେ ଫିଫୋ ପଢ଼ି ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉଛି ଏବଂ ଏହାର ବିପଳତାରେ ପଣ୍ଡାଗାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯିବ ।

ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଢ଼ିରେ ମହଞ୍ଚଳ

3.30 ଗୁଣାମୂଳକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାନ ଅନୁସାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଢ଼ିରେ ସାମଗ୍ରୀ ମହଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଗୋଦାମକୁ ମହଞ୍ଚଳ ଉପଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ନେବା ଉଚିତ । ସମାଜରେ 16 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 14 ଟିରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 10 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ ଅଗ୍ରି ନିର୍ବାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଚାରିଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ ବହୁତ ପୂର୍ବରୁ ଲଗାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅକାମୀ ଥିଲା । ପୁନଃ ବୋରିଗୁଣ୍ଣା ପଣ୍ଡାଗାର ଯାହାକି ଖାଲି ଥିଲା ତାହା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ 12 ଟି ପଣ୍ଡାଗାରରେ ଖାଦ୍ୟ ଶୟର ପ୍ରାପ୍ତ ତାରିଖ, ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତରେ ଆର୍ଦତା ମାପ, ନିଆଯାଇଥିବା ଉପଚାର ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଇଥିବା ଷାକ, କାର୍ତ୍ତ/ ଟାଲି କାର୍ତ୍ତ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇନଥିଲା । ତିନିଟି ପଣ୍ଡାଗାରର ଛାତରୁ ପାଣି ଗଲୁଥିଲା (ରାଷ୍ଟ୍ରପତ୍ର, ମଳମୁଣ୍ଡା ଏବଂ ଭଦ୍ରକ) ଯଦ୍ବାରା ସାମଗ୍ରୀ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । ତିନିଟି ପଣ୍ଡାଗାରର (ବାଲେଶ୍ଵର, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ ବାରିପଦା) ସ୍କାଏ ଲାଇଟ୍, ଭଗ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ଯଦ୍ବାରା ପକ୍ଷାମାନଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ଗୋଦାମରେ ଅସାମ୍ୟକର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ଚଳାଯମାନ କବାଟ ଭଦ୍ରକ ପଣ୍ଡାଗାରରେ କାମ କରୁନଥିଲା ଏବଂ ବନ ଥିଲା ଯଦ୍ବାରା ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରିପାରୁ ନଥିଲା । ପଣ୍ଡାଗାରରେ ଥିବା ଏହି ସବୁ ଅଭାବ ମହଞ୍ଚଳ ସାମଗ୍ରୀର ଗୁଣ ଉପରେ ଖରାପ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା ।

ଓସୁଡ଼ିବୁସି କହିଲେ ଯେ ପଣ୍ଡାଗାରରେ ମହଞ୍ଚଳ ଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଶୟର ସଠିକ୍ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଗୋଦାମକୁ ମହଞ୍ଚଳ ଉପଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ଭଦ୍ରକ ଠାରେ ପକ୍ଷାମାନକର ମଳଖୋର

ବୀମା ସୁରକ୍ଷା

3.31 ମହଞ୍ଚଳ ଦେଇରେ ବୀମା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓସୁଡ଼ିବୁସି ବିଭିନ୍ନ ପଣ୍ଡାଗାରରେ ମହଞ୍ଚଳ ରହୁଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ସକାଗଟ ନିଆଁ/ ବନ୍ୟା/ ଚୋରା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାର୍ଷିକ ଟେଙ୍ଗର ଭିରିରେ ବୀମା ଭୁକ୍ତ କରେ । ସେପେନ୍ଦ୍ରମ 2011/ ଅକ୍ଟୋବର 2013ରେ ବାର୍ଷିକ ଏବଂ ଜଗତପ୍ରଭାରରେ ବନ୍ୟା/ ବାର୍ଯ୍ୟ କାରଣରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ 0.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାବି ତୁଳନାରେ ବୀମା କମ୍ପାନି 0.09 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାତ କରିଥିଲା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ 0.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ସହ ବୀମା ହେତୁ ଖାରକ ହୋଇଥିଲା । ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟର 100 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ 50 ପ୍ରତିଶତର ବୀମା ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟ ଦିନ ଘୋଷିତ ସାମଗ୍ରୀ 10ରୁ ଅଧିକ ସାମଗ୍ରୀ ମହଞ୍ଚଳ ରହୁଥିବା, ସହ ବୀମାର କାରଣ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ପୁନଃ ଜଗନ୍ନାଥ ପୂର ଗୋଦାମର ବୀମା ନ ଥିବାରୁ ଓସୁଡ଼ିବୁସି ବାତ୍ୟାରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ପଣ୍ଡାଗାର ମରାମତି ନିମନ୍ତେ 0.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ପୂର୍ବକ ମହିନ୍ଦୁ ଦେଇରେ ବୀମା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥବା ଶେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟପୁଣ୍ଡ ସରର୍ଜନ୍ ବୀମା/ କଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରିବାର ଥିଲା । ଆବଶ୍ୟକାୟ ନଥପତ୍ର ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସାର ମହିନ୍ଦୁକାରୀ ମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ମହିନ୍ଦୁକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ମୂଲ୍ୟପୁଣ୍ଡ ସରର୍ଜନ୍ ଆଦାୟ କରାଯାଇନଥିଲା, ଯେଉଁଥିର ମହିନ୍ଦୁ ଦେଇବୁ ବୀମା ଶୁଳ୍କ ବାଦ ଥିଲା । ଏପରିକି ଓସତବୁସି ମହିନ୍ଦୁକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀର ବୀମା ସୁମିଷ୍ଟି କରିନଥିଲା ଯାହାକି ଆର୍ଥିକ ସାବଧାନତାର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଛଞ୍ଚିତ କରୁଥିଲା ।

ଓସତବୁସି କହିଲେ ଯେ 2015-16 ଠାରୁ ଗୋଦାମ ଓଜନ ଏବଂ ବ୍ରିଜ ସମେତ ମହିନ୍ଦୁ ସାମଗ୍ରୀର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ବୀମା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ମାନବ ସମଳ ପରିଚଳନା

3.32 ଓସତବୁସିର ନିଯୋଜନ ମାନ (ଜୁନ 1984) ଅନୁସାରେ ମହିନ୍ଦୁ କଷତି ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ପଣ୍ୟାଗାରରେ 5 ରୁ 17 କର୍ମଚାରୀ ନିଯୋଜିତ ହେବାର ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିସେମ୍ବର 2004) ରେ 75 ପ୍ରତିଶତ ଖାଲି ପଦକୁ ଉଚ୍ଚେ ଅନୁସାରେ ଓସତବୁସି ଉପରୋକ୍ତ ମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନ ନେଇ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ 511 ରୁ 472 କୁ ସଂଶୋଧିତ କରିଥିଲା । ଅନ୍ତର୍ଭାବର 2010 ରୁ ଲାଗୁ ପଣ୍ୟାଗାର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟାମନ ସଂସ୍ଥା ର ପଣ୍ୟାଗାର ମାନୁଆଳ ମୁଗ୍ଧବକ ମାନବ ସମଳର ଆବଶ୍ୟକତା ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେଶନେଶନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗଧାରା ଭିତରେ ନିଷ୍ଠାତି ହେବାର ଥିଲା ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା :

- ଯଦିও 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେଶନେଶନ 0.97 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କଷତା ଯୋଗ ସହିତ ଆଶାତୀତ ଭାବେ 77 ପ୍ରତିଶତ ଦୃଢ଼ି ଘଟିଥିଲା (12.33 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ରୁ 21.83 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍), ମାନବ ସମଳ 17 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା , ଯଥା 384 ରୁ 319 ।
- 16ଟି ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚ ପଣ୍ୟାଗାରରୁ 15ଟି ରେ ବାସ୍ତବିକ ନିଯୋଜନ ମାନ 191 ବୁଲନାରେ 72 ଥିଲା, ଯାହାକି 62 ପ୍ରତିଶତ କମ ଥିଲା ଏବଂ ମାନବ ସମଳର କମ୍ପଟି 1 ରୁ 14 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏପରିକି ପଣ୍ୟାଗାର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟାମନ ସଂସ୍ଥା ମାନୁଆଳରେ ଉଲ୍ଲିଖ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ 150 କର୍ମଚାରୀ ଓସତବୁସି ମାନ ଠାରୁ କମ ଥିଲା ଯାହା ପୂରଣ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।
- 16ଟି ପଣ୍ୟାଗାରରୁ ନଥଟି କଷତା 2,500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ରୁ ଏବଂ 24,400 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ମଧ୍ୟରେ) ପଣ୍ୟାଗାର ସହାୟକଙ୍କ ବିନା ପଣ୍ୟାଗାର ସୁପରିଶେଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ବୈଷୟିକ ସଂପାଦନାକୁ ପରିପୂରଣ କରିପାରୁନଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ ମହିନ୍ଦୁକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଗୁଣାବ୍ଦିକ ଅଭିଯୋଗ ଆସୁଥିଲା ।

ଓସତବୁସି କହିଲେ ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ମାନବ ସମଳ ପରିଚଳନା ନିମତ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ପଣ୍ୟାଗାରର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା

3.33 ପଣ୍ୟାଗାରର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ହେବାର ଥିଲା । ଓସତବୁସି କୌଣସି ସାମାଜିକ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ସୁଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଯଦାରା ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ଖର୍ଚ୍ ପଣ୍ୟାଗାର ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାମ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବେ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା (ସେମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ ର ୪ ରୁ 31 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ପଣ୍ୟାଗାରର ଜରୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ଛାତ ମରାମତି, କବାଟ, ଝାଏ ଲାଇଟ୍, ପାଟ/ପାଙ୍କ ଚଚାଣ ଇତ୍ୟାଦି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସମାଜାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

- 2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସତବୁସି 40ଟି ରଣଶାରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, କର୍ମଚାରୀ ବାସଗୃହ, ଗୋଦାମ, ଛିଦ୍ର ମରାମଟି ଇତ୍ୟାଦି ନିମାତ୍ରେ 48.93 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଠିକା କାମ ଦୁଇରୁ ସାତ ଥର ଭାଗ ଭାଗ କରି ଜରୁରୀ ଭିତିରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯଦ୍ବାରା ଟେଣ୍ଡରିଙ୍ ପରିବହି ବର୍ଜନ କରିଥିଲା । ତଥାପି 17 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 15 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ 5 ରୁ 24 ମାସ ବିଲମ୍ବରେ କରାଯାଇଥିଲା ବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଜରୁରୀ କାଳୀନ ନଥିଲା ।
- ଓଡ଼ିଶା କ୍ରେଜେରୀ କୋର୍ଟ (ଖେତ-1) ଉପଧାରା 509⁴⁸ କୁ ଅମାନ୍ୟ କରି 0.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରୀମ 2008-11 ମଧ୍ୟରେ 4ଟି ଯନ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହା 12 ରୁ 53 ମାସ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପରେ 2011-13 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁଠରୁ 47 ଟି ରସିଦ୍ 2008-10 ରେ ମାର୍କ 2012 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାତ ହୋଇଥିଲା । ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରସିଦ୍ରେ ଚିନ୍ ନମର ଏବଂ ପରିମାଣ ପୁଣ୍ଡିକାର ଅଭାବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାର ସଜ୍ଜା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ଓସତବୁସି କହିଲେ ଯେ ସିମାତ ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ମରାମଟି ଏବଂ ରଣଶାବେକଣା ସୁରା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । ପୁନର୍ଷ କହିଲେ ଯେ ସଜ୍ଜ ଏବଂ ଜରୁରା ପ୍ରକୃତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡର ର ଫାର୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦୂର ପାଇଁ ଜବ ଭିତିରେ ସଂପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଷ୍କଳନା

ଗୋଦାମ ରୁହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସବସିତି / ଶକ୍ତା ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ନକରିବା

3.34 ଗ୍ରାମୀଣ ଭଣ୍ଣାର ନୀତି (ଜିବିଡ୍ରାଇ) ମୁତାବକ ଓସତବୁସି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ସର୍ବନିମ୍ନ 50 ପ୍ରତିଶତ ମିଆଦା ରଣ ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଆଣିଥିଲେ । ନାବାର୍ତ୍ତ ୦ାରୁ ପୁଞ୍ଜିର 25 ପ୍ରତିଶତ ସହିତି ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ଥିଲା । ସବସିତି ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟନ ସଂସ୍ଥା ଯଥା ବିପଣନ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୀଙ୍କୁ (ଡିଏମାଇ) ରଣ ଆବେଦନ ପଇଠ କରିବାର ଥିଲା ।

ଯେହେତୁ ନାବାର୍ତ୍ତ ଗ୍ରାମୀଣ ଭିରିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଟ (ଆର୍ଆଇଟିଏଫ୍) ପରିକଳ୍ପନା ଅଧ୍ୟନରେ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜ୍ରୂଲାଇ 2011) ଓସତବୁସି କୁ ଆର୍ଆଇଟିଏଫ୍ 17 ଅଧ୍ୟନରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆନ୍ତରୀମାନିକ ପାଣ୍ଟ ପଇଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଜିବିଡ୍ରାଇ ଅଧ୍ୟନରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ନାବାର୍ତ୍ତ ୦ାରୁ ରଣ ପାଇବାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଗ୍ରାମୀଣ ଭଣ୍ଣାର ଯୋଜନାର ସବସିତି ଏବଂ ନାବାର୍ତ୍ତ ୦ାରୁ ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ଥିବା ଦୂର୍ବଳତାକୁ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

- ଓସତବୁସି ରଣ ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ ନ କରି ଏବଂ ଡିଏମାଇଟାରୁ ସବସିତି ଦାବି ନକରି ଏସବିଆଇଟାରୁ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିବା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) 40 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 23.47 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଅନ୍ତର୍ଭାବ 2011 ରୁ ମାର୍କ 2012) ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା । ଏହା ବିଲମ୍ବରେ ଜିବିଡ୍ରାଇ ଅଧ୍ୟନରେ ସବସିତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ଏସବିଆଇକୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ସବସିତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଦାବି ବିଲମ୍ବରେ ପଇଠ ହେତୁ ସବସିତି ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ପୁନର୍ଷ ଭାରତ ସରକାର ଜିବିଡ୍ରାଇ ଅଧ୍ୟନରେ ସବସିତି ଦାବି (ଅଗଷ୍ଟ 2014) କରିଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଜିବିଡ୍ରାଇ ନୀତି ନିଯମକୁ ନ ମାନିବା ହେତୁ ଓସତବୁସି 8.44 କୋଟି⁴⁹ ଟଙ୍କା ସବସିତି ପାଇବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଜିବିଡ୍ରାଇ ଗାଇତଳାଇନ୍, କୁ
ଅବମାନନ୍ଦା ଜରିବା ହେତୁ
ଓସତବୁସି 8.44 କୋଟି
ଟଙ୍କାର ସବସିତି ପାଇବାରେ
ବିପଳ ହୋଇଥିଲା

⁴⁸ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରୀମକୁ ମାସକ ଭିତରେ ସମାଧ୍ୟେଜନ କରାଯିବ ଏବଂ ପୁରୋତ୍ତମ ଅଗ୍ରୀମ ସମାଧ୍ୟେଜନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିତାଯି ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରୀମଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ନାହିଁ ।

⁴⁹ 33.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର (ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ 3000 ଟଙ୍କା ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି x 112500 ମେଟ୍ରିକ ଟଙ୍କା) 25 ପ୍ରତିଶତ

ଆରଆଇଟି ଏଫ୍ ଅଧ୍ୟାନରେ
କମ୍ ସୁଧ ହାରରେ ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ
କରିବାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ
**2.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର
ପରିହାୟ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିଲା**

- ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ଓସତବୁସି ନାବାର୍ତ୍ତୀରୁ କମ୍ ସୁଧରେ(6.5 ପ୍ରତିଶତ) ଆରଆଇଟି ଏଫ୍-17 ଯୋଜନାରେ ଏସବିଆଇଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧୁକ ସୁଧର ରଣ (10.75 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ବଦଳ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ (ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରଣ 2011) କରିଥିଲା । ନାବାର୍ତ୍ତ ବିଲମ୍ବରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସରକାରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପଇସରେ ବିଲମ୍ ହେତୁ ରଣ ସହାୟତାକୁ ନାକିତ କରି ଦେଇଥିଲା (ମୋର୍ଚ୍ 2012) । ସରକାରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପାଇସରେ ବିଲମ୍ ମୁଖ୍ୟତଃ 2010-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ରୁତାନ୍ତଃ ନ କରି ପାରିବା, ଲାଭାଂଶ୍ ପ୍ରଦାନରେ ବିଲମ୍ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏବଂ ଓସତବୁସି ଦାରା ସମ୍ଭାବ ଆକାରଣ୍ତଃ ନ ଖୋଲିବା ହେତୁ ଘଟିଥିଲା । ପୁନଃ 2012-13 ପାଇଁ ଆରଆଇଟି ଏଫ୍-17 ଯୋଜନାରେ ଓସତବୁସିର ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନ (ମୋର୍ଚ୍ 2013) ଅଧୁକାଂଶ ଖର୍ଚ୍ ଅପ୍ରେଲ 2012 ପୂର୍ବରୁ ଖର୍ଚ୍ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ ନାବାର୍ତ୍ତ ଦାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା (ଆକ୍ଷେପିତା ରାତ୍ରି 2014) । ତେଣୁ ଆରଆଇଟି ଏଫ୍-
ଅଧୁନରେ କମ୍ ସୁଧ ହାରରେ ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦା 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାୟ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।
- ଓସତବୁସି 23.47 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 21.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନୀୟ ଜମା ରୂପେ ନିର୍ବିଶେ କରିଥିଲା (ମୋର୍ଚ୍ 2012), ଯେହେତୁ ଏହା ନିଜକୁ ପାଣ୍ଡିରୁ ସିଦ୍ଧବ୍ୟସି (କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ) କୁ 18.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଦେଇଥିଲା (ଅଗଞ୍ଜ 2010 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) ତାପରେ ବାକିଆ ରଣ କୁ 16.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ନକରି ନିଜକୁ ପାଣ୍ଡି ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ନିଷ୍ଠତି ଦେଇଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏସବିଆଇ ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନ୍ଦା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ବାବଦକୁ 0.62 କୋଟି କାଟି ଦେଇଥିଲା ।

ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓସତବୁସି ସମାଜୀ ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ଏସବିଆଇଠାରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲୁ ଫେରିପାଇଁ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି ।

ବାକିଆ ପଣ୍ୟାଗାର ଦେଇ

3.35 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦା ବିଭିନ୍ନ ମହିନ୍ଦୁଦ୍କାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ବାକିଆ ପଣ୍ୟାଗାର ଦେଇ 44.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଗ୍ରୀମ 1.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ବର୍ଷଭ୍ରାତା ବାକିଆ ପଣ୍ୟାଗାର ଦେଇ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(କୋଟି ଟଙ୍କା/ରେ)

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମ	2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	ମୋଟ
ଏଫ୍‌ମିଆଇ	4.04	0.80	0.73	0.22	0.71	20.01	26.51
ଓସତବୁସି	1.42	0.22	0.20	0.53	2.25	7.93	12.55
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	3.33	0.04	0.04	0.15	0.21	1.50	5.27
ମୋଟ	8.79	1.06	0.97	0.90	3.17	29.44	44.33

(ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: ଓସତବୁସି ଦାରା ପ୍ରଦର ଠଥ୍ୟ)

2010-11 ରେ ବଜେମ୍ବା
ପଣ୍ୟାଗାର ଦେଇ 9.85 କୋଟି
ଟଙ୍କାରୁ 2014-15 ରେ 44.33
କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ବାକିଆ ପଣ୍ୟାଗାର ଦେଇ 2010-11 ରେ 9.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ରୁ 2014-15 ରେ 44.33 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । 2009-10 ସୁନ୍ଦା ବାକିଆ ପଣ୍ୟାଗାର ଦେଇରେ 2.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏପରି ମହିନ୍ଦୁଦ୍ କାରାଙ୍କ ଠାରୁ ବାକିଆ ଥିଲା ଯାହା ସହ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଦେଣ ନେଣ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓସତବୁସି ବର୍ଷଭ୍ରାତା ବିଶ୍ଵେଷଣ କରିନଥିଲା କିମା ଏହାକୁ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା । ପୁନଃ ସହକାରୀ ଠଥ୍ୟର ଅଭାବରୁ ଏହାର ଆଦାୟ ଅନିଷ୍ଟି ଥିଲା ।

ଓସତବୁସି କହିଲେ ଯେ ଝର୍ତ୍ତା ଆକାରଣ୍ତଃ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଯୋଜନ କରି ଦେଇର ସବିଶେଷ ବିଶ୍ଵେଷଣ ଏବଂ ବାକି ରହିଥିବା ଦେଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

ମହିନ୍ଦୁ ଶତ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଖାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ମାନ ୦.୩୮
ଅଧିକ ମହିନ୍ଦୁ ବାବଦରେ
୨.୬୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଶତ
ହୋଇଥିଲା

୩.୩୬ ସମାଷ୍ଟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-15, ମଧ୍ୟରେ ଏପ୍ରିଆର୍ଡ/ଓସ୍ପରିଏସ୍ପି ଓସ୍ପତବ୍ୟସି ମହିନ୍ଦୁ ବିଲ ରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଥିବା ମାନ ୦.୩୮ ଅଧିକ ମହିନ୍ଦୁ ଶତ ବାବଦକୁ 2.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ମହିନ୍ଦୁ ଶତ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ମହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ନିର୍ଭାରିତ ମାନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରେଫାରଲାକ୍ଟିକ ଉପରେ ଅଭାବରୁ ଘଟିଥିଲା, ଯାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.28 ଏବଂ 3.29 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ନିର୍ଭାରିତ ମାନ ୦.୩୮ ଅଧିକ ମହିନ୍ଦୁ ଶତ ବିଶ୍ଲେଷଣ ଏବଂ ନିମ୍ନ ପ୍ରତକୁ ଶତ କମାଇବା ପାଇଁ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁସାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା । ପୁନଃ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସ୍ଵଭାବ ଏପ୍ରିଆର୍ଡ/ ଓସ୍ପରିଏସ୍ପି ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ 5.33 କୋଟି ଟଙ୍କା (2.65 କୋଟି ଟଙ୍କା 2010-11 ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଥିଲା) ତୁଳନାରେ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି ଅତ୍ୟଧିକ ମହିନ୍ଦୁ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ୦.୩୮ କୋଟି ଟଙ୍କା (0.06 କୋଟି ଟଙ୍କା 2010-15) ଆଦାୟ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁନ ସମ୍ବଲନାରେ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି କହିଲେ ଯେ ସାମଗ୍ରୀ ମହିନ୍ଦୁର ଅବଧି ଭିତରେ ଶତକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସମାବ୍ୟ ପ୍ରତକୁ କମାଇବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆୟାଇଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟମବଣ୍ଣନା

୩.୩୭ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭୌତିକ / ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ସହିତ ସମୟାନୁୟାୟୀ ପ୍ରକକ୍ଷ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ । ଓସ୍ପତବ୍ୟସି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟମବଣ୍ଣନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଦୁର୍ବଳତାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିଷଳନା ସ୍ଵଚ୍ଛତା ବ୍ୟବସ୍ଥା

୩.୩୮ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଅନୁଶାସନ ନିମନ୍ତେ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି ବିଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟର ସଂଗ୍ରହ, ଏକତ୍ରିକରଣ ଏବଂ ବିଶ୍ଲେଷଣ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ପରିଷଳନା ସ୍ଵଚ୍ଛତା (ୟେତେବେଳେ ଏପ୍ରିଆର୍ଡ) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଭାବନ କରିନଥିଲା । ଯଦିଓ ଏସମ୍ବନ୍ଧ ପୋର୍ଟଲ, ସୁନ୍ଦର ପାଇଁ ପଣ୍ଡାଗରର ଦୈନିକିନ ମହିନ୍ଦୁ ସ୍ଥିତି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ପ୍ରଣାମନ କରିଥିଲା, ତାହା ମାନ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା । 2013-15 ର ଜାନୁଆରୀ ୦.୩୮ ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସମ୍ବନ୍ଧ ପିର୍ଟଲର ନମ୍ବନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 17 ରୁ ୫୮ ଟି ପଣ୍ଡାଗର ଏସମ୍ବନ୍ଧ ଜରିଆରେ ଦୈନିକିନ ମହିନ୍ଦୁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁନଥିଲେ । ଏପରିକି ବ୍ୟବସାୟିକ ପୋଜନାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଜଗତପୁର ଏବଂ ଏ. କଟାପାଳି ବୃଦ୍ଧତା ପଣ୍ଡାଗରରେ ଜମ୍ପୁଟରାକରଣ 2014-15 ସ୍ଵଭାବ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁନ ସମ୍ବଲନାରେ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଥିଲେ ଏବଂ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ କହିଥିଲେ ।

ଅଧିକ ସେବା କର ପ୍ରଦାନ

୩.୩୯ ସମାଷ୍ଟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି ସମୟାନୁସାରେ ଟ୍ୟାକ୍ତ ଇନଭରେସ୍ ଜାରି କରିବାରେ ବିପଳତା ଫଳରେ ଏପ୍ରିଆର୍ଡ ସେବକର ପ୍ରଦାନରେ ବିଲମ୍ ହେତୁ ଜାନୁଆରୀ ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ 0.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧା ଦେବାକୁ ମନୀ କରିଥିଲା । ପୁନଃ ବାସ୍ତବିକ ରେଗଲ ପରିମାଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ରେଗଲ ଏବଂ ଗହମର ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଲ ଉପରେ ସେବା କର ପ୍ରଦାନ ହେତୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ୦.୪୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ସେବକର ଦେଇଥିଲା ଯାହା ଏପ୍ରିଆର୍ଡ/ ଓସ୍ପରିଏସ୍ପି ପାଖରୁ ଦାବି କରାଯାଇନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁନ ସମ୍ବଲନାରେ ଓସ୍ପତବ୍ୟସି କହିଲେ ଯେ ସେଜାକୃତ ଅନୁପାଳନ ଉତ୍ସାହ (ଭିଦ୍ଵିଜ) ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ତଥ୍ୟ ଅଭାବରୁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଚରବରିଆ ଭାବେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦ୍ବାରା ଅଧିକ

ସେବାକର ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭାବୀ ପରିଚଳନା ସୂଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭ୍ୟଧିକ ପ୍ରଦାନକୁ ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ।

ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନିୟକଣ

3.40 ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନିୟକଣ ଏକ ପରିଚଳନା ଉଷ୍ଣ ଯାହା ପରିଚଳନା ଉଦେଶ୍ୟ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ଭାବେ ହାସଳ ହେବା ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥି ରେ ଅନୁସ୍ଵର୍ତ୍ତ ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନିୟକଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୂର୍ଗଳତା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

- ଜୁନ 2010 ଠାରୁ ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥିର ଏମତି ପଦବୀ ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥିର ଏମତିଙ୍କ 10ରେ ଅତିରିକ୍ତ ବାବେ ନ୍ୟୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହାକି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ମହନ୍ତୁଦକାରୀ ଭାବେ ଦୃଢ଼ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।
- ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଗମ ଅନୁଶୀଳନ ମାନୁଆଲ୍ ଅନୁସାରେ ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନିୟକଣ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ରିପୋର୍ଟଙ୍କ ପ୍ରକିଞ୍ଚା ଅନୁଧ୍ୟାନ ପାଇଁ ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥିର ସମାଜୀ ସମିତିର ବର୍ଷକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ତିନିଥର ବୈଠକ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2010-15 ମଧ୍ୟରେ 15 ଟି ବୈଠକ ଆବଶ୍ୟକତା ତୁଳନାରେ କେବଳ 4 ଥର ବସିଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ସମାଜୀ ସମିତି ବିଭାଗୀୟ ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ସମାଜୀ ସମିତି(ତିଆଇସି) ବୈଠକ ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ସମାକଷକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପାଇଁ ମାସକୁ ଥରେ ହେବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ (ନେତ୍ରେମର 2013)ଦେଇଥିଲେ , ଏହା ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର 16ଟି ବୈଠକ ତୁଳନାରେ କେବଳ 5 ଥର ହୋଇଥିଲା । ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ସମାକଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାସିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ସଠିକ୍ ସମସ୍ୟରେ ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥି ଦ୍ୱାରା ସାକାରୋକ୍ତ ପଇଠ ଅଭାବରୁ ବୈଠକ ବସିବା ସମ୍ଭବାର କାରଣ ଥିଲା । ପୁନର୍ଷ ତିଆଇସି ବୈଠକରେ ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ସମାକଷକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ବୈଧାନିକ ସମାକଷକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥିର ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନିୟକଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥିର ଆକାର ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକୃତି ପଣ୍ଡାଗାର ଦେଖ୍ ପାଇଁ ବିଲ୍ ପ୍ରେରଣ ସମତ୍ତୁଳ୍ଯ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ସର୍ବେ ବାକିଆ ଆଦାୟ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥି ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ଉପସଂହାର

ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥି ପିଇନି ପରିକଳନା ଅଧିନରେ ଯୋଜନା ହୋଇଥିବା କ୍ଷମତା ସଂଯୋଗ ହାସଳ କରିପାରିନଥିଲା । ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥି ମୁଖ୍ୟତଃ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଣ୍ଡାଗାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୁରଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ମହନ୍ତୁଦ୍ ସ୍ଥାନ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା । ବୈଜ୍ଞାନିକ ପନ୍ଥତିରେ ସାମଗ୍ରୀ ମହନ୍ତୁଦରେ ଦୂର୍ଗଳତା ଥିଲା ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ନିୟକଣର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁସାରଣ କରିନଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାପ ମାନବ ସମଲର ଅଭାବ ସମେତ ଆର୍ଥିକ ପରିଚଳନାରେ ଦୂର୍ଗଳତା ଏବଂ ସଠିକ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ଅଭାବରୁ ଗୋଦାମ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ଭାବେ ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଓସତବ୍ରତ୍ତସ୍ଥିରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନିୟକଣ ପ୍ରଭାବ ନଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

ଓସସତକ୍ଷେତ୍ରସି ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ :

- କ୍ଷତି ସହୂଥୁବା / ଅବ୍ୟବହୃତ ପଣ୍ଡାଗାର ଭକ୍ତମ ଉପସୋଗ ପାଇଁ ମହଞ୍ଜୁଦ୍ କ୍ଷମତାକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିବା;
- କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଇ ଲଭ୍ୟ ଗୋଦାମକୁ ଅନୁକୂଳ ହାରରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ;
- ବୌଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ମହଞ୍ଜୁଦ୍ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର ଗୁଣାତ୍ମକ ନଷ୍ଟକୁ ଦୂରାଭୂତ କରିବା ଏବଂ ମହଞ୍ଜୁଦ୍ କ୍ଷତି କମାଇବା ।
- ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନା ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମହଞ୍ଜୁଦ୍ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ପଣ୍ଡାଗାର ପରିଷଳନା ପାଇଁ ଉପ୍ରୟୋଗ ଏମାଇଏସ୍ ବିକାଶ କରିବା ।

ସରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ବାଦନରେ ସମସ୍ତ ସୁପାରିଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟୟ IV

4. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରା କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ନମ୍ବନା ଯାଞ୍ଚରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଏହି ଅଧ୍ୟୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମ୍ବ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

4.1 ମଦ ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପି

ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ୦ାରୁ ଅର୍ଥ ରିହାତି ପାଇବା ବାବଦରେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନିଷ୍ଠାରେ ଯୋଗୁଁ, ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ୯.୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନ୍ତେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପି ଦିଆଯାଇଥିଲା

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସବିସି) ଏହାର ମଦ ଯୋଗାଣ ନାଟି (ୱେଲ୍‌ସପି) ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଉପାଦନକାରୀ / ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ୦ାରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପାନୀୟ⁵⁰ କ୍ରୟ କରେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଖୁରୁଗା ବେପାରା ମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରିଥାଏ । ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଯଦି ଓସବିସି ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ପାନୀୟ ପାଇବାର 15, 30 ଏବଂ 45 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଦେଖ ପ୍ରଦାନ କରେ, ତେବେ ଏହା ଯଥାକ୍ରମେ 1.5, 1 ଏବଂ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ରିହାତି ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ଅଟେ । ପରିଷଳନା ସୁଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବୁ ଓସବିସି ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ବିକ୍ରି ସମୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିପାରୁନଥିଲା । ତେଣୁ ଓସବିସି ଏକ ପ୍ରକାର 0.75 ପ୍ରତିଶତ କାମଚଳୀ ଭାବେ ଅର୍ଥ ରିହାତି ଗୁରୁତ୍ୱ କରିବାକୁ ଏବଂ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ନିଷ୍ଠାରେ ନେଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2006) ।

ଓସବିସିର ସଫ୍ଟ୍‌ୟୁର୍ ସ୍ଥାପନାରେ ବିଲମ୍ ମାର୍କ 2011ର ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସିଏଜିଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଅନୁକ୍ଳେଦ 3.8 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିମନ୍ତେ କମିଟି (ସିଓପିୟୁ), ଜୁଲାଇ 2013 ରେ ଆଲୋଚନା କଲାବେଳେ ଏହାର ଯଥାଗ୍ର୍ହ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଅର୍ଥ ରିହାତି ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖ ୦ାରୁ ବିବେଚନା କରିବା ଉଲ୍ଲିଖ୍ତ ଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଖୁରୁଗା ବ୍ୟବସାୟକୁ ବିକ୍ରି ତାରିଖ ୦ାରୁ ଦେଖ ପରିଶୋଧ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଥିଲା । ଓସବିସିର ସମୀକ୍ଷା କମିଟି ମର୍ଚ 2013 ରେ ମଦ ଯୋଗାଣ ନାଟି ଏବଂ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହ ରାଜିନାମାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଓସବିସି ପରିଷଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ଯେ (ଜୁନ 2013) ଯେହେତୁ ବିକ୍ରି ଦାୟିତ୍ୱ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟୟ, ଓସବିସି ବିକ୍ରି ତାରିଖ ୦ାରୁ ଦେଖ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ଭାବ ଅଟେ । ତେଣୁ ଅର୍ଥ ରିହାତି ସକାଶ ଦିନର ଗଣନା ବିକ୍ରି ତାରିଖ ୦ାରୁ ହେବା ଉଚିତ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ରାଜିନାମାକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ କରି ବିକ୍ରି ଉପରେ 1.5 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ରିହାତି ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରାପ୍ତି ବଦଳରେ ବିକ୍ରି ଶରକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ହେତୁ ଓସବିସି ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ ମାସକୁ ଦୁଇଥର ଦେଖ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳ⁵¹ ତଥାପି ଜୁନ

⁵⁰ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ, ବିଅର ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦ

⁵¹ ଅବକାରା ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ, ଓଡ଼ିଶାର ଅବକାରା କମିଶନର, ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ସଚିବ ସଚିବ ଏବଂ ଓସବିସିର ପରିଷଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନେଇ ଗଠିତ

2013 ରେ ନିଷ୍ଠା ନେଲେ ଯେ ଏହି ସମୟରେ ଅନୁଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇ ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପି ଏବଂ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହ ରାଜିନାମାରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବେ । କମିଟିର ଜୁନ୍ 2013 ର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ବିକ୍ରି ତାରିଖ ୦୩ ଅର୍ଥ ରିହାତି ହିସାବ ପରିତିକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) । ସଂଶୋଧନ ପଢ଼ନ୍ତି ସଂଶୋଧନ ଯୋଗାଣ ନୀତି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ତାରିଖ ୦୩ ଲାଗୁ କରାଯାଇବାର ଥିଲା । ସଂଶୋଧନ ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପି 2013-14 ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ୧ ଫେବୃଆରୀ 2014 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାଜୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- ଓସବିସି ଏହି ତଥ୍ୟ ସହ ଅବଗତ ଥିଲା ଯେ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ସହିତ ବିକ୍ରି ଶବ୍ଦ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲେ ସଫ୍ଟ୍‌ଓଫ୍ସାର ସ୍ଥାପନା ବିନା 1.5 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ରିହାତି ପାଇବାକୁ ହକ୍କଦାର ହେବ । ତଥାପି ଏହା ସିଓପ୍ୟୁ ର ଆବଶ୍ୟକାୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ / ସୁପାରିଶ ପାଇଁ 17 ଜୁଲାଇ 2013 ରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ଆଲୋଚନାରେ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ରାଜିନାମାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସଂଶୋଧନର ତଥ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଜୁନ୍ 2013 ରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା । ତାହାର ଭିତ୍ତି ବୁଡ଼ାକ୍ରମକୁ ବାଦ ଦେଇ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ତେଷଣାତ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ଠା ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଅତିରିକ୍ତ କମିଟିର ସୁପାରିଶକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟନ ନ କରିବା ହେତୁ ଜୁଲାଇ 2013 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ 9.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ରିହାତି ପାଇବାରେ କମ୍ପାନୀ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ (ଆଗଷ୍ଟ 2015) ଅତିରିକ୍ତ କମିଟିର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇନଥିବା ନିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଯୋଗାତା ମୂଳକ ପରିବେଶରେ ବୈଷମ୍ଯକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ୍ ନଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣାୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଓସବିସିର ରାଜ୍ୟରେ ମଦର ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଅନନ୍ୟ ଅଧିକାର ଥିଲା । ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଯାହା ନିଷ୍ଠା ନେଇଥିଲେ ତାହା ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସରିବକ୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ହୋଇଥିଲା ।

4.2 ରାଜସ କ୍ଷତି

ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟର ବିଲମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟନ ସକାଶେ ଓସବିସିର ଲାଭ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ବାବଦକୁ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସବିସି) ମଦ ଯୋଗାଣ ନୀତି (ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପି) ଅନୁସାରେ ପାନୀୟ ଯଥା ଭାରତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ପାନୀୟ, ବିଅର ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦର ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିଯୋଜିତ ଥିଲା । ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ୦୩ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦ୍ରାଗଣ କମିଟି (ପିଏପ୍‌ସି) ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟରେ⁵² ପାନୀୟ ଆହରଣ ପାଇଁ ରାଜିନାମା କରୁଥିଲା । ଓସବିସିର ପରିଚଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପିଏପ୍‌ସିର ସତ୍ୟ ଏବଂ ଆବହକ ଥିଲେ । ପ୍ରବେଶ କର ଏବଂ ଆମଦାନା ଶୁଳ୍କ ଲ୍ୟାଣ୍ଟିଙ୍, ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦ୍ରାଗଣ ପାଇଁ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦ୍ୟରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଲାଭକୁ ଲ୍ୟାଣ୍ଟିଙ୍, ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ କରି ନିଗମ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦ୍ରାଗଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟର ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଓସବିସିର ଲାଭ ପାଇଁ ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତି ଥିଲା ।

ସମାଜୀରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା :

⁵² ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଫ୍‌ଓଆର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ପାନୀୟକୁ ଓସବିସିକୁ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟ

- 2013-14 ରେ ପିଏପ୍‌ସି ଛାତ୍ର ବୈଠକରେ 104 ପ୍ରକାର ମଦ ପାଇଁ ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟକୁ ଉର୍କ୍ଷମୁଖୀ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା । ଛାତ୍ର ବୈଠକରୁ ପାଞ୍ଚଟି ବୈଠକରେ ପିଏପ୍‌ସି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବୈଠକ ବିବରଣୀରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷର ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଆଗ୍ରହୀଙ୍କାଯ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ତିପୋକୁ ସୁଚନା ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଆଠ ରୁ 27 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓେସବିସି 10,81,320 ପେଟି (104ଟି ପ୍ରକାରରୁ 95ଟି) ପାନୀୟ ଉର୍କ୍ଷମୁଖୀ ମୂଲ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ସର୍ବେ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ ଓେସବିସି ଏବଂ ସରକାର ଯଥାକ୍ରମେ 37.55 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ ଏବଂ 84.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟପୁଣ୍ଡ କର ବାବଦରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।
- ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟ ସଂଶୋଧନର ଆର୍ଥିକ ଇଞ୍ଜିନ୍ ଥିବା ସର୍ବେ ସଂଶୋଧ୍ୱତ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ତାରିଖ ଏଲ୍‌ସ୍‌ସପି / ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହ ରାଜିନାମାରେ ବା ପିଏପ୍‌ସି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସମାଜୀ ମନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ଭବିଷ୍ୟତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2015) ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଛଲି ଆସିଥିବା ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ପିଏପ୍‌ସି ର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବରଣୀ ସାକ୍ଷର ହେଲା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଥିଲା । ଯାହା ଦେଲେ ଦେଲେ ବିଳମ୍ବ ଘଟୁଥିଲା । ତଥାପି ଓେସବିସି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସଂଶୋଧ୍ୱତ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଳମ୍ବ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2015) ଯାହାର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା ରହିଛି ।

4.3 ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ

ମଦ ଯୋଗାଣ ନୀତିରେ ଭୁଲ ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ହେତୁ ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ବାବଦକୁ 47.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓେସବିସି) ରାଜ୍ୟରେ ପାନୀୟର⁵³ ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲା । ମଦ ଯୋଗାଣ ନୀତି (ଏଲ୍‌ସ୍‌ସପି) ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ ପାନୀୟ ଆହରଣ ପାଇଁ ରେଜେଣ୍ଟ୍ ଭୁକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତି କରି ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଖୁବୁରା ବ୍ୟବସାୟଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରି କରୁଥିଲା । ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନେ ପାନୀୟକୁ ନିଜିଷ୍ଵ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ନିଜ ଦାନ୍ତିଦୂରେ ଓେସବିସିର ତିପୋକୁ ପ୍ରରେଣା କରୁଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । ଏଲ୍‌ସ୍‌ସପି 2009-10 (ସର୍ତ୍ତ 21) ଯାହାକି ଜାନୁଆରୀ 2014 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା, ତାର ସର୍ତ୍ତରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିଲା ଯେ ପାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବାର୍ଷିକ ରିତିରେ ବୀମା ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ ବୀମା ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେବାକର ପ୍ରଦାନରେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କମ୍ପାନୀ ବୀମା ସୁରକ୍ଷା ବୁନ୍ଦିକୁ ଏଲ୍‌ସ୍‌ସପି 2013-14 ରେ ସଂଶୋଧ୍ୱତ କରିଥିଲା ଯାହାକି ଫେବୃଆରୀ 2014 ରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଓେସବିସି ତିପୋରେ ଥିବା ପାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବୀମା ସୁରକ୍ଷିତ ହେବ । ତଦନୁସାରେ ଓେସବିସି 2014-15 ନିମନ୍ତେ 47.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ବାବଦକୁ 47.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତି ମୁତାବକ ପଣ୍ଡାଗାରରେ ଭାଙ୍ଗିବା ବା ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ କ୍ଷତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଯୋଗାଣକାରୀ ସହୁଥିଲେ, ଓେସବିସି ତିପୋରେ ପାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀର ମହନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦାୟିତ୍ୱ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟୟ ଥିଲା । ତେଣୁ ଓେସବିସି ଦ୍ୱାରା ବୀମା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବା ଠିକ୍ ନଥିଲା । ସେହି ହେତୁ ଏଲ୍‌ସ୍‌ସପି 2009-10 ରେ ଥିବା ବୀମା ସୁରକ୍ଷା ସର୍ବକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ବିଞ୍ଚିତ ନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ବାବଦକୁ 47.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

⁵³ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ, ବିଦେଶୀ ବିଆରି ବିଦେଶୀ ମଦ, ବିଆର ଏବଂ ଦେଶୀ ସ୍ବରିଟ୍

ତେଣୁ ଏଲ୍ୟୁସି 2013-14 ରେ ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ବହନ କରିବା ସର୍ତ୍ତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଫଳରେ, ଯାହାକି ପୂର୍ବ ଏଲ୍ୟୁସି 2009-10 ରେ ନଥିଲା, 47.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କହିଲେ ଯେ (ମାର୍ଚ୍ 2013) ଥରେ ଗୋଦାମକୁ ସାମଗ୍ରୀ ଆସିଲେ ମହିନୁରେ ହୁଁ ଏ ଏବଂ ତାର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସବ୍ସିର ଦାୟିତ୍ୱ । ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ବାବଦକୁ ଦେଇ ସେହି ପ୍ରକାରର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତ ଅଚେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ପରିମୁଦ୍ରି ପୂର୍ବ ସଂଶୋଧନ ଏଲ୍ୟୁସି ସମୟରେ ବି ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରୁଥିଲା । ପୁନର୍ବେ ଯେତେବେଳେ ପାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀର ବାୟିତ୍ୱ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟୟ ଥିଲା, କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବୀମା ପ୍ରିମିୟମ ପ୍ରଦାନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟ ସରକାରକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2015), ଯାହାର ଉଭର ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

4.4 ଅନ୍ତେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପା

ବିକ୍ରି ବୁନ୍ଦିକୁ ଅନ୍ୟ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଓଜନ ଖର୍ଚ୍ ଆଦାୟ ନ କରିବା ହେତୁ କମ୍ପାନୀର ନିଜସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ରେ କ୍ରେତାକୁ 5.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନ୍ତେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓେମସି) ନିଜସ୍ତ ଖଣ୍ଡରୁ ଲୌହ ଏବଂ କ୍ରେମ୍ ପଥର ଉତୋଳନ କରି କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ସହ ସମୟକୁ ସମୟ ବିକ୍ରୟ ବୁନ୍ଦି ସମ୍ପଦନା କରି ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲା । ବିକ୍ରୟ ବୁନ୍ଦି ଅନୁସାରେ ଲୌହ / କ୍ରେମ୍ ପଥର ରଘାଲଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ ଖଣ୍ଡ ବାହାର ଏବଂ ଷ୍ଟକ୍ସାର୍ଟ ବାହାର ଭିତରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । ବିକ୍ରୟ ବୁନ୍ଦିରେ ଉଲ୍ଲିଖ୍ତ ଥିଲା ଯେ ଥରେ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁରୁତ୍ବରେ ଲୋତ ହେଲା ପରେ ଓେମସି ଦାୟିତ୍ୱ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବୁନ୍ଦି ସମୟରେ ବା ଦେଇପରେ ବୋଖେଇ, ପରିବହନ ଏବଂ ଏଥୁସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟ ଘରଣାରେ କୌଣସି କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ରେତା ଓେମସି ପାଖରେ ଉଭର ଦାୟା ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ମିନେରାଲସ୍ (ପିରେନେସନ୍ ଅପ୍, ଥେପ୍, ମୁଗଳିଂ ଏଣ୍ ଇଲିଗାଲ ମାଇନିଙ୍, ଏଣ୍ ରେଗ୍ରେସନ୍ ଅପ୍, ପାନେସନ୍, ଷ୍ଟେରେଜ୍, ଟ୍ରେଟିଙ୍, ଏଣ୍ ଗ୍ରାନିସପୋଟେସନ୍) ନିଯମ, 2007 ସର୍ତ୍ତ 11(5) ମୁତାବକ ସମ୍ପଦ ବହନକାରୀ ବଭାଗର ଜଗୁଆଳି ପୋଷ୍ଟ ବା ଜଗୁଆଳି ପୋଷ୍ଟ ସହ ଓଜନ ବ୍ରିଜ୍ ବା ଖଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଲିଜ୍ ଏରିଆ, ବା ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସଂଲଗ୍ନ ଅନ୍ୟ ଓଜନ ବ୍ରିଜ୍ ଦେଇ ଅନ୍ତିକ୍ରମ କରିବାର ଥିଲା । ସରକାର ଅନ୍ୟ ଓଜନ ବ୍ରିଜ୍ରେ ଜଗୁଆଳି ନିଯୋଜନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ ଓଜନ ବ୍ରିଜ୍ ମାଲିକ ଦ୍ୱାରା ବହନ ହେଉଥିଲା । ଏହି ନିଯମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଇଶ୍ଵାତ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଜନ ଦେଇକୁ ଗାତି ପିଛା 35 ଟଙ୍କା (25 ଟଙ୍କା ଓଜନ ବ୍ରିଜ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦକୁ ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦେଇ ବାବଦକୁ 10 ଟଙ୍କା) ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । ଯେହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ଓଜନ ମାପ ପାଇଁ ଓେମସି ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଓଜନ ବ୍ରିଜ୍ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଟ୍ରିପ ପିଛା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ବାବଦକୁ 10 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେହେତୁ ଓେମସି ଖଣ୍ଡର ଦୁବ୍ୟର ବିକ୍ରି ଖଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ ଏବଂ ବିକ୍ରି ବୁନ୍ଦି ଅନୁସାରେ ବୁନ୍ଦି ସମୟ ବା ପରେ ଖର୍ଚ୍କୁ ଆଦାୟ କରିବାର ପ୍ରଣିଧାନ ଥିଲା । ଓଜନ ବାବଦକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ 35 ଟଙ୍କା କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଥିଲା । ଓେମସିର ଛାଟି⁵⁴ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣ୍ଡର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ସେହି ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକର 2010-15 ରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା 15,97,937 ଟ୍ରିପ (ଫେବୃଆରୀ 2015 ସୁନ୍ଦା) ଖଣ୍ଡର ଦୁବ୍ୟ ଓଜନ ଖର୍ଚ୍ ବାବଦକୁ 5.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

⁵⁴ ଏକିବିନେ ଖଣ୍ଡ (26,292 ଟ୍ରିପ), ଗନ୍ଧାର୍ଷନ ଲୁହା ପଥର ଖଣ୍ଡ (4,98,774 ଟ୍ରିପ), ଦୈତ୍ୟାଗା ଲୁହା ପଥର ଖଣ୍ଡ (1,42,205 ଟ୍ରିପ), କୁରମିତାର ଲୁହା ପଥର ଖଣ୍ଡ (6,63,816 ଟ୍ରିପ) ଏବଂ ଜେକେ ଗୋଡ଼ କ୍ରେମ୍ ଅଞ୍ଚଳ (ସୋରଥ କାଳିଆପାଣୀ ଏବଂ ସୁକରାଙ୍ଗା କ୍ରେତାମାର ଖଣ୍ଡ - 2,66,850 ଟ୍ରିପ)

(ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ ଟିପ୍ ପ୍ରତି 35 ଟଙ୍କା ହାରରେ) । ଯେଉଁଥରେ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୋଜିତ କର୍ମଚାରୀ ଦରମା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ତେଣୁ କେତ୍ରମାନଙ୍କ ୩୦ ରୁ ବିକ୍ରି କୁଣ୍ଡ ଅମାନ୍ୟ କରି ଓଜନ ଖର୍ଚ୍ ଆଦାୟ ନ କରିବା ହେତୁ କମ୍ପାନୀ ନିଜରେ କ୍ରେତାକୁ 5.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁକଷା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2015) ଯେ ଚେଣ୍ଟର ବିଜ୍ଞାପନ / ଇ-ନିଲାମା ବିଜ୍ଞାପନ / ଓସମ୍ସିର ବିଲ ଚୁଣ୍ଡରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ୩୦ ରୁ ଓଜନ ଖର୍ଚ୍ ଆଦାୟ କରିବା ସର୍ବ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଯଦି ତାହା ଚେଣ୍ଟର ସର୍ବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ତୁଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ କ୍ରେତା ଚେଣ୍ଟରରେ ସମାନୁପାତିକ ଭାବେ କମ୍ କରି ମୂଲ୍ୟ ପକାଇ ଥାଆନ୍ତେ ।

ଉତ୍ତର ଗୃହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଚେଣ୍ଟର ବିଜ୍ଞପ୍ତି / ବିକ୍ରି କୁଣ୍ଡ ସମୟରେ ଯେ କୌଣସି କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ରେତା ଉତ୍ତରଦାୟୀ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ପୁନର୍ଷ ଓସମ୍ସିର କ୍ରେତାମାନେ କମ୍ ହାରରେ ଚେଣ୍ଟର ପକାଇବା ଯୁଣ୍ଡ ଗୃହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ ଦେଇ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ୩୦ ରୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଥିଲା ।

4.5 ଅତ୍ୟଧିକ ଦେଇ

ମନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଣ୍ଣତ ସ୍ଵତ୍ରରେ ଅଧିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ହିସାବ ହେତୁ 3.62 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦେଇ ଏବଂ ଦୁଇଟି ସଂସ୍ଥାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁକଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସମ୍ସି) ଦୁଇଟି ସଂସ୍ଥା⁵⁵ ସହ ସେମାନଙ୍କର ଚେଣ୍ଟର ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୁଝାମଣା ଭିରିରେ ଯଥାକ୍ରମେ ତାର ଗନ୍ଧାର୍ଦନ (ପ୍ରଥମ ଭାଗ) (ଜିଆଇଓସମ୍) ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ କାଲିଆପାତ୍ର କ୍ରୋମ୍ ଖଣ୍ଡି (ସଂକେଷିତସମ୍) ର ଲୌହ ଖଣ୍ଡି ଏବଂ କ୍ରୋମ୍ ଖଣ୍ଡି ଉତ୍ତରାଳନ ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2010/ମାର୍ଚ୍ 2011 ରେ ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର କରିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟର ଅବଧି ଯଥାକ୍ରମେ ଦଶ ବର୍ଷ ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଥିଲା ଯାହାକି ଓସମ୍ସିର ଜଣା ଅନୁସାରେ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ସମ୍ପାଦନା ଆଜଳନ କରି ନବୀକରଣ ହେବାର ଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଓସମ୍ସି ଏବଂ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପାରସ୍ପରିକ ସହମତିରେ ସଂଶୋଧନ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ରାଜିନାମାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ହାର ବୃଦ୍ଧି / ହ୍ରାସର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା, ଯେଉଁଥରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିଲା ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଂଶ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶର 20 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇପାରିବ । ମନ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଣ୍ଣତ ସ୍ଵତ୍ର ଚେଣ୍ଟର ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଯାହାକି ଉତ୍ତରାଳନ ଚୁଣ୍ଡରେ ବ୍ୟବହୃତ ସ୍ଵତ୍ର ଭିରିରେ ଥିଲା ।

2011-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସମ୍ସି ସଂସ୍ଥାକୁ 5, 96,344 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଲୌହ ଖଣ୍ଡି (12.59 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 78,40,250 କ୍ୟୁବିକ ମିଟର କ୍ରୋମ୍ ଖଣ୍ଡି (139.38 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଉତ୍ତରାଳନ ପାଇଁ 151.97 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥରେ 7.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ବର୍ଣ୍ଣତ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ନଥପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟ ବିଦରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ 19.30 ଟଙ୍କା ଏବଂ 13.19 ଟଙ୍କା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯାହାକି ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଜିଆଇଓସମ୍ ର ତାକ ମୂଲ୍ୟ 215 ଟଙ୍କାର ଏବଂ ପ୍ରତି କ୍ୟୁବିକ ମିଟର ଏସଂକେସିଏମ୍ ତାକ ମୂଲ୍ୟ 162 ଟଙ୍କାର ଚେଣ୍ଟର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଉଲ୍ଲିଖ୍ତ 20 ପ୍ରତିଶତ ବୁଲନାରେ ଯଥାକ୍ରମେ 8.98 ଏବଂ 8.14 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ କଲାବେଳେ, ବୁଝାମଣା କମିଟି ଯେଉଁଥରେ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳକ ମୁଖ୍ୟଥିଲେ, ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କମ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ହାରରେ ବର୍ଣ୍ଣତ ସ୍ଵତ୍ରକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ବୁଝାମଣା କରିନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣତ ସ୍ଵତ୍ରରେ 20

⁵⁵ ଜିଆଇଓସମ୍ ଏବଂ ଏସଂକେସିଏମ୍ ଠାରେ ଯଥାକ୍ରମେ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ସାମଲ ଏସଂଏସ୍ ମାଇନ୍ ଏବଂ ଇନ୍ଫ୍ରା ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ ଭାବେ ପୁନଃ ନାମକରଣ) ଏବଂ ଧନସର ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍

ପ୍ରତିଶତ ଭାବେ ମନ୍ତ୍ରୀ ହିସାବ କରି ରାଜିନାମା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଚେଣ୍ଟର ବିଅପ୍ରିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଯଦିଓ ଓସମ୍ବିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡ ପରିଗ୍ରହକ 2011-15 ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ବିଲ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ 6.80 ଏବଂ 9.15 ପ୍ରତିଶତ ବୋଲି ଜଣାଇଥିଲେ, ଅତିରିକ୍ତ ସାଧାରଣ ପରିଗ୍ରହକ (ଖଣ୍ଡ) ବାର୍ଷିକ ରାଜିନାମା ନବୀକରଣ ସମୟରେ ବର୍ଷତ ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଚଳାଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇ ନଥିଲେ, ଯାହାକି ରାଜିନାମାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ପୁନଃ ପରିଗ୍ରହନା କର୍ତ୍ତପକ୍ଷ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଚୁକ୍ତି ତୁଳନାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମାଜୀ କରିନଥିଲେ, ଯାହାକି 2006-11 ମଧ୍ୟରେ ଏମ୍ବେଳିଏମ୍ ଷେତ୍ରରେ 2.86 ରୁ 5.73 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଓସମ୍ବି ଜୁଲାଇ 2012 ର ଖଣ୍ଡ ରାଜିନାମାରେ ବର୍ଷତ ପ୍ରାବଧନର ସମାନ ନାତି ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ, ଏହି ଅନୁସାରେ ରାଜିନାମା ସମାଜୀ କରିନଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରକୃତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପାଇଁ ଏକ ବିଭାଗୀୟ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ବା ବାର୍ଷିକ ରାଜିନାମା ନବୀକରଣ ସମୟରେ ସର୍ବକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବର୍ଷତ ସ୍ଵତ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ 20 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ପ୍ରାବଧନ କରିଥିଲେ ।

ଦେଶୁ ସଂସ୍କାରକୁ ଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତବିକ⁵⁶ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନାରେ ବର୍ଷତ ସ୍ଵତ୍ତରେ ଅଧିକ ହାରରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା 3.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବର୍ଷତ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ 3.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସେବା କର ବାବଦକୁ (0.39 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅଧିକ ବ୍ୟାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ସମାଜୀ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ (ଜୁନ୍ 2015) ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବର୍ଷତ ନାତି ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡର ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗରେ ଅନୁସ୍ତୁତ ବର୍ଷତ ନାତି ସହ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସଣ କରାଯିବ ।

4.6 ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି

+56 ପ୍ରତିଶତ କୋମ ପଥରକୁ 58 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 56 ପ୍ରତିଶତ ଭିତିରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ହେତୁ 2.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସମ୍ବି) ଖଣ୍ଡରୁ କୋମ ପଥର ଉପ୍ରାଦୁନ କରେ, ଯାହାକି କ୍ରୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡର ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇଥାଏ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଚଳାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ (ମାର୍ଚ୍ 2012) ଓସମ୍ବି ଇ-ନିଲାମୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରୁ ମୋଟାଲ୍ ଜ୍ଞାପ ଟ୍ରେଡ଼ିଂ କର୍ପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ୍ (ୱେମ୍‌ୱେଟ୍‌ଟିଏସ୍) କୁ ନିଯୋଜିତ କରି (ମାର୍ଚ୍ 2012) ପୂର୍ବରୁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଚେଣ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଏବଂ ବାହାରେ କୋମ ପଥର ବିକ୍ରି କରୁଥିଲା । ଇ-ନିଲାମୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା ସମୟରେ ଓସମ୍ବି ବିକ୍ରି ପାଇଁ କ୍ରେଟାମାନଙ୍କ 0ରୁ ବିଭିନ୍ନ ଟ୍ରେଡ଼ର କୋମ ପଥର ପାଇଁ ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟ ଆହାନ କରୁଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ + 54 ପ୍ରତିଶତ କୋମ କୁ 54 ପ୍ରତିଶତ କୋମ ଭାବେ ବିବେଚନା କରୁଥିଲେ । ଯାହାର ବାସ୍ତବିକ କୋମ ଉପସ୍ଥିତ ଭିତିରେ ଆନୁପାତିକ ଭାବେ ବିଲ୍ ହେଉଥିଲା ।

ଇ-ନିଲାମୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଆହାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଓସମ୍ବିର ବିକ୍ରି କମିଟି ମିନେରାଲ୍ ଏବଂ ମୋଟାଲ୍ ଟ୍ରେଡ଼ିଂ କର୍ପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ୍ (ୱେମ୍‌ୱେଟ୍‌ଟିଏସ୍) ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଆମେରିକାୟ ଡଲାର ରପ୍ତାନ ସଂରକ୍ଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଭିତିରେ (ଇଆରପି) ଫ୍ରେଶ ପ୍ରାଇସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କରେ । ଏମ୍‌ୱେଟ୍‌ଟିଏସ୍ ଇଆରପି ଭାରତୀୟ

⁵⁶ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବଦକୁ ଜିଆଇଓସମ୍ ଏବଂ ଏମ୍ବେଲିଏମ୍ ଠାରେ ଯଥାକ୍ରମେ 2.32 ରୁ 8.22 ଏବଂ 6.13 ରୁ 13.28 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭିତିରେ ଏବଂ 10 ପ୍ରତିଶତକୁ କେହାଭୁତ କରି 2011-15 ମଧ୍ୟରେ ହାରାହାରି 6.80 ଏବଂ 9.15 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଚଙ୍କା ମୂଲ୍ୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ଯେଉଁଥିରୁ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସିର ଲାଭ, ଆର୍ଦ୍ଦତା ଉପସ୍ଥିତି, ରପ୍ତାନୀ ଶୁଳ୍କ, ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ, ବନ୍ଦର ଖର୍ଚ୍ଚ ବାଦ ଦେଇ ନିଟ୍ ଆଦେସ୍ ମୂଲ୍ୟ, ଯାହାକି ଫୌର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରାଯାଇଥାଏ । କୌଣସି ନିଲାମଧାରା ବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ପଣ ମୂଲ୍ୟ ଫୌର ମୂଲ୍ୟ ୦୩ କମ୍ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଓେମସି ବିଭିନ୍ନ କିସମର 10.17 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ବିକ୍ରି କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 56-58 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମ୍ ଉପାଦାନ ଥାଇ 24,076.040 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓେମସି + 54 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମ୍ ପଥରକୁ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଇଆରପି ଯଥାକ୍ରମେ 54-56 ଏବଂ 56-58 କିସମକୁ 56 ଏବଂ 58 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଭିତିରେ ଅଳଗା ନକରି ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଇଆରପି ଭିତିରେ 54-56 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡକୁ 56 ପ୍ରତିଶତ ଭିତିରେ ଫୌର ମୂଲ୍ୟ ହିସାବ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ଦ୍ୱାରା ବିଭାଗ କରାଯାଇଥାବା 54-56 ଏବଂ 56-58 ବିଭାଗକୁ ଯଥାକ୍ରମେ 56 ଏବଂ 58 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଭିତିରେ ହିସାବ କରୁନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ + 56 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଫୌର ମୂଲ୍ୟ କମ୍ବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ 24,076.040 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ବିଲ୍ କରିବାରୁ 2.72 କୋଟି ଚଙ୍କା କମ୍ ରାଜସ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, + 56 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଥିବା କ୍ଲୋମ୍ ପଥରକୁ 58 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 56 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଭିତିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଫଳରେ 2.72 କୋଟି ଚଙ୍କାର ରାଜସ କମ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2015) ଯେ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି 56-58 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଥିବା କ୍ଲୋମ୍ ପଥରକୁ 58 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଭିତିରେ ଚାଟା ଭିତିକ ସର୍ବୋତ୍ତମା ଏକ ପ୍ରତିଶତ ସିଲିକା ଉପସ୍ଥିତି ଭିତିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଏହା ପୁନଃକୁ କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଓେମସିର 56-58 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ ଅକ୍ସାଇଡ୍ କ୍ଲୋମ୍ ପଥରରେ ସିଲିକା ଉପାଦାନ ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଥିଲା, ଏହାକୁ ମୂଲ୍ୟ ହିସାବରେ ଚାଟା କ୍ଷିଳ୍ମ ସହିତ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣାୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ନିଲାମାର ବିଜ୍ଞାପନ ସର୍ବ ଅନୁସାରେ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ବିଭାଗ ସିଲିକା ଉପସ୍ଥିତି ଭିତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା, ଯାହାକି କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣାୟ ହୋଇଥିଲା ।

4.7 ଅନ୍ତେତୁଙ୍କ ଅନୁଜନ୍ମୀ

ଚେଣ୍ଟର/ବିକ୍ରି ରୁକ୍ତିକୁ ଖୁଲାପ କରି ରୁକ୍ତି ରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ (ଇଏମ୍‌ଟି) / ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଖ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଫେରସ୍ତ କରିବା ଫଳରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ **୦.୯୮** କୋଟି ଚଙ୍କାର ଅନ୍ତେତୁଙ୍କ ଅନୁଜନ୍ମୀ ସହିତ **୨.୬୪** କୋଟି ଚଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି

ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓେମସି) ଏହାର ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକର ଲୋହ ପଥର ଉପାଦାନ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଟ୍ରେମାସିକ ଭିତିରେ ରୁତାନ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ ଚେଣ୍ଟର⁵⁷ (ପିଏସଟି) ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରି କରୁଥିଲା । ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନିଲାମଧାରାକୁ ଚେଣ୍ଟରରେ ଥିବା ପରିମାଣ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ଭିତିରେ ଅନ୍ୟ କ୍ରେତା ମାନଙ୍କୁ ସର୍ବାଧିକ ନିଲାମା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିଥାଏ । ନିଲାମା ମାନେ ଚେଣ୍ଟରରେ ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ଇଏମ୍‌ଟି ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତାରୀ ମାନେ ସମୁଦାୟ ସାମଗ୍ରୀ ମୂଳ ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଖ କରିଥାନ୍ତି । ପିଏସଟି ରୁତାନ୍ତ ହେଲା ପରେ ଇଏମ୍‌ଟି ସର୍ବାଧିକ ନିଲାମାକୁ ଛାତି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରିଦିଆଯାଏ । ଚେଣ୍ଟର ଏବଂ ବିକ୍ରି ରୁକ୍ତିର ସର୍ବ ମୂତ୍ରାବକ ସର୍ବାଧିକ ନିଲାମା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତାରୀ ମାନଙ୍କର ପଥାକ୍ରମେ ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର 90 ରୁ ୪୦ ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ସମୟରେ ନଦେଲେ ଇଏମ୍‌ଟି / ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ରାଶିକୁ ବାଜାପ୍ରାପ୍ତି କରିଦିଆଯାଏ । ଚେଣ୍ଟର/ ବିକ୍ରି ରୁକ୍ତିରେ ପୁନଃ ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି ଯେ ଯଦି ସାମଗ୍ରୀ

⁵⁷ ପିଏସଟି ଏକ ସଂକ୍ରିୟା ଯେଉଁଥିରେ ଲୁହାପଥରର ଉପରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଟ୍ରେମାସିକ ଦର ଓେମସି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୁଏ

ନରତାଇବା ବା କମ୍ ଉଠାଣ ପାଇଁ କ୍ରେତାମାନେ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି ତେବେ ଓସମ୍ବି ଲେଖନ୍ତି / ପ୍ରତିଶୃତି ରାଶିକୁ ଫେରଷ୍ଟ ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାର ନେଇଥାଏ ।

ଓସମ୍ବି ଫେବୃଆରୀ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରେମାସିକ ପାଇଁ ଗନ୍ଧାର୍ମନ ଲୌହ ଖଣ୍ଡିରୁ ବିଭିନ୍ନ କିଷମର ଲୌହ ପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ନଭେମର 2013 ରେ ପିଏସ୍ଟି ଆହାନ କରିଥିଲା । ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ନିଲାମା ଭାବେ ଫର୍ତ୍ତୁନ ଆସୋସିଏଟ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ଼ି (ୱେପ୍-ୱେପିଏଲ୍) କୁ 0.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲେଖନ୍ତି ଜମାରେ 50,000 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଆବଶ୍ୟନ କରିଥିଲା । ପୁନଃ ସାର୍କ ମାଇନ୍ ଏଣ୍ ମିନେରାଲ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ଼ି (ୱେସ୍-ୱେମ୍-ୱେପିଏଲ୍)ର ଅନୁଗୋଧ ଭିରିରେ ଓସମ୍ବି ତାହାକୁ ସର୍ବାଧିକ ନିଲାମା ମୂଲ୍ୟରେ ଏବଂ 0.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଶୃତି ଦେଇ ଜମାରେ 45,000 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଆବଶ୍ୟନ କରିଥିଲା । ନିର୍ଭାରିତ ଉଠାଣ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏପ୍-ୱେପିଏଲ୍ ଏବଂ ଏସ୍-ୱେମ୍-ୱେପିଏଲ୍ ଆବଶ୍ୟତ ପରିମାଣର 10,194.33 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (20.39 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ 12,243 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (27.21 ପ୍ରତିଶତ) ଉଠାଇ ପାରିଥିଲେ । ନିର୍ଭାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ପରିମାଣ ଉଠାଇବାରେ ବିଫଳତା ସହେ ଉତ୍ତର କ୍ରେତା (ଜ୍ଞାନୁଆରୀ / ଫେବୃଆରୀ 2014) ରେ ମାନ୍ୟବର ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ପାରାଦ୍ୱୀପ ପୋର୍ଟ ଗ୍ରଷ୍ଟ ଅଥରଟି ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ପାରାଦ୍ୱୀପ ପ୍ଲଟ୍ ଖାରଜ ଜଣାଇ ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ କମିଶନମେଣ୍ଟ ରାଶି ଫେରଷ୍ଟ ପାଇଁ ଓସମ୍ବିକୁ ଅନୁଗୋଧ କରିଥିଲେ । ତଦନୁପାୟୀ ଓସମ୍ବି ବିକ୍ରି କମିଟିର ନିଷ୍ଠାରେ (ମାର୍ଚ୍ / ମଇ 2014), ଯେଉଁଥିରେ ଅଧିକ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅଧିକତା କରିଥିଲେ, 0.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ 0.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଶୃତି ରାଶି ମୋଟ 0.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯଥାକ୍ରମେ ଏପ୍-ୱେପିଏଲ୍ ଏବଂ ଏସ୍-ୱେମ୍-ୱେପିଏଲ୍ କୁ ଫେରଷ୍ଟ କରିଥିଲେ (ଆପ୍ରେଲ / ମଇ 2014) ।

ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ କ୍ରେତାମାନେ (ଆଗଷ୍ଟ 2012 ରୁ) ପାରାଦ୍ୱୀପ ପୋର୍ଟରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କର ପୁଣରେ ଅସୁବିଧା ଅଛି ବୋଲି ଅବଶ୍ୟତ ଥିଲେ, ତାହା ସେମାନେ ବିକ୍ରି କୁଣ୍ଡି ଡିସେମର 2013) ପୂର୍ବରୁ ଓସମ୍ବିକୁ ଜଣାଇନଥିଲେ ଏବଂ ଏସ୍-ୱେମ୍-ୱେପିଏଲ୍ ମଧ୍ୟ ତାର ଆହରଣ ରପ୍ତାନା ନିମନ୍ତେ ବୋଲି ଓସମ୍ବିକୁ ଜଣାଇନଥିଲା । ଚେଣ୍ଟର ବିକ୍ରି କୁଣ୍ଡିର ସର୍ବକୁ ଖୁଲାପା କରି ପ୍ଲଟ୍ ବାଟିଲ୍ ହେବା ପାଇଁ ଓସମ୍ବିକୁ ଜଣାଇବା ଚେଣ୍ଟର / ବିକ୍ରି କୁଣ୍ଡିର ପୂର୍ବ ସର୍ବ ନୁହଁରେ ଦର୍ଶକ ଖୁଲାପା କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଲେଖନ୍ତି / ପ୍ରତିଶୃତି ରାଶି ଫେରଷ୍ଟ କରିବା ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କୁ 0.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକଳ୍ପନା ସହିତ 2.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମର 2015) ଯେ, ଯେହେତୁ ଓସମ୍ବିର ବିକ୍ରି କମିଟି ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ କମ୍ ଉଠାଣ ପାଇଁ କ୍ରେତାମାନେ ଦାୟୀ ନଥିଲେ, ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତିଶୃତି ରାଶି ଫେରଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଚେଣ୍ଟର ସମୟରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ନଥିଲା ଯାହାକି କମ୍ପାନୀକୁ ପଥର ବିକ୍ରି ସୁଗମ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷେଧକ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ପ୍ରଗୋଚିତ କରିଥାଆନ୍ତା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହଁ କାରଣ କ୍ରେତାମାନେ ମନ୍ଦିରମା ବିଚାରାଧାନ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖିଥିଲେ ।

4.8 ଅନୁଚିତ ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ

ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ବିଜାଗ ଏବଂ ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାନ୍ତିତ୍ତ ସମ୍ପାଦନାର ଉଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତିକିତ ନାଟି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନୁଚିତ ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ ହେତୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସର୍ବାଧିକ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା।

ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାନ୍ତିତ୍ତ (ସିଏସଆର) କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିଶୃତିକୁ ଆର୍ଥିକ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଂଶାଦାରଙ୍କ ସାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରି ସମ୍ପାଦନା କରିବା କଥା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓେମସି) ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ବିଜାଗ (ପିତି) ଏବଂ ସିଏସଆରକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ କରିବା ପାଇଁ ନାଟି ପ୍ରଶନ୍ୟନ କରିଥିଲା । ଏହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2014 ରେ କମ୍ପାନୀର (ସିଏସଆର) ନିୟମ ପ୍ରଖ୍ୟାପନ ପରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଓେମସିର ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଖଣ୍ଡ ପିତି ଖର୍କ ଏବଂ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦାନ ସହିତ ମୁଖ୍ୟମଙ୍କ୍ରିୟା ରିଲିପ୍ ପାଣ୍ଡି (ସିଏମଆର୍ୟେପ୍)କୁ ଅର୍ଥ ଦାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଓେମସିର ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର ନାଟି (ଡିସେମ୍ବର 2009) ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଥିଲା ।

- ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣ ଲାଭର ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଖସତ୍ରା ଓେମସିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ (ବିଓଡ଼ି) ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ।
- ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଡିର 60 ପ୍ରତିଶତ ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖଣ୍ଡ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଯେଉଁଥିରୁ 15 ପ୍ରତିଶତ ଆଠ କିମି ବ୍ୟାସାର୍କରେ ଥିବା ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଡିର ଅବଶିଷ୍ଟ 40 ପ୍ରତିଶତ ସାରା ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଖର୍କ ହେବ ।
- ଜିଲ୍ଲାଓଡ଼ା ଏବଂ ଖଣ୍ଡାୟାରୀ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଖଣ୍ଡର ଲାଭ ଅନୁପାତରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

2010-14⁵⁸ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 409.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା ଓ 391.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 359 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଏମଆର୍ୟେପ୍ କୁ ଅର୍ଥ ଦାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ତାର ଉପଯୋଗର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ଟଙ୍କା ଟେକ୍ଟିରେ)

ବର୍ଷ	ଅନୁମୋଦିତ ରାଶି	ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	ସିଏମଆର ଏପ୍ କୁ ଅର୍ଥଦାନ	ଜିଲ୍ଲାରେ ଖର୍କ		ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଭାଗରେ ଖର୍କ	ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆରରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାଶିର ପ୍ରତିଶତ			
				ଖଣ୍ଡ ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟଦାନ	ଖଣ୍ଡ ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ବାହାର ଅନ୍ୟଦାନ		ଖଣ୍ଡ ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟଦାନ	ଖଣ୍ଡ ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟଦାନ	ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସମେତ ଜିଲ୍ଲା	
				ଅନ୍ୟଦାନ	ଅନ୍ୟଦାନ		ଅନ୍ୟଦାନ	ଅନ୍ୟଦାନ	ଅନ୍ୟଦାନ	
1	2	3=(4+5+6+7)	4	5	6	7	8=5/3 *100	9=(5+6)/3*100	10=4/3 *100	11=(4+7)/3 * 100
2010-11	232.68	232.68	220	11.32	0.74	0.62	4.86	5.18	94.55	94.82
2011-12	17.58	17.58	15	0.49	0.69	1.40	2.79	6.71	85.32	93.29
2012-13	96.27	84.21	74	0.07	7.53	2.61	0.08	9.02	87.88	90.98
2013-14	62.65	57.13	50	0.10	1.11	5.92	0.19	2.12	87.52	97.88
ମୋଟ	409.18	391.6	359	11.98	10.07	10.55				

(ଉତ୍ସ: ଓେମସିର ଡାଟାବେଦୀ)

⁵⁸ ଯେଉଁ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପିତି ଏବଂ ସିଏମଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନାଟି 2009 ପ୍ରତିକିତ ଥିଲା

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଉଲ୍ଲିଖିତ 60 ପ୍ରତିଶତର ଖର୍ଚ୍ ବୁଲନାରେ ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖଣି ଅବସ୍ଥାତ ତାହାର ବାସଦିନ ଖର୍ଚ୍ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 2.12 ରୁ 9.02 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।
- 15 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରାବଧାନ ବୁଲନାରେ 8 କିମି ବ୍ୟାସାର୍କରେ ଖଣିର ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ 0.08 ରୁ 4.86 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।
- ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଯେଉଁଠାରେ ଖଣି ନାହିଁ ସୋରେ ଖର୍ଚ୍ର ପ୍ରତିଶତ ସିଏମଆର୍ଏଫ୍ ଅର୍ଥ ଦାନ ସମେତ 40 ପ୍ରତିଶତ ବୁଲନାରେ 90.98 ରୁ 97.88 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥରେ କେବଳ ସିଏମଆର୍ଏଫ୍ କୁ ଅର୍ଥ ଦାନ 85.32 ରୁ 94.55 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ପୁନଃ ସମାଜରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ଓସମ୍ସି ଏହାର ନାଟି ବିରୁଦ୍ଧ କରି 229.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତ ଲାଭର ସର୍ବୋତ୍ତମା ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ 1 ରୁ 27 ପ୍ରତିଶତ⁵⁹ ଅଧିକ ଥିଲା । ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖଣିର ଲାଭ ପାଣ୍ଡି ଆବଶ୍ୱନରେ ବିରୁଦ୍ଧ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।
- 2011-12 ବର୍ଷକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ବର୍ଷ ସିଏସଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଖସତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମନ୍ତ୍ରଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସିଏସଥାର ପାଣ୍ଡିକୁ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅଞ୍ଚଳର ଆକଳନ ବା ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ କୌଣସି ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥିଲା, ଯେହେତୁ ପାଣ୍ଡିର ଅନୁମୋଦନ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ପଇଠ ଭିତରେ ହୋଇଥିଲା ।
- ଫେବୃରୀ 2011 ରେ 2010-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ 200 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥ ଦାନ ଅନୁମୋଦନ କଳାବେଳେ ଯଦିଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମନ୍ତ୍ରଳୀ ସିଏସଥାର ଏଫ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ⁶⁰ଙ୍କ ସହ ପାଣ୍ଡିର ସଠିକ୍ ଉପଯୋଗ ରାଜ୍ୟର ଖଣିକ ମହନ୍ତୁଦ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ କରିବା ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଓସମ୍ସି ମାର୍ଚ୍ 2011 ରେ କୌଣସି ଦୂର୍କ୍ତ ବିନା ଅର୍ଥ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପୁନଃ, ଏହି ଅର୍ଥ ଦାନରୁ ସିଏସଥାର ଏଫ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଖଣିକ ମହନ୍ତୁଦ୍ ଅଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ପରିବର୍ତ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଚାଲୁ ରହିଥିବା ସରକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟ ପାଇଁ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ 156.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
- ଓସମ୍ସି ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ⁶¹ଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟ ନବୀକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକିକରଣ, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଉପକରଣ ସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ 0.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଏହା ତାଙ୍କର ନିଜୀବ ନାଟିରେ ସିଏସଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିବା କଥା ଜାଣିଥିଲେ ।
- ଓସମ୍ସି ଦ୍ୱାରା ସିଏସଥାର ଅଧ୍ୟାନରେ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ବେର୍ଦ୍ଧ ତେଉଳପମେଷ୍ଟ ଆଶ୍ର୍ମ ପ୍ରେମୋସନ୍ କମ୍ପାନୀ (ଓସତିପିସି) କୁ ହିରୋ ହକି ଇଣ୍ଟିଆ ଲିଗରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ହକି ଦଳକୁ ପ୍ରସ୍ତାବନା ପାଇଁ 2.00 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା, ଯାହାକି ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।
- ମ୍ୟୁଜିଯମ୍ ଅଧୁଷ୍ଟକଳ୍ପିତ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିକ ଗ୍ୟାଲେରା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ର ଯୋଜନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଅନୁମୋଦିତ 1.50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 0.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା ।

⁵⁹ 2010-11 ରେ 27 ପ୍ରତିଶତ, 2012-13 ରେ 2 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 2013-14 ରେ 1 ପ୍ରତିଶତ

⁶⁰ ରାଜ୍ୟର ମୃଖ୍ୟ ସତିବ ପାଣ୍ଡିର ପରିଷକନା ଟ୍ରସ୍ଟ ଥିଲେ

⁶¹ ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଯୋଲିସ ଅଧୁଷ୍ଟକ, ତହସିଲଦାର, ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଅତିରିକ୍ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଇତ୍ୟାଦି

- ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ଏବଂ ଖଣ୍ଡି ବଦ୍ଧ ହେଲା ପରେ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଭିରିଭୂମି କରିଆରେ ଜୀବନ ନିର୍ବାହର ମାଧ୍ୟମ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଦାର୍ଘ୍ୟ ମିଆଦି ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରଭାବୀ ଲକ୍ଷ୍ୟସାଧନ ଓସମୟିର ଉଦେଶ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆକଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଓସମୟିର ଉଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ନାଟିକୁ ଅବଜ୍ଞା କରି ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁଚ୍ଛିତ ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ସାଧୁତ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା, ଯେହେତୁ ଅଧିକାଂଶ ପାଣ୍ଡି ଖଣ୍ଡିର ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ଯେ:

- ସିଏସଆର ଆୟବ୍ୟକ ଅଗଳଳ ଆବଶ୍ୟନର ଉପେକ୍ଷା କମ୍ପ୍ୟାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 ର ଅମାନ୍ୟକୁ ବିବେଚନା କରୁନାହିଁ ।
- ସିଏସଆର୍‌ଏଫ୍ କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଡିରେ ଓସମୟିର କୌଣସି ଭୂମିକା ନାହିଁ ଏବଂ ରୁକ୍ତି ନକରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଦାଖ୍ଲା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।
- ନାଟି ମୁଗ୍ଧବକ ପିତି ଏବଂ ସିଏସଆର କାର୍ଯ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଜ ଜିଲ୍ଲା ସହ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତାବ ରିତିରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଓସମ୍ବତ୍ତିପିସି କୁ ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ ହକି ଖେଳକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୂହେଁ ଯେହେତୁ:

- ସିଏସଆର ଆୟବ୍ୟକ ଅବଶ୍ୟନ ନାଟିର ଉପେକ୍ଷା ନିଜୟ ନାଟିର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଥିଲା ।
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ଓସମୟି ପାଣ୍ଡିର ଉପଯୋଗ ଖଣ୍ଡିଜ ମହନ୍ତୁଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲା ଏବଂ ସିଏସଆର୍‌ଏଫ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସହ ରୁକ୍ତି ସମ୍ପାଦନା କରିବାର ଥିଲା ।
- ଓସମ୍ବତ୍ତିପିସିକୁ ହକି ଇଣ୍ଡିଆ ଲିଗରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ଓ ପ୍ରୟୋଜନା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ହକିର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ନଥିଲା ବରଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍,

4.9 ନିଷଳ ବ୍ୟୟ

ସବ୍-ଷେଷନ ପାଇଁ ଅନୁପ୍ୟୁକ୍ତ ଜମିର ଚକ୍ର ହେତୁ 5.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷଳ ବ୍ୟୟ ସହିତ 9.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଞ୍ଜି ଅବରୋଧ ହୋଇ ପଢିଥିଲା ଏବଂ 18.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାସ୍ତ୍ଵିତ ଲାଭ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରି ନଥିଲା

ସଞ୍ଚାରଣ ନେର୍ଦ୍ଦୁର୍କର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ଶକ୍ତିର ରହିଦା ମେଘାଇବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଡ଼ିଚିସିୟଲ) ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସୁନିଶ୍ଚିତ କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା ୧୦ରେ 220/132/33 କେତ୍ତି ଗ୍ରୀଡ୍ ସବ୍-ଷେଷନ ଏବଂ ଏହା ସହ ସଂୟୁକ୍ତ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ନାଟିଗତ ଅନୁମୋଦନ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅନୁମୋଦନ ଜଳା ସମୟରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ଏକ ବିଶ୍ୱଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମାପ୍ନେ ହେବା ପରେ ଏକ ବାସ୍ତବବବାଦୀ ଆକଳନ ଏବଂ ବ୍ୟୟ-ଫାଇଦା ବିଶ୍ୱାସ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହାର

ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଇଏଚ୍‌ଟି (ନିର୍ମାଣ) ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରିକ ଅନୁଗୋଧ (ଫେବୃଆରୀ 2009) କ୍ରମେ କୁଆଁରମୁଣ୍ଡାର ତହେଲିଦାର ସବ୍ ଷ୍ଟେସନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଓପିଟିସି ଏଲକ୍ୟୁ ଏକ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ମାର୍ଚ୍ 2009 ରେ ଯାନ୍ତିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳକୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପରେ 67.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଚଳ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ 2009 ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଦେଇଥିଲେ । ବିଶ୍ଵଦ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଜମ ସଞ୍ଚାରଣ କ୍ଷତି ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ବାବଦକୁ ବାର୍ଷିକ 9.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିବା ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି ମାର୍ଚ୍ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଜଥା ।

ଆକ୍ରମଣ 2010 ରେ ଓପିଟିସି ଏଲ ସବୁଠାରୁ କମ ମୂଲ୍ୟରେ କାମ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ନିଲାମଧାରୀ⁶²କୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ଯୋଗାଣ (26.36 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ନିର୍ମାଣ (13.32 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପାଇଁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ନତେମର 2010 ରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସବ୍ ଷ୍ଟେସନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାପରେ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ ସମୟରେ ଓପିଟିସି ଏଲ ବରିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ପରିଚଳନ (ଚିପି ଏବଂ ସି) ଫେବୃଆରୀ 2011 ରେ ଜମି ପରିଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଜମିଟି ଆବତା ଖାବତା ଥିବା ଏବଂ ବର୍ଷା ରତ୍ନରେ ଜଳାର୍ଥିବ ରହୁଥିବା କଥା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ପରିଚଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଓପିଟିସି ଏଲର ବରିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ପରିଚଳନ (ଚିପି ଏବଂ ସି) ଜମିକୁ ସମତୁଳ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ବର୍ଷାଜଳ ନିଷ୍କାସନ ଉପରେ ଉପଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ବିଷୟକୁ ଏକ ପରାମର୍ଶଦାତା ପାଖକୁ ବିଚାରିଥେ ପଠାଇଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2011) । ଅପ୍ରେଲ 2011 ରେ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଉପଦେଶକ୍ରମେ 1.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ସହିତ ସମୟାନ୍ୟକ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସରରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ସମୟକୁ ମଧ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ 2014 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବୈଷ୍ଣଵିକ କାରଣ ଯଥା ସ୍ଵରୂପଯାତ୍ରର କମ ଉକ୍ତା, ଅତିରିକ୍ତ ଜଳ ନିଷ୍କାସନର ଆବଶ୍ୟକତା, ମୂଳଭିତ୍ତିର ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସ୍ଵରୂପଯାତ୍ରର ଏରିଆକୁ ପୋତିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଯୋଗୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବନ୍ଦ ରଖିବା ପାଇଁ ଓପିଟିସି ଏଲ ମାର୍ଚ୍ 2014 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ, କ୍ରୟ ଉପ କମିଟିର ସ୍ଵପାରିଶ କ୍ରମେ (ଜୁଲାଇ 2014), ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଜମି ବିଷୟକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ଅସତ୍ରୋଷ ଜାହିର କରିବା ସହିତ କାମକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ 31 ଆକ୍ରମଣ 2014 ରେ ଠିକା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏଥରୁ ଏହା ସୁମ୍ଭଷ ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଠିକ ଭାବରେ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁନର୍ଭ୍ରମଣ ନିର୍ମାଣ ଦିଲିଲର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଠିକାଦାର ଚକ୍ରନ ହୋଇଥିବା ଜମିକୁ ଦେଖିବାର ଥିଲା ଏବଂ ତାହା ବିଷୟରେ ନିଜକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅବଗତ କରାଇବାର ଥିଲା । ଯେହେତୁ କେବଳ ଜମି ଯୋଗୁ କାମର ପରିସରରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ପରିଷାର ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଠିକ ଭାବରେ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାର ଦାରା ଜମି ପରିଦର୍ଶନକୁ ଓପିଟିସି ଏଲ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇନଥିଲେ । ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ରେ ନାତିଗତ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆକ୍ରମଣ 2010 ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାମ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଜମିର ଅନୁପ୍ରୋଗିତା ବିଳମ୍ବରେ ଫେବୃଆରୀ 2011 ରେ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା । ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ ହୋଇଥିବା 5.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଷ୍କଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ବାବଦକୁ 9.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଣ୍ଡ ଅବଗୋଧ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ 9.13 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାନ୍ଧିତ ଲାଭ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

⁶² ପଞ୍ଚାବ ମହାଶାକ୍ତି କଣ୍ଠକୁରସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାକି ପାତ୍ରାବକନ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଆସୋସିଏଟ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ସହ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଭାଗିଦାରୀ ଥିଲା ।

ସରକାର ଅନ୍ତେବର 2015 ରେ କହିଲେ ଯେ ଜମିର ଅନୁପୟୁକ୍ତ ଚକ୍ଷନ ହୋଇନଥିଲା ବରଂ ଅପ୍ରଚୁର ପୂର୍ବ ଦିଜାଇନ୍ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ସରକାର ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଅଧିକ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ବାବଦକୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି ଥରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ, କାରଣ କୁଆଁଗମନ୍ତ୍ରାର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ଜମି ମିଳିପାରିନଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଓପିଟିସିଏଲ୍‌ର ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜମିର ଅନୁପ୍ରୟୋଗିତା କଥା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରି ଏହି ଜମିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପ୍ରୟୋଗୀ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯାହା ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା କ୍ୟାନ୍‌ଦ୍ରଶ୍ୟମ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

4.10 ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏତେ ରାଜସ କଣ୍ଠି

ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନମାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ କେବୁଲ୍ କିଣାରେ ନିମ୍ନୀରମ ନିଲାମ ତାକିଥୁବା ନିଲାମଧାରୀଙ୍କୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ନେଇଥୁବା ଅବିବେଳି ନିଷ୍ଠର ସହିତ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥା ଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଜନକ ନିଶିବା ହେତୁ 2.74 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ 0.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା

ବାତ୍ୟା (ଆକ୍ଷେପର 2013) କ୍ଷତିଗ୍ରସ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ପୁନରସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଶକ୍ତି ବିଭାଗକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଆଇ) ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସଆଇସି) କୁ ଏକ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଭୂମିକା ତୁଳାଇବା ପାଇଁ ଦୟାଧିକୁ ନୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ସାରଥକୋ⁶³କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଉପକରଣ ଯଥା ଏବି କେବୁଲୁ ଏବଂ ଆରାସ୍ ନିର୍ମାଣ କର୍ତ୍ତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଓସଆଇସି ଏହି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଓଇଆରସି ଅନୁମୋଦିତ ଦରରେ ଯୋଗେଇବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା (ନେତ୍ରେମର 2013) । ଯେଉଁ ଉପକରଣ ପାଇଁ ଓଇଆରସି ଅନୁମୋଦିତ ଦର ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ ବା ଯେଉଁ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ଅନୁମୋଦିତ ଦରରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଓସଆଇସି ହେବ୍ସାଇଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଚେତ୍ତର ଆହୁନ୍ମାନ କରି କିଣିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆୟାଇଥିଲା । ଏବି କେବୁଲୁ ଏବଂ ଆରାସ୍ ନିର୍ମାଣ କିଣିବା ଏବଂ ଯୋଗାଣରେ ନିମୋକ୍ଷ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମାକ୍ଷାରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ।

(କ) ଏହି କେବୁଲର କ୍ରୂସ୍ ଓ ଯୋଗାଣ

ନଭେମ୍ବର 2013/ ଫେବୃଆରୀ 2014 ରେ ସାଉଥିକୋର “3 x 50 + 1x 35 ବର୍ଗ ଏମ୍‌ଏମ୍ 1850 କି.ମିଟର କେବୁଲ୍ ଯୋଗାଣ କରିବା ଅଧିନିଷ୍ଠ୍ୟ ପଡ଼କୁ ଭିରିକରି ଓସିଆଇସି (ନଭେମ୍ବର 2013) 1000 କି.ମିଟର ଏବି କେବୁଲ୍ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଉପାଦକ ମାନଙ୍କଠାରୁ ମୂଳ୍ୟାଙ୍କନର ଟେଣ୍ଡର ଆମନ୍ତର କରିଥିଲା । ଟେଣ୍ଡରରେ ଭାଗ ନେଇଥିବା ଚାରୋଟି ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ ଓସିଆଇସି ସର୍ବନିମ୍ନ ବିତ୍ତରେ (1,26,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି କି.ମି) ⁶⁴ ବଜନା ମୂଲ୍ୟ (ଇଏମ୍‌ଡି) ଦାଖଲ କରିନଥିବାରୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲା ଏବଂ କିମି ପ୍ରତି 1,48,999.59 ଟଙ୍କାର ଦିଗ୍ନୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ⁶⁵ ଦରକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଓସିଆଇସି ଡିସେମ୍ବର 2013 ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଦିଗ୍ନୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦରରେ 1,190.693 କି.ମିଟର କେବୁଲ୍ କ୍ରମ କରି ସାଉଥିକୋକୁ ଯୋଗାଇଥିଲା ।

ସମାଜୀ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ (ଫେବୃଆରୀ 2013) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଜାତୀୟ ଶୂନ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ନିଗମର (ଏନ୍‌ସ୍ପଆଇସି) ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରାଯାଇଥିବା ଅଣ୍ଟୁ ଓ ଶୂନ୍ୟଶିଳ୍ପ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ଝେମତି ଓ

⁶³ ସଦର୍ଶ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଟ ସମ୍ପାଦନ କମିଶନ ଅପ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାକି ସେହି ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଘରୋଇ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଅଛେ ।

୬୪ ରକମନ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ ଲିମିଟେଡ

⁶⁵ କେତି ମାନ୍ଦିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପାଇଁଭେଟ ଲିମିଟେଡ.

ଚେଣ୍ଠର ଖର୍ଚ୍ ଛାଡ଼ି କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମଧାରୀ (ଏକ ଉପାଦନକାରୀ) ଥିଲା । ତାହା ଏନ୍‌ସଆଇସି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଭୁକ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଳ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓସାଇସି ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମଧାରୀ ଏକ ଉପାଦକ ହୋଇ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓସାଇସି ଏହାର ଚେଣ୍ଠରର ସର୍ବ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ତାହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । ଯାହାପଳରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦରରେ 1190.693 କି.ମିଟ କେବୁଲ କ୍ରୂଷ୍ୟରେ 2.74 କୋଟି⁶⁶ ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଏଣୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ବିଧୁମାନ୍ୟ ଚେଣ୍ଠରକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଖାରଜ କରି ଏବଂ ଉକ୍ତ ମୂଲ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଚେଣ୍ଠରରେ କ୍ରୂଷ୍ୟ କରିବା ଫଳରେ 2.74 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ 2015 ରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏଲ୍-1 ବିଭାଗ ତାର ଇଏମଟି ଓ ଚେଣ୍ଠର ଦଲିଲ ଖର୍ଚ୍ ଦାଖଳ ନକରିପାରିବାରୁ ତାହାକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ପୁନଃ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଏଲ୍-2 ବିଭାଗ ଗୋଟିଏ ଉପାଦନକାରୀ ଫାର୍ମ ବୋଲି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ପ୍ରାଧିକୃତ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଦାଖଳ କରିଥିବାରୁ ତାହାର ଚେଣ୍ଠରକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚଚିତ୍ତ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଏଲ୍-1 ବିଭାଗ ଏନ୍‌ସଆଇସିର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଭୁକ୍ତ ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଫେବୃଆରୀ 2013) ଅନୁଯାୟୀ ଇଏମଟି ଦେଇବା ମୁକ୍ତ ଅଟେ । ପୁନଃ ଏଲ୍ -2 ବିଭାଗ କେବଳ ଏକ ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଏହାର ଉପାଦନକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫେରୁ ଚେଣ୍ଠର ନେବାର କୌଣସି ପ୍ରାଧିକାର ନଥିଲା ।

(ଖ) ଆର୍ଏସ ଜ୍ଞାନ କ୍ରୂଷ୍ୟ ଓ ଯୋଗାଣ

ସେହିପରି ସାଉଥିକୋର ଅନ୍ତେବର 2013 ର ଅଧିନିର୍�ଣ୍ୟ ପତ୍ରକୁ ଭରି କରି 1,773.49 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍‌ର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିବରଣୀର ଆର୍ଏସ ଜ୍ଞାନ ଯୋଗାଣ କରିବା ପାଇଁ ଓସାଇସି ସେଲରେ ଲଭ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୂଷ୍ୟ କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ପିଛ 55,000 ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଥିଲା । ଏହି ମୂଲ୍ୟ ଓସାଇସି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦୀରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଓସାଇସି ସ୍ଥିର କରିଥାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସେଲ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ୧ରୁ ଘେଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରୂଷ୍ୟ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସେ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟର 1 ପ୍ରତିଶତ ସେବା ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ କମ୍ କରି ଦେଇଥାଆନ୍ତେ । ଓସାଇସି ସେଲ ୧ରୁ (1,256.40 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍⁶⁷) ଏବଂ ତିନି⁶⁸ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥା ୧ରୁ (1,027.86 ଏମଟିର (150 X 150 ମିମି) ଏହିପରି ମୋଟ 2284.26 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍‌ର ଆର୍ଏସ ଜ୍ଞାନ କ୍ରୂଷ୍ୟ କରି ଅନ୍ତେବର 2013 ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ ସାଉଥିକୋ ଯୋଗାଇଥିଲା । ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥା ୧ରୁ 150 X 150 ଏମଏମର 1027.86 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଆର୍ଏସ ଜ୍ଞାନ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ପ୍ରତି 55,000 ଟଙ୍କାରେ ସଂଗ୍ରହଣ କରିବା ଦାରୀ ଓସାଇସି ମୋଟ ବିଲ୍ (5.65 କୋଟି ଟଙ୍କା) ମୂଲ୍ୟର 1 ପ୍ରତିଶତ ସେବା କର ବାବଦରେ ମୋଟ 5.65 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜସ ଆୟ କରିଥିଲା ।

ସମାଜୀ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସେଲ ଓସାଇସିକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଇଷ୍ଟାତ ଯୋଗାଇଦେବାର ଭରସା ଦେଇଥିଲେ (ଅନ୍ତେବର 2013) ଓ ରାତରକେଲା ଇଷ୍ଟାତ କାରଣାନ୍ତି ଭଲି ସରକାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ରୂଷ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଓସାଇସି ସେଲ ନିକଟରେ 150 X 150 ଏମଏମର ଆର୍ଏସ ଜ୍ଞାନ ଲଭ୍ୟତା ବିଶ୍ୟରେ କୌଣସି ଦେଇ ନକରି ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ 1,027.86 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍‌ର ଆର୍ଏସ ଜ୍ଞାନ କ୍ରୂଷ୍ୟ କରିଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓସାଇସି ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ପିଛ 9,000 ଟଙ୍କା⁶⁹ ହିସାବରେ

⁶⁶ 1,190.693(1,48,999.59 ଟଙ୍କା - 1,26,000 ଟଙ୍କା)

⁶⁷ 150 X 80 ଏମଏମ: 943.710 ଏମଟି ଏବଂ 200 X 100 ଏମଏମ: 312.69 ଏମଟି

⁶⁸ ଏସ କେ ମହାପାତ୍ର, କଲିଙ୍ଗ ଏଷ୍ଟରପ୍ରାଇଜର୍ସ ଏବଂ ଆନନ୍ଦ ଷ୍ଟଲ

⁶⁹ ସାଉଥିକୋକୁ ବିଲିଂ: ସେଲ ୧ରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ 55,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମଟି: 46,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମଟି

ମୋଟ 92.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିପାରିଥାଆନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେହି ଏକା ପ୍ରକାରର ପଦାର୍ଥ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ରୟୁ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେବା କର ବାବଦରେ ମାତ୍ର 5.65 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାସଲ କରିପାରିଥିଲା ।

ଏଣୁ ଓସଥାଇସି ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ରୟୁ କରିବାରେ ବିଜ୍ଞ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଅଭାବରୁ 0.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ (ଜୁଲାଇ 2015) ଏବିଷ୍ୟରେ ଓସଥାଇସିର ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ, କାରଣ ସେଲ୍ ଠାରୁ କ୍ରୟୁ କରିବାରେ ଏବଂ ସାଉଥିକୋ ଠାରୁ ବକେମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ଏକ ବୃଦ୍ଧତ୍ ପାଣ୍ଟର ଦୁରୁପଯୋଗ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ।

ସାହାହେତ, ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ସେଲ୍ ସବୁପ୍ରକାରର ଓ ଆକାରର ଉଚ୍ଚାତ୍ତର ଅବିଜ୍ଞିନ୍ଦ୍ର ଯୋଗାଣ ସହ ବକେମ୍ବା ସର୍ବର ସମୟ ସାମାରେ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସମୟାନୁପାୟୀ ପୁନଃ ନିର୍ମାଣରେ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସେଲ୍ ରାଜି ହୋଇଥିଲା ।

4.11 ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟେ

ଷକ୍ ଯାର୍ଟର ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ ନହେବା ଯୋଗ୍ୟ 1.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟେ

ଓଡ଼ିଶା ଶୁଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସଥାଇସି) ରାଜ୍ୟରେ ଟାଟା ଷକ୍ଲ ଲିମିଟେଡ୍ (ଟିସଏଲ୍) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ମଳଭୂତ ରତ୍ନ ଏକମାତ୍ର ବନ୍ଧନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଅଛେ । ବାର୍ଷିକ ବନ୍ଧନ ବୁଝିଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବ ଅନୁଯାୟୀ ଓସଥାଇସି ବମିଖାଲରେ ଥିବା ଟିସଏଲ୍ର ଷକ୍ ଯାର୍ଟରୁ ରତ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରି ଘରୋଇ ପରିବହନ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଓସଥାଇସିର ମଞ୍ଚେଶ୍ଵରରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଷକ୍ ଯାର୍ଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଟିପୋଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରି କିମା ବନ୍ଧନ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇ ଥାଏ ।

ଖୁଚୁରା ବାଣିଜ୍ୟକ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଟିସଏଲ୍ ତାର ବମିଖାଲ ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟରୁ ଓସଥାଇସିର ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟରୁ ମାଲ ପରିବହନ ଓ ଉଠାଣ ପାଇଁ ମେହିକ ଚନ୍ ପିଛା 100 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହାପରେ ଟିସଏଲ୍ ଡିସେମ୍ବର 2013 ରେ ଏହାର ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟ ଟାଙ୍କିକୁ ସ୍ଥାନାତ୍ତର କରି ଦେଇଥିଲା, ଯାହାକି ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ଠାରୁ 45 କିଲୋମିଟର ଦୂର ଥିଲା । ଟିସଏଲ୍ ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟର ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ ବିଷୟରେ ଓସଥାଇସିକୁ ଜୁନ୍ 2012 ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଇଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ ପରିହାର୍ୟ ପାଇଁ, ଓସଥାଇସି ଜୁନ୍ 2012 ରେ ଏହି ନୂଆ ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଟାଙ୍କିରେ ଭଡ଼ାସୁତ୍ରରେ ଜମି ଅଧୁକାର ବାବଦରେ କାରଣ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲା । ଯେଥେପାଇଁ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇ ଥିଲା । ଏହି ଜମି ଅଧୁକାର ମାସକୁ 1.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭଡ଼ା ସୁତ୍ରରେ ଅଧୁକାର କରାଯିବ ବୋଲି କମିଟି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2012) । ଅପ୍ରେଲ 2013 ସୁନା ଓସଥାଇସି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇନଥିଲା । ଏହାପରେ ଅପ୍ରେଲ 2013 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଚଳୀୟକି ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ କେଉଁମାନଙ୍କୁ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟକନ ଆମନ୍ତରଣ କରାଯିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଚଳୀୟ ଓସଥାଇସିକୁ ଟାଙ୍କି ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟ ପାଖରେ ଏକ ଜମି ଭଡ଼ାରେ ନେବା ପାଇଁ ଓ ବାହ୍ୟ ଉଷ୍ଣଗୁଡ଼ିକୁ ଚେଷ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଟିସଏଲ୍ ଡିସେମ୍ବର 2013 ରେ ଏହାର ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟକୁ ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ କରିଥିଲା । ଓସଥାଇସି 1 ଫେବୃଯାରୀ 2014 ସୁନା ଟାଙ୍କିରେ ଏକ ଷକ୍କ୍ୟାର୍ଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଭରମାରେ ଟିସଏଲ୍, ଓସଥାଇସି ଟାଙ୍କିରୁ ମଞ୍ଚେଶ୍ଵରକୁ ରତ୍ନ ପରିବହନ ବାବଦକୁ ବ୍ୟେ ହେଉଥିବା ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟେକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରୁ ଭରଣୀ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା ।

ସମ୍ବାଦ ଯାଥିରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ:

- ଚିଏସ୍‌ଏଲ୍ ଷକ୍ ଯାର୍ଡ ବମିଖାଲରୁ ଗାଙ୍ଗୀକୁ ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ ବିଷୟରେ ଜୁନ 2012 ରୁ ଜାଣିଲେ ମଧ୍ୟ, ଓସଥାଇସି ଡିସେମ୍ବର 2013 ସୁନ୍ଦା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳିକୁ ଏହି ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇ ନଥିଲା । ଷକ୍ ଯାର୍ଡକୁ ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ କରିବା ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର 2013 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କଠାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓସଥାଇସି ଏ ବିଷୟରେ ଚେତ୍ତର ଆମଦଣ କରିବାକୁ ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ପବନ୍ଦେଶ୍ଵର ନେଇଥିଲା ।
- ଓସଥାଇସି ଗାଙ୍ଗୀରୁ ମଞ୍ଚେଶ୍ଵରକୁ ପରିବହନ ବାବଦରେ ମେଟ୍ରିକ୍ ଗନ୍ ପିଛା 329.03 ଖର୍ଚ୍ କରିଆସୁଥିଛି । ଚିଏସ୍‌ଏଲ୍ ଅପ୍ରେଲ 2014 ଠାରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟକୁ (ମେଟ୍ରିକ୍ ଗନ୍ ପିଛା 229.03) ଭରଣୀ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଛି ଏବଂ ପୁନର୍ଶ ମାଲ ଭଡ଼ା ବାବଦରେ ମେଟ୍ରିକ୍ ଗନ୍ ପିଛା 100 ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧିକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଗାଙ୍ଗୀରୁ ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ଷକ୍ ଯାର୍ଡକୁ 52,291.50 ଏମଟି ଲୁହାରଡ଼ ପରିବହନ ବାବଦରେ 119.76⁷⁰ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଆସୁଥିଛି ।

ଏଣୁ, ଷକ୍ ଯାର୍ଡର ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ ନହେବା ଯୋଗୁଁ 1.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଆଗଷ୍ଟ 2015 ରେ ସରକାର ଦର୍ଶିଇଥିଲେ ଯେ ଷକ୍ ଯାର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିମାନ୍ତେ ଭଡ଼ା ଜମି ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ତାହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କରାଯିବା ପାଇଁ ସାତ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଆଆନ୍ତା ଏବଂ ବର୍ଷକୁ 70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସ୍ଵଧ ପଡ଼ିଯାଇଥାନ୍ତା । ଏହା ଛଡ଼ା ଭଡ଼ା ବାବଦରେ 11.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବର୍ଷକୁ ଖର୍ଚ୍ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା କୌଣସି ଏକ ଖର୍ଚ୍ ଓ ଫାଇଦା ବିଶ୍ଵେଷଣ ଭିରିରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସମାଜୀର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ଚିତ୍ରାଧାରା । ପୁନର୍ଶ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଷକ୍ ଯାର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବାବଦରେ ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ ପବନ୍ଦେଶ୍ଵର ନେଇଥିଲେ ଅଧୁକ ବ୍ୟୟକୁ ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ।

ବୈଧାନିକ ନିଗମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ

4.12 ବସଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟଗ୍ରହଣ ଓ ଉପ୍ୟୋଗ

ଉପକ୍ରମ

4.12.1 ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣକୁ ଦଶ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ମିଶରେସ୍ ସଢ଼କ ପରିବହନ ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା ଲକ୍ଷରେ ପରିବହନ ନିଗମ ଅଧୁନିୟମ ଧାରା-3 ଅନୁୟାୟୀ, 1 ମାର୍ଚ୍ 1974 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର(ଜିଓଓ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ନିଗମ (ଓସଥାଇସି) ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ (ସିଆଣ୍ଟି) ବିଭାଗର ଅଧୁନସ୍ତ ଏକ ନିଗମ ।

ମାର୍ଚ୍ 2012 ସୁନ୍ଦା ଓଡ଼ିଶାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା ଓସଥାଇସିର 370 ବସ୍ (2.73 ପ୍ରତିଶତ) ସହିତ ମୋଟ 13,565 ବସ୍ ରୁଲନାରେ ମାର୍ଚ୍ 2014 ସୁନ୍ଦା ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 16712ବସ୍ ମଧ୍ୟରେ ଓସଥାଇସିର 458 ବସ୍ (2.74 ପ୍ରତିଶତ) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଓସଥାଇସିର ବର୍ତ୍ତମାନ 458 ବସ୍ ମଧ୍ୟରୁ 160 ବସ୍⁷¹ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

⁷⁰ 52,291.50 ଏମଟି * ₹ 229.03 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମଟି

⁷¹ ଚେସିସ୍:28 ଏବଂ ଚିଆରି କମ୍:132

2012-2015 ମଧ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିବା ବସନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଏପରିଲରୁ ଦୁଇଲାଇ 2015 ମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉପଯୋଗ ଉପରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥରେ ନିଗମର ସମୁଦ୍ରାୟ 16 ଟି ଟିପୋ ମଧ୍ୟରୁ 6⁷²ଟିର ଏବଂ ନିଗମର ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଥିବା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନଥୁପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାର ଡିସେମ୍ବର 2015 ସୁନ୍ଦା ଦେଇଥିବା ଜବାବଦୁ ଭିତରି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ରୂପାନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବସ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିଗ୍ରହଣ

କ୍ରମ ନୀତି ପ୍ରଣାତ ନକରିବା

4.12.2 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ନଭେମ୍ବର 2009 ରେ ପିଏସ୍ୟୁ ପାଇଁ ପ୍ରଣାତ ହୋଇଥିବା ନିଗମ ପରିଚଳନା ନାତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଏସ୍ୟୁରେ ପରିଚଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନାତି ପ୍ରଣାଯନ କରିବା ଓ ଏହାକୁ ବୋର୍ଡରେ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଏହି ନିୟମକୁ ଅଧିସ୍ଵରୂପାତ କରିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ନାତି ସଙ୍ଗ, ଦସ୍ତାବିଜ୍ଞ ଯୁକ୍ତ ଓ କତାକତି ଭାବେ ପାଳନ ହେବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ଏହି ନାତି ଏହା ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ ଯେ ଯେକୌଣସି ଦୁଇ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ଚେଷ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରେ ସାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବ । ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଓସଥାରଚିସି ଦ୍ୱାରା ଏପରି କୌଣସି ନାତି ପ୍ରଣାଯନ କରାଯାଇନଥିଲା । କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟମର ଅନୁପସ୍ଥିତରେ ବସ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ନିଗମର ଚେଷ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟା, ମୂଲ୍ୟାଯନ ବାବଦରେ ବିକ୍ରିକାରୀ ମାନଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବା ଆପୋଷ ଆଲୋଚନାରେ କୌଣସି ସୃଜନା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉନଥିଲା ।

2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସଥାରଚିସି 132 ଟି ଟିଆରି ବସ କ୍ରମ କରିଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 57⁷³ଟି ଛୋଟ ବସ ଏବଂ 28 ଟି ଚେସିସ ଥିଲା, ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 24 କୋଟି ଫଣ୍ଟ ପ୍ରେଞ୍ଚ 16 କୋଟି ଏବଂ ମଞ୍ଚୁର 8 କୋଟି ଟଙ୍କା) ସହ ମୋଟ 34.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଆରଚିସି ଅଧିନିୟମ ବିଭାଗ 12 ଅନୁଯାୟୀ ଗଠନ କରାଯାଇଥିବା ଓସଥାରଚିସିର ଖରିଦ କମିଟି, କେଉଁ ଉପରୁ, କେତେ ପରିମାଣର ଏବଂ କେଉଁ ଉପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ଖରିଦ କମିଟି ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ସଙ୍ଗ ଓ ବୈଶ୍ୟକ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଭିତରି ସ୍ଥିର କରିଥାଏ । ଯାହାର ହେଉ ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନାତି ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣାତ ନିଗମ ପରିଚଳନା ନିୟମର ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ଓସଥାରଚିସି ଅବମାନନା କରିଥିଲା ।

ଯୋଜନା

4.12.3 ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନ ଶୈତରେ ରାଜ୍ୟର ସତକ ପରିବହନର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ପରିବହନ ସେବା ଓ ସହରାଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତମାନର ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମେ 2007ରେ ପରିବହନ ନାତି ପ୍ରଣାଯନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓସଥାରଚିସିକୁ ତାର ସମସ୍ତ ପୁରୁଣା ବସ ଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଆଧୁନିକ ବସ ରଖିବାର ଥିଲା । ଯାହାକି 2013-15 ର ବୁଝାମଣୀ ସ୍ଥାରକପତ୍ର (ୟେମଓୟୁ) ଅନୁଯାୟୀ ଓସଥାରଚିସି ତାହାର 2500ଟି ବସ ଦ୍ୱାରା ଅଟି କମରେ ମୋଟ ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନର 25 ପ୍ରତିଶତ ଭାଗ ରହିବାର ଥିଲା । ଯାହାକି 2013-15ର ବୁଝାମଣୀପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ 1000 ଟି ବସ ସହିତ ମୋଟ ଭାଗର 10 ପ୍ରତିଶତକୁ ଖେଲୁ ଆସିଛି ।

2012-15 ରେ ଓସଥାରଚିସି ଏହାର ଏକତ୍ରୀକୃତ ନାତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ସରକାରୀ ଉଦେୟାଗର ନିଗମ ପରିଚଳନା ନାତି ଅନୁଯାୟୀ ଦରକାର କରୁଥିବା କୌଣସି ଏକତ୍ରୀକୃତ ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଯନ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା

⁷² ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଭବାନାପାରଣା, କଟକ, ଜୟପୁର, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ବିଜୟନଗରମ୍ (ଆନ୍ତରିକରେ)

⁷³ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିକ୍ରି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ଯୋଜନା ଅଧିନିୟମ (ବିଜୟିତ୍ତରେ)

ତାହାକୁ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ନିଗମ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ନିର୍ବାଚିତ ପରିବହନ ନୀତି ଥିବା ସବୁ ମୋଟ ବସ୍ତୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ହାସି ଓ ପୁରୁଣା ବସ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ନ ବଦଳେଇବା ଯୋଗୁଁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରକାରୀ ପରିବହନରେ ନିଗମର ଆଂଶ 2.74 ପ୍ରତିଶତ ଥାଏ, ଯାହାକି **ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4.12.7** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ପୁନଃ ଏମତ୍ୟେ ଅନୁଯାୟୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁରକ୍ଷା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୋଟ ବସ୍ତୁ ସଂଖ୍ୟା 1000 ରେ ରଖିବା ଲକ୍ଷ୍ୟଥିଲେ ହେଁ ଏପାର୍ଯ୍ୟ ନିଗମର ମୋଟ ବସ୍ତୁ ସଂଖ୍ୟା 458 ରେ ସାମିତି ଅଛି ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ପାଣ୍ଡିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ନୂତନ ବସ୍ତୁ କ୍ଷେତ୍ର କରି ପାରିନଥିଲା ।

ପରିହାୟ୍ୟ ଚ୍ୟକ୍ର

4.12.4 ଜୁନ 2011ରେ ଓସାର୍ଟିସି ବସ ଏବଂ ଚେସିସ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ବସ କିମ୍ବା ଚେସିସର ସଂଖ୍ୟା ନ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଟେଣ୍ଡର ଆମଦଣ କରିଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ ଟିନୋଟି ସଂପ୍ଲା ଅଂଶଗ୍ରୁହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଓସାର୍ଟିସିର ନେଗେସିଏସନ୍ କମିଟି ଆପୋଷ ଆଲୋଚନା ପରେ ଅଗଷ୍ଟ 2011ରେ ଚେତିସି ପ୍ରତି 10.69 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମୂଲ୍ୟ ଚୁତ୍ତାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଯାହାକି ହେଉ, ପାଣ୍ଡିର ଅଭାବ ଓ କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ବସ କ୍ରୟ କରାଯିବ ଏହାର ନିଶ୍ଚିତତା ନ ଥିବାରୁ କ୍ରୟ ଆଦେଶ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହାପରେ ଜୁନ 2011 ରେଆମଦଣ କରାଯାଇଥିବା ଟେଣ୍ଡରକୁ ଭିତ୍ତିକରି ପୁନର୍ଭ୍ରମଣ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ଏକ ଟେଣ୍ଡର ଆମଦଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଦୁଇଟି ସଂପ୍ଲା (ଆଶୋକ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଏବଂ ଟାଟା ମୋଟର୍ସ ଲିମିଟେଡ) ଅଂଶ ଗ୍ରୁହଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେକି ପୂର୍ବ ଟେଣ୍ଡରରେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ଗ୍ରୁହଣ କରିଥିଲେ । ମୂଲ୍ୟ ମନୋନୟନ କମିଟି ଚେସିସ ପ୍ରତି 12.65 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ 12.45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ଚୁତ୍ତାନ୍ତ କରିଥିଲା ଯାହାକି ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଯଥାକ୍ରମେ ଚେସିସ ପ୍ରତି 1.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ 1.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହିପରି ଓସାର୍ଟିସି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂପ୍ଲାଠାରୁ ଛାପି ଲେଖାଏଁ ଚେସିସ କ୍ରୟ କରିଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବେ ମୂଳ ଟେଣ୍ଡର ଅନୁଯାୟୀ ବସ କ୍ରୟ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହେଉ 22.32 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶିତଥିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରରକରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରାମା ନିରାକା ଯୋଗୁଁ ଏପରି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ମଧ୍ୟ ନିରପଣର ବୈଧତା ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ

4.12.5 ଓଡ଼ିଆ ସରକାରଙ୍କର ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କମିଟି ଟିଏସେମର 2012ରେ ଓସଥାରଟିଷିକୁ 100ଟି ବସର କ୍ରୟ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । ଏହାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଓସଥାରଟିଷି 75ଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ (30ଟି ହାଇଟେକ୍ ଓ 45ଟି ହାଇ କିମ୍ପୋର୍ଟ) କ୍ରୟ କରିଥିଲା । ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଚେସିଥ କଣି ତାହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମାଣ କରିବା ସମୟ ସାପେକ୍ଷ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଓସଥାରଟିଷି ଅଶୋକ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ଗାଗା ମୋଟର୍ସ 10ରୁ 16ଟି ଚେସିଥ କ୍ରୟ କରି ଏହାର ବଡ଼ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ । ଓସଥାରଟିଷିର ବର୍ତ୍ତମାନର ଚୁକ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ 1, ଆସ୍ତଳିକ ବସ ବଡ଼ ନିର୍ମାଣକାରୀମାନେ ଚେସିଥର ବଡ଼ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ହାଇଟେକ୍ ବସ ପିଛା 12.11 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରଥମ ବସଟିକୁ 30 ରୁ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବସଗୁଡ଼ିକୁ 10 ରୁ 20 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ରାଜି ଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଟାଟା ମୋଟର୍ସର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସନ୍ତାବଳୀ କର ମୂଲ୍ୟ 24.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କମ୍ ଥିବାବେଳେ ବଢ଼ି ନିର୍ମିତ⁷⁴ ବସନ୍ତାବଳୀ ଦାମ 24.70 ଲକ୍ଷ⁷⁵ ଟଙ୍କା । ପରିଷ୍କାର ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡର ହାଇକେନ୍ ସଂପର୍କ ବସନ୍ତାବଳୀ କର

୭୪ ଚେଷ୍ଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ବସ୍ତି ବିଲୁରଙ୍ଗ ଦାରା ସଂପର୍କ ବସ୍ତି ହେବା

⁷⁵ ହେସିସ ମଲ୍ୟ ସହିତ : ଚାରା ମୋର୍ସ୍ - 12.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅଣ୍ଟାକ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ - 12.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ।

ବିଲମ୍ବର ପ୍ରାପ୍ତ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତ ପାଇଁ 0.69
କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 0.90
କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି
ହୋଇଥିଲା

ଦାମ 27.97 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବା ବେଳେ ବଢ଼ି ନିର୍ମିତ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକ 24.85 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯାହାକି ବସ୍ତ ପ୍ରତି 3.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଓସଥାରଚିସି ବଢ଼ି ନିର୍ମିତ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରୟ କରିବା ସମୟ ସାପେକ୍ଷର ଆଳ ଦେଖାଇ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡଠାରୁ 22ଟି ହାଇକେନ୍କ ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିଥିଲା । ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡର ବଢ଼ି ନିର୍ମିତ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ଦେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସାମା 32 ରୁ 72 ଦିନ ଥିବାବେଳେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାରେ କମ୍ପାନୀ 112 ରୁ 298 ଦିନ ସମୟ ଅଧିକ ନେଇଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ଓସଥାରଚିସି 22 ଟି ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିବାରେ 68.64 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧ୍ୟୟକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲା ଓ ଏହାଛଡ଼ା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକର ହସ୍ତାନ୍ତରରେ ବିଲମ୍ବ ଯୋଗୁଁ 90.44 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ବ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଚେସିଥ କ୍ରୟ କରି ବଢ଼ି ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ଏକ ଲମ୍ବା ସମୟ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିର ବିନିଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ଯାହାକି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଯିବା ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜିର ସଦୁପଯୋଗ ହୋଇପାରିଛି । ଏହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଆଧାରରେ କ୍ରୟ କରାଯିବା କଥା ସେହି ଆଧାରରେ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ 90.44 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ବିନ୍ଦୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗାଢ଼ି ଯୋଜନାରେ ବସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟରେ ଅନିୟମିତତା

4.12.6 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ରେ “ରାଜ୍ୟର ଅନୁସ୍ଥିତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକର ପରିବହନ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ” ନାମରେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୟନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକି ପରେ 2014 ଫେବୃଆରୀରେ “ବିନ୍ଦୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗାଢ଼ି” ଯୋଜନା ନାମରେ ନାମକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ସହ ଏକ ସର୍ବ ଥିଲା ଯେ ଓସଥାରଚିସିକୁ 3 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟାରି ବର୍ଷରୁ ବୀମା ଓ ପଥକର ସହ 21 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 100 ଟି ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିବାର ଥିଲା । ଏହି ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ମାତ୍ର ଅଞ୍ଚଳକୁ (ୱେଲଡ଼ବୁଲ) ଯାତାଯାତ କରିବାର ଥିଲା । କାରଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଘରୋଇ ବସ୍ତ ମାଲିକମାନେ ବସ୍ତ ଯାତାଯାତ କରାଇବା ପାଇଁ ଅନିଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 18 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2013 ଡିସେମ୍ବର ଓ 2014 ନଭେମ୍ବରରେ ଓସଥାରଚିସିକୁ ମାତ୍ର ଆଠ କୋଟି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁଥିରେ ଓସଥାରଚିସି 2014 ଫେବୃଆରୀରେ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2015 ରେ 57 ଟି ବସ୍ତ (ଟାରା: 35 ଓ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ: 22) 8.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି କ୍ରୟ କରିଥିଲା ।

ସମାଜୀ ଯାଞ୍ଚ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ:

- ଓସଥାରଚିସିର ବୈଷୟିକ କମିଟି 2014ଜାନୁଆରୀରେ ଯେତେବେଳେ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତତାର ପରାମାର୍ଶ ସମୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ବୈଷୟିକ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଯଥା- ଜାଲେଣିର ଦକ୍ଷତା, କମ୍ପନିର ପରିମାଣ ଓ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଆଗମଦାୟକ ବସିବା ସ୍ଥାନ ଉତ୍ସାହିତକୁ ବିତାରକୁ ନେଇ ପ୍ରମାଣ କରିଥିବା ତିନିଟି କମ୍ପନୀର ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଟାରା ମତେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବୋତ୍ତମା ଥିଲା । ଏହାପରକୁ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ଶେଷରେ ଏସିଏମ୍‌ଏଲ୍ ଉତ୍ସୁକୁ ଥିଲା । କ୍ରୟ କମିଟି ଟାରା ମତେଲ୍ର ସମସ୍ତ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରୟ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନଥାଇ ଯଥାକ୍ରମେ 50:40:10 ଅନୁପାତରେ କ୍ରୟ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଓସଥାରଚିସି ସର୍ବଦା ଅଶୋକ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ଟାରା ମୋଟର୍ ଠାରୁ ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିଥାଏ କାରଣ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ପରିଷିତ ଓ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ଥିଲା । ପୁନଃ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏସିଏମ୍‌ଏଲ୍ ଉତ୍ସୁକୁ ଠାରୁ 10ଟି ବସ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ କ୍ରୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହାର ଦକ୍ଷତା ଜାଣିବା ପାଇଁ କ୍ରୟ କରାଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ କ୍ରୟ କମିଟିର 50:40:10 ଅନୁପାତରେ ବସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରୟ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନଥିଲା ।

- ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପୂର୍ବରୁ (ମୋର୍ତ୍ତି 2014 ରେ) 100 ଟି ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିବା ବାବଦକୁ ନିଜ ଭାଗ ପୁଞ୍ଜିର 50 ପ୍ରତିଶତ ବାବଦରେ 8 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଏହା ଓସଥାରଚିସି ପାଖରେ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପାଣ୍ଡି
ଯୋଗାଇବା ସାତେ
ଓସଥାରିଟି ତା ଜାମକୁ
ନୂଆ ବସ୍ତି କ୍ରମ କରିବାରେ
ବିନିଯୋଗ କରିପାରିନଥିଲା

ବିନିଯୋଗ ନହୋଇ ରହିଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2014 ଜୁଲାଇରେ ଉଚ୍ଚ ରାଶିକୁ ବିନିଯୋଗ କରି ବିଜ୍ଞ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗାଦି ଯୋଜନାରେ ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଗମକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓସାଆରଟିଷ ଏହି ପୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବସ୍ତ କ୍ରୟ କରିଲାଥିଲା, ଯାହାପାଇଁ ଏହାର ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

- ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ବନ୍ଧାଯାଇଥିବା ଛଥଟି ଟିପୋ ମଧ୍ୟରୁ ଜୟପୁର ଟିପୋର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏହି ଯୋଜନାରେ 16 ଟି ବସ୍ତ ଆବଶ୍ୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିହ୍ରଟ କରାଯାଇଥିବା 12 ଟି ମାର୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ ନିଗମ ସାତଟିର ଅନୁମୋଦନ ପାଇନଥିଲା । ଏଣୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ କରାଯାଇଥିବା ମାର୍ଗର ପରମିତ ଅଭାବରୁ ସାତଟି ଅନ୍ୟ ମାର୍ଗରେ ଆରଚିଓଙ୍କ ଅନୁମୋଦନରେ ଯାତାଯାତ କରୁଛି । ଫଳରେ ମାଓ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଏସ୍ଟବିଧାରୁ ବସ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ସରକାରଙ୍କ ୧୦ ମିନିଟ୍ ଅଂଶଧାନର ଅନୁପଯୋଗ ଏବଂ ଅଣଚିହ୍ନଟ ମାର୍ଗରେ ଯାତାଯାତ କରୁଥିବା ବସ୍ତରୁତିକ ବାବଦରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇନାହିଁ ।

ବସନ୍ତି କର ଉପଯୋଗ

ବେଳିପତ୍ର ମେଲିକ

4.12.7 ଓସଥାରଟିଷିର ଜାନୁଆରୀ 1986 ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଅଶୋକ ଲେଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଯାନ ପାଇଁ 5.80 ଲକ୍ଷ କି.ମି ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀ ଯାନ ପାଇଁ 4.80 ଲକ୍ଷ କି.ମି ବା ଉତ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ନଅ ବର୍ଷ ଯାହା ପ୍ରଥମେ ଅନୁଯାୟୀ କରିବ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଓସଥାରଟିଷି ଦ୍ୱାରା 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଚଣ୍ଡାଯାଇଥିବା ବସନ୍ତ କର ବୟସ ସଙ୍ଗ ଦିଆଗଲା ।

ବର୍ଷ	2012-13	2013-14	2014-15
ବର୍ଷ ଆଗମରେ ଥିବା ମୋଟ ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	370	379	436
ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	12	116	32
ବର୍ଷରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	3	59	10
ବର୍ଷ ଶେଷରେ ମୋଟ ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	379	436	458
ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଥିବା ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	154	156	150
ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଥିବା ବସର ପ୍ରତିଶତ	42	41	34

(ଉଷ୍ଣ: ନିରମ ଯୋଗାଇଥିବା ଦିନ୍ୟ)

**୧୫୦ ଟି ବସ ସେମାନଙ୍କର
ମାନାଂକ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ
କରିଥିଲେ ଏବଂ ଛାଇ ବର୍ଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ
କରିଥିଲେ**

ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦରୀ 150 ଟି ବସୁ ସେମାନଙ୍କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସାମା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ 6 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଥାରିଲାଣି । ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ଓସାରିଟିଷିର ମାନ ଅନୁଯାୟୀ ତୁରନ୍ତ ହଶ୍ୟିବା ଜରୁରା ଥିବାବେଳେ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣ୍ଡିର ଅଭାବରୁ ହଶ୍ୟାଇପାରୁ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ମାର୍ଚ୍ 2013 ସୁନ୍ଦରୀ ଓସାରିଟିଷିର 29.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଣ୍ଡି ଥିଲା, ଏହି ଅଧିକ ବସୁ ପ୍ରମାଣକୁ ବସୁଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପାଣ୍ଡି ରଖାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର, ସମ୍ପାଦକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ 29.94 ଲୋଟି ଚଙ୍ଗାର ଦେଖାଉଥିବା ପାଣ୍ଡି କେବଳ ଖାତାରେ ଦର୍ଶାଉଥିବା ନାମକୁ ମାତ୍ର ପାଣ୍ଡି, ଏପରି କୌଣସି ପୁଞ୍ଜ ନିବେଶ ପ୍ରକୃତରେ ହୋଇନାହିଁ । ପୁନର୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିକ ବସ୍ତୁ ସମ୍ପଦ ବସ୍ତୁଟିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମରାମତି ପରେ ଚଳାଚଳ କରାଯାଉଥିଲା ଯାହାକି ନୀଆ ବସ୍ତୁ କ୍ରୟ କରିବା ଅପେକ୍ଷା କମ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଣକ ଅଟେ । ଏହା ସଙ୍କେ ଯେ, ଓସଥାରଟିଏ ତାହାକୁ ଅଧିକ ବସ୍ତୁ ସମ୍ପଦ ବସ୍ତୁଟିକୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପରିବର୍ତ୍ତ ମରାମତି କରି ଚଳାଚଳ କରୁଥିବାରୁ ଏହାର ନିଜସି ମାନକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା କର୍ମ ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟସରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତି ହୋଇପାରେ ।

ବସ୍ତ ସମୂହର ବ୍ୟବହାର

4.12.8 ବସ୍ତ ସମୂହର ବ୍ୟବହାର, ସମୁଦାୟ ଚାଲୁଥିବା ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ବୁଲନାରେ ଓସ୍ତାର୍ଟିସି ଦଖଲରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବସର ଅନୁପାଳକୁ ବୁଝାଏ । 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସ୍ତାର୍ଟିସିର ବସ୍ତ ସମୂହର ବ୍ୟବହାରର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15
ଦଖଲରେ ଥିବା ହାରାହାରି ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	376	422	446
ଚଳପ୍ରତଳ କରୁଥିବା ହାରାହାରି ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	294	299	339
ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ବସର ପ୍ରତିଶତ ଭାଗ	78	71	76
ଚଳପ୍ରତଳ କରୁନଥିବା ହାରାହାରି ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	82	123	107

(ଉଷ୍ଣ: ଓସ୍ତାର୍ଟିସି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ବସ୍ତ ସମୂହର କମ୍
ଉପଯୋଗ ଯୋଗୁଁ 23.72
କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ
ସଂପାଦନା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା

ଯଦିଓ 2012-13 ରେ ହାରାହାରି ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା 376 ଥିବା ବେଳେ 2014-15 ରେ 446 କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା, ଯାନ୍ତୁ କର ବ୍ୟବହାର 2012-13 ର 78 ପ୍ରତିଶତ ରୁ 2013-14 ରେ 71 ପ୍ରତିଶତକୁ ଓ 2014-15 ରେ 76 ପ୍ରତିଶତକୁ କମିଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ସମ୍ପାଦନ ଦେଶର 2012-13 ଏବଂ 2013-14 ବର୍ଷର ହାରାହାରି ଯଥାକ୍ରମେ 90.8 ଓ 89.5 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହିପରି ବସ୍ତ ସମୂହର କମ୍ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଓସ୍ତାର୍ଟିସି 2012-15 ମଧ୍ୟରେ 23.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର୍ମ ସଂପାଦନା କ୍ଷତି ସହିଷ୍ଣି । ବସ୍ତ ସମୂହର କମ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଦାୟୀ ମୁଖ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ, କମ୍ ଲୋଡ଼ିଂ ଓ ଚାଲକମାନଙ୍କର କମତି ଜତ୍ୟାଦି, ଯାହା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 4.12.9, 4.12.17 ଏବଂ 4.12.19 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଅକାମି ବସଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ କରିବା ସହ ବସ୍ତ ସମୂହର ବ୍ୟବହାରରେ 80 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ କିଲୋମିଟର ବାଟିଲ୍

4.12.9 ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ କିଲୋମିଟର, ଫଳପ୍ରତ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ବାଟିଲ୍ କିଲୋମିଟର, ଯାହାକି ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ କିଲୋମିଟର ଏବଂ ଫଳପ୍ରତ କିଲୋମିଟରର ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ନେଇ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ନିମ୍ନୟ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା ।

(ଲକ୍ଷ ନିମିତ୍ତ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	ମୋଟ
1	ଦଖଲ ଥିବା ମୋଟ ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	379	436	458	--
2	ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ କିଲୋମିଟର	357.39	363.02	389.62	1110.03
3	ଫଳପ୍ରତ କିଲୋମିଟର	320.53	293.65	312.00	926.18
4	ବାଟିଲ୍ କିଲୋମିଟର	36.86	69.37	77.62	183.85
5	ବାଟିଲ୍ର ପ୍ରତିଶତ	10.31	19.11	19.92	16.56
6	କି.ମି ହିସାବରେ ବସ୍ତ ପ୍ରତି ଦିନକୁ ଫଳପ୍ରତ କିଲୋମିଟର (3/1/365)	231.71	184.52	186.64	--
7	କି.ମି ପ୍ରତି ଅବଦାନ (ଟଙ୍କାରେ)	7.04	7.69	9.25	8.21
8	ଅବଦାନର କ୍ଷତି (4X7) (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	2.59	5.33	7.18	15.10

(ଉଷ୍ଣ: ଓସ୍ତାର୍ଟିସି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

183.85 ଲକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କମି ବାତିଲ୍ ଯୋଗୁ ଅବଦାନରେ 15.10 କେଣେ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ସୁଚିତ ହେଲା ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିଲୋମିଟର ବାତିଲ୍ 2012-13 ରେ 10.31 ପ୍ରତିଶତରୁ 2014-15 ରେ 19.92 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଯାହାପଞ୍ଜରେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଅବଦାନର କ୍ଷତି 15.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ପୁନଃ ସମାଜାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- ଯୁଦ୍ଧିତ୍ତରୁ ନମ୍ବନା ଯାଥିରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦୁର୍ଘଟଣା, ପରମିଟର ଅଭାବ, କମ୍ ଯାତ୍ରୀସଂଖ୍ୟା, ଆଞ୍ଚଳିକ ଧାରଣା, ଭଡ଼ାର ଅଭାବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିଲୋମିଟରର ବାତିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିଲୋମିଟର ବାତିଲ୍ ଯୋଗୁ ଫଳପ୍ରଦ କିଲୋମିଟର ଦିନକୁ ବସ୍ତ ପ୍ରତି 2012-13 ରେ 231.71 କମିରୁ ହ୍ରାସ ହୋଇ 2014-15 ରେ 186.64 କମିରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ପୁନଃ ଦିନକୁ ବସ୍ତ ପ୍ରତି ଫଳପ୍ରଦ କିଲୋମିଟର ସର୍ବଭାରତୀୟ ହାରାହାରି 2012-13 ଓ 2013-14 ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 317.80 କମି ଓ 304.1 କି.ମି ୦ାରୁ କମ୍ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ ଯେ ପୁରୁଣା ବସ୍ତୁତିକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ନକରିବା ଏବଂ ବୟସାଧୁକ ବସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଚଳାଚଳ ଯୋଗୁ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କମିରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ଅପ୍ରଭାବି ଅନୁସରଣ

4.12.10 ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ର ଧାରା 71 ଓ ଉପବିଭାଗ 3(ତି) ଅନୁୟାୟୀ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ନିଗମକୁ ପରମିଟ ଦେବାରେ ଅଗ୍ରାଧକାର ଦେବା ଉଚିତ । ପୁନଃ ଧାରା 102(1) ଅନୁସାରେ ସମୟ ସାରଣୀରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଥିଲେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରିଧା ସୁଯୋଗ ଦେବା ସହ ଉଦ୍ୟୋଗର ସୁରିଧା ଅନୁୟାୟୀ କରାଯିବା ଉଚିତ । ପରମିଟ ପ୍ରଦାନ ବାବଦରେ ଏହାର ଛାତି ତିପୋ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି (କଟକ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର) ର ନଥ୍ୟପତ୍ରର ନମ୍ବନା ଯାଥି ପରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ-

- ଭୁବନେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ପରିବହନ ପରିଚାଳକ (ତିଚିଏମ୍) କୁ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ରାଜୁଆଁ ମାର୍ଗରେ 24 ମର୍କ 2014 ରୁ ବସ୍ତ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ବେଳେ ଘରୋଇ ଚାଲକମାନଙ୍କର ସମୟ ସଂଘର୍ଷ ଯୋଗୁ କମ୍ ଆୟ ଦର୍ଶାଇ ବୁଝିକାରକମାନେ ବସ୍ତ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ଓସଥାରଚିସି ଏହି ଘଟଣାକୁ ଧାରା 71ର ଉପବିଭାଗ 3(ତି) ନିଯମ ଅନୁୟାୟୀ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କରାଇ ଘରୋଇ ଚାଲକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସୁରିଧା ହାସଳ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉକ୍ତ ମାର୍ଗରେ ଚଳପତ୍ରକ ନକରିବା ପରମିଟକୁ ସମର୍ପଣ କରିଦେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ।
- ତିଚିଏମ୍, କଟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଟକ-ନରସିଂହପୁର ମାର୍ଗରେ ‘ଦୁତଗାମା’ ବସ୍ତ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି 2014 ଅଗଷ୍ଟରେ ଏହାର ସମୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ବସ୍ତ ସେବାକୁ ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଓ ତିଚିଏମକୁ ଧାରା 102(1) ଅନୁୟାୟୀ ଶୁଣିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଲାନଥିଲା । ପରେ ତିଚିଏମ୍, କଟକ ସେହି ବସ୍ତ ସେବାର ପୂର୍ବ ସମୟ ଓ ପୂର୍ବ ସ୍ଥିତିର ପୁନରୁକ୍ତାର ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ହେଁ ଏସଟିଏ ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ରେ ଏହାକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଅନୁକୂଳ ନୁହେଁ ଦର୍ଶାଇ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦେଇଥିଲେ । ଯାହାହେଉ ନିଗମ ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କରିନଥିଲା, ଯାହାପଞ୍ଜରେ ଦୁତଗାମା ସେବା ଦ୍ୱାରା ଆୟ କରିବାକୁ ଥିବା ଅଧିକ ରାଜସର୍ବ ବଞ୍ଚିତ ହେଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରାଗୁଡ଼ିକୁ ଏସଟିଏ ଫଳପ୍ରଦ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଓସଥାରଚିସି ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଏହି ଉଭୟ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏସଟିଏ ଉପରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କୌଣସି ନିଯମଙ୍ଗଣ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗାଢ଼ ଯୋଜନାରେ (କିନ୍ତୁକିନ୍ତୁ) ବସନ୍ତତିକର ଚଳାଚଳ

4.12.11 ବିବିଜିତ୍ତ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ସରକାର ଫେବୃଆରୀ 2014/ ଫେବୃଆରୀ 2015 ରେ 57 ଟି ଛୋଟ ବସ କ୍ରମ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେବୁତିକୁ 6 ଟି⁷⁶ ମାଓ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବଣ୍ଣା ପାଇଥିଲା । ନଥୁପତ୍ରଗୁଡ଼ି କର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- 16 ଟିରୁ 14 ଟି ବସ ଛାତ୍ର ନମୁନା ପାଞ୍ଚ ଟିପୋ ମଧ୍ୟ କେବଳ ଜୟପୁର ଟିପୋକୁ ଆବଶ୍ୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ପାହାକି ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ମାର୍ଗ ବିନା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାର୍ଗରେ କୌଣସି ପରମିଟ୍ ବିନା ମାଓ ଅଞ୍ଚଳରେ 2015 ମଇ ସ୍ଵଭାବୀ 3292 ରୁ 85,548 କି.ମି ଚଳପ୍ରତିଲିଙ୍କ କରିଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୂରଟି 2015 ଫେବୃଆରୀରେ କ୍ରମ ଛୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରମିଟ୍ ବିନା ଚଳାଚଳ କରିପାରି ନଥିଲେ; ଏବଂ
- ନଥାଟି ବସ ମଧ୍ୟ ଆଠଟି ଫେବୃଆରୀ 2015 ରେ ମାଲକାନଗିରି ଓ ନବରଙ୍ଗପୁରକୁ ଆବଶ୍ୟନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରମିଟ୍ର ଅଭାବରେ ମଇ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମିତି ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ଏଣୁ, ପରମିଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହେବା ଯୋଗୁଁ ମାଓ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପରିବହନ ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାର୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ହୋଇନଥିଲା, ତାହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ବସନ୍ତତିକର ଚାମା ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ଷଣ

4.12.12 ମୋଟର ଯାନ ଅଧ୍ୟନୀୟମ 1988 ର ଧାରା 146 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବାମା ନଥାଇ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନକୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଧାରାର ଉପଧାରା 3 ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ନିଗମର ମାଲିକାନାରେ ଥିବା କୌଣସି ଯାନକୁ ବିନା ବାମାରେ ଚଳପ୍ରତିଲିଙ୍କ କରିବାକୁ ସରକାର ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ତୃତୀୟ ପାର୍ଟିଙ୍କ କାରଣରୁ କୌଣସି ଦେଯର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଭରଣା ନିମିତ୍ତ ଏକ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିବା ଦରକାର ।

ମାର୍ଗ 2015 ସ୍ଵଭାବୀ 351 ବସ ମଧ୍ୟ 294⁷⁷ ଟିକୁ ବାମା ଭୁକ୍ତ କରି ନଥିଲା କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ବାମାୟକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ପାଇ ନଥିଲା । ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 1957 ଏପ୍ରିଲରେ ନାମକୁ ମାତ୍ର 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଏକ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ଚାଲୁ ନ ରଖିବା ଯୋଗୁଁ ସେଥିରେ କୌଣସି ବଳକା ପାଣ୍ଟି ନଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଓସଥାରଟିଷ୍ଟି 2012-15 ମଧ୍ୟରେ 40 ଟି ଏମ୍‌ୱେସିଟି⁷⁸ କେସ (50.22 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଦୁର୍ଘାମଣା ପାଇଁ ଓ 66 ଟି ଦୁର୍ଘାମଣାରେ ମରାମତି (17.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ବାବଦକୁ 67.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ମାର୍ଗ 2015 ସ୍ଵଭାବୀ 1,361 ଟି ଏମ୍‌ୱେସିଟି କେସର 21.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦାବି ବକେଯା ଅଛି ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଦୁର୍ଘାମଣା ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମିତ୍ତ 2015 ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ 5 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଯାହାହେଉ, ଏହି ପାଣ୍ଟି ବକେଯା ଏମ୍‌ୱେସିଟି ଦାବିକୁ ଭରଣା କରିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା ।

ବସନ୍ତତିକର ବ୍ୟବହାର ଅନୁପଯୋଗିତା

4.12.13 ଓସଥାରଟିଷ୍ଟିର ବସନ୍ତତିକର ବ୍ୟବହାର ଅନୁପଯୋଗିତା ପାଇଁ ଲେଲ୍ୟାଙ୍ଗ ବସ ପାଇଁ 5.80 ଲକ୍ଷ କି.ମି ଓ ଟାଙ୍କା ବସ ପାଇଁ 4.80 ଲକ୍ଷ କି.ମି ବା ନଅ ବର୍ଷ ଯାହା ଶାନ୍ତ ଆସିବ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ମାନ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ

⁷⁶ ଉତ୍ତରପରି: 4, ଜୟପୁର: 16, ମାଲକାନଗିରି: 11, ନବରଙ୍ଗପୁର: 6, ପୁଲଦାଣୀ: 11 ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା: 9

⁷⁷ ବିଜିଜିତ୍ତ ଯୋଜନାରେ କିଣାଯାଇଥିବା (ଫେବୃଆରୀ 2014/ ଫେବୃଆରୀ 2015) 57 ଟି ବସ ବାମାଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

⁷⁸ ମୋଟର ଦୁର୍ଘାମଣା ଦାବି ଟିକୁନାଳି

28 ଟି ଅନୁପଯୋଗୀ ବସର
ବିକାଶ 10 ରୁ 53 ମାସ
ବିଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା

କରିଥିଲା । 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସାରିର 72 ଟି ବସକୁ ରଢି ଘୋଷଣା କରିବା ପରେ ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର 150 ଟି ଅଧିକ ବସାରି ବସି ଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଓସାରି ବର୍ଷଠ୍ରୀରୀ ବସଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ଅନୁପଯୋଗିତା ଓ ନିକାଶର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସମାଜୀ ପାଇଁ ଦେଇନଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2013 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2015 ମଧ୍ୟରେ ସମୁଦ୍ରାଷ୍ଟ 43 ଟି ଅନୁପଯୋଗୀ ବସି ସମୁଦ୍ରାଷ୍ଟ ସମୁଦ୍ରାଷ୍ଟ 28 ଟିର ନିକାଶ କରିବାରେ 10 ରୁ 53 ମାସ ବିଲମ୍ବ କରିଥିଲା ଏବଂ 29 ଅନୁପଯୋଗୀ ବସି ନିକାଶ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦର୍ଶିକାରେ ଯେ ସେହିପରିମା ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ନିକାଶ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ଗାୟାର ଗୁଡ଼ିକର ନିମ୍ନମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ

1233 ଗାୟାର ସମୟ
ପୂର୍ବରୁ ଅନୁପଯୋଗୀ
ହେବାରୁ 0.32 କୋଟି
ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ
ହେଲା

4.12.14 ଓସାରି ମାର୍ଚ୍‌ 1989 ଗାୟାରଗୁଡ଼ିକ 97,000 କି.ମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ମାନ ନିର୍ଭାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାଜୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିବା ଛାଟି ସହ 14 ଟି ଡିପୋରେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ 1233 ଗାୟାର ସମୟ ସାମା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହାର ଅନୁପଯୋଗୀ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହା ମୋଟ 256.39 ଲକ୍ଷ କି.ମି କମ୍ ଟଙ୍କା ଦ୍ୱାରା 264 ଟି ଗାୟାର ବଦଳାଇବା ଦ୍ୱାରା ଗାୟାର ପ୍ରତି 12,000 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମୋଟ 31.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚାର କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରି କହିଲେ ଯେ ଯୁନିଟ୍ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଗାୟାରଗୁଡ଼ିକ ବାବଦରେ ଆନୁପାତିକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଆବାୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ବସଗୁଡ଼ିକର ଉଡ଼ାରେ ନିଯୋଜନ

4.12.15 ରାଜସ୍ବ ବୁଦ୍ଧି କରିବା ନିମିତ୍ତ, ଓସାରି ବସଗୁଡ଼ିକୁ ଗେଣ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାଧନରେ କଣ୍ଠକୁର ମାନଙ୍କୁ ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବା ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ବୁଦ୍ଧିର ସମୟ ସାମା ବୁଦ୍ଧି କରି ଉଡ଼ା ସ୍ଵତ୍ରେ ଦେଇଥିଲା । ବୁଦ୍ଧିର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଉଡ଼ାଟିଆ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟ୍ରିପ ପରେ ବା ପରବର୍ତ୍ତ ଟ୍ରିପର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତାନର ବିନି ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ବିକ୍ରି ରାଶିକୁ ଜମା କରିବା ଉଚିତ । ନଚେତ୍ ଜମାଥିବା ସିକ୍ୟୁରିଟଙ୍କୁ ବ୍ୟାଜାପ୍ରତି କରି ଦିଆଯିବ ।

ସମାଜୀ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ:

- ମୋଟ ଛାଟି ଯୁନିଟ୍ରୁ ପାଞ୍ଚଟିର ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 138 ଉଡ଼ାଟିଆ 2007-15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ବିକ୍ରି ରାଶି ବାବଦକୁ 34.64 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜମା କରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓସାରି ସେମାନଙ୍କର ସିକ୍ୟୁରିଟି ଜମାକୁ ବ୍ୟାଜାପ୍ରତି କରିନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ବ୍ୟାଜାପ୍ରତି ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଟିନିରୁ ବାରି ମାସ ସମୟ ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ବକେଯା ଦେଇ ଗୁଡ଼ିକ 2007 ରୁ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

- ବୁଦ୍ଧିର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଡିଜେଲ ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବା ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କଠାରୁ ଅସ୍ଵାଳ କରାଯିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ଛାଟି ଡିପୋରୁ ଦୁଇଟିର (ଜୟପୁର ଓ ଭବାନିପାଟଣା) ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଡିଜେଲ ବାବଦକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା 6.45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସ୍ଵାଳ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଉଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କୁ ନୂଆ ବସି ଯୋଗାଇଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତ ଭବାନିପାଟଣା ଡିପୋର ଯୁନିଟ୍ ପରିଚାଳନା (ଫେବୃଆରୀ/ୟୁଣିଲ୍ 2014)ରେ ଦୁଇଟି ମାର୍ଗ ପାଇଁ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନଥାଇ ଟ୍ରିପ ପ୍ରତି ଡିଜେଲର ପରିମାଣ 4 ରୁ 8 ଲିଟରକୁ ବୁଦ୍ଧି କରାଇଥିଲେ ।
- 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଓସାରି 99 ଟି ମାର୍ଗରୁ ଉଡ଼ା ସ୍ଵତ୍ରେ 41.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ 40.04 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ଆବଶ୍ୟକ ପେ-ଲୋଡ୍ ଆଧାରରେ ହିସାବ କରାଯାଇ

ସମାକ୍ଷାରେ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 1.02 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅସମାନତା ସମାକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିପରି ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଧାନ ଉପରେ କୌଣସି ଜବାବ ଦେଇନଥିଲେ ।

- ଡିଟିଏମ୍, କଟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଟକ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମାର୍ଗରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 102 ପ୍ରତିଶତ ପେ-ଲୋଡ଼ରେ ଭଡ଼ା ସ୍ଵତରେ ବସ୍ ଚଳାଚଳ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବୁନ୍ଦିର ଅବଧି ପରେ ସେହି ବୁନ୍ଦିର ନବୀକରଣ ନକରି ବା ପୂନଃ ଚେଣ୍ଟର ନକରି ଏହି ମାର୍ଗକୁ ସମାନ ବୁନ୍ଦି ଅନୁଯାୟୀ 102 ପ୍ରତିଶତ ପେ-ଲୋଡ଼ରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂନଃ ବୁନ୍ଦି କରାଯାଇଥିଲା । ପରେ ଉକ୍ତ ଭଡ଼ାଟିଆକୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପେ-ଲୋଡ଼ ବିନା ଉକ୍ତ ମାର୍ଗରେ ଚଳାଚଳ କରିବାକୁ ଫେବୃଯାରୀ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ମାତ୍ର 63 ରୁ 81 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ ହାସଲ କରିପାରିଥିଲା । ଏହାପରେ ଚେଣ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଭଡ଼ାଟିଆକୁ 91 ପ୍ରତିଶତ ପେଲୋଡ଼ରେ ମାର୍କ 2014 ରୁ ମାର୍କ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏଣୁ ଅନ୍ତେବର 2013 ରୁ ଫେବୃଯାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଚେଣ୍ଟର ବିନା କମ୍ ପେ ଲୋଡ଼ରେ ମାର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଚଳାଚଳ ଓ କମ୍ ପେ ଲୋଡ଼ରେ ସାକୃତି ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଓସାର୍ଥାର୍ଥିର ରାଜସର ହାନି ଘଟିଛି ।

ଯଦିଓ ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ମାର୍ଗ ପାଇଁ ଚେଣ୍ଟର ନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନଥିଲେ ।

ଢିଜେଲର ବ୍ୟବସାର

4.12.16 ଓସାର୍ଥାର୍ଥିର ଲିଟର ପ୍ରତି କିଲୋମିଟର(କେଏମ୍ପିଏଲ୍) ହିସାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ଜାଲେଣୀ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣୀ କରି ଡିପୋ ପ୍ରତି ମାସିକ ଜାଲେଣୀର ବ୍ୟବହାର ନିର୍ଣ୍ଣାରଣୀ କରିଅଛି । ଏହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ଯୁନିଟ୍ ଅଧିକାରୀ ଦାୟୀ ରହିବେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ-

2.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର
3.97 ଲକ୍ଷ ଲିଟର ଅଧିକ
ଏତ୍ୟଥି ତେଲ ବ୍ୟବହାର
ହୋଇଥିଲା

- ଓସାର୍ଥାର୍ଥିର କୌଣସି ଡିପୋ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ ହାସଲ କରିନଥିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ 3.97 ଲକ୍ଷ ଲିଟର ହିସାବରେ ମୋଟ 2.13 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ଢିଜେଲ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା;
- ଓସାର୍ଥାର୍ଥିର ଛଅଟି ଡିପୋ ମଧ୍ୟରୁ 5ଟିର ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦେଶର ହାରାହାରି⁷⁹ 4.94 କେଏମ୍ପିଏଲ୍ ଥିବାବେଳେ ଓସାର୍ଥାର୍ଥିର ହାରାହାରି 4.57 କେଏମ୍ପିଏଲ୍ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ 7 ଲକ୍ଷ ଲିଟର ଅଧିକ ଢିଜେଲ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ 3.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି;
- ଛଅଟି ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଟିନିଟି⁸⁰ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାର୍ଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ଯାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଇନ୍ଦର ବ୍ୟବହାରରେ ଆଖୁ ଦୃଷ୍ଟିଆ ବ୍ୟବଧାନ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ 5,441 ଲିଟରର ଅଧିକ ଇନ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା; ଏବଂ
- 2012-2015 ମଧ୍ୟରେ ଓସାର୍ଥାର୍ଥିର ବସଗୁଡ଼ିକ ଇନ୍ଦର ଭରିବା ପାଇଁ 2.53 ଲକ୍ଷ କିଲୋମିଟର ସହିତ ମୋଟ 8.03 ଲକ୍ଷ କିଲୋମିଟର ଦେବାର ଚଳପ୍ରଚଳ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବଳକା 5.50 ଲକ୍ଷ କିଲୋମିଟର ଦେବାର ଚଳପ୍ରଚଳର କୌଣସି କାରଣ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରିନଥିଲେ,

⁷⁹ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପୁନେ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ

⁸⁰ ଭବାନୀପାରଣା, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ବିଜୟନଗରମ୍

ମାର୍ଚ୍ 2015 ସୁନ୍ଦା ସମାପ୍ତି କର୍ତ୍ତା ସମାଜୀ ପ୍ରତିବେଳନ ସଂଖ୍ୟା 2 (ପିଏସ୍ସ୍)

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରାଙ୍କର ଓ ଚୁକ୍ତିଗତ ଉଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କ ୧୦୦ ଟିଜେଲର ଅଧ୍ୟେତ୍ତକ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ୬୪.୪୦ ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରାଙ୍କର ଓ ଚୁକ୍ତିଗତ ଉଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କ ୧୦୦ ଟିଜେଲର ଅଧ୍ୟେତ୍ତକ ବ୍ୟବହାର ବାବଦରେ ବ୍ୟକ୍ତକୁ ଅସୁଲ କରିବା ପାଇଁ ତଦାରଣ କରାଯାଇଛି । ପୁନଃ କହିଥିଲେ ଯେ ଯୁନିଟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ବେକାର ଚଳପ୍ରଚଳ କିଲୋମିଟରକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

4.12.17 ଓସଆରଟିସି 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଆରଆଣ୍ଟେମ) ବାବଦରେ ମୋଟ 21.59 କୋଟି ଚଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ବର୍ଷାତ୍ତାରୀ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15
1	ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ	7.88	6.90	6.81
2	ସମୁଦ୍ର ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	379	436	458
3	ବସ୍ତ ପ୍ରତି ହାରାହାରି ଖର୍ଚ୍ଚ	0.02	0.016	0.015

(ଉତ୍ସ: ଓସଆରଟିସି ଯୋଗାଇଥିବା ଟିକରଣ୍ତୁ)

ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ଏତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ମଧ୍ୟ 82 ରୁ 107ଟି ବସ୍ତ ମରାମତି ଅଭାବରୁ ଚଳପ୍ରଚଳ କରିପାରୁ ନଥିଲା । ସାଧାରଣତଃ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମରାମତି ପାଇଁ 2 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । ନଥୁପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ନରେମର 2014 ରେ ମରାମତି ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା 75ଟି ବସ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ 31 ଟି ବସ୍ତର ମରାମତି ଜୁଲାଇ 2015 ସୁନ୍ଦା ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ 29ଟି ବସ୍ତର ମରାମତି ପାଇଁ 3 ରୁ 36⁸¹ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ବଲକା 44ଟି ବସ୍ତ 9 ରୁ 38 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମରାମତି ପାଇଁ ପଢ଼ି ରହିଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଓସଆରଟିସି 60.02 ଲକ୍ଷ କିଲୋମିଟର⁸² ଚଳପ୍ରଚଳ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ଫଳରେ 5.55 କୋଟି ଚଙ୍କାର କଷତି ସହିଥିଲା । ଦୁଇଟି ଯାନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମରାମତି ପାଇଁ ବିଜୟନଗରମ୍ ଟିପୋରେ 2014 ଏପ୍ରିଲରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି 2014 ଅକ୍ଟୋବର ମହାବାତ୍ୟୋ ଦ୍ୱାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ମରାମତି ପାଇଁ ଚେଣ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସାରିଛି ଏବଂ ଖୁବ୍ ଶାସ୍ତ୍ର ଏହା ଚାତ୍ର କରାଯିବ । ପୁନଃ କହିଥିଲେ ଯେ, ବିଜୟନଗରମ୍ରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ବସ୍ତକୁ ଅନୁପ୍ରେସ୍ ଦ୍ୱାରା ନେବା ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାର ଅନୁପ୍ରେସ

4.12.18 2011 ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ ଓସଆରଟିସିର 2.71⁸³ କୋଟି ଚଙ୍କା ପ୍ରସାବରେ ସରକାରୀ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରକୃତ ପୁଞ୍ଜିର 50 ଶତକତା ହିସାବରେ ମୋଟ 1.35 କୋଟି ଚଙ୍କା ଏକ କାଳାନ ସହାୟତା ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2012) । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର 2012 ମାର୍ଚ୍‌ରେ ପ୍ରଥମ କିମ୍ବି ବାବଦକୁ ଅନୁମୋଦିତ ରାଶିର 50 ଶତକତା 67.50 ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବଲକା ରାଶି 2012-13 ରେ ଓସଆରଟିସିଠାରୁ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଓ ମଧ୍ୟବର୍ଷ 1 କାଳାନ ପ୍ରସାବସ୍ଥ ରିପୋର୍ଟ

⁸¹ 6 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ: 6 ବସ୍ତ, > 6 ରୁ 12 ମାସ: 12 ବସ୍ତ, >12 ରୁ 24 ମାସ: 8 ବସ୍ତ, 24 ମାସରୁ :3 ବସ୍ତ

⁸² ଫଳପ୍ରଦ କିଲୋମିଟର (186.64 କିଲୋମିଟର) ଏବଂ ଅବଦାନ ଗୋଜଗାର (9.25 କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି) 2014-15 ଭିତରେ

⁸³ ଉତ୍ସରେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟମରେ ଚିକେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା (22.31 ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କା), ଯାନ ନିର୍ବୁପଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଜାଲେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (35.18 ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କା), ପ୍ରକୃତ ସମୟ ସିର୍ବ ଅଧିକାର ଏବଂ ଯାତ୍ରୀ ସୁଗନ୍ଧା ବ୍ୟବସ୍ଥା (78.59 ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କା), ଉତ୍ସରେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା (49.59 ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କା) ଏବଂ ଟିପୋର ରଖାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଏମଥାଇଏସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା (85.67 ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କା)

ପାଇବା ପରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନାର ସବିଶେଷ କ୍ରମୋନ୍ତି ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵୟନର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅତିରିକ୍ତ 4.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯାହା ଫେବୃଆରୀ 2013 ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ଥିଲା, ତାହା ଅଗଷ୍ଟ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ତିପୋ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ଇଣ୍ଡରନେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଟିକେର୍ ବୁଲ୍ କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ବାବଦକୁ 107.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଚୁର ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଓସିଆରଟିସି ତିପୋ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ (37.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଇଣ୍ଡରନେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଟିକେର୍ ବୁଲ୍ କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାବଦରେ (9.65 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) 47 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଯୋଜନାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗ⁸⁴ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଦରକାର କରୁଥିବା ସଫ୍ଟୱେରର ଅଭାବରୁ କିଣାଯାଇଥିବା ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଯାଇପାରିନଥିଲା । ମାର୍ଚ୍‌2015 ସୁନ୍ଦା ଓସିଆରଟିସି 2013 ନଭେମ୍ବରରେ ମୋଟ 67.50 ଲକ୍ଷରୁ ମାତ୍ର 36.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଉପଯୋଗିତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେଇପାରିଥିଲା । ଯଦିଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରଥମ କିନ୍ତୁ ବାବଦରେ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ଓ ଉପଯୋଗିତା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଜୁଲାଇ 2014ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, । ବଳକା 31.32 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେଇ ପାରିନଥିବାରୁ 2ୟ କିମ୍ବି, ବାବଦରେ 67.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପ୍ରାପ କରିପାରିନଥିଲା । ଏଣୁ ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରିସାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷକୁ ପାଇବାକୁ ଥିବା 4.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇବା ମଧ୍ୟ ହାସଳ କରିପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଘୋର ଅଭାବରୁ ଓସିଆରଟିସି ଉକ୍ତ ଯୋଜନାକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରି ନଥିଲେ । ପୁନଃ କହିଥିଲେ ଯେ ବଳକା ରାଶିକୁ ଉପଯୋଗ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଛଲୁ ରହିଛି । ଯାହାହେଉ, 2013 ଅଗଷ୍ଟରେ ଶେଷ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ।

ମାନବ ସମଳ

4.12.19 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଓସିଆରଟିସିର ମାନବ ସମଳ ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଖର୍ଚ୍ର 23 ରୁ25 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ମାନବ ସମଳ, ଏହାର ବ୍ୟବ ଏବଂ ଉପାଦିକା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15
1	ମାନବ ସମଳ ନିୟମିତ	811	697	606
2	ମାନବ ସମଳ ଠିକା	755	674	984
3	ମାନବ ସମଳ ମୋଟ	1566	1371	1590
4	ମାନବ ସମଳ ବ୍ୟବ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	18.47	19.05	19.38
5	ଫଳପ୍ରଦ କି.ମି (କୋଟିରେ)	3.21	2.94	3.12
6	ଫଳପ୍ରଦ କି.ମି ପ୍ରତିମାନବ ସମଳ-4/5(ଟଙ୍କାରେ)	5.76	6.49	6.19
7	ଲୋକ ପ୍ରତି ଦୈନିକ ଉପାଦିକା (5/3/365)	56.08	58.68	53.94
8	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ମୋଟ ବସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	379	436	458
9	ବସ୍ତ ପ୍ରତି ମାନବ ସମଳ – 3/8	4.13	3.14	3.47

(ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ: ଓସିଆରଟିସି ହାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ)

⁸⁴ ଯାନ ନିରୂପଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଜାଲେଣ୍ଟା ପର୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଯାତ୍ରା ସୁଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଟିକେର୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ:

- ବସ୍ ପ୍ରତି ମାନବ ସମଳ 2012-13 ରେ ଥିବା 4.13 ରୁ 2013-14 ରେ 3.14 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2014-15 ରେ ଏହା ସାଧାରଣ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 3.47 ହୋଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଓସଥାରଚିସିର ବସ୍ ପ୍ରତି ମାନବ ସମଳ 2012-14 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ହାରାହାରି 5.4 ଠାରୁ ନିମ୍ନରେ ଥିଲା;
- 2012-15 ମଧ୍ୟରେ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ମାନବ ସମଳ ବ୍ୟକ୍ତି 5.76 ଟଙ୍କାରୁ 6.49 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା;
- ମୋଟ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା 2642 ରହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 2013 ମାର୍ଚ୍‌ ସୁନ୍ଦର ଏହା 811 ରେ ସାମିତ ଥିଲା ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍‌ 2015 ସୁନ୍ଦର ଏହା ଦୁଇ ଗତିରେ ହ୍ରାସ ପାଇ 606 ରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଓସଥାରଚିସିକୁ ଠିକା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ଓ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଭଡ଼ାରେ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା; ଏବଂ
- ଯଦିଓ 77 ପ୍ରତିଶତ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି 50 ବର୍ଷକୁ ଅଧିକ ହେଲାଣି, ତଥାପି ଓସଥାରଚିସି ସମୟ ଅନୁଯାୟୀ ଶୁନ୍ନି ଶୁନ୍ନି ଭରଣୀ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ କରିନଥିଲା ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରେ ଡ୍ରାଇଭର ତଥା କଣ୍ଟକୁକୁର ଅଭାବ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଡ୍ରାଇଭର ଓ କଣ୍ଟକୁର ଭୁଲନାରେ ପ୍ରକୃତ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

କ୍ର.ସଂ	ବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15
1	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ମୋଟ ବସ୍ ସଂଖ୍ୟା	379	436	458
2	ବସ୍ ପ୍ରତି 2.5 ହାରରେ ଆବଶ୍ୟକ ଡ୍ରାଇଭର ସଂଖ୍ୟା	948	1090	1145
3	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରକୃତ ଉପଲବ୍ଧ ଡ୍ରାଇଭର ସଂଖ୍ୟା	640	666	720
4	ଡ୍ରାଇଭରମାନଙ୍କର ଅଭାବ (2-3)	308	424	425
5	ବସ୍ ପ୍ରତି 1.4 ହାରରେ ଆବଶ୍ୟକ କଣ୍ଟକୁର ସଂଖ୍ୟା	531	610	641
6	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରକୃତ ଉପଲବ୍ଧ କଣ୍ଟକୁର ସଂଖ୍ୟା	357	186	406
7	ବର୍ଷ ଶେଷରେ କଣ୍ଟକୁର ଅଭାବ	174	424	235

(ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ: ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ)

ଡ୍ରାଇଭର ଏବଂ କଣ୍ଟକୁର ମାନଙ୍କର କମତି ଯୋଗୁଁ ବସ୍ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ ହେବା ସହିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରିତ କିଲୋମିଟର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ 1991-92 ଠାରୁ ନିୟମିତ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଅଭାବ ଥିଲା । ମୂଳ ପଦବୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ଭରଣୀ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଠିକା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଯାହାହେଉ, ମାନବ ସମଳର ଅଭାବ ହିଁ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଅଚଳାବସ୍ଥା ଓ ନିର୍ଣ୍ଣୟରିତ କି.ମି ବାତିଲର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

ଉପସଂହାର

ଓେସାରିଟିଷି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ପରିବହନ ପାଇଁ ବର୍ଷଟ ଚାହିଦା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହାର ଅଂଶ 2011-12 ରେ 2.73 ପ୍ରତିଶତରୁ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2014-15 ରେ 2.74 ପ୍ରତିଶତରେ ଥିଲା । 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଏହା ବସ୍ତୁ ସମୂହର ଅଦଶ ଲାଗ୍ଯେ ସମ୍ପାଦନା କରିବା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ଓେସାରିଟିଷିର ପରିଚାଳନାରେ ମିତବ୍ୟୟିତା ନିଶ୍ଚିତ ନିକରିବା ହେତୁ ଏହାର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହାର ଆର୍ୟତରାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଵରେ ଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ପରିଚାଳନାଗତ ସୁଚକ ଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏମାଇଏସ୍ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତାରିଖ

(ଦେବିକା)

ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର

(ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ବ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା), ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସାକରିତ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ତାରିଖ

(ଶଶୀକାନ୍ତ ଶର୍ମୀ)

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଳ୍ପ

ପରିଶୀଳନ-୧

ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ଏସ୍‌ ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ
(ଆନ୍ଦୋଳନ 1.11 ରେ ସ୍ଵାଚ୍ଛିତ)

(ସ୍ତ୍ରେ 4 ଏବଂ 6 ରୁ 8 ରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ପି.ୱେ.ସ୍଎ସ୍. ର ନାମ	କେବେଳ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି	ରୂପାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ହିସାବର ସମୟବାରୀ	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବାକିଥିବା ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ		
					ଅଂଶଧାନ	ରଣ	ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି
1	2	3	4	5	6	7	8
କ. କାର୍ଯ୍ୟରତ୍ନ ସରକାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀ ସମ୍ପଦ							
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତରଣ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	1.10	2014-15	0.00	0.00	0.50
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାନ୍ତୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	1.55	2014-15	0.00	0.00	1.52
3	ଓଡ଼ିଶା ଉଠୀ ଜଳସେବନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	74.73	2013-14	0.00	0.00	43.88
				2014-15	0.00	0.00	44.48
4	ଓଡ଼ିଶା ମୟୁଲିଷ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2.21	2013-14	0.00	0.00	2.00
				2014-15	0.00	0.00	0.00
5	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟବୃଦ୍ଧି ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2007-08	48.16	2008-09	0.00	52.52	0.00
				2009-10	0.00	47.22	0.00
				2010-11	0.00	47.50	0.00
				2011-12	0.00	163.23	0.00
				2012-13	0.00	0.00	0.00
				2013-14	0.00	0.00	0.00
				2014-15	0.00	0.00	0.00
6	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	303.07	2014-15	50.00	0.00	255.00
7	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	11.03	2012-13	0.00	0.00	1182.66
				2013-14	0.00	0.00	1283.41
				2014-15	0.00	0.00	1212.08
8	ଗଞ୍ଜାମ ସହର ପରିବହନ ସେବା ଲିମିଟେଡ୍	2013-14 ର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ହିସାବ ଏବଂ ମୁଦ୍ରା ରୂପାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିଲା	--	2013-14	0.00	0.00	15.52
				2014-15	0.00	0.00	0.00
ମୋଟ କ			441.85	--	50.00	310.47	4041.05
ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ୍ନ ଚେତ୍ୟାନିକ ନିଗମ							
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ	2012-13	154.44	2013-14	8.00	0.00	3.60
				2014-15	0.00	0.00	10.60
				--	0.00	0.00	0.00
ମୋଟ ଖ			154.44	--	8.00	0.00	14.20
ମୋଟ କ+ଖ			545.92	--	58.00	310.47	4055.25
ଗ. ନିଷ୍ଠିତ ସରକାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀ ସମ୍ପଦ							
ସର୍ବ ମୋଟ (କ+ ଖ+ ଗ)			545.92	--	58.00	310.47	4055.25

ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ-୨

(2006ء 1.15 ص 69)

(ପାଞ୍ଚ ୫ ଅଛି ୧୨୬୭ ମାତ୍ରରେ ଏହି କଣ୍ଠରେ ଆଶ୍ରମରେ)

କ୍ର. ଅଂ.	ନେଟ୍/ କର୍ଷାଖର୍ଜ ମାତ୍ର ସମୟ	ବ୍ରାହ୍ମଗ ମାତ୍ର	କେବଳ ବ୍ରାହ୍ମ ପ୍ରକାଶ	ସମାଧାର ପ୍ରକାଶ *	ବ୍ରାହ୍ମ ଦୂହାର ହୋଇଥିଲା	ବ୍ରାହ୍ମରେ ବରଣୀ ରେଣ୍ଟ	ଏକପ୍ରକାଶ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାର୍ଯ୍ୟବର୍ତ୍ତ ପରିମାଣ	ନ୍ତିଟ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	ବ୍ରାହ୍ମର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟବ୍ରତ ନିର୍ମାଣ	ବ୍ରାହ୍ମ ପ୍ରକାଶ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟବ୍ରତ ବ୍ୟବ୍ରତ	ବ୍ରାହ୍ମର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟବ୍ରତ ବ୍ୟବ୍ରତ ପ୍ରତିକରଣ	ବ୍ରାହ୍ମର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟବ୍ରତ ବ୍ୟବ୍ରତ ପ୍ରତିକରଣ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ପ୍ରକାଶ ଲଗାଇ														
8	ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମୁଖ୍ୟନିବେଶ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2015-16	83.14	0.00	-5.40	1.42	4.92	-92.62	89.38	4.92	5.50	86	
9	ଓଡ଼ିଶା ବିନାଟି ଉଦ୍‌ଯତ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2014-15	5.40	2.56	0.63	0.45	0.03	-0.18	11.00	0.03	0.27	21	
10	ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ନିର୍ମାଣ ଏର୍ପାର ଉଦ୍‌ଯତ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2007-08	2012-13	48.16	-103.12	15.70	-31.71	-340.92	550.87	10.82	1.96	37		
11	ଓଡ଼ିଶା ସ୍କ୍ଵେଚର ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2014-15	40.80	1.19	6.14	481.89	15.00	-2.91	48.25	15.28	31.67	214	
	କେତେ ଥିବା ମୋଟ			177.50	3.75	-101.75	499.46	-11.76	-436.63	699.50	31.05	4.44	358	
ବିବିଦ୍ୟାତି														
12	ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଉଦ୍‌ଯତ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	57.12	78.92	45.02	7.58	-3.00	-2.98	181.06	-0.94	82		
13	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2014-15	17.50	279.34	10.33	251.32	3.76	-49.35	307.47	3.85	1.25	483	
14	ଓଡ଼ିଶା ରେଡ୍ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2015-16	17.50	466.13	12.67	326.25	4.56	-7.10	496.59	4.60	0.93		
15	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗିଷ୍ଟ ଗ୍ରେ ନିର୍ମାଣ ୪ କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	5.63	0.00	-0.89	9.24	2.22	-0.25	8.42	2.22	26.37	225	
16	ପ୍ରକୃତ୍ୟା ରେଲ୍ସ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	11.00	0.00	0.00	308.20	20.14	-5.15	71.11	20.14	28.32	302	
17	ଓଡ଼ିଶା ଫର୍ମିଜ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.12	0.00		11	
	କେତେ ଥିବା ମୋଟ			100.56	542.47	124.42	646.23	15.19	-26.74	767.86	17.63	2.30	1107	

କ୍ର. ଏ.	ନାମ/ ଜାତୀୟ ଜ୍ଞାତି ନାମ	ବ୍ୟାବହାର ସମ୍ବନ୍ଧ	କେବଳ ବସ୍ତି ବସ୍ତି ପ୍ରକାଶ	ବସ୍ତି ପ୍ରକାଶ	ଏକତ୍ରକୁଟି ଲାଭ (+)/ ଶତ (-)	କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ଲାଭ (+)/ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ପ୍ରତିକାର (-)	ବିନ୍ଦୁ ସ୍ଥାନ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରତିକାର	ବିନ୍ଦୁ ଉପରେ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରତିକାର	ମାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ମାନ୍ୟପ୍ରକଟିକୀ													
18	ବୈଦିକା ରେଷ୍ଟ୍ରେଷ୍ନ ଲୋକି ଜାତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2014-15	2015-16	30.00	0.00	-0.11	0.00	-0.04	0.00	29.89	-0.04	9	
19	ବୈଦିକା ଫେର୍ଟରାର୍କ୍ସ୍ ଆନ୍ତରିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ (କ୍ର.୧୦.- ଆନ୍ତରିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ କ୍ର.୧୧- କ୍ର.୧୨ର ସହାୟକ)	2014-15	2015-16	18.81	0.00	25.52	110.41	4.12	-0.61	44.33	4.58	10.33	
20	ବୈଦିକା କଲିଙ୍ଗ ଆଜିଲନ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2013-14	2014-15	120.10	0.00	-117.31	133.77	-13.49	-3.70	2.79	-12.89	694	
21	ବୈଦିକା ଫେର୍ଟରାର୍କ୍ସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2013-14	2014-15	5.94	11.85	-31.82	0.00	-0.23	-1.69	-14.03	-0.08	6	
22	ମନ୍ଦିରିଲା-ଦି କୋଇଲା ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2012-13	2014-15	8.31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.31	0.00	0	
23	ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ି ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2014-15	2015-16	31.45	0.00	3482.33	1881.26	1487.10	-390.92	5688.00	1520.45	26.73	
24	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2012-13	2014-15	1.00	0.00	172.55	2195.13	112.35	-14.94	192.56	112.35	58.35	
25	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2013-14	2014-15	1.00	0.00	202.08	2554.64	82.57	-18.95	227.79	82.57	36.25	
26	ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2014-15	2015-16	1.00	0.00	210.67	2905.05	49.56	-10.46	238.65	49.56	20.77	
	ଫର୍ମ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2012-13	2014-15	2.00	0.00	0.08	0.00	0.09	0.00	2.08	0.09	4.33	
	ଫର୍ମ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ				0.00							0	
27	ବୈଦିକା ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2013-14	2014-15	576.71	2255.47	-3205.00	6372.26	-679.80	-174.29	-372.82	209.11	50	
28	ଓଡ଼ିଶା ଲୋ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ	2014-15	2015-16	339.80	1300.66	15.59	493.24	46.68	24.45	2318.58	101.12	4.36	
	ଫର୍ମ ଫ୍ରାଙ୍କ୍ସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ			247.61	11.85	3561.09	4961.20	1535.54	-404.07	6021.75	1569.67	4336	

କ୍ର. ଏଣ୍ଟ.	ବେଶ୍ଟେ / କଷ୍ଟାଖାତ୍ର ଜାମା	ବ୍ରାହ୍ମିକ ସମୟ	କେତେ ବେଶ୍ଟେ	ବ୍ରାହ୍ମିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା	ସମ୍ବନ୍ଧ	ବେଶ୍ଟେ	ଶକ୍ତିରେ	ଏକତ୍ରକୁଟ୍ଟି ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିମାଣ	ନୀଟ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	ବ୍ରାହ୍ମିକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକାର	ବ୍ରାହ୍ମିକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବରେ ପ୍ରତିକଳା	ବ୍ରାହ୍ମିକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବରେ ପ୍ରତିକଳା	ମାନ୍ଦିକ ସମ୍ବନ୍ଧ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
29	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ସବର ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ	2014-15	2015-16	490.22	836.92	853.58	539.27	229.63	-5.83	2331.06	229.63	9.85	705	
30	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସାମାଜିକ ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ	2013-14	2014-15	303.07	724.82	-146.91	598.89	52.30	-5.35	1868.04	94.95	5.08	3123	
31	ଓଡ଼ିଶା ଭାବନି ଶକ୍ତି ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ	2014-15	2015-16	228.41	0.00	-7.32	0.00	-1.21	0.61	221.09	-1.21		7	
32	କଲିଞ୍ଚ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସରଣ ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ ନିମିଟ୍ଟେ	2014-15	2015-16	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	1	
33	ଓଡ଼ିଶା ସାମ୍ବନ୍ଧ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସବର ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ	2014-15	2015-16	49.89	0.00	0.08	0.00	0.77	0.00	59.97	0.77	1.28	7	
34	ଓଡ଼ିଶା ଲୋକଜଳ ଓ ଶକ୍ତି ନିର୍ମାଣେ					0.00							2	
	ନେତ୍ର ଆଗା ମୋଟ୍				1988.11	5117.87	-2489.98	8003.66	-351.63	-160.41	6425.93	634.37	9.87	5904
	ବସନ୍ତ													
35	ଭେଳୁର ସଫ୍ଟ୍‌ଓଫ୍ୟାର ନିମିଟ୍ଟେ (କ୍ର. ସଂ.କ୍ର-12ର ସମ୍ବନ୍ଧ)	2013-14	2014-15	1.00	0.00	0.62	5.72	0.40	-0.06	1.62	0.40	24.69	4	
36	ଲାଙ୍ଗଗ ପରିବାସନ ଅଞ୍ଚଳ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	2011-12	2012-13	0.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	44.36	0.00	0.00	0	
37	ଓଡ଼ିଶା ବାଧ୍ୟ ବ୍ୟାବଳୀ ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ	2011-12	2014-15	11.03	3781.34	3.00	1239.46	0.00	-30.80	3811.85	299.43	7.86	564	
38	ଓଡ଼ିଶା ପାଯୋଟିଜ ଉତ୍ସବର ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ	2013-14	2014-15	9.62	0.00	8.66	25.32	4.26	0.00	18.78	4.28	22.79	585	
39	ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଦୀପ ନିର୍ମାଣ ନିମିଟ୍ଟେ ନେତ୍ର ଆଗା ନିମିଟ୍ଟେ	2014-15	2015-16	1.00	0.00	3.38	1.78	1.73	-0.12	4.38	1.74	39.73	6	
40	ପକ୍ଷୀ ଅଭିଭାବକ ପରିବହନ ନେତ୍ର ଆଗା ନିମିଟ୍ଟେ	2014-15	2015-16	1.00	0.00	0.58	0.60	0.82	0.00	1.58	0.82	51.90	2	

ମେଲ୍କୁ 2015 ସ୍କ୍ରାପ ମାତ୍ରାରେ କର୍ତ୍ତା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିବେଦନ ରଙ୍ଗକ୍ରମ 2 (ପିଏସ୍କ୍ରୁ)

କ୍ର. ଅଂ.	ବ୍ୟକ୍ତି / ଜାତୀୟ ଆମଦାନୀ	ବ୍ୟାପାରୀ ଅଧିକାରୀ	ବ୍ୟାପାରୀ କର୍ତ୍ତା												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
41	ଶ୍ରୀ ପାଞ୍ଚମ ପରେଶ ରେଣ୍ଡା ଲିମିଟେଡ୍				0.00										2
42	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ସବ ବିଭାଗ ନିର୍ମାଣ ନିର୍ମାଣ	2014-15	2015-16	10.00	0.00	0.46	0.00	0.64	0.00	10.46	0.64	6.12	6		
	କ୍ଷେତ୍ର ଥ୍ରୀ ଫେଟ୍				33.70	3781.34	16.70	1272.88	7.85	-30.98	3893.03	307.31	7.89	1169	
43	କର୍ମଚାରୀ ଶ୍ରୀରାଜନ୍ଦିନୀରାଜ୍ (କ୍ର. ମୋହନ ପାତ୍ରରାଜ୍)	2011-12	2013-14	2.54		-3.29	0.22	-0.12	0.00	0.06	0.06	-0.03	2		
44	ଓଡ଼ିଶା କ୍ରାନ୍ତିକାନ୍ତିର ନିର୍ମାଣ ପ୍ରୋବନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିକାନ୍ତିର													1	
	କ୍ଷେତ୍ର ଥ୍ରୀ ଫେଟ୍				2.54	0.00	-3.29	0.22	-0.12	0.00	0.06	-0.03	3		
	ଦେବତା କ (ବ୍ୟାପାରୀ କର୍ତ୍ତା) ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତା ଏବଂ (କ୍ର. କର୍ତ୍ତା)				2644.38	9492.51	1002.49	16314.99	1231.94	-1099.90	17952.53	2604.96	14.51	17087	
୫.	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରାନ୍ତିକ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ														
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କ୍ଷେତ୍ର ଥ୍ରୀ ଫେଟ୍	2014-15	2015-16	415.34	103.61	-476.90	11.53	-77.40	-0.44	545.19	-77.40			183	
				415.34	103.61	-476.90	11.53	-77.40	-0.44	545.19	-77.40			183	
ବ୍ୟକ୍ତି															
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପରିବହନ ନିର୍ମାଣ	2012-13	2015-16	154.44	10.28	180.81	65.53	19.38	0.33	-10.53	20.49			1590	
	କ୍ଷେତ୍ର ଥ୍ରୀ ଫେଟ୍			154.44	10.28	180.81	65.53	19.38	0.33	-10.53	20.49				
ବ୍ୟକ୍ତି															
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ମାଣ	2013-14	2014-15	3.60	0.00	0.00	81.96	25.78	-1.43	94.69	27.84	29.40	328		
	କ୍ଷେତ୍ର ଥ୍ରୀ ଫେଟ୍			3.60	0.00	0.00	81.96	25.78	-1.43	94.69	27.84	29.40	328		

କ୍ର. ଅଂ.	ନାମ/ ଜାତୀୟାନ୍ତ ଜାତୀୟ	ବ୍ୟାପକ ଅଧିକାରୀ	କେନ୍ଦ୍ର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ	ବ୍ୟାପକ ଉପକର୍ତ୍ତାଙ୍କ									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (କ୍ର.ଅ- ୧୯୭ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ)	1997-98	2005-06	0.81	1.68	-9.47	-0.92	-0.92	-0.92	-0.92	-0.92	0	0
7	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (୧୯୯୮ ଠାର୍ଡ୍ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ)	1996-97	2008-09	0.75		-1.26	-0.81	-0.81	-0.81	-0.81	-0.81	0	0
8	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (କ୍ର.ଅ- ୧୧ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ)	1981-82	1996-97	0.06								0.05	0.00
9	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (୧୯୯୯-୨୦୦୦ ଠାର୍ଡ୍ ଅବଳ୍)	1991-92	1998-99	1.20	2.01	-6.04	14.05	-0.95	-0.95	-0.95	-0.95	6.00	0.36
10	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (କ୍ର.ଅ- ୧୧ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ)	1965-66	1982-83	0.01								0.00	0.00
11	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (କ୍ର.ଅ- ୧୧ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ)	1970-71	1976-77	0.04		0.00						0.00	0.00
12	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (କ୍ର.ଅ- ୧୧ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ)	1972-73	1975-76	0.04		0.00						0.03	0.00
13	ଅଧିକାରୀ ପାରିଶ୍ରମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ (କ୍ର.ଅ- ୧୧ ବର୍ଷାବ୍ଲୟ)	1981-82	2003-04	0.02		0.03		0.03				0.05	0.03

କ୍ର. எ.	ନାମ/ ଜାତୀୟ ଅଧିକାରୀ	ବିଭାଗ	ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ	ପାଇଁ ହେଲୁ ଦେଖିଲାଏ									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
14	ଓଡ଼ିଶା ରୋଟ ବିଭାଗ ଲିମିଟେଡ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	1970-71	1997-78	0.05	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00	0	0
15	ଓଡ଼ିଶା ରେଲ୍‌ଫ୍ରେଷ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ଫର୍ମ୍ ଲିମିଟେଡ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	1966-67	1973-74	0.05	0.00	0.00	0.00	0.05	0.05	0.00	0.00	0	0
16	ଓଡ଼ିଶା ଡେଜ୍‌ରେଫ୍ରେଶ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ଫର୍ମ୍ ଲିମିଟେଡ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	1987-88	2000-01	0.09	0.00	0.00	0.00	-0.06	0.00	0.36	-0.04	0	0
17	ଓଡ଼ିଶା ଟେଲ୍ ଶିଳ୍ ଲିମିଟେଡ (କ୍ର.ବୋ-ଏ 21 ଓ ସାମାଜିକ)	1991-92	1995-96	0.65	1.77	0.00	0.00	0.00	0.00	1.92	0.00	0	0
18	ଓଡ଼ିଶା ରେଫ୍ରେଶ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ରିଲ୍ ଲିମିଟେଡ (2001 ଠାରୁ ଅଧିକାରୀ ଦେଖିଲାଏ)	1997-98	1998-99	24.70	14.68	-53.41	-10.24	5.17	5.17	-7.66	0	0	0
19	ଓଡ଼ିଶା ରେଫ୍ରେଶ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ରିଲ୍ ଲିମିଟେଡ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	2004-05	2008-09	20.03	0.19	-2.80	-0.26	-	0.00	-0.26	0	0	0
20	ଓଡ଼ିଶା ରେଫ୍ରେଶ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ରିଲ୍ ଲିମିଟେଡ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	2003-04	2011-12	3.53	1.58	-20.77	0.03	-0.59	0.00	-5.60	-0.36	0	0
21	ଓଡ଼ିଶା ରେଫ୍ରେଶ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ରିଲ୍ ଲିମିଟେଡ (18 ଜୁନ 1998 ଠାରୁ ଦେଖିଲାଏ)	1988-89	2004-05	1.85	0.37	-2.46	-0.23	1.71	1.71	-0.17	0	0	0
22	ଓଡ଼ିଶା ରେଫ୍ରେଶ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ରିଲ୍ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	1993-94	2003-04	2.62	1.62	-15.95	3.52	-3.10	-5.45	-1.80	0	0	0
23	ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ୱେ ଆଫ୍ ରେଫ୍ରେଷ୍‌ଫ୍ରେଷ୍ ରିଲ୍ (ବିଭାଗ ପାଇଁ ଦେଖିଲାଏ)	1982-83		0.44		-0.43			0.00	0.00	0	0	0

ପ୍ରକାଶିତ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାଠକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏହାର ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରାଚୀନ କବିତା ମଧ୍ୟ ଏହାରେ ଅନୁଭବ କରିବାର ପାଇଁ ଆଶିଷ ଦିଲ୍ଲିର ପାଇଁ ଯାଇବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛି ।

* କୁଣ୍ଡଳ ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର

ପରିଶୀଳ-୩

2010-15 ମଧ୍ୟରେ ଓଏରପିସିର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଆନୁଷ୍ଠେତ୍ର 2.6 ରେ ସୁଚାତା)

କ. ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ସରିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
ନିଷ୍ପାକତା ଏବଂ ଦାର୍ଶିତ୍ର					
ଅଂଶପୁଞ୍ଜ	320.80	320.80	320.80	320.80	339.80
ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା	598.03	624.31	681.61	687.13	678.11
ଦୀର୍ଘ ମାୟାଦି ରଣ	1815.73	1806.96	1792.47	1776.62	1300.66
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୀର୍ଘମାୟାଦି ଦାର୍ଶିତ୍ର	31.39	24.77	22.71	301.79	350.91
ଦୀର୍ଘମାୟାଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା	62.49	96.86	115.89	0.39	43.67
ସହ ମାୟାଦି ରଣ	0.00	15.00	0.00	0.00	0.00
ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେବ୍ୟ	8.35	1.28	2.03	0.81	2.01
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାର୍ଶିତ୍ର	96.64	103.94	133.55	101.91	402.74
ସହମାୟାଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା	58.53	85.14	73.83	49.98	42.15
ମୋଟ୍	2991.96	3079.06	3142.89	3239.43	3160.05
ଆସି					
ସର୍ବନାୟ ଆସି	1656.58	1557.98	1471.45	1375.90	1085.17
ପୁଞ୍ଜଗତ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତି	39.00	62.75	58.43	44.87	50.40
ଅପ୍ରଚଳ ପୁଞ୍ଜ ଲଗାଣ	15.94	16.94	21.94	121.20	174.12
ଦୀର୍ଘ ମାୟାଦି ରଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	8.78	8.41	8.67	8.36	7.15
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପ୍ରଚଳ ଆସି	1.41	0.99	441.15	633.19	622.09
ଦ୍ରବ୍ୟ ତାଲିକା	53.38	57.35	42.60	47.81	54.79
ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ	335.56	441.41	192.13	44.97	136.45
ନଗବ ଏବଂ ନଗବ ସମବୁଲ	816.81	860.79	844.78	862.34	912.47
ସହମାୟାଦି ରଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	38.63	39.78	38.81	45.26	77.67
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ	25.87	32.66	22.93	55.53	39.74
ମୋଟ୍	2991.96	3079.06	3142.89	3239.43	3160.05
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜ ¹	2734.56	2752.07	2794.88	2784.55	2318.57
ନିର୍ମ ପରିମାଣ ²	918.83	945.11	1002.41	1007.93	1017.91

¹ ସମାଦର ପୁଞ୍ଜ + ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଡି ଏବଂ ବଳକା + ଦୀର୍ଘମାୟାଦି ରଣ

² ସମାଦର ପୁଞ୍ଜ + ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଡି ଏବଂ ବଳକା ନଥୁବା ସର୍ବନାୟ ଆସି

ଖ. କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳ

(କୋଡ଼ି ଟଙ୍କାରେ)

ସହିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
ଆୟ					
କର୍ମ ସମ୍ପାଦନାରୁ ଲାଜସ	338.72	358.68	353.12	451.73	493.24
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ	54.86	101.72	92.46	196.01	131.59
ମୋଟ	393.58	460.40	445.58	647.74	624.83
ଖର୍ଚ୍					
କର୍ମଙ୍ଗଳା ହିତସାଧନ ଖର୍ଚ୍	149.58	144.72	179.45	153.56	159.90
ବନ୍ଦର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଆରାଣ୍ଟର୍କ୍ୟାମ୍)	17.77	17.03	20.83	22.54	32.20
ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆରାଣ୍ଟର୍କ୍ୟାମ୍	8.45	4.87	9.90	10.10	8.05
ବୈଷ୍ଣଵିକ ଯତ୍ନପାତି ପାଇଁ ଆରାଣ୍ଟର୍କ୍ୟାମ୍	3.77	5.48	10.98	12.12	18.97
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆରାଣ୍ଟର୍କ୍ୟାମ୍	3.69	3.31	2.39	3.63	2.86
ମୋଟ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍	33.68	30.69	44.10	48.39	62.08
ଶକ୍ତି, ଜାଲେଣି, ଟେଲ ଏବଂ ଟେଲ ଜାତୀୟ	2.29	3.20	3.40	3.82	3.28
ବାମା ଦେୟ	1.24	1.28	1.28	1.31	1.45
ରକ୍ଷା ପ୍ରତିରୋଧାରୀ	1.86	2.19	3.14	3.92	3.51
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନା ଖର୍ଚ୍	1.11	0.91	1.06	1.24	1.61
ମୋଟ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନା ଖର୍ଚ୍	6.50	7.58	8.88	10.29	9.85
ପ୍ରଶାସନିକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଖର୍ଚ୍	13.55	19.17	17.21	21.02	18.72
ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ବନ୍ଧନ ଖର୍ଚ୍	5.85	0.00	0.00	0.03	4.31
ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟସୀମାର ସମାଯ୍ୟକଳାକୁ ମିଶାଇ ଓଣ୍ଟର୍କ୍ୟାମ୍ ଖର୍ଚ୍ ବିହୀନ ମୋଟ ଓଣ୍ଟର୍କ୍ୟାମ୍ ଖର୍ଚ୍	209.16	202.16	249.64	233.29	254.86
ଆର୍ଥିକ ପରିବ୍ୟକ୍ତି	6.98	17.01	12.61	292.50	58.47
ଅବମୂଳ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ରଣ ପରିଶୋଧ ଖର୍ଚ୍	127.61	123.10	124.10	126.11	294.73
ମୋଟ	343.75	342.27	386.35	651.90	608.06
ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ସମାଯ୍ୟକଳା ଏବଂ ବିଶେଷ ଖର୍ଚ୍	2.91	22.52	0.31	-15.29	-29.91
କର ବସାଣ ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ	46.92	95.61	58.92	11.13	46.68
ନିର୍ମାଣ କଲାକାରୀ କର ବାର୍ଷିକ୍ରି	9.35	19.30	11.79	2.33	31.09
ଅବଧୂ ପାଇଁ ଲାଭ/କ୍ଷତି	37.57	76.31	47.13	8.80	15.59

ପରିଶିଳ୍ପ-4

2010-15 ଅବଧିରେ ଓସତବୁସିର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଜାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଅନୁଚେଦ 3.6 ରେ ସୂଚିତ)

କ. **ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି**

(ଟଙ୍କା/ ଲୋଟିରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15 (ସଞ୍ଚାଳିକ)
ଦାର୍ଶିତ					
ସମାଦର ପୁଣି	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60
ଆରକ୍ଷଣ ଏହି ବଳକା ପାର୍ଶ୍ଵ	54.30	67.87	80.53	91.12	105.92
ଦୀର୍ଘ କାଳାନ ସମାଦର ପୁଣି	0.00	23.47	20.31	17.15	7.97
ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେବ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାର୍ଶିତ (ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) (ସିଏଲ)	43.46	49.66	57.92	81.54	95.98
ମୋଟ	101.36	144.61	162.36	193.41	213.49
ଆର୍ଥି					
ମୋଟ ମୁାବର ସମ୍ପର୍କ	32.80	46.25	66.54	71.81	80.98
କମ୍ପ: ଅବଶ୍ୟକଣ	11.49	12.93	13.89	10.57	14.06
ନିର୍ମ ମୁାବର ସମ୍ପର୍କ (ଏନ୍ବି)	21.31	33.32	52.65	61.24	66.91
ପୁଣିଗତ ଜାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତି (ସିତବୁନ୍ଦୁଆଇପି)	0.02	10.73	7.71	3.72	4.89
ଅଚଳ ମାଲର ମୂଲ୍ୟ	1.14	1.68	2.87	3.76	4.20
ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ, ରଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ					
ନଗଦ ଅଥ୍ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅବଶେଷ	19.24	38.04	29.79	29.72	32.04
ବଳକା ମହିନ୍ଦୁଦ ଦେବ୍ୟ (କ)	26.08	26.54	28.72	42.39	44.33
ଜମାକାରୀଙ୍କ ଅଗ୍ରୀମ ଅସ୍ଥଳିଯୋଗ୍ୟ ପରିମାଣ (ଖ)	3.37	4.39	5.67	6.55	6.38
ବହୁବିଧ ରଣି (ହିସାବ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ) (କ+ଖ)	29.46	30.93	34.40	48.93	50.70
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ, ରଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ	30.19	29.90	34.94	46.04	54.75
ମୋଟ	101.36	144.61	162.36	193.41	213.49
ନିର୍ମ ମୂଲ୍ୟ [#]	57.90	71.47	84.13	94.72	109.54
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଣି (ଏନ୍ବି+ ସିତବୁନ୍ଦୁଆଇପି+ସିଏ-ସିଏଲ)	57.90	94.94	104.44	111.87	117.52
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଣି ବାବଦରେ ଲାଭର ପ୍ରତିଶତ	12.16	15.05	12.81	16.09	17.19
ରଣ ନିଷ୍ପକ୍ଷତା ଅନୁପାତ	0.00	0.33	0.24	0.18	0.07
ହାରାହାରି ଆଦାୟ ସମୟବାରୀ (ଦିନ ଆକାଶରେ)*	252	226	210	186	180

ଖ. କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳ

ଆୟ					
ମହିନ୍ଦୁର କରିବା ଦେଇଲୁ ଆୟ	37.12	48.81	56.63	81.86	101.08
ଦେଇଲୁ ଆଗ	0.03	0.02	0.08	0.10	0.12
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ	1.40	0.91	2.90	2.49	3.92
ମୋଟ	38.55	49.74	59.61	84.45	105.12
ବ୍ୟଯ					
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦେଇ	13.22	10.82	11.16	11.62	12.38
ସଞ୍ଚାଲନ ଏବଂ ପରିବହନ ଦେଇ	11.68	13.45	20.10	39.23	51.33
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖତ	4.70	4.43	9.61	12.29	10.75
ମୋଟ	29.60	28.71	40.88	63.14	74.47
କର ବସାଣ ପୁର୍ବରୁ ଲାଭ (କଟି)	8.95	21.03	18.74	21.32	30.65
ପୂର୍ବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିର ସମାଧେଜନ ଆୟ / (ବ୍ୟଯ)	(0.14)	0.30	1.01	3.93	(0.02)
କର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା	1.77	7.04	6.37	7.25	10.42
କର ବସାଣ ପରେ ଲାଭ (କଟି)	7.04	14.29	13.38	18.00	20.21

ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ସହିତ ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା ରାଶି

* ହାରାହାରି ଆଦାୟ ସମୟସୀମା = ହାରାହାରା ହିସାବ ପ୍ରାପ୍ରତ୍ୟେ x ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଦିନ / କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଆୟ

ସଂକ୍ଷେପ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷା

କ୍ର.ସଂ.	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନାମୂଳକ ଶବ୍ଦ
1.	ସେ	ବିଜନ୍ତ ପ୍ରବାହ
2.	ସର୍ବୀଖର	କାଯାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ୍
3.	ବିଜନ୍ତିଆଇ	ବିଜୁ ଗ୍ରାମ ଗାତି ଯୋଜନା
4.	ବିଏଚ୍‌ରେପି	ବାଲିମେଲା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ
5.	ବିଓଡ଼ି	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଞ୍ଜଳୀ
6.	ବିଆର୍‌ଏଲ୍	ଖାରଜ ସାମା ଉର୍ଧ୍ଵରେ
7.	ସିଏଜି	ଉରତର ମହାଲେଖା ନିୟମକ ତଥା ମହାସମାଜକ
8.	ସିଏଚ୍‌ରେପି	ଜଳଶ୍ରୁତ ବ୍ୟବହାର ଯୋଜନା
9.	ସିଟିଏସ୍	ବୈଦ୍ୟୁଟିକ ପରିପଥ ଲାଇସେନ୍ସ
10.	ସିଇଆର ସି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟମକ ଆୟୋଗ
11.	ସିଇସିଆଓ	ଓଡ଼ିଶାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମାନ୍ଡ ଲିମିଟେଡ୍
12.	ସିଇସି ମ୍ୟୁ	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ଉପଯୋଗିତା
13.	ସିଏଚ୍‌ଇପି	ଚିପିଲିମା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ
14.	ସିଏମ୍ ଟି	ଅଧିକ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
15.	ସିଏମ୍ ଆର ଏପ୍	ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ଦ୍ରାଜକର ରିଲିପ୍ ପାର୍ଟୀ
16.	କୋପ୍ଯୁ	ସରକାର ଶିକ୍ଷ ଉଦ୍ୟୋଗର କମିଟି
17.	ସିଏସ୍ ଆର	ନିକାୟ ଶୁଙ୍ଗଳା ଦାସ୍ତଖତ
18.	ସିଟିଏସ୍	ପ୍ରବାହମାନ ତ୍ରାନ୍ତପରମର
19.	ସିତକ୍ରୁତୀ	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଣ୍ଡାଗାର ନିଗମ
20.	ଡିସି	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରବାହ
21.	ଡିସି ଆଇ	ବିପଣନ ଏବଂ ନିରାକଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୀ
22.	ଡିଓଡ଼ବ୍ୟୁଆର୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ
23.	ଡିପିଆର	ବିଶବ ପ୍ରକଳ୍ପ
24.	ଡିସି ଆର ପି	ନଦୀବନ୍ଦ ନିରାପଦ ପୁନରାକ୍ଷଣ ତତ୍ତ୍ଵ
25.	ଡିଟିଏମ୍	ଜିଲ୍ଲା ପରିବହନ ପରିଚଳକ
26.	ଇୟେମ୍ ଟି	ବଇନା ଧାନ ଜମା
27.	ଇଓଆଇ	ଆଗ୍ରହ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ
28.	ଇଆରପି	ରପାନ୍ ଆଗର୍ଷୀତ ମୂଲ୍ୟ
29.	ୱେସ୍ ସିଆଇ	ଉରତର ଖାଦ୍ୟ ନିଗମ
30.	ୱେସ୍ ଆର ଏପ୍‌୩	ପ୍ରଥମ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଥମ ନିଷ୍କାସନ
31.	ଜିବିଓଇ	ଗ୍ରାମାଣ ଭାଙ୍ଗଣ ଯୋଜନା
32.	ଜିଟିପି	ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ସାହ
33.	ଜିଆଇଓଏମ୍	ଶବ୍ଦମାଦିନ ଲୌହ ଧାତୁପଥର ଖଣ୍ଡି
34.	ଜିଓଡ଼	ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
35.	ୱେସ୍ ଏଣ୍ଟି	ହ୍ୟାତ୍ରିଲିଙ୍କ୍ ଏବଂ ପରିବହନ
36.	ୱେଇପିଏସ୍	ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ
37.	ୱେସ୍ ଏସ୍ ଇପି	ହାରାକୁଦ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ
38.	ୱେସ୍ ଏଲ୍ ସି	ଉତ୍କ ପ୍ରଗାଢ଼ କମିଟି
39.	ଆଇଡ଼ିଆଓ	ଓଡ଼ିଶାର ଭିତ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
40.	ଆଇଆର ଏସ୍	ନିଗମଣ ରିପୋର୍ଟ
41.	ଜେଇ	ମିଲିଟ ଉତ୍ସାହ
42.	କେସମପିଏଲ୍	କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ଲିଟର
43.	ୱେସ୍‌ଏମ୍ ଟି	ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରୋ ଟନ୍
44.	ୱେସ୍‌ଏସ୍	ପୁରସ୍କାର ପତ୍ର
45.	ୱେସ୍‌ଆଇ	ଅଭିନାଶ ପତ୍ର
46.	ୱେସ୍‌ଏସ୍ ପି	ମଦ ଉଦ୍ବଗମନ ନୀତି
47.	ୱେସ୍‌ଟକ୍ୟୁଇ	ଲେପ୍ଟ ଉକ୍ତଙ୍କ ଏକ୍ୟୁଟିମିଷ୍ଟ

କ୍ର.ସଂ.	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନାମ୍ବକ ଶବ୍ଦ
48.	ସମତି	ପରିଚଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
49.	ସମ୍ବନ୍ଧରୂପୀ	ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ
50.	ସମ୍ ଆଇ ଏସ୍	ପରିଚଳନା ଏବଂ ସୁଚନା ପଢ଼ନ୍ତି
51.	ସମ୍ ଏମ୍ ଟିଏସ୍	ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଧାତବ ବ୍ୟାପାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
52.	ସମ୍ବନ୍ଧୀ	ରାଜିନାମାର ସ୍ଥାରକ
53.	ସମ୍ ଓୟୁ	ବୁଝିମଣ୍ଠା ସ୍ଥାରକ
54.	ସମ୍ ଏସ୍ ଇଏସ୍	ସ୍କୁଲ୍ ଏବଂ ଶ୍କୁଲ୍ ଉଦ୍ୟୋଗ
55.	ସମ୍ ଏସ୍ ହିଏସ୍	ରହି ଧାତବ ବ୍ୟାପାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
56.	ସମ୍ ସ୍କୁଲ୍	ମିଲିଯନ ସ୍କୁଲ୍
57.	ସନ୍ ଏ ପିଏ ଏଫ୍	ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ବାର୍ଷିକ ଲବ୍ୟ ଉପ୍ରାଦକ
58.	ସନ୍ ଇଏସ୍ ହିଓ	ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍
59.	ସନ୍ ଏସ୍ ଆଇସ୍	ଜାତୀୟ ଶ୍କୁଲ୍ ଶିକ୍ଷନ ନିଗମ
60.	ଓରଣ୍ଟାଏମ୍	ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
61.	ଓରଣ୍ଟାଏମ୍ ଏସ୍	ଯଦ୍ବାତିର ପ୍ରକୃତ ନିଯାମକ
62.	ଓରାର ସି	ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ନିଯାମକ ଆୟୋଗ
63.	ପିଏଜି	ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର
64.	ପିତି	ବାହ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ
65.	ପିଇଜି	ପ୍ରାଇଭେଟ ଏଷ୍ଟର୍ନିଅସ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ
66.	ପିଏଫ୍ ସି	ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ବାରଣ କମିଟି
67.	ପିଇଇଆଇଏଲ୍	ପାଞ୍ଚାର ଗ୍ରିଡ୍ କରପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଞ୍ଚିଆ ଲିମିଟେଡ୍
68.	ପିଏମ୍ ଆଇଏଲ୍	ପାଞ୍ଚାର ମେସନ୍ ଇଞ୍ଚିଆ ଲିମିଟେଡ୍
69.	ପିଏସ୍ ଟି	ପ୍ରାଇସ୍ ସେଟିଂ ଟେଣ୍ଡର
70.	ପିଏସ୍ ସ୍କୁଲ୍	ସରକାର ଉଦ୍ୟୋଗ
71.	ଆର୍ ଏଷ୍ଟ ବି	ସତକ ଏବଂ ନିମୀଳଣ
72.	ଆର୍ ଏଷ୍ଟ ଏମ୍	ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
73.	ଆର୍ ଆଇଟିଏଫ୍	ରୂଗାଲ ଇନପ୍ରାସ୍ଟ୍ରାକ୍ଚର ଟେରେଲୋପମେଣ୍ଟ ପଙ୍କ
74.	ଆର୍ ଏମ୍ ସିଏସ୍	ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର କମିଟି
75.	ଆର୍ ଏମ୍ ସ୍କୁଲ୍	ରିମୋବେସନ୍, ମଟାନାଇଜେସନ୍ ଆଣ୍ ଅପରେଟିଂ
76.	ଆର୍ ଓ ଆର୍	ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖ
77.	ଏସ୍ ଏ ଆଇ ଏଲ୍	ଭାରତେ ଇନ୍ଦ୍ରାଜିଂ ପ୍ରାଇସ୍ଟର୍ କରଣ୍ଟ ପ୍ରାଇସ୍ଟର୍
78.	ଏସ୍ ଏଥାର୍ ଏସ୍	ପୃଥିକ ସମାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ
79.	ଏସ୍ ସିଟିଏ	ସୁପାରିତାଜିଂ କଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଆଣ୍ ଡାର୍ ଆକ୍ୟୁଜିସନ୍
80.	ଏସ୍ କେସିଏମ୍	ଦକ୍ଷିଣ କାଲିଆପାଣି କ୍ଲୋମାଇନ୍ ଲିମିଟେଡ୍
81.	ଏସ୍ ଏଲ୍ ଟିଏସ୍	ଷେଟ୍ ଲୋଡ୍ ଟେସପାର୍ ସେଷ୍ଟର
82.	ଏସ୍ ଏମ୍ ଏମ୍ ପିଏଲ୍	ସାକ୍ ମାଇନ୍ ଆଣ୍ ମିନାରାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍
83.	ଏସ୍ ଓ ସ୍କୁଲ୍ ଏଟ୍ ସି ଓ	ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣସ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍
84.	ଏସ୍ ଟି	ସେବା କର
85.	ଏସ୍ଟିଏ	ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଇସ୍ଟର୍
86.	ଟିଜିବି	ଚରବାଜନ ଗାଇଡ୍ ବିଅରିଙ୍ଗ
87.	ଟିଏଲ୍	ଅଭିବହନ କ୍ଷତି
88.	ଟିଆର୍ ସି	ଟେଲ୍ ରେସ୍ ଟାନେଲ୍
89.	ଟିଏସ୍ ଏଲ୍	ଟାର୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍
90.	ସ୍କୁଲ୍	ବ୍ୟବହାରିକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର
91.	ସ୍କୁଲ୍ମାଇଏର୍ ଇପି	ଅପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ
92.	ଡିମ୍ ଟିଆର୍ ଏ	ପଣ୍ଡାଗାର (ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟାମକ) ଅଧ୍ୟନ୍ୟମ, 2007
93.	ଡିମ୍ ଇଏସ୍ ହିଓ	ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

© ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

www.cag.gov.in

www.agodisha.gov.in